

orizont

1

SAPTMINAL SOCIAL-POLitic și LITERAR-ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. și COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ și EDUCAȚIE SOCIALISTĂ TIMIȘ

NR. 1 (1088) • 1ANUARIE 1988 • SERIE NOUA. ANUL XXXIX • 8 PAG., 3 LEI

MESAJUL DE ANUL NOU ADRESAT ÎNTREGULUI POPOR, LA POSTURILE DE RADIO SI TELEVIZIUNE DE TOVARĂSUL NICOLAE CEAUSESCU

DRAGI TOVARĂSI și PRIETENI,
CETĂTENI AI REPUBLICII
SOCIALISTE ROMÂNIA,

În anul 1987 poporul român a obținut, sub conducerea partidului nostru comunista, importante realizări în dezvoltarea economico-socială, a parcurs, în condiții internaționale grele, o nouă etapă pe drumul ridicării patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație. A avut loc o creștere importantă a producției industriale, agricole, în toate domeniile de activitate. Am realizat, de asemenea, un volum important de investiții. S-au dat în folosință noi capacitați de producție și așezăminte social-culturale. S-au obținut realizări importante în știință, în activitatea culturală — factori importanți în progresul multilateral al patriei noastre.

Conferința Națională a partidului a analizat stadiul actual al dezvoltării societății sociale românești și a elaborat un amplu și mare program de muncă și luptă în vederea înfăptuirii neabătute a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, a Programului de făurire a societății sociale multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

De asemenea, în acest an, la 30 Decembrie, am aniversat împlinirea a 40 de ani de la înființarea monarhiei și proclamarea Republicii care a marcat lichidarea orânduirii burgozo-moșenirii, a domniai imperialiste și trezerea la făurirea orânduirii socialești în România.

Mărețele realizări obținute de poporul român în anii construcției socialești — deci și în primii 2 ani din cel de-al 8-lea cincinal — demonstrează cu puterea faptelor, a realităților justățea politicii partidului nostru comunista, care își îndeplinește cu cinste rolul de forță conducătoare a întregii națiuni pe calea edificării celei mai drepte societăți, a socialismului și comunismului.

Încheiem anul 1987 cu importante realizări, dar și cu o serie de neîmpliniri. Mai multe unități economico-

sociale au rămas datoare față de acest an, avind multe nerealizări.

Pe ansamblu, putem să privim cu satisfacție și mândrie la tot ce am realizat, inclusiv la realizările din ultimii doi ani.

Pentru toate aceste remarcabile înfăptuiri, acum, cînd încheiem anul 1987 cu importante realizări, în numele con-

DRAGI TOVARĂȘI,

Intrăm în nou an 1988 cu planuri și programe clare pentru activitatea viitorului an și a întregului plan cincinal 1986—1990 și, în perspectivă, pînă în anul 2000.

Conferința Națională a partidului, organismele democratice muncitorești

Sînt bine cunoscute de toți oamenii muncii, de întregul popor obiectivele noilor an. Acum, hotărîtor este să treacem cu fermate la buna organizare a activității în toate sectoarele, să perfectionăm conducerea și să acționăm cu cea mai înaltă răspundere revoluționară, să întărim ordinea, disciplina, să facem astfel ca fiecare, la locul său de muncă, să facă totul pentru înfăptuirea neabătută a tuturor planurilor și programelor care asigură dezvoltarea generală a patriei, ridicarea nivelului de trai material și spiritual al întregii națiuni — telul suprem al politiciei partidului, esența societății sociale multilateral dezvoltate.

Trebuie să punem pe primul plan realizarea în cele mai bune condiții a prevăderilor planului privind energia electrică, dezvoltarea bazel de materii prime, încadrarea strictă în normele de consum energetice și materiale, recuperarea și refolosirea materialelor, subansamblelor și pieselor, să acționăm și mai ferm pentru reducerea consumurilor, a cheltuielilor materiale, pentru creșterea tot mai puternică a eficienței economice, a productivității muncii.

O atenție deosebită va trebui să se acorde înfăptuirii programelor de organizare și modernizare, de normare economico-financiară, de aplicare în toate domeniile a autoconducerei, autogestuii și autofinanțării. Să acționăm cu și mai multă hotărîre în vederea îmbunătățirii activității cercetării științifice, învățămîntului, a aplicării în producție a noilor rezultate și cuceririi ale științei și tehnicii moderne, să ridicăm necontenit calitatea și nivelul tehnic ale producției.

Va trebui să acordăm o atenție deosebită dezvoltării relațiilor internaționale, cooperării și specializării în producție, realizării producției și a exportului.

Înfăptuirea hotărîrilor Conferinței Naționale, a programelor și legilor adoptate de organismele democratice și de Marea Adunare Națională impune

(Continuare în pag. 6)

ducerii de partid și de stat, al meu personal, adresez eroicel noastre clase muncitoare, minunatei țărănimii și intelectualității, întregului nostru popor de 23 de milioane, cele mai calde felicitări și urări de noi și tot mai mari împliniri în muncă și viață, în înaintarea patriei noastre spre culmile tot mai înalte de progres și civilizație, spre visul de aur al omenirii, spre comunism.

revoluționare și Marea Adunare Națională au aprobat planurile și programele de activitate pentru anul 1988, au stabilit măsurile necesare în vederea lichidării lipsurilor care s-au manifestat în acest an îmbunătățirii activității în toate domeniile și trecerii cu hotărîre la înfăptuirea neabătută, încă din prima zi a noului an, a obiectivelor de dezvoltare economico-socială a patriei noastre.

O creangă înflorită unui destin exemplar

Dintre reverberările lunii de început a anului, astăzi ridicăm cu emoție creangă înflorită a omagiu și a buzelor urări către Aceea care și împinge exemplar destinul revoluționar alături de soțul și tovarășul său, marele bărbat al neamului românesc, NICOLAE CEAUȘESCU. Tovarășa ELENA CEAUȘESCU, personalitate de puternic conțur în toate atribuțiile de partid și de stat ce le îndeplinește, se distinge cu demnitate pe linie științifică, de invățămînt și cultură. Tineretea i-a fost armă de luptă, dirjenia — emblema. Împlinările luptătoarei s-au imple-

tit și se impletește armonios cu viața de familie, cu ceea ce datorăză vieții, societății, femeia ca soție și mamă. Anii de maturitate însemnind împlinirea de sine, ca activist de lină întărit și ca savant cu splendide recunoașteri din partea a numeroase instituții științifice prestigioase de peste hotare, a căror membră titulară sau membră de onoare este. La recentul colocviu la Roma, de colaborare științifică româno-italiană pe tema chimiei, sub titlul „Roul cercetării științifice în dezvoltarea economică a României și Italiei”, contribuția savantului român academician doctor

inginer ELENA CEAUȘESCU la rezultatele remarcabile ale chimiei românești a fost subliniată cu aleasă prețuire și admirație.

Investită cu înaltă cinstire re și responsabilitate de președintă a Consiliului Național al Științei și Invățămîntului, activistul revoluționar și salvantul împină acestor domenii de însemnatate în societatea contemporană lină fermă a integrării cu producția în cadrul eclatantelor programe de progres și înflorire a Romniei, așa cum au fost ele stabilite de Congresul al XIII-lea și recent lumenate cu forță revoluționară la Conferința Națională a partidului. „Odată cu creșterea forțelor de producție — res-

Mircea SERBĂNESCU

(Continuare în pag. 7)

TELEGRAMĂ

Tovarășei academician doctor inginer
ELENA CEAUȘESCU

membru al Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român, prim-viceprim-ministru al Guvernului Republicii Socialiste România, președintele Consiliului Național al Științei și Invățămîntului

BUCUREȘTI

Mult stimată tovarășă

ELENA CEAUȘESCU,

Venerată cu adîncă vibrație într-un moment în care întregul popor român se află angajat cu toată puterea de muncă și de creație în ma-

rele efort de înfăptuire a istoricelor hotărîri ale Conferinței Naționale a partidului, aniversarea zilei Dumneavoastră de naștere oferă comuniștilor, tuturor oamenilor muncii din județul Timiș mi-

(Continuare în pag. 8)

SLUJIND CU DEVOTAMENT ȘI ABNEGAȚIE INTERESELE SUPREME ALE PATRIEI

In climatul generos și fertil din acest început de An Nou, declarat de orientările, tezele și ideile nove, revoluționare cuprinse în hotările celei de a cincea Conferințe Naționale a partidului, în raportul prezentat conferinței de către secretarul nostru general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, nouă și magistrată contribuție la dezvoltarea creațoare a socialismului științific, sărbătorim ziua de naștere a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, personalitate marcantă a vieții politice și științifice a țării noastre, om politic și savant de largă recunoaștere internațională, strălucit militant al Partidului Comunist Român, pildușii luminos exemplu de luptător neînfricat pentru cauza clasei muncitoare, a poporului, adevărată și demnă fiică a neamului românesc.

Personalitatea de militant comunista și de eminent om politic a tovarășei ELENA CEAUȘESCU s-a conturat și afirmat în lupta revoluționară încă din fragedă tinerețe, în anii grei ai regimului burghezo-moșieresc și al dictaturii militaro-fasciste în activitatea intensă desfășurată în rândurile tineretului comunist și ale Partidului Comunist Român, în condițiile aspre și grele ale ilegalității, cind a dovedit o atitudine exemplară de intransigență revoluționară, de spirit de sacrificiu și abnegație puse în slujba cauzei eliberării clasei muncitoare, a intereseelor supreme ale poporului român. Viața și activitatea sa de activist de frunte al partidului, distinsă sale calități politice și morale, forță ceteatoare a gîndirii științifice și conferei cu prisosință un loc de primă mărime în rîndul celor mai ilustre personalități ale neamului, care și-au dedicat cu generozitate întreaga putere de muncă și creație progresului patriei, cauzei poporului, victoriei socialismului și comunismului în România. În filele istoriei glorioase a partidului și poporului român, tovarășa ELENA CEAUȘESCU reprezintă o înălțătoare pildă de patos revoluționar, de devotament în slujirea fără pregeu a cauzei nobile a fericirii poporului, a triumfului dreptății și libertății în societatea românească. Încă din fragedă tinerețe tovarășa ELENA CEAUȘESCU (PETRESCU) s-a angajat plenar alături de înțirul și înflăcărărat revoluționar NICOLAE CEAUȘESCU în marile bătălii de clasă, într-o luptă grea și plină de sacrificii. Împotriva exploataților burghezo-moșieresci, a fascismului crud și nemilos, iar apoi a războiului nedrept în care a fost tirată țara, dind dovadă de strălucite calități de luptător communist, remarcabilă putere de sacrificiu, fierbinte patriotism, combativitate revoluționară și deplină încredere în victoria finală. În anii revoluției și construcției sociale, tovarășă academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU și-a adus și își aduce o valoroasă și remarcabilă contribuție la elaborarea și înăpăturirea întregii politici interne și externe a partidului și statului, îndeplinind cu înaltă competență și exigență importante funcții pe linie de partid și de stat, coordonând și îndrumând activitatea unor sectoare de covîrșitoare însemnatate pentru buna funcționare a întregului mecanism social — învățămîntul, știința și cultura. Alături de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășa ELENA CEAUȘESCU a contribuit, prin prodigioasa sa activitate, la înăpăturirea marilor transformări economice, politice, sociale și culturale, care au avut loc în societatea noastră în anii de după Congresul al IX-lea al partidului, perioadă pe care cu cinste o numim EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU, cind țara a înregistrat cea mai amplă și intensă dezvoltare economico-socială. În exercitarea prerogativelor care decurg din înaltele funcții incredințate de partid și popor tovarășa ELENA CEAUȘESCU a acționat și acționează cu deosebită pricepere, dăruire și patos revoluționar, cu profund atașament față de cauza socialismului, a independenței și suveranității naționale a patriei. Imbinând în modul cel mai fericit calitățile de membru al Comitetului Politic Executiv, de prim viceprim-ministru al guvernului

și președinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și al Consiliului Național al Științei și Invățămîntului, tovarășa ELENA CEAUȘESCU contribuie nemijlocit și rodnic la elaborarea și înăpăturirea politicii în domeniul invățămîntului, științei și culturii, care, în concepția partidului nostru, a secretarului său general sunt apreciate ca principali factori de progres și civilizație avînd un rol hotărîtor în dezvoltarea economico-socială a țării și în formarea omului nou. Este demn de remarcat cu acest prilej faptul că sub directa îndrumare și conducere a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, în calitate de președinte al Consiliului Național pentru Știință și Tehnologie și prin creația științifică proprie de mare valoare și profunzime, cercetarea științifică românească s-a afirmat cu putere, obținind în domeniile de vîrf re-

zultate la nivelul țărilor cu cea mai avansată știință. Totodată, invățămîntul românesc a beneficiat de sprijinul și îndrumarea sa clarvăzătoare, de înaltă înținută științifică, a fost orientat ferm pe șâfăgul exigenței crescînd, al modernizării continue și al îmbinării sale organice cu cercetarea și producția, fiind amplasat consecvent pe coordonatele calității și competitivității. La Plenara Consiliului Național al Științei și Invățămîntului din noiembrie 1987, tovarășa ELENA CEAUȘESCU arăta că în orientarea de perspectivă a științei și invățămîntului „Să în viitor trebuie să pornim de la adevărul, subliniat în repetate rînduri de secretarul general al partidului potrivit căruia știința și invățămîntul constituie factori de cea mai mare importanță ai progresului contemporan. Societatea socialistă multilateral dezvoltată și societatea

comunistă pot fi edificate cu succes numai pe baza celor mai înaintate cuceriri ale științei și tehnicii".

Un loc important în gîndirea tovarășei ELENA CEAUȘESCU îl ocupă problematica luptei pentru pace și dezarmare, scopurile în care este folosită știința, răspunderile ce revin oamenilor de știință în soluționarea unei lumi a păcii și prosperității popoarelor. Promovarea unei largi conlucrări și cooperări între oameni de știință, schimbul larg de experiență și de valori pe plan mondial reprezintă, în opinia domniei sale, o condiție a progresului tuturor popoarelor. Știința și cultura pot și trebui să contribuie astăzi mai hotărît la pacea și progresul umanității. În numele actorului nobile idealuri, academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU desfășoară o prodigioasă activitate în scopul angajării oamenilor de știință din întreaga lume într-o autentică și largă acțiune unitară consacrată păcii, dezarmării și fericirii umanității. Asemenea imperiale truive vitale pentru civilizația umană, cum sunt: dezarmarea, convertirea benefică a resurselor uriașe țesutului pentru înarmare în resurse ale dezvoltării, găsirea de soluții reale pentru dezvoltării, energiei, alimentației, sănătății oamenilor, a conservării mediului și creșterii calității vieții — toate acestea găsesc o pledoarie ardentă în opera tovarășei ELENA CEAUȘESCU, militantă neobosită pentru triumful lor în lume.

Pentru modul exemplar în care a slujit și slujește cu devotament și abnegație interesele supreme ale poporului, ale cauzei socialismului și comunității în patria noastră, pentru exceptiionala contribuție adusă la dezvoltarea și înflorirea științei, invățămîntului și culturii în patria noastră, pentru afirmarea valorilor științei și culturii românești în lumea contemporană, întregul nostru popor își manifestă față de tovarășă academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, cu prilejul zilei sale de naștere o profundă dragoste și recunoștință și-i aduc un cald și vibrant omagiu împreună cu urarea strămoșească de LA MULTĂ ANI!

Prof. univ. dr.
Teodor POP

Hildegarde
Kremper-Fackner :
PRIVIRE SPRE
VIITOR

Simbol al unei epoci eroice

De fiecare dată, cu fiecare an, ianuarie e un început. O poartă deschisă cu speranță spre cele ce vor trebui înăpătuite. Spre împlinirea de sine a fiecaruia din noi, dar și spre binele obștesc Dar ianuarie înseamnă, de peste douăzeci de ani, și o lună a sărbătorii. A sărbătoririi. Pentru că la fiecare început de an, România își omagiază conducătorii.

Gîndurile noastre se îndreaptă în aceste zile spre figura și personalitatea tovarășei ELENA CEAUȘESCU. Om politic de o neobosită și eficientă energie, pildă via pentru ceea ce înseamnă vitalitatea unei femei de excepție, savant al cărui renume a făcut de-acum înconjorul pămîntului, confirmind prestigiul științei românești, OM în sensul deplin al cuvintului, înțelegindu-și menirea de tovarășă de viață și muncă, menirea de mamă, tovarășa ELENA CEAUȘESCU este, alături de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, prin întreaga lor strădanie de propriaire a României, un simbol al acestei epoci eroice.

Cum ar putea, atunci, o femeie a zilelor noastre să-și aducă prinoul de recunoștință în aceste clipe aniversare, cum ar putea să omagizeze personalitatea care ar putea deveni, pentru fiecare din noi, model? Firește, întii de toate, prin cuvinte vibrante. Dar măsura reală a stimei și prețuirii, a încrederii o dă, ca întotdeauna, tapă. Gestul cotidian, trudnic, al muncii duse cu bine la capăt. Sentimentul datoriei împlinite. O datorie față de propria conștiință, dar și un semn doveditor al participării concrete, active, la viața colectivității din care facem parte. Un semn al acestei conștiințe collective.

Vorbesc acum în numele celor peste 3 000 de oameni ai muncii de la întreprinderea noastră Aproape în exclusivitate femei. Încerc să le transmit, prin aceste cuvinte, gîndurile Dar cea mai grăitoare dovadă a gestului nostru omagial este însă munca noastră Putem răspunde cu mîndrie și demnitate, cu un adevarat spirit muncitoresc, revoluționar, că în anul ce abia s-a încheiat ne-am făcut pe deplin datoria. Am onorat toti indicatorii de plan. Am realizat sarcinile prevăzute pentru export. Desigur că se poate și mai mult și mai bine. Anul care începe sub acest semn aniversar ne dă un nou imbold ca acest „mai mult și mai bine” să devină realitate.

Iulia PAȘCA
directorul Intreprinderii
„1 Iunie” Timișoara

FIICĂ

A ROMÂNIEI

Cuvinte curate,
plutiți peste tară,
muguri născuți din mătasea glici,
duceți cupe de azur,
fiicei iubite a României.
Stropi de soare,
așezati-vă pe fruntea de azur.
Cuvinte curate,
plutiți și mingăiați
sărbătoarea celei mai iubite
fiice a României.
Muguri născuți din mătasea glici,
cinstiți sărbătoarea
celei mai iubite fiice a României.
Stropi de soare,
încălziți-vă de la sărbătoarea
celei mai iubite fiice a României.

Emil ȘAIN

fi edificate cu succes
la celor mai înaintate
înței și tehnicii!“.

In cultura noastră națională, în opera celor mai reprezentativi dintre marii noștri gînditori, oameni politici, de înță, artă, scriitori, ideea unității dintre politic și axiologic, ca și a rolului și importanței culturii în globalitatea ei este prezentă în acțiunea unui întreg popor rnic să racordeze ritmurile țării la cerințele contemporanității. O asemenea caracterizare principală se aplică în trezime contribuției de considerabilă valoare pe care varășa **ELENA CEAUȘESCU** o aduce neobosit la înălțarea înzestrarea patriei noastre, activității sale militante ca membru al conducerii partidului și, totodată, ca om de înță cu merite recunoscute la nivelul unor prestigioase cununi științifice de prestigioase.

În concepția partidului nostru, politica este considerată

naționale. Acordindu-i-se înalte distincții și titluri științifice, membră activă sau de onoare a unor foruri științifice din diverse țări ale lumii, doctor honoris causa a mai multor universități, academii și institute de înalt prestigiu, omagiată de savanți de renume, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** este unul dintre cei mai activi reprezentanți ai gîndirii științifice românești. Astfel, este membră de onoare a Societății Internaționale pentru Industria Chimică, membră activă a Academiei științelor din New York, membră de onoare a Institutului american al chimistilor și inginerilor chimici din Washington, a Asociației chimistilor și inginerilor chimici din Costa Rica, a Consiliului Universității centrale a Ecuadorului, membru corespondent al Academiei din Atena, Doctor Honoris Causa ai unor academii și institute

REPREZENTANTĂ DE SEAMĂ A GÎNDIRII STIINȚIFICE ROMÂNESTI

a fapt de cultură, ca pîrghie proprie culturii, prin intermediul căreia valorile și idealurile spirituale ale unui timp levin comportamente civilizatorii materializîndu-se astfel în mediul de viață al unei întregi comunități umane, ale unei națiuni. Este meritul tovarășei academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU** ca, în calitate de prim viceprim-ministrul al guvernului R.S.R., Președintele Consiliului Național pentru Știință și Învățămînt să fi orientat politica culturală pornind de la ideea Înțelegerei culturii ca realitate socială determinată concret-istoric, dar, la rîndul ei, activă din punct de vedere social, să contribuie la redefinirea locului culturii în ansamblul structurilor și proceselor sociale prin apărarea „societății instituționalizate” concretizată în formele de civilizație și jocul forțelor productive, pe de o parte, și „societatea trăită”, în care cultura intervine în mod constant în practică, raporturi sociale, conflicte și acțiune, pe de altă parte.

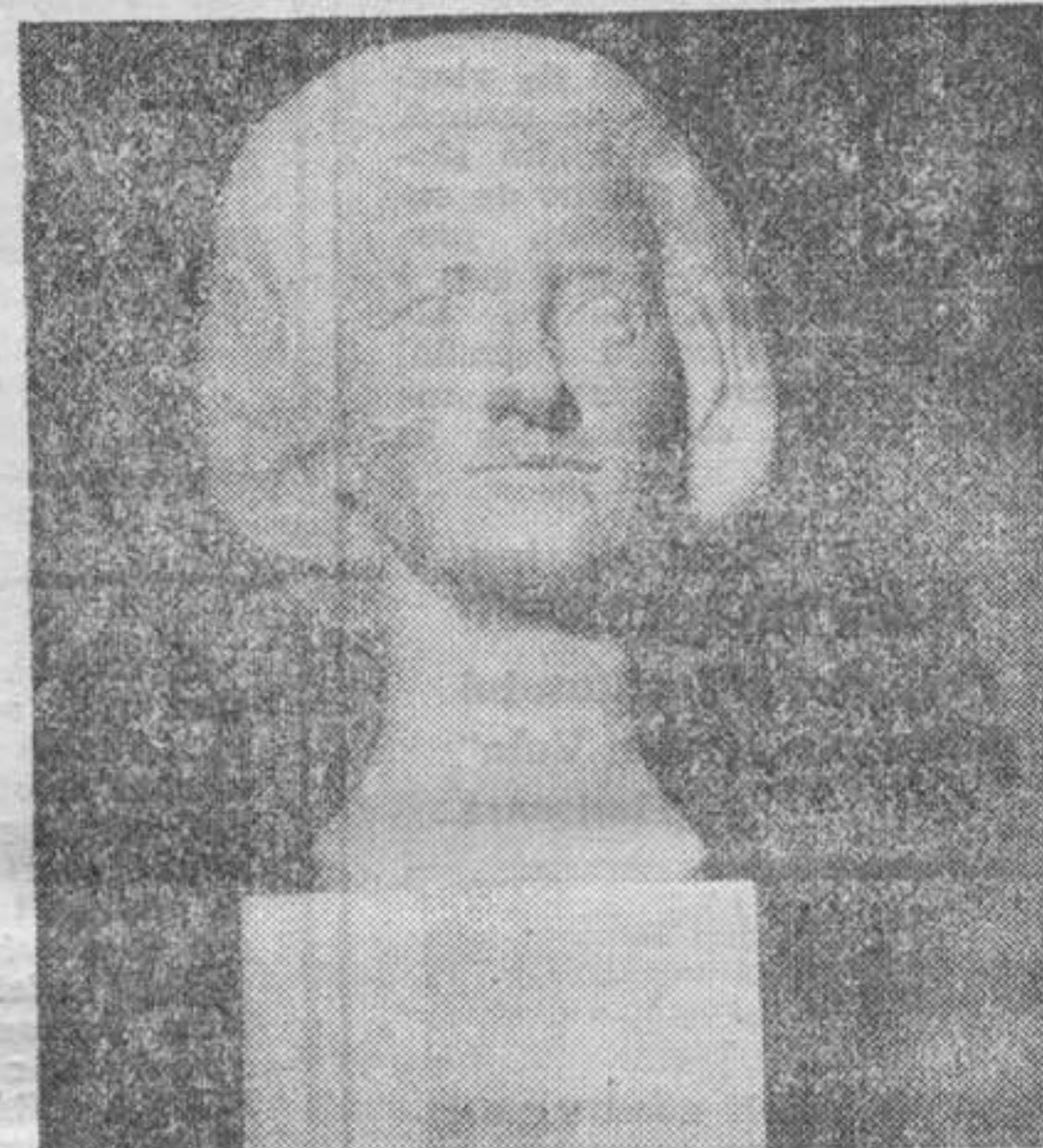
De nenumărate ori, tovarășa academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU** a relevat că activitatea de cercetare, promovarea largă a științei în toate domeniile de activitate au o mare importanță nu numai pentru dezvoltarea bazei materiale a societății, dar și pentru întreaga operă de educare și formare a omului nou, știință, noile cuceriri demonstrând zi de zi unitatea materială a lumii. Confruntind justițeala filozofică a concepției noastre despre lume și viață, a materialismului dialectic și istoric, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** sublinia că „oamenii de știință au o înaltă datorie patriotică de a participa activ la răspândirea cunoștințelor științifice în masele largi, pentru largirea continuă a orizontului de cunoștințe și de pregătire a tuturor oamenilor muncii. Această uriașă forță, pe care o reprezintă intelectualitatea noastră, trebuie să aducă o contribuție tot mai mare la formarea conștiinței sociale, la educarea oamenilor, în primul rînd a tineretului, pe bazele cunoașterii și insușirii a tot ce a creat mai bun omenirea în domeniul științei și tehnicii, al cunoașterii umane”. După cum consemnează literatura de specialitate, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** a întreprins cercetări fundamentale și a adus contribuții de seamă în domeniul compușilor de sinteză macromoleculari, al chimiei polimerilor și cauciucului, al cineticii polimerizării. Sub conducerea directă a tovarășei academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU**, cercetarea științifică românească a obținut succese în realizarea programului de cercetare științifică, inginerie tehnologică și introducerea progresului tehnic. Toate marile realizări ale poporului nostru în construcția economică în tehnică au incorporate în ele o importantă contribuție a cercetării științifice românești, promovarea largă a progresului tehnic contribuind substantial la mutațiile calitative în structura economiei

din Marea Britanie, Iran, Peru, Mexic, Argentina, Filipine, Ghana.

Militind pentru întărirea colaborării dintre oamenii de știință români și cei din alte țări încit aceștia să contribuie împreună la făurirea unei lumi mai bune și mai drepte, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** acordă o deosebită însemnatate rolului social al științei și răspunderii oamenilor de știință, cărora le revine datoria să acționeze ca pretutindeni știință, cuceririle geniului uman să servească omului, bunăstării și feri-

Desfășurînd o intensă și fructuoasă activitate social-politică în cadrul conducerii superioare a partidului nostru, precum și ca om de știință, cunoscută și apreciată în cercurile largi ale oamenilor de știință din numeroase țări ale lumii, tovarășa **ELENA CEAUȘESCU** se bucură de o profundă stimă și prețuire din partea poporului român care la aniversarea sa fi ureză „La mulți ani!“.

Conf. dr. Elisabeta IELI

Portret de SZAKÁTS BÉLA

Ianuarie-si intră în drepturi
păstrînd amintirea grădinilor
cu trandafiri albi și roșii. Noi
venim din trecut, din prezent,
din mîine. Venim și suntem un
imn continuu al vieții. Și vieții
și vom spune cit de legați
suntem de sărbătorile țării.

Luna Ianuarie pare să ste
dăruită cu zori între casele
noastre, între gîndurile noas-
tre Luminile noastre, în acest
început de an cîntecelile noastre
pentru acest început de an și
saptele noastre — ale acestui
timp — sunt o treaptă mai sus
de vis. Tara stă dreaptă. Sub
bolți de trandafir, un singur
talaz puternic curge de-a lun-
gul hotarelor cu miros de pîine
caldă, vede vatra cea mai fru-
moasă, aude imnul cel mai ar-
monios. Acest mare lucru,
acest vuiet și măreție, totoda-
tă, sănem noi, fiii și fiicele
României — o realitate vie, o
lume dreaptă, o lume bună
dintre nenumăratele lumi po-
sibile.

Dintotdeauna noi am sărbătorit împlinirea unei virste. Ori de cite ori o facem, imaginea celui sărbătorit ne umple pâzul și înțima. Si în acest

an, cu blindatea și siguranța rădăcinilor care atestă veșnicia pământului străbun, ne unim vocile și lăsăm bucuria descătușată rostind numele tovarăscă ELENA CEAUSESCU.

Un imn continuu al vietii

Pentru mine, fiică a acestui pămînt, sărbătoarea de la începutul lui Ianuarie se identifică prin cuvîntul de flacără, prin dimensiunile exacte ale rolului pe care însăși viața l-a hărăzit tovarășei ELENA CEAUȘESCU: să fertilizeze spiritul revoluționar, să cultive simțul acut al res-

ponsabilității față de timp și de oameni.

Pentru mine modest slujitor al scrisului, această sărbătoare este ca o lumină care curge pe fața lumii, punct de sprijin al unui anotimp care mă mobilizează să caut adevărul și certitudinea în aspirațiile umane din jurul meu.

Și dacă, astăzi, odată cu bogățiile materiale ale țării, bogățiile spirituale ale poporului se bucură de aceeași parte dreaptă, este și pentru că tovarășa ELENA CEAUȘESCU a dovedit și dovedește grija față de toate cîte pot aduce omului un surplus de bine, de emoție autentică. Pentru a apăra zestrea cea mai de preț și viața omului, pentru a triumfa cîntecul, bucuria muncii, pentru ca pămîntul să nu mai fie vreodată ca un arc intins sub vibrații ucigaștoare de arme, ne ridicăm și spunem vieții cît de adinc sănsele legăți de sărbătorile țării, de sărbătoarea aceasta din Ia-

Corina Victoria SEIN
scriitoare

Evoluția economică și socială a țării noastre, cu accente tot mai puternice pe laturile calitative, este nemijlocit și hotărîtor legată de valorificarea rezultatelor noii revoluții științifice. Este meritul Partidului Comunist Român, al secretarului general, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, de a fi edificat strategia dezvoltării generale a socialismului în țara noastră, prin mobilitarea și valorificarea deplină a resurselor materiale proprii în conjuncție cu potențarea capacităților creative. În lumina acestei viziuni de generoasă perspectivă, sub îndrumarea tovarășei academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU**, președintele Consiliului Național al Științei și Învățământului, a fost elaborat „Programul de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic pînă în anul 2000”, program menit să impulsioneze și să confere o nouă calitate contribuției științei în țara noastră. Roadele acestei politici se regăsesc încă de acum în miile de produse și tehnologii realizate și aplicate în toate ramurile economiei, în apariția unor noi fronturi de cercetare atît în domeniul fundamental, cît mai ales aplicativ.

Angajare și spirit revolutionar

În acest context, lucrătorii Institutului de sudură și încercări de materiale din Timișoara sunt plenar angajați în promovarea noului în tehnica sudurii, controlului și încercărilor de materiale, tehnică implicată în prelucrarea unei treimi din producția de oțel a țărilor. Sporirea productivității muncii și a calității structurilor sudate la aceste ponderi are profunde implicații economice. Având aceste obiective directoare, în anul 1987 s-au dezvoltat sisteme noi de sudare, automatizare și informatizare, cu fiabilitate ridicată și performanțe tehnice de vîrf. Tehnologiile de sudare, care se vor aplica pe aceste sisteme în anul 1988, vor fi un puternic catalizator al procesului tehnic de producție. S-a avut desigur în vedere și perfecționarea activității proprii prin sporirea bazei materiale de cercetare și producție prin eforturi de autodotare, reducerea ciclului cercetare-producție prin utilizarea sistemelor automatizate de calcul, prelucrarea datelor și de sistematizarea informației, perfecționarea profesională a tuturor lucrătorilor, perfecționarea sistemului propriu de planificare și gestiune.

Acum, la inceput de an, avînd în față obiective care se conturează cu deosebită claritate în documentele Conferinței Naționale a partidului, institutul nostru este angajat cu fermitate și spirit revoluționar, cu rigoare profesională în îndeplinirea tuturor sarcinilor, în deplin consens cu exigențele actualei etape de dezvoltare a socialismului în țara noastră.

Acum, la început de an, în numele colectivului institutului nostru, institut care s-a bucurat, în decursul anilor, de sprijinul neprecupețit, de îndrumarea dumneavoastră atentă și competentă, permiteți-mi, mult stimată tovarășă **ELENA CEAUȘESCU**, să vă adresăm cele mai calde felicitări, cu ocazia zilei de naștere, noi succese în opera de edificare a socialismului în țara noastră, alături de marele fiu al țării, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, ctitorul României socialiste.

dr. ing. Dragoș CIOCLOV
director adj. științific pr.
I.S.I.M. - TIMIȘOARA

O contribuție excepțională la lupta mondială pentru pace

ACTIONIND pentru dezvoltarea economico-socială a țării, pentru progresul neconținut al științei, învățământului și culturii, partidul și statul nostru acordă o mare atenție evoluției vieții mondiale, participă activ la eforturile pentru promovarea fermă a politicilor de pace și colaborare internațională.

Atenția deosebită pe care România, președintele său, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, o acordă problemelor păcii și dezarmării decurge dintr-o analiză atentă și responsabilă a fenomenelor vieții internaționale. Cerința adoptării unor măsuri ferme împotriva politicii de înarmare, pentru pace și dezarmare, se impune în concepția României ca o consecință a recunoașterii primordialității dreptului popoarelor la viață și la pace, ca drepturi fundamentale ale omului, reflectând o vizionă de largă înțelegere asupra necesității apărării drepturilor primordiale pe care le au toate ființele umane de a fi la adăpost de pericolul unor războiuri catastrofale. Alături de conducătorul partidului și statului, o contribuție de excepțională importanță a adus și aduce permanent tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, eminent activist al partidului nostru și om de știință de prestigiu mondial, care în fruntea Comitetului Național Român „Oamenii de știință și pace“ desfășoară o activitate laborioasă, împrimând frontului științific din țara noastră un caracter angajat în lupta pentru pace, pentru bunăstarea patriei, pentru împlinirea marilor aspirațiilor umaniste ale poporului nostru. Personalitatea proeminentă a vieții cultural-științifice din țara noastră și din lume, tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU militează neobosit pentru ca oamenii de știință, cultură și artă să-și unească eforturile și să conlucreze tot mai strîns în vederea preînțimpinării războiului, a unei catastrofe nucleare, pentru a asigura triumful politicii de pace și colaborare. Se impune această luptă pentru apărarea minunatelor cuceririlor ale cunoașterii și civilizației umane, pentru a face ca ele să servească întotdeauna progresului și bu-

năstării tuturor, libertății și independenței națiunilor lumii.

Această concepție a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, munca sa neobosită pe tărîmul luptei pentru pace găsește, în actualele imprejurări internaționale, cind viața și civilizația umană sunt tot mai grav puse în pericol, un profund eșec în rîndurile poporului nostru, ale oamenilor de știință de pe toate meridianele, în conștiința tuturor popoarelor.

Concepția tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU că dezvoltarea colaborării și conlucrării între oamenii de știință și cultură din toate țările, schimbul larg de experiență și de valori științifice pe plan internațional constituie în zilele noastre o condiție fundamentală a progresului mondial, este de primordială importanță pentru apărarea păcii, inclusiv a cuceririlor științei și civilizației umane, a dreptului la viață al tuturor popoarelor.

Aniversarea zilei de naștere a tovarășei academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU constituie pentru toți fiili patriei noastre un nou prilej pentru a aduce un cald și profund omagiu activității sale bogate, laborioase, plină de patos revoluționar în inalte funcții. Încredințate de partid și popor, contribuției sale remarcabile la măreata operă de edificare a noii orănduirii în România, urîndu-i ani mulți și fericiti de viață rodnică, sănătate și putere de muncă, noi împliniri în munca de înaltă răspundere ce o desfășoară alături de secretarul general al partidului, președintele țării, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, pentru binele și fericirea poporului român, pentru pace, colaborare și progres social, pentru cauza socialismului în lume.

Conf. dr. ing.
Doina DRĂGULESCU
Prorector al Institutului
politehnic „Traian Vuia“
Timișoara

Nețărmurită prețuire

In anii construcției socialești — în deosebi după Congresul al IX-lea al PCR — strălucita personalitatea de om politic, savant și om de cultură a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, manifestându-se cu o pilditoare dăruire, a contribuit la realizarea unor obiective esențiale în numeroase și importante domenii ale vieții economico-sociale ale patriei noastre. Cu o energie excepțională și înaltă competență desfășoară o impresionantă activitate, dedicată în drumărăi cercetării științifice, învățământului și culturii din România socialistă, promovează noul în producție, potrivit actualelor cuceriri ale revoluției tehnico-științifice, impulsionează dezvoltarea culturii, literaturii și artei, pe nobilele coordinate ale umanismului socialist. Alături de secretarul general al partidului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, strălucitul strateg al edificării noilor noastre orănduirii socialești, tovarășul ELENA CEAUȘESCU își aduce o contribuție de o excepțională însemnatate la elaborarea și finalizarea politicii interne și externe a partidului și statului, la traducerea în viață a magnificului program de dezvoltare a României socialiste, al înaintării spre comunism, la folosirea cuceririlor științei și tehnicii pentru binele omenirii, pentru bunul și cel mai de preț — pacea.

Doresc, cu acest prilej aniversar, să dau glas sentimentelor de aleasă stimă și respect, de nețărmurită prețuire, ale întregului nostru colectiv de oameni ai muncii față de tovarășa academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, eminent activist al partidului și statului nostru, personalitate de seamă a vieții noastre social-politice și științifice, savant de renume mondial — și, totodată,

să fac cunoscute caldele noastre mulțumiri pentru îndrumarea consacrată activității de cercetare și dezvoltare în domeniul chimiei și în aplicarea tehnologilor avansate în industria chimică din țara noastră, precum și pentru sprijinul generos acordat întreprinderii de lacuri și vopsele „Azur“ din Timișoara. Exprimându-ne cele mai ales sentimente de recunoaștere față de tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, oamenii muncii din întreprinderea noastră se angajează — concretizarea acestui angajament considerindu-l și omagiu faptic, expresia nobilelor simțăminte față de ilustra personalitate sărbătoată, față de conducerea partidului și statului — că nu vor precepe nici un efort pentru realizarea prevederilor cuprinse în programul adoptat de Conferința Națională a partidului, a obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea al PCR, confirmind, astfel, adeziunea lor deplină la politica internă și externă a partidului și statului nostru, consacrată propășirii continue a patriei, ridicările nivelului de trai material și spiritual al întregului popor.

Întregul colectiv de oameni ai muncii din întreprinderea noastră, într-un singur glas fierbinte, la cinstirii solide, muncitorii, îi adresăm mult stimatei tovarășe ELENA CEAUȘESCU tradiționala urare:

LA MULTI ANI!

Maria ANDREIESCU,
tehnician,
secretar al Comitetului de partid
de la Intreprinderea de lacuri
și vopsele „Azur“ — Timișoara

OMAGIU

Din graiul de baladă îi-ai zâmbisit flința,
Ești ziua ce se naște în fapt de dimineață :
Cu străluciri de glorii, tu reprezini știința
Elena Ceaușescu, demn ideal de viață.

Îți este vorba blindă ca doina românească,
Virtutea ta e demnă ca muntele Carpat ;
Alătura de tine, îi-e dat să strălucescă
Eroul României, marele ei bărbat.

Pe unde treci, pămîntul e totul numai floare
Să calda ta privire dezmiardă copilașii :
Iubirea, pentru tine, e fără de hotare
Ca și pentru Eroul ce ne îndrumă pașii.

Să ne trăiți de-a pururi, ca Dunărea străbună,
Ca Oltul, milenarul, noi astăzi vă urăm !
Așa precum un fluviu apele își adună
În fapte și în gânduri exemplul vi-l urmăm.

Leca CRISOVAN

SAVANT ȘI MAMĂ

Un chip de stea
sonor
ca o mireasmă
contemplă
azi sublimul

O voce
umpre verbul
ce scutură minuni
din starea
firii El de-a fi

Savant și mamă
descifrind
priviri de aștri
și copii

Un rai de suflet
o inundă
o bucurie fără nori
și-o pace
de curcubeu

deasupra lumii...

Ioan VERGU DUMITRESCU

In timpul de lumină al iernii,
cind anul s-a înnoit iarăși, venind
în sufletele noastre cu noi bucurii,
oferind miinilor și mintilor noastre
noi speranțe și certitudini de
împlinire, o zi de caldă recunoaștere
și profundă dragoste ne unește pe
totă deopotrivă pentru a omagia, cu
prilejul zilei sale de naștere, distinsa
personalitate a tovarășei
academician doctor inginer
ELENA CEAUȘESCU, om politic
dărât cu toată înțima și puterea
creației cauzelor partidului și poporului,
savant cu renume ce a trecut
de mult fruntașii țării prin lu-
crări larg recunoscute și apreciate
pe plan mondial, să omagiem astfel,
la flacără veșnic vie a pildei
sale noble, revoluționare, femeia
muncitoare, tovarășa noastră de
muncă și viață, acela care adună
într-un lujer de gingășie toate senti-
mentele noastre de mai mult și
mai bine. Femeia căreia îi simțim
înălțându-ne suferințele, la
catedre, în cîmp, îngă nelostovita
creștere a holdelor, îngă sevaile,
prețutindeni acolo unde fapta
omenească are nevoie de un plus
de afecțiune și căldură, prezentă
acolo unde competența înseamnă,
totodată, înaltă răspundere și dă-
ruire. In hala aceea dominată de
zgomotul faur al nașterii motoru-
lui electric, la „Electromotor“, îngă
femeile care străjuiesc facerea
complicată a bobinelor, rostulind
firul strălucitor într-o curgere fără
sfîrșit, pe o măsuță am găsit, în-
tr-o oală de pămînt, o floare. O
garoafă care nu părea stințheră în

peisajul acela alert, în uruitul porțărilor rulante și al mașinilor dedulătoare felul, petalele ei adunau în jurul palpitul lor nevăzut tot ceea ce își
muncă aceea migăloasă nu putea să
tălmăcească întrutotul.

Am întrebător de rostul florii percut
femeia ce mă conducea pe drumul să
rile muncii, Ana Olga Trif, maistru ce
și secretar al Comitetului de partid a
din secție. Mă privit mirată, cum cu
de puteam să întreb ceva atât de
fieresc. „Eu înseamnă un plus de
căldură și frumusețe“, mi-a răs-

FEMEI, P
puns. Apoi mi-a explicat pe inde-
lete că frumosul cel adevărat al PCR-
muncii lor constă în înșăi voință our-
femeilor, a tuturor muncitorilor
din secție, de a se depăși continuu, pă-
a răspunde la toate comandan-icole
tele de mare răspundere ale zilei. Ien-
tul Munca lor cotidiană înseamnă 250 litri
de tipuri de motoare, în peste 1000 u
de variante constructive. 85 la sută
din acestea sunt destinate exportu-
lui. Si încă un adevărat ritmul mun-
cii nu înregistrează nici un rebut. gile
Absolut nici unul. Aici atenția este de
maximă, răspundere la fel, să arzi
constant, cu toată flința ta
pentru lucrul bine făcut, pentru a trezi
pune în flecare motor, înțimă de cit
agregate în mișcare, ceva din în-
țimă, din adevărată trăire. De-
sigur, îmi explica femeia aceasta
energetică, aceasta înseamnă întări-
toate munca cu omul, cu susținutul lui
lui, a modela ridicindu-l spre
lumină.

Cu prilejul memorabilelor vi-
zite de lucru întreprinse în
unitatea noastră de tovarășul
NICOLAE CEAUȘESCU, împreună spec-
cu tovarășa ELENA CEAUȘESCU, en-
ne-a spus Ana Olga Trif, am ascultat

CU INIMILE COMUNISTE-N SĂRBĂTOARE

E ianuarie, cu ardere de seamă,
Stringind făurari contemporani.
Ne adunăm îngă Savant și Mamă,
Să-i spunem cu iubire: „La mulți ani!“

Mulți ani trăiască, pentru țară,
Femeia luptătoare și eroă.
Din inimă poporului, unită,
Se-nalță un omagiu, cald ecou.

Elena Ceaușescu, stea de veghe,
Ca o făclie, îngă cîntecă și soare.
Pentru urcușul patriei, trăiască.
Cu inimile noastre-n sărbătoare!

Silvia C. NEGRU

SCRIȘOARE POSIBILĂ

Departă fiind de tine, aş purta, țară,
chipul tău în ochii mei răsfrînt
ca într-o oglindă fidelă,
deparțarea să nu mă mai doară
ci să simt iubirea de românește pămînt
arzind în mine ca într-o candelă.

Mircea M. POP

CU NUME DE LEGENDĂ

Astăzi urcă țara prin valuri de lumină,
în zilele de iarnă cu stele de zăpadă;
cum urcă seva primăverii în tulipină,
plină de dor mare, în soare de baladă.

Astăzi urcă țara, prin străluciri celeste,
în zilele de iarnă pe vatra carpătină;
ca Făt-Frumos ce trece, mindru, prin poveste
cu-a lui Cosânzeană, floare de gherghină...

Privește-n zare țara, cu-aleasă demnitate,
în zilele de iarnă, sub zurgălăi cîmpia;
și-n munți răsună cînt de libertate,
Imn al Republicii cu nume de legendă:

ROMÂNIA

Wilhelm WEISS

IONESCU

cela alert, în urmării potențiale și al mașinilor de petalele ei adunau în lor nevezut tot ceea ce cea migăloasă nu putea sească întrutotul. rebat-o de rostul florii pe mă conducea pe drumuri, Ana Olga Trif, maistru al Comitetului de partid. M-a privit mirată, cum să intreb ceva atât de înseamnă un plus de frumusețe", mi-a răs-

icațiile se-
idului, am
indemnuri-
AUȘESCU,
i de stat
lui dăruit
erut să nu
să facem
a cel mai
da noastră
e cu temei
ing. Geor-
Institutul

didactică, toate sint o măsură a timpului trăit cu folos, a unei dăruiri neprecupește pentru continuarea la noi nivele calitative a acestei preocupări strămoșești, un mod concret de a-ți cinsti munca, a fi util mereu și mereu oamenilor.

Președinta de cooperativă nu și privește planul de producție decât ca pe un inceput de drum, nici cind și drept capătul acestuia. Pentru că un plan este o măsură a oamenilor, dar puterile lor sunt cu adevărat nemăsurate. A fi la zi

ea, doctorul în științe medicale, autor a o sută de lucrări științifice, cea care și-a făcut o pastune din înțelege și a vindeca, la o vîrstă la care se mai poate vindeca, copilul astmatic, cea care și-a făcut o lege din disciplina personală și neodihnă pentru a lăua cu serupulozitate în evidență, încă de foarte timpuriu fiecare caz.

După cum nu pot ulta mina așezată odată pe capul unui copil de profesora Dorina Chercotă, într-o din clasele liceului timișorean, Constantin Diaconovici "Loga". În mîngîierea aceea era grija de părinte și grija de dascăl deopotrivă, era iubire pentru plămade care crește frumos, sigur, cu vigoare în lumină. Să-l fac să deprindă, dincolo de buchile cărărilor, miezul de demnitate umană a devenit în timp muncii și vieții ei pe care se străduiește, în calitate de secretar al organizației de bază din liceu, să o promoveze întregul proces educativ de aici. Îmi explică faptul că a-l învăță pe copil înseamnă, înainte de toate, a-l lăua de mîndă și a porni într-o aventură fascinantă pe drumurile încă necunoscute ale cunoașterii. Este emoționantă această călătorie alături, să-l vezi cum se potinește, cum luptă cu el însuși, cum, înțețul cu încetul, sub cea mai atență îngrijire, floarea sufletului său se deschide, petală cu petală, își aprinde, înții cu timiditate, apoi din ce în ce mai sigur, toate culorile

Așa cum tubește, de pildă, copiii doctorița Irina Iacob. Cîtesc pe parafă pe care o pună zi de zi sub semnatură: "medic specialist pe diatrui alergologie, imunologie". Și ceea ce nu spune parafă, dar o știe întreg colectivul de muncă, este directoare adjunct și secretar al Comitetului de partid din Spitalul nr. 3 de copii timișorean. Cum să o înțeleg, m-am întrebat ori de cîte ori am întîlnit-o. Să fie ea cea din mîngîierea copilului suferind ori din vorba înțeleaptă, caldă, apropiată, adresată mamei? Să fie

Vasile BOGDAN

Exemplu de dăruire

La cumpăna anilor, cînd gîndurile noastre cele mai duioase se îndreaptă către cei dragi, dăruim o clipă de alese sentimente primei Femei a țării, remarcabil om politic și prestigios om de știință care și-a închinat întreaga viață, cei mai luminoși ani ai tinereții, luptei revoluționare pentru bunăstarea și fericirea poporului român, tovarășa ELENA CEAUȘESCU. Simbol al demnității noastre, tovarășa ELENA CEAUȘESCU este un remarcabil exemplu pentru noi, femeile, de dăruire pînă la sacrificiu, de muncă fără odihnă, de înalt spirit civic pentru atingerea celor mai mărețe idealuri, în luptă pentru realizarea libertății, prosperității, națiunilor milenare de independență și suveranitate ale poporului român. Ca militant de frunte al vieții politice, sociale și științifice contribuie direct la elaborarea și infăptuirea politicii interne și externe a partidului și statului nostru, la realizarea neabătută a Programului partidului de edificare a societății sociale multilateral dezvoltate și înaintare a României spre comunism.

Sofie devotată, mamă iubitoare, prietenă apropiată a fiilor neamului din care face parte, dă doavă de înțelepciune, perseverență, abnegare, dăruire, creativitate, pasiune și multă iubire de oameni. Pentru noi, femeile României de azi, tovarășa ELENA CEAUȘESCU este un pildător exemplu de care, ca mame, muncitoare, soții îl urmăram cu lîmpede crez și demnitate, știind că în acest fel putem să ne aducem aportul la ridicarea pe noi trepte de progres a țării, a poporului nostru.

Ne amintim cu deosebită placere și respect de vizitele de lucru ale tovarășei ELENA CEAUȘESCU, alături de conducătorul țării în municipiu și județul nostru. Întîmpinări pretutindeni cu căldură și ospitalitate specific băneșeană ne-au sfătuît cum să facem pentru a traduce în viață în mod exemplar, hotărîrile partidului și statului nostru.

Ca muncitor linotipist, om care își aduce mica sa contribuție la nașterea paginii tipărite, dătătoare de lumină, ca mamă a doi copii, mă simt pe deplin participantă la viața, civilizația și cultura României socialistice de azi, la viitorul comunist al patriei.

După datina străbună, la aniversarea zilei de naștere, adreseză tovarășei ELENA CEAUȘESCU cele mai alese sentimente de stimă, respect, și prețuire, calde urări de la mulți ani, de sănătate și fericire pentru ca împreună cu ilustrul conducător al partidului și statului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU să călăuzească poporul spre orizontul luminos al civilizației comuniste.

Marcela VUIA,
muncitoare linotipistă,
Intreprinderea Poligrafică "Banat"
Timișoara

Model pentru fii și fiicele patriei

In fiecare inceput al lunii ianuarie, la cîteva zile după ce trecem de cumpăna anilor, trăim alese sentimente de respect și adincă prețuire față de mult stimată tovarășă ELENA CEAUȘESCU, prima femeie a țării, ci numai prin funcție pe care le onorează, cu munca Domniei Sale, ci și prin caracterul exemplar al personalității sale.

Omagiu fierbinte al țării se îndreaptă, cu adinc respect față de omul politic, revoluționarul, conducătorul de partid și de stat, care, timp de decenii, nu a ostentat muncind și luptind cu înaltă dăruire patriotică pentru realizarea României Socialiste, pentru ridicarea ei necontentă pe culmile progresului, în drumul ei spre comunism, pentru afirmarea țării noastre pe plan internațional. Principalele planuri de dezvoltare economico-socială a țării, obiectivele esențiale ale noii revoluții tehnico-științifice și ale noii revoluții agrare, în România de astăzi, însumează în ele gîndurile și acțiunile de mare responsabilitate comunistă ale tovarășei ELENA CEAUȘESCU.

Stima întregului popor și a unor remarcabile instituții științifice ale lumii se îndreaptă spre omul de știință, al cărui principal rol este modernizarea științei, tehnologiei, culturii și învățămîntului românesc. Prin activitatea de cercetător în domeniul chimiei, prin munca depusă ca Președinte al Consiliului Științific din Institutul Central de Chimie și ca Președinte al Consiliului Național al Științei și Învățămîntului, tovarășa ELENA CEAUȘESCU a dovedit o mare putere de creație științifică și o remarcabilă capacitate organizatorică, îndrumînd cercetarea spre rezolvarea modernă și de înaltă competitivitate mondială a unor probleme ce și-au găsit soluții în industrie, legîndu-se astfel nemijlocit cunoașterea științifică de viață. Remarcabile sint și tratatele pe care le-a scris Domnia Sa și le-a publicat la Editura Academiei, opere traduse în numeroase limbi, dovedind interesul oamenilor de știință de pretutindeni față de ideile cuprinse în paginile acestor volume. Interesul s-a transformat curind în elogiu, iar acesta în acordarea titlului de Doctor Honoris Causa de către universități din toate continentele lumii tovarășei ELENA CEAUȘESCU, care au apreciat modul în care a pus cuceririle științei în slujba omului, a civilizației secolului al XX-lea, a păcii în lume. În calitate de președinte al Comitetului național român "Oamenii de știință și pacea", tovarășa ELENA CEAUȘESCU, membru titular și membru de onoare a numeroase instituții științifice naționale și internaționale din întreaga lume, a contribuit plenar la întîrirea colaborării cu oamenii de știință și învățămînt din lume, pentru ca știința, cultura și învățămîntul să devină tribune ale păcii în lume.

Prețuirea tuturor comuniștilor țării se îndreaptă astfel, la inceput de an, spre eminența personalitate politică și savantul de largă recunoaștere internațională, spre soția și mama ELENA CEAUȘESCU, care întruchipează strălucit virtuile națiunii noastre, constituind un model pentru fii și fiicele patriei noastre. Exemplul remarcabil de devotament neînmurit și de abnegație fierbinte față de scumpa noastră patrie, pe care-l constituie personalitatea tovarășei ELENA CEAUȘESCU, va fi urmat de întregul popor, ce și exprimă acum înaltul respect față de acest model mobilizator în vederea edificării cu succes a societății sociale multilaterale dezvoltate și a înaintării neabătute a României spre comunism.

Întreaga țară, cu cele mai alese sentimente de înalt respect și cu toată căldura sufletelor mereu tinere, îi adreseză străvechea urare: "La mulți ani!"

Conf. dr. Lucia JUCU ATANASIU
decanul Facultății de filologie
a Universității din Timișoara

MEI, PDĂ CINSTIRE

ot mi-a explicitat pe îndrumosul cel adevărat al constă în însăși voință a tuturor muncitorilor, de a se depăși continuu, în toate comandanțare răspunderile ale zilei. În cotidiană înseamnă 250 de motoare, în peste 1000 de construcții. 85 la sută sunt destinate exportului un adevărat: ritmul mun- registrează nici un rebut. Aici unul. Aici atenția este răspunderea la fel, să-nt, cu toată ființa ta crul bine făcut, pentru a făcere motor, înțimă de mișcare, ceva din înțelegătura ta trăire. De- și explică femeia aceasta cea cu omul, cu sufletul modela ridicindu-l spre lejul memorabilelor vi- lucru întreprinse în noastră de tovarășul CEAUȘESCU. Împreună cu ELENA CEAUȘESCU, Ana Olga Trif, am ascultat

și Ana C.A.P. Pe- rourile lor, date în pămintul unde menilor. În lîmul timi- cu rost a agriculturii trudă, că în această glie! Friede, nici nu olicătă să-trebuie să- să cu treburile pămintului înseamnă pentru ea, înții de toate muncă, cu omul. De aceasta depend lucrările de calitate și la termene optime, pentru că grija muncii trebuie să devină o cauză comună, o grija a sufletului. Am văzut-o în mal multe rînduri vorbind oamenilor, cum vorbea și spicul de grâu, cu pașune și dragoste, cu acel respect ce îi se cuvine deopotrivă și oamenilor și pămintului. Pentru că aici a muncii pămintul înseamnă înainte de toate, de toate a-l iubi cu dăruire totală, ca pe o ființă, ca mai dragă din toate.

Așa cum tubește, de pildă, copiii doctorița Irina Iacob. Cîtesc pe parafă pe care o pună zi de zi sub semnatură: "medic specialist pe diatrui alergologie, imunologie". Și ceea ce nu spune parafă, dar o știe întreg colectivul de muncă, este directoare adjunct și secretar al Comitetului de partid din Spitalul nr. 3 de copii timișorean. Cum să o înțeleg, m-am întrebat ori de cîte ori am întîlnit-o. Să fie ea cea din mîngîierea copilului suferind ori din vorba înțeleaptă, caldă, apropiată, adresată mamei? Să fie

Vasile BOGDAN

MESAJUL DE ANUL NOU ADRESAT ÎNREGULUI POPOR, LA POSTURILE DE RADIO SI TELEVIZIUNE DE TOVARĂSUL NICOLAE CEAUSESCU

(Urmare din pag. 1)

creșterea și mai puternică a rolului conducerii al partidului în toate domeniile de activitate, intensificarea muncii politico-educative, de ridicare continuă a conștiinței revoluționare, de formare a omului nou, constructor conștient al noii orânduirii sociale.

Trebuie să perfeționăm și să asigurăm funcționarea în cele mai bune condiții a organizațiilor democratice noastre muncitorești-revoluționare, pornind totdeauna de la faptul că socialismul îl construim cu poporul și pentru popor, că numai pe baza celei mai largi democrații muncitorești-revoluționare se poate asigura făurirea cu succes a noii orânduirii, a socialismului și comunismului.

**DRAGI TOVARAȘI SI PRIETENI,
CETĂȚENI AI REPUBLICII
SOCIALISTE ROMÂNIA,**

In anul 1987 au avut loc evenimente de importanță deosebită în viața internațională. A continuat cursa înarmării. S-au menținut și chiar s-au agravat o serie de conflicte. Au avut loc acțiuni de amestec brutal în treburile interne ale diferitelor state.

Situată economic mondială continuă să fie deosebită de gravă. S-a agravat situația țărilor în curs de dezvoltare ca urmare a politicii monopolurilor și capitalului financiar internațional de dominație și asuprie. Asistăm la dezvoltarea unor noi forme de dominație colonialistă, de asuprie a altor popoare.

In același timp, trebuie să subliniem că în anul pe care îl încheiem s-au intensificat acțiunile forțelor antiimperialiste, democratice, realiste, lupta popoarelor de pretutindeni pentru o politică nouă, democratică, pentru dezarmare, și în primul rînd, pentru dezarmare nucleară, pentru o pace tracică, pentru relații de deplină egalitate și respect între toate națiunile lumii.

Semnarea Tratatului dintre Uniunea Sovietică și Statele Unite ale Americii cu privire la licitația rachetelor nucleare cu rază medie și mai scurtă de acțiune constituie un eveniment istoric, un rezultat al politicii realiste, al luptei tuturor popoarelor. Aprecind acest acord ca un pas important, trebuie să spunem însă că în lume con-

tinuă să rămână uriașe arsenale de arme nucleare, în stare să distrugă de mai multe ori întreaga omenire, însăși viața pe planetă noastră.

De aceea, problema fundamentală este aceea a intensificării luptei pentru noi acorduri în direcția reducerii armelor nucleare strategice, pentru oprirea experiențelor nucleare, pentru renunțarea la militarizarea Cosmopolitului, pentru eliminarea totală a armelor nucleare. Nu există și nu poate exista problemă mai importantă, în epoca armelor nucleare, decât licitația cu desăvârșire a lor! Mai mult ca oricând, este necesar ca toate țările europene – pe teritoriul cărora se găsesc o parte importante a armelor nucleare – să acționeze cu toată fermitatea în vederea eliminării tuturor armelor nucleare de pe continentul european, pentru înălțarea tuturor armelor nucleare din lume.

In același timp, trebuie să facem totul ca, în anul 1988, să se treacă la tratative în vederea reducerii armamentelor convenționale în Europa, pentru eliminarea armelor chimice și realizarea unui nou echilibru în raportul de forțe la un nivel cît mai redus al înarmărilor.

România este hotărâtă să acționeze cu toată hotărârea pentru încheierea cu rezultate cît mai bune a Conferinței general-europene, pentru dezvoltarea relațiilor cu toate statele continentalului nostru și realizarea unei Europe unite, a tuturor națiunilor, fără deosebire de orânduire socială.

Vom intensifica eforturile pentru dezvoltarea colaborării și prieteniei cu toate țările din Balcani, pentru realizarea în regiunea noastră a unei zone fără arme nucleare și chimice, fără baze militare și trupe străine, pentru o colaborare largă, economică, tehnico-științifică, culturală și în alte domenii.

România își va intensifica eforturile în vederea încheierii conflictelor militare și soluționarea problemelor pe calea tratativelor, pentru organizarea unei conferințe internaționale în problemele Orientului Mijlociu.

Acum, de Noul An, ne adresăm tuturor statelor și popoarelor lumii cu chemarea de a face totul pentru ca Noul An să marcheze pași importanți pe calea dezarmării, a păcii, a soluționării conflictelor pe calea tratativelor, în realizarea unor relații noi, democratice, bazate pe principiile deplinei ega-

lități în drepturi, ale respectului suveranității și independenței fiecărei națiuni, neamestecului în treburile interne, renunțării cu desăvârșire la forță și la amenințarea cu folosirea forței.

Să acționăm cu toată hotărârea pentru soluționarea problemelor grave ale situației economice și, în primul rînd, a situației țărilor în curs de dezvoltare, inclusiv a datorilor țărilor în curs de dezvoltare! Să deschidem calea spre o nouă ordine economică mon-

dită!

Acum, cînd intrăm în Noul An, Republica Socialistă România reafirmă cu putere hotărârea sa de a dezvolta relațiile cu toate statele lumii, fără deosebire de orănduire socială, de a face totul pentru a contribui la înăpătruirea națiunilor întregii omeniri, de dezarmare, de înălțare a armelor nucleare, de pace, a națiunilor tuturor națiunilor lumii de a trăi independent și în libertate.

**DRAGI TOVARAȘI SI PRIETENI,
CETĂȚENI AI REPUBLICII
SOCIALISTE ROMÂNIA,**

La începutul anului 1988 să ne angajăm solemn că vom acționa cu toată răspunderea, în spirit revoluționar, în vederea înăpătruirii neabătute a planurilor și programelor de dezvoltare continuă a patriei noastre, că vom face astfel încît în anul în care intrăm să obținem cele mai bune rezultate din acest cincinal și să asigurăm înăpătruirea neabătută a obiectivelor strategice stabilite de Congresul al XIII-lea al partidului.

Fie ca Noul An să aducă poporului român noi și noi realizări în înaintarea fermă a patriei noastre pe calea societății sociale multilateral dezvoltate, spre înaltele piscuri ale civilizației comuniste!

Cu încredere deplină în justetea politicii noastre interne și internaționale, în forța partidului și în capacitatea creațoriei a întregii națiuni, la începutul Noului An vă urez, dragi compatrioți, noi și tot mai mari realizări în toate domeniile, multe satisfacții în muncă și viață, înălțarea tuturor națiunilor de mai bine, multă sănătate și fericire!

LA MULTI ANI!

SENTIMENTE SĂRBĂTOREȘTI

In calendarul de evenimente ale acestui an, se înscriu sărbători de înțimă și conștiință ale națiunii, momente aniversare în care gîndurile noastre ating peceata istorică și se încarcă de suful mereu viu și proaspăt al timpului pe care îl trăim. Cu vibrante sentimente de stimă, de profund respect și prețuire, țara, poporul întreg, au trăit aniversarea zilei de naștere a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, prominentă personalitate a vieții noastre politice și sociale, științifice și culturale. Omagii și activitatea neobosită a tovarășei academicien doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, înaltul exemplu pe care-l reprezentă în luptă, munca și creație pentru edificarea noii societăți, a prosperității și prospăririi noastre socialiste, poporul își vede însăși condiția exemplarității sale, își relevă siesi, prezentul și viitorul său, o conduită model. Alături de ilustrul conducerător al partidului și statului, editorul României socialiste, bate o inimă caldă, puternică, generoasă și în multe dintre înăpăturile de azi se simt inestrabile pulsurile vii și ecurile care vin din durata, din măreția întreagă a unei neîncetate lupte, ale unei uriașe încrederi în victo-

rie, în triumful idealurilor comunitarului pe pămîntul patriei. Una-nimă apreciere de care se bucură din partea întregului nostru partid și popor întreg este un portret al stîrmei și respectului, ce se intemează pe multiple activități și mul-

miniaturi

tice argumente. Impactul științei, al învățămîntului și culturii, în opera de dezvoltare a țării pe noi coordonate ale progresului și civilității, fi datorarea enorm. Din perspectiva actualului cincinal, faptul că tovarășa ELENA CEAUȘESCU se află în fruntea Consiliului Național al Științei și Invățămîntului apare ca o garanție a îndeplinirii întocmai a programelor adoptate și semnifică un sens înalt, major. Cum, într-un cadru de înaltă responsabilitate umanistă, s-a înscris și se înscrise și activitatea de promotor neobosit al nobilelor idealuri de înțelegere și colaborare între na-

țiuni, pentru apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor la viață, la existență liberă, la independență, la pace. Omul de știință, savantul de renome internațional, omul politic, patriot, unesc și întregesc datele unui portret de exemplară contemporaneitate.

Ziua Unirii face în calendarul acestui inceput de an o via legată cu ceea ce am putea numi și numim o zi simbol, emblemă a însăși ideii de unitate, sărbătoarea zilei de naștere a secretarului general al partidului, președintele Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Sentimente înalte și fapte de măsură portesc încă de pe acum și fac bolta de sprînjeni a dragostei, stimei și recunoștinței cu care întreaga națiune îl înconjoară pe cel mai tubit și al său. Ideile, urările și îndemnurile mesajului de Anul Nou reprezintă axa trează, orizontul larg de acțiune prin care se ilustrează înăpătrirea unanimă de a face totul pentru realizarea obiectivelor și programelor celui de-al XIII-lea Congres, ale Conferinței Naționale a partidului.

Optimizarea viitorului a intrat și întră în reflexul diurn și calitativ nou, superior, al tuturor eforturilor creațoare. Criteriul e cel intensiv și la fel sănătos și ritmurile, la fel și cerințele și așteptările.

George DINU

„CINTAREA

ROMÂNEI”

Ediția a șasea a Festivalului național „Cintarea României” a situat județul Timiș pe locul al șaselea în țară, concret astă însemnind 709 premii acordate formațiilor artistice, interpretilor și creatorilor individuali, plus 126 premii la creația tehnico-științifică. Cifrele bilanțului ediției 1985–1987 trebuie să fie comparate cu acelele ale anilor 1983–1985, cînd au fost obținute 433 premii. Creșterea cantitativă și calitativă este categorică, ea vorbind de la sine de seriozitatea cu care splendida emulație colectivă a acestor meleaguri în domeniile muncii și creației a perpetuat o tradiție valoroasă, binecunoscută, acordindu-i noi dimensiuni. Deçi s-a muncit mult și frumos, începînd cu inițiativile individuale și colective și pînă la cei ce sănătușe și stimuleze, să conducă; aici se poate spune că activiștii Comitetului județean pentru cultură și educație socialistă au menținut fără odihnă, focalizat, al unei activități esențiale și nobile. S-a urmărit stimularea și afirmarea întregului potențial cultural-artistic și tehnico-științific la orașe și sate, conform sarcinilor trasate de do-

Bilant revelator

pentru timișenii

cumentele de partid. Agenda evenimentelor s-a materializat, la zi, prin acțiuni adecvate. Creația tehnico-științifică a fost stimulată prin lansarea unor teme de cercetare urmărind antrenarea tuturor categoriilor de oameni ai muncii. Bilanțul de care ne ocupăm, fie el și sumar, nu poate omite multă depusă cu carteau, activitatea muzeistică (în deosebi de punere în evidență a istoriei contemporane, dar și de evaluare a trecutului acestor locuri). Spectacole cu caracter patriotic, educativ, au pătruns pînă la locul de muncă al oamenilor. S-a urmărit consolidarea unor formațiuni artistice, ca și creația unor noi, promovîndu-se genuri și specii artistice în bună parte lansate în cadrul Festivalului, emblematic, deci, pentru el, de caracteristicile acestora, de conținutul unor aspecte noi, incipiente, cu valoare contemporană-artistică, revista noastră ocupîndu-se adeseori. În general se consideră că există reale creșteri, cîstiguri valorice, urmînd ca nou să stea în atenția criticiilor de specialitate, nu numai sub forma unor note de spectacol, ci mai ales a unor dezbateri cu caracter sintetic, absolut necesare în contextul maturizării unor formule artistice exprimînd dinamismul viații noastre contemporane. Tot la ora bilanțului trebuie amintit efortul reinnoiril repertoriului, în funcție cu firești cerințe, valorificarea creației populare și succesele evidente în lupta pentru păstrarea unui filon pur, nepoluat, în spiritul gîndirii pozitive, sănătoase a națiunii noastre. S-au realizat și emisiuni pentru televiziune, de mare amplitudine, la care și-au adus o contribuție însemnată scriitorii noștri. De altfel texte noastre au servit formațiilor amatoare și profesioniste, acțiunile scriitorilor, sub egida Asociației, revistei sau Editurii adăugîndu-se cu caracter permanent acestui peisaj spiritual efervescent. Taberele de creație, expozițiile plasticienilor, cinaclurile compozitorilor reprezentă tot atîtea sănătate ale dezbatărilor creațoare. Iar succesele acestor ani nu s-au dobindit din currenții statici ai automulțumirii, ci dintr-o rîvnă pe care o găsim firească într-un climat al muncii de demnitate pentru ridicarea acestor plăuri la adevărată lor valoare.

Lucian BURERIU

la Festivalul național "România" și situat județul Al sasele în ţară, conținând 709 premii acordate artistice, interpretelor individuali, plus 126 premii tehnico-științifică. Cifrele 1985-1987 trebuie să fie ale celor ale anilor și au fost obținute 433 de cantitativă și calitate critică, ea vorbind de la ceea ce care splindă într-o lume de rinduie, sărători și neamuri. La al doilea, satul și se strămută lent, topindu-se forme, stabilitatea, ciclicitatea, într-un secol urbanizările. În consens cu ceea ce arătă observase, "istoria modernă este orășenizarea satului, nu ca la anii rurale, ruralizarea orașului". O atare consemnată literară va fi complexă, în peță unde culturile de tip arhaic au existat pînă în tîrziu. Nu este vorba doar de consecințele tematici, ele sunt cele mai vădute numai. Narațiunea despre atât va trăi și ea devenirea ca istorie înnoasă a perspectivelor, adesea complicat contradictori, dar, în esență, trăind raportul în conștiință ființei, în singularitate sau dependență ei de colectivitate.

Ceea ce același Marin Preda condamnă într-o simplă lămurire: „Pe mine nu mă interesează ce se întâmplă cu satul, și mine mă interesează ceea ce se întâmplă cu oamenii". El puncta aici o reștere de accent în defavoarea literaturii despre colectivitatea rurală ca

unitate arhaică. Satul devine un loc spre care revin, transformări sau nu de școli, misuni și convingeri, noi variante tipologice în seria inițiatului, eroii, cuceritorului, conducătorului. Cel mai adesea, varianta preferată este inginerul agronom sau medicul, profesorul, contabilul, mecanizatorul. Dar în seria martorului sau anchetatorului

hăității largă posibilitățile narăriunii. Devin indiciale diversificările în situația naratorului. În spate, în interiorul lumii sale (poziție centrică), față de lumea sa pentru care depune mărturie cu mijloacele scrisului, ori față de o altă lume. Dinspre linșita contemplație sau netulburata petrecere printre „rinduieri", spre mirajul altui lumi -

SATUL - CA TOPOS

intră gazetari, reporteri, scriitori. Constantin Toiu, în *Insoțitorul*, combină variantele inițiat - ero - martor în cel mai adecvat tip: inginerul agronom (de referință ar fi și *Eclipsă de soare*, a lui Ion Lăncrăjan). Adevararea la literatura despre „ce se întâmplă cu oamenii" aduce interesante și dramatice figuri la Dinu Săraru (*Nîște țărani*) ori în Caloianul lui Ion Lăncrăjan. Oamenii se alătură cursului istoriei cu inteligență dibuiată, șovând, împătrinându-se sau rezemindu-și ființă de hîmerele lumi străvechi, în căutarea luminilor noului timp. Strategia adaptării, refuzului, inertiei, este infinită și subtilă. Uneori romanul devenitului optă și surprinde.

Criză rurală, legată într-o „imposibilă întoarcere", devine criză a individualului aflat într-o circularitate și stabilitatea, incrementarea care topesc destinul individual în al colectivității, și istorie. Ca sursă literară, criza ar-

acesta ar fi unul dintre sensurile care pun în alertă actanții - acesta ar fi de fapt un actant în romanul satului. Sau altfel, o lume ajunsă la perfectă circularitate - atât în ritmurile vieții individuale și familiile, cit, mai ales, în cele absorbite și formalizate în rit, datină, obicei pînă la a se fi invins dizarmoniile temporalității față de atemporal; o atare lume, genind plăcere povestirii, jubilația, scriitorul dialog - aluziv și greu de tilcuri în apărarea lui transparentă, o atare lume pusă în față altie, dintr-o imposibilă întoarcere Mirajul altui timp. Să aceasta ar fi o față a Moromeților; și o idee de fundal din F; este identificată lumea, lumea ca timp al destruirilor. Narratorul este un martor bolnav de friguri, ochiul său bolnav amplifică grotescul instinut. Într-un priughi, carnavalescul subminează tragicul. Ochiul bolnav al martorului-narrator este mai degrabă apt să percepă terifiantul, dezmitizarea, neritualicul, de-

cit ordinea, rinduiala obiceiul. Martorul bolnav reconstituie lumea sub dublă deteriorare: ca destrucțare a arhitecturii și ca destrucțare a conștiinței bolnave. Un sat în derivă.

Dacă începutul la *Marele singuratic* este text-cheie, întregul ciclu epic al *F*-ului pare a săvîrși acul de consemnare semnificativă pentru un proces vîzut în ultimele sale consecințe: satul este lumea, lumea este scena pe care foamea, frigul, frica, femeia, fumul, fotbalul pot nuanța pulsăriile ale acestor mituri care vor fi organizând condiția noastră culturală. La D. R. Popescu, satul-lume apare ca un punct zero. Este spațiu literar unde peste lumea călărită - pasionala regală căutare - duhoarea morții, pofta de putere. Din acest punct zero, romanul de astăzi reinstaurează la D. R. Popescu nu mitul autohton, ci mitul antic elen, scăldat în apele shakespeareiene, pentru ca apoi să-l întrepeze nu din jale, ci din inclexării a două rotiri istorice contrare: lumea se refac sub presunția lor ca spațiu al complicației Adevară.

Ca topoș - satul dă o motivație pentru personalitatea literaturii noastre. Deja consemnările despre „muște", „prostime", „golătate" din secolul al XVIII-lea vădesc inevitabilă lui permanență. Merită reluat adevarul că cel dintâi roman ciclic al nostru nu exclude reprezentarea vieții „la țară", iar maturizarea speciei datează lui Liviu Rebreanu, dar nu numai, corelări între ciclicitatea vieții individuale și colectivității sătești. Renovările tematici din proza de astăzi nu conduc spre excluderea acestuia, ci doar să devină pandanți pentru condiția sa de loc interfețant dialecticii istoriei.

Stela MIREL

revelator

timișeni

panoramic

• O suitură de manifestări politice, cultural-educațive au marcat în aceste zile cei 40 de ani de Republică ai României. Comunicările științifice ale unor cadre universitare, muzeograf și alți specialiști au relevat semnificația momentului 30 Decembrie 1947 în devenirea istorică a României, contribuții locale în lupta antimonarhică, precum și, într-o firească circumscrisă a prezentului, bilanțul celor 40 de ani în viață politică, economică, socială, culturală, din această parte a țării, cu precădere după cel de-al IX-lea Congres al partidului, în anii „Epocii Nicolae Ceaușescu". • Aceluiași important eveniment istoric i-a fost consacrată, la Făget, o amplă manifestare, realizată de Consiliul comun al de educație politică și cultură socialistă și șase studentiști din Timișoara. Din bogatul program pot fi menționate: dezbaterea „Mijloace de valorificare a creației populare" (cu participarea lector dr. Gabriela Colțescu, lector dr. Vasile T. Crețu, lector dr. Ioan Peles, asistent univ. dr. Iorel Boldureanu, Aurel Turcsu, Ion Căliman, Emilian Dumitru, Violeta Blaj), vernisajele unor expoziții de fotografii și filateliile (în prezentarea lui Deliu Petroiu), proiecția unor filme tematice, precum și cîteva spectacole folclorice și înaltă ținută artistică, pledoarie concretă a autenticității folclorice. • O expoziție omagială - „40 de ani de biruință", a fost deschisă în incinta întreprinderii Mecanice din Timișoara, în colaborare cu Complexul muzeal Timișoarean Oskar Szuhanyek, le la a cărui naștere s-au împlinit recent 100 de ani. • Tot la Complexul muzeal - expoziția de fotografii „Județul Timiș, nereu în inima țării". • Pe scena Operei Române, laureații festivalului național „Cintarea României" au prezentat publicului un spectacol-concert purtind titlul „Dulce Românie". • Pentru anul care începe - spectacole sărbătoreni și teatru de scenă instituțiilor profesioniste de spectacol. Iar într-o clitorii revistei - o urare: „La mulți ani!".

INDEX

O creangă inflorită unui destin exemplar

(Urmare din pag. 1)

ea în cuvîntarea la Congresul al III-lea al educației politice și culturii sociale - în cunoscut o puternică dezvoltare știință, învățămîntul, cultura - factori de cea mai mare însemnatate în edificarea cu succes a societății socialiste multilateral dezvoltate, în creșterea calității

muncii și vieții întregului popor".

În zbuluciumata lume de astăzi, e necesar ca știința să devină un prețios factor de progres, adevarată forță nemijlocită de producție, strins legată de economia țărilor, în favoarea ridicării nivelului de tră, al înînășării și păcii pe toate meridianele. Nu să profereze noi și sofisticate mij-

loace de distrugere în masă, ci să se dedice exclusiv celor necesare infloririi sărători precedente a Terrei, leagănul și căminul umanității! Acestor deziderate fundamentale le dă răspuns și acțiunea de larg răsunet internațional „Oamenii de știință și pacea" în strînsă legătură cu personalitatea pe care o omagiem cu căldură și pretuire. Glasul i-a fost ascultat de fiecare dată cu deplină aderenție la cauzele insuflitoare susținute de România în tot ce privește pacea, împărtășind concepția dreaptă ca știința să apartină vieții, să fie de partea ei, să-i lumineze calea cu făclă și înaltă și vite.

Foto

Puterea de a sonda gindul și adincul realității

• CONTRALUMINA '87

În cadrul Festivalului național „Cintarea României", la Galeria de artă fotografică de la Bastion s-a deschis „Al V-lea salon de fotografie în Contralumină '87". Din totalul de 141 autori, 111 vin din județ, iar 30 sunt reprezentanții Timișoarei.

Remarcăm, din capul locului, diversitatea tematică a Salonului, precum și abordarea stilistică originală a diferitelor genuri. Preponderentă este compozitia-peisaj, dar tot la fel de bine e reprezentat portretul sau eseul fotografic. Compozițiile care au în prim plan figura umană, surprinsă în activitatea muncii, în plin peisaj natural sau citadin, sint expresia unui contact nemijlocit al artistului cu realitatea imediată. Aici, putem înscrise pe Simon Ida (Desăvîrșirea feței), Haragos Zoltan (Pietre), Sandu Ghinea (Portret), Acea Stefan (Portret), Essig Iosif (Hora recoltă), Doru Bureția (Ecouri în amânat), Gîmănu Petre (Geometria muncii), Martin Sarca (Fagure) etc. Fizionomia umană reprezintă nu numai atitudini psihologice și morale, dar ea conferă fotografului trăsături distinctive ale mediului de viață, muncă, sentimentul de-a exista. Ace-

te sevențe de viață, în care omul devine personaj omnipotent, semnifică înșâși marea varietate a existenței, surprinsă de ochiul artistului în medii, clipe și stări diferite. Figura nu e surprinsă doar pentru lumina, unghiul, culoarea, umbra sau situația ei în pagină, ci pentru că ea reprezintă, în plan psihologic-uman, cu adevarat, o atitudine de viață, un simbol tranzient al existenței sociale. Aceste compozitii, fie peisaj, fie interioare dovedesc o imaginea prolixă a artistilor fotografi, după cum și o stilistică originală a fiecărui artist în parte, un domeniu predilect spre care se întreprătă stecare în parte...

O fereastră deschisă, cu un scaun gol, niște trepte de casă pe care coboară lent o bătrînă, o albie secată, cu mari bolovani de riu, o fintă veche, sau un car antediluvian, niște trepte sub zăpadă, o fintă arteziană, un dans etc..

sunt tot atitea ipostaze de viață, pe care artistul fotograf le întinstește pe hîrtia fotografică, făcind din ele simboluri ale realității vit, momente ale trecerii noastre cotidiene, clipe care ne însoțesc pretutindeni. Mai remarcăm, aici, și eseul fotografic, mai timid reprezentat, prin Copiii și porumbeii (Ioanici Nic.). În cîtro voi zbură (Cochișescu Lucia), După dezastru (Locustean Grigore), Visul (Ozolin Dușa), Rasă pură (Hanu Nic) etc., unde meditația artistică se însoțește, personal, cu un mesaj direct sau simbolic, reflex al unor trăiri și convingeri ale fiecărui fotograf artist în parte, a puterii sale de a sonda gindul uman și adincul realității sociale, din care el desprinde punctele nodale ale eserurilor sale.

Salon bogat, original și reprezentativ pentru Timișoara, expoziția „Contralumină '87", a V-a a Galeriei de artă fotografică timișoreană denotă spirit selectiv, finită artistică elevată și un sentiment al comunității artistice a fotografilor de pe întreg cuprinsul patriei.

Ion ARIEȘANU

sport

IATA...

... că ne-am așezat în nouă an, '88; e și soare, e și bine, nu-i zăpadă în cîmpie, crește iarbă și treză muguri prin tecii - și nu e-n fîră naturii să miște a primăvara în toiu iernii: nădăduim să cadă neaua, să imbrace lumea în albul fulgilor, iar pruncii să-și ardă obrajii în aerul fare de cărindă, ghenar, ghenarie, cum ar rosti, în solemnitatea expresiei D-niei Sale, Profesorul Tohăneanu.

Dar, lăsind lăarna să-și facă jocul ciclic, să revenim la oile noastre: furat de alte griji, am tăcut la orizont, incit mă simi dator și restanțier cu clasamentele revistelor. O fac acum, cind incă e vreme de bilanț și de vis. Cel mai bun sportiv român pe '87 e, desigur, Aurelia Dobre, mica noastră mare gimnastă, intuia

din lume. La fotbalisti, sportul ce ne zăpăcește, opinia noastră că locul întii nu se cuvine a fi atribuit nimănui: n-avem motive, n-avem argumente, n-avem izbinzi în anul ce s-a dus ca apa pe Prater, cind, fie-mi iertată vorba, am dat cu picioru-n sansa de a fi deasupra spaniolilor: pe poziția două - care nu e, nici-decum, nemeritată - săde Gheorghe Hagi, cel dintîi în inima nădejdirilor mele, iar la nr. 3 urcă omul nostru din Tomnatic, Cornel Varga, un flăcău cu sut de calibru înalt și cu plămîni de otel: ieri, salutindu-l cu bucuria Anului Nou, l-am întrebat de reușitele din '87: „Am avut mari satisfacții Politehnica a jucat bine, profesorul Ionescu m-a încredințat Golul din meciul cu Dinamo și momentul de neuitat. În rest, nu plec din Timișoara, cum vor unii?"

Teodor BULZA

(Urmare din pag. 1)

Lucian BURERIU

ORIZONT

ORIZONT

Încă de la începutul anului, la Berlin și Basel au avut loc festivități prilejuite de lansarea cărții „Cercetări în chimia și tehnologia polimerilor” purtând semnată de înalt prestigiu internațional a academicianului doctor Inginer ELENA CEAUȘESCU, cel de-al patrulea volum între o importanță serie consecrată de savantul român aspectelor fundamentale și practice ale chimiei macromolecularare. Celelalte trei volume — „Cercetări în domeniul sintezelor și caracterizării compușilor macromoleculari”, „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului”, „Noi cercetări în domeniul compușilor macromoleculari” — s-au bucurat, după cum s-a subliniat și cu aceste prilejuri de un deosebit interes din partea a numeroase edituri, valoroasele lucrări fiind traduse pînă în prezent în limbile rusă, germană, engleză, franceză, italiană, greacă, chineză, japoneză, olandeză, spaniolă și coreeană.

Evocînd înaltă valoare științifică și practică a lucrării „Cercetări în chimia și tehnologia polimerilor”, prof. dr. Lothar Kolditz, membru al Academiei de științe a R. D. Germanie, care a semnat și prefața volumului, a subliniat contribuția esențială pe care tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU o aduce la aplicarea, în România și pe plan internațional, a rezultatelor cercetărilor din domeniul chimiei și tehnologiei polimerilor, evidentind, totodată, locul important consacrat în lucrare aspectelor fundamentale.

La festivitatea de lansare de la Basel, prof. dr. Clement Broger, reprezentind Consiliul științific al Institutului de biochimie și biologie moleculară al Universității din Berna, a subliniat că volumul prezintă un mare interes pentru cercurile largi de specialiști, constituind o lucrare de referință în domeniul ei de profil.

Cu ocazia publicării în limba chineză a volumului „Cercetări în chimia și tehnologia polimerilor”, în cadrul festivității de lansare de la Beijing, adresind calde felicitări tovarășei ELENA CEAUȘESCU, pre-

ședintele Comisiei de Stat pentru Știință și Tehnologie a R. P. Chineze, Song Jiang, a relevat că editarea lucrării demonstrează interesul deosebit al specialiștilor chinezi, înalta lor apreciere față de contribuția de cea mai

Frommelt, membru al Academiei de științe a R.D.G., a subliniat că, prin lucrările apărute ca urmare a cercetărilor efectuate, tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU a dobindit un renume unanim recunoscut

Înalt prestigiu internațional pentru afirmarea științei și păcii mondiale

Prodigioasa activitate în domeniul cercetării științifice desfășurată de tovarășul academician doctor inginer ELENA CEAUȘESCU, contribuțile sale innoitoare, esențiale, în domeniul chimiei macromolecularare, materializate în lucrări de o deosebită valoare pentru știință, pentru progresul chimiei contemporane, se bucură de o largă recunoaștere pe plan internațional.

Pe parcursul anului 1987, recunoașterea valorii deosebite a operei academicianului doctor inginer ELENA CEAUȘESCU a primit elocvente expresii în țări cu bogate tradiții în domeniul științei.

mare importanță a savantului român, adusă — atât prin rezultatele de excepțională valoare ale cercetărilor proprii, cât și printre amplă muncă organizatorică — la creșterea performanței și prestigiului internațional ale științei românești.

Inaltă apreciere pentru activitatea științifică a tovarășei ELENA CEAUȘESCU, pentru știința românească a fost exprimată și prin apariția în R. D. Germania, în traducere în limba germană, în vara anului 1987, a înăuntră uneia din lucrările savantului român — „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului”. În cuvîntul rostit cu prilejul lansării, la Berlin, a monografiei, prof. dr. Horst

pe plan internațional. Vorbitorul a apreciat elogios dezvoltarea producției de cauciucuri sintetice în România, arătînd că aceasta este incununarea practică a succeselor cercetării românești în domeniu — cercetare efectuată sub îndrumarea și cu contribuția directă a tovarășei ELENA CEAUȘESCU. De asemenea vorbitorul a pus în evidență faptul că rezultatele teoretice ale cercetării și aplicarea practică a acestora au contribuit la îmbogățirea cunoștințelor științifice și în rîndul specialistilor din R.D.G.

Volumul „Polimerizarea stereospecifică a izoprenului” — apărut în Turcia în toamna anului 1987 ca expresie a

(Urmare din pag. 1)

nunatul prilej de a vă adresa din toată inima, cu profunde sentimente de prețuire și stîmî, cele mai sincere și respectuoase felicitări, împreună cu urările fierbinți de viață îndelungată, plină de bucurii și împliniri, de multă sănătate și fericire, alături de mult iubitul și strălucitul conducător al partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu.

Paginile cele mai emotio-nante ale istoriei luptelor pentru libertatea și progresul poporului român au consfințit faptul că, încă din fragedă tineretă, printre-o tumultuoasă acțiune revoluționară, v-ați situat în primele rînduri ale luptelor eroice ale clasei muncitoare, aducînd o contribuție esențială la victoria socialismului și împlinirea idealurilor comuniste pe pămîntul străbun al patriei.

Cu profundă admirație și aleasă recunoaștere, vă rugăm să ne permiteti să vă exprimă, și de această dată, multă stîmătă tovarășul Elena Ceaușescu, prețuirea profundă pentru luminosa Dumneavastră personalitate de strălucit om politic, savant și om de cultură, prin căruia gindire și acțiune importante domeniul ale vieții economico-sociale a patriei cunosc o remarcabilă dezvoltare. Vă rugăm să primiți respectuoasa noastră considerație față de impresionanta Dumneavastră activitate pe care, cu înaltă competență, o consacrați îndrumării permanente a cercetării, învățămîntului și culturii românești,

orientării ferme a potențialului științific și tehnic în direcția soluționării problemelor fundamentale ale dezvoltării intensive a economiei naționale, implementării în producție a cuceririlor revoluției tehnico-științifice și noii revoluții agrare, perfecționării continue a procesului in-

tare, înaltele distincții și titluri ce v-au fost conferite de numeroase instituții și foruri științifice, culturale și de învățămînt din întreaga lume constituie — spre minăria noastră, a întregului popor — o firească și binemeritată recunoaștere a contribuției de mare valoare pe care,

marca artei și culturii noii, Angajindu-ne cu toată energia să dăm viață înaltelor exigențe ale secretarului general al partidului, ale Dumneavastră personal, vă rugăm că respectuos să ne permiteți să exprimă voința nestrămută a tuturor oamenilor municii, timișenii de a împărtășii sarcinile ce ne revin, să ne înțelegerii. Între popoare să răspundem să servească plenar cauza păcii și angajeze ferm în apărarea păcii vîitorului omenirii.

In anul care s-a încheiat, puter personalitate de om de știință și din politică a tovarășei ELENA CEAUȘESCU a evocat în Italia. În cadrul unui conciliu româno-italian de colaborare științifică în domeniul chimiei, pe plan internațional, cercetării științifice din România, în domeniul chimiei, cît și activitatea de condus și îndrumare a științei și învățămîntului din țara noastră. A fost evidentă totodată, apreciată contribuție a științei românești la orientarea științei spre realizări puse în folosul oamenilor care să servească plenar cauza păcii și înțelegerii. Între popoare să răspundem să servească plenar cauza păcii și angajeze ferm în apărarea păcii vîitorului omenirii.

Sintem fericiti să constatăm acum, la debutul unui nou an de muncă și împliniri, care înseamnă — în spiritul hotărîrilor Conferinței Naționale — și începutul unei noi etape a luptei revoluționare a poporului condus de partid, că, potrivit programelor de dezvoltare economico-socială stabilite pentru anul 1988 și în perspectivă, județul Timiș va cunoaște noi și remarcabile împliniri în industrie, agricultură, în știință, învățămînt, cultură, în sporirea nivelului de trai, material și spiritual al tuturor cetățenilor. În același timp, ca urmare a orientărilor stabilite de secretarul general al partidului, precum și datorită ajutorului Dumneavastră prețios, va spori substanțial aporul cercetării științifice la perfecționarea organizării și modernizarea proceselor de producție, creșterea mai accelerată a productivității muncii, ridicarea nivelului tehnic și calitativ al produselor, reducerea substanțială a consumurilor materiale și energetice, înscriindu-ne, în rîndul făuritorilor de bunuri la nivelul celor similare pe plan mondial.

Primiti, mult stimață tovarășă Elena Ceaușescu, acest angajament ca fiind traducere a gîndurilor și vibratiilor celor mai nobile pe care le nutrim față de Dumneavastră, față de conduceră partidului și statului, dorindu-vea cu fierbinte prețuire și adîndoare respect ca — împreună cu multă stimață și iubitul nostru Nicolae Ceaușescu — să ne trăiți ani mulți și rodniici, în deplină sănătate și putere de muncă, spre a incununa cu noi și noi împliniri bogate de neobosită activitate pusă în slujba progresului și înfloririi patriei, a împărtășirii înaltei răspunderi incredibile de către partid și popor.

În această zi aniversară, dede-

aleasă sărbătoare și bucurie

pentru întreaga națiune, per-

miteti-ne, multă stimață tova-

rășă Elena Ceaușescu, să vî-

adresăm, cu toată vibrația

înimilor noastre, tradițională

urare, gîndul nostru cel mai

curat :

LA MULTI ANI !

Comitetul Județean Timiș

al

Partidului Comunist Român

Timișoara, 7 ianuarie 1988

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ION ARIEȘANU (redactor șef)

ANGHEL DUMBRĂVEANU (redactor șef adjuncț)

VIOREL COLȚESCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL UNGUREANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA, strada RODNEI, Telefoane: 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-șef). Manuscrisele nepublica-

nu se înapoiază. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA I.P.B.T. Index : 42.907.

Orizont 2

APAMINAL SOCIAL-POLITIC ȘI LITERAR-ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. ȘI COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ TIMIȘ

NR. 3 (1089) 15 JANUARIE 1988 • SERIE NOUĂ, ANUL XXXIX • 8 PAG., 3 LEI

Literatura ultimelor decenii
cîștigat un public enorm
afirmîndu-se în numele diver-
ității de stiluri. Și-a cîștigat
autoritatea prin genurile popu-
are: poezia cetățenească, ro-
manul politic, romanul-anche-
ă, proza și teatrul document
au creat un public nou. Ca-
racterul polemic, luptător,
combativ al acestor opere se
sprijinea pe adevărul scos la
umină de o epocă nouă, pe
autenticitatea cu care infătișa-
late și evenimente. Aceste
opere au recucerit adevăruri
adinci ale istoriei noastre. Pu-
nîndu-se în evidență, au stimulat
mai puternic mîndria patrio-
tică decît aceste cărți ale afir-
mării Jibere a adevărurilor
concrete române.

Literatură și patriotism

patriotism

ugajindu-ne cu toată ener-
să dăm viață înaltelor exi-
e ale secretarului general
partidului, ale Dumneas-
tră personal, vă rugăm
cetuos să ne permități a
ima voința nestrămutată
turor oamenilor muncii
seni de a înfăptui neabă-
sarcinile ce ne revin în
alul cincinal, din hotărî-
Congresului al XIII-lea
Conferinței Naționale
idului.

imiți, mult stimată tova-
Elena Ceaușescu, acest
jament ca fiind traduce-
gîndurilor și vibrațiilor
mai nobile pe care le
im față de Dumneavoas-
față de conducerea parti-
i și statului, dorindu-vă
ierbinte prețuire și adîne-
ect ca — împreună cu
stimațul și iubitul nos-
conducător, tovarășul
Nicolae Ceaușescu — să ne
i ani mulți și rodnici, în
înă sănătate și putere de
că, spre a încununa cu
și noi împliniri bogată și
osita activitate pusă în
pa progresului și înfloririi
iei, a înfăptuirii înaltelor
underi incredințate de

Cărți ale epopeii naționale, ele
dau seamă atât despre epoci
îndepărătate ale istoriei noas-
tre, cât și despre vremile apro-
piate ale acestei istorii. Tim-
purile lui Decebal. Burebista
dar și revoluția de la 1848, răz-
boiul pentru Independență,
lupta antifascistă au adus în
fața literaturii valorile exem-
plare ale unei epoci. Căr-
țile importante ale contem-
poraneității încearcă a medita-
de pe pozițiile noastre, asupra
istoriei contemporane a Româ-
niei. Personajele exemplare pe
care le creează, valori modela-
toare în adevăratul sens al cu-
vintului oferă premizele unor
dialoguri exemplare cu publi-
cui cititor Sprijinite pe ma-
rea tradiție a scrisului româ-
nese, cărțile de azi se rein-
tore la modelul clasic. „Româ-
nia trăiește astăzi un momen-
t de profunde transformări. Arte
și literatura — spunea secreta-
rul general al partidului, tova-
rășul NICOLAE CEAUȘESCU

această zi aniversară, de să sărbătoare și bucurie-ru întreaga națiune, per-ți-ne, mult stimată tova- Elena Ceaușescu, să vă săm, cu foată vibrația ilor noastre, tradiționala- e, gîndul nostru cel mai t:
LA MULTI ANI !

DARA, strada RODNEI
Manuscrisele nepublicate
se fac la P.T.T.R.

• 114 •

ÎN LUMINA IDEILOR CONFERINTEI NAȚIONALE A PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN

Considerate din perspectivă istorică patru decenii reprezintă un răstimp extrem de scurt. Numai că, în istorie importanța intervalelor de timp parcuse de un popor nu se exprimă prin durată, ci prin densitatea lor, prin dimensiunea umană și perenitatea valorilor de cultură materială și spirituală create și puse în operă în acest răstimp. Apreciind marile realizări obținute de către poporul nostru în deceniile de existență a Republicii, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** sublinia la Conferința Națională a partidului că în acești ani, „România a depășit înapoierea în care se afla datorită politicii claselor exploatatoare și dominației imperialiste, devenind o țară industrial-agrară, cu o industrie modernă, puternică, organizată pe baza celor mai noi cuceriri ale tehnicii și științei contemporane, cu o agricultură socialistă în plin progres, cu o puternică dezvoltare a științei, invățământului, culturii și bunăstării materiale și spirituale a tuturor oamenilor”.

intregului popor". Crearea, dezvoltarea și modernizarea bazei tehnico-materiale a societății socialiste în România ultimelor decenii pun cu putere în lumină, prin cele mai mari realizări din istoria neamului, anii de după cel de-al IX-lea Congres al partidului cînd, prin gîndirea și activitatea revoluționară a tovarășului **NICOLAE CEAUȘESCU**, dezvoltarea economico-socială a fost orientată ferm spre continuarea industrializării socialiste a țării, spre extinderea ramurilor și sectoarelor purtătoare ale progresului tehnico-științific, creșterea ponderii activităților industriale în celelalte ramuri ale economiei și modernizarea bazei tehnico-materiale a agriculturii, proces amplificat prin înfăptuirea noii revoluții agrare. Moment de excepțională însemnatate în istoria socialistă a patriei, Congresul al XIII-lea al partidului a stabilit ca obiectiv strategic fundamental pentru etapa actuală a făuririi societății sociale multilateral dezvoltate trecrea la un nou stadiu de dezvoltare economică, de la acela de țară socialistă în curs de dezvoltare la stadiul de țară mediu dezvoltată. În acest context subliniem excepționala calitate a contribuției tovarășei academician doctor inginer **ELENA CEAUȘESCU** savant de renume mondial, la dezvoltarea științei românesti. Întregul progres economic-social a fost conceput și realizat pe baza noilor cuceriri ale științei și tehnicii moderne, asigurîndu-se dezvoltărui un dinamism fără precedent, concomitenț cu repartizarea rațională forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. S-a realizat o creștere a potențialului industrial al ţării, judecăt-

în același timp, toate județele au fost racordate la cerințele complexului economic național. Ca urmare, se realizează astăzi în aproximativ trei zile și jumătate întreaga producție industrială a anului 1938, iar comparativ cu anul 1945 producția industrială este, în prezent, de 120 de ori mai mare. Metamorfoze din cele mai semnificative a cunoscute și agricultura organizată ne-

condițiile unui punct de pornire caracterizat printr-o slabă dezvoltare economică, lipsind ramurile și experiența în domeniile de vîrf ale tehnicii și științei moderne. Este aceasta o vie și concludentă dovedă a superiorității socialismului, a justiției și spiritului științific al politicii partidului nostru la elaborarea căreia o contribuție hotărîtoare și-a adus-o tovarășul

DEVENIREA SOCIETĂȚII ROMÂNESTI

baze socialiste, producția obținută aici fiind astăzi de circa 9 ori mai mare. În pas cu întreaga țară a înfiorit în aceste decenii și județul Timiș, a cărui bază tehnico-materială a fost reînnoită în totalitate după Congresul al IX-lea al partidului, producția sa industrială crescând de 8 ori față de cea a anului 1965, iar cea agricolă de 3 ori. Aceste impresionante creșteri sunt cu atât mai expresive cu cît s-au extins de la 4 decenii și în

NICOLAE CEAUȘESCU. O trăsătură inalienabilă a construcției noastre socialiste o constituie grija permanentă față de om, asigurarea drepturilor și libertăților sale fundamentale. Dezvoltarea industriei a permis, în perioada la care ne referim, crearea a peste 6 milioane de noi locuri de muncă, a condus la schimbarea structurii socio-profesionale a oamenilor muncii cu consecințe pozitive asupra conținutului muncii și a nivelu-

ABRIANA PAJUSAN : Copiii și pacea

VATRA

Spațiul acesta peste care cerul întreg se cerne,
vindecat de timp, într-un chenar aprins,
e vatra patriei prezente și eterne,
prin care chipul nostru rămîne-n necuprins.

Cel mai ades ajungem la semnul ei curat,
călătorindu-l dăm de freamătul vieții,
drumul e numai lumină pe colinele ei,
pasii sănt inele de rouă în palma dimineții

Tot ce-i mai frumos și statornic în noi,
truda noastră, gîndul inverzind în lumină,
să dăinuie aici, pe vatra fremătînd sub ploi
chenar de roditoare și darnică grădină.

Jan GÄLIMAN

Prof. univ. dr.
Theodor POPA

RECAPITULARE

Un an sau doi îl mai despărțeau pe Mircea Scarlat de încheierea *Istoriei sale a poeziei românești*. Nu i-a fost dat să-l aibă. Trei volume apărute, dimpreună cu un al patrulea, aproape încheiat, și al cincilea, cu schelăria gata terminată, sint, însă, de natură să ilustreze seriozitatea proiectului. Puțini comentatori nu au vorbit, scriind despre Mircea Scarlat, de *seriozitate*. Ea îl caracterizează, într-adăvăr, în cel mai înalt grad. Criticul îi sacrifică orice altă insușire cu care va fi fost hărăzit de natură: și umorul bonom, și placerea (moldovenească) a nesfîrșitelor "divane" cu prietenii, și pactul cu orice se dovedea numai spectaculos, trecător, momentan.

Sistematic, atent la coerenta ansamblului, sedus de ideea profunzimii obținute prin ordine, Mircea Scarlat a înțeles literatură ca pe o continuă provocare a intregului. Monografiile sale (dedicate lui Miron Costin, lui Ion Barbu, Cezar Bolliac și, recent, lui George Bacovia) vorbeste despre o necondiționată aspirație a cuprinderii totale: scriitorul înțeles în desăvîrșirea existenței spirituale, genul literar studiat în formulele-i cele mai amănunte. Totul trebuia să dobinească rîvnita coerentă printr-un studiu amănuntit, prin reordonarea logică a materialului. Excelent analist, capabil să sesizeze detaliile revelatoare situate la mare distanță în spațiu sau timp, unele de altele. Mircea Scarlat era, înainte de orice, stăpînul unei metode de lucru proprii istoricului literar. Entuziasmele sale nu se manifestau, aproape niciodată, la nivelul realizării individuale, relative. El căuta reperale absolute, punctele de învîrtejire ale marilor sensuri. Activitatea sa de chronică literară, în ultimul an de viață, nu făcea, oricât de paradoxal, excepție de la această regula. Contextualizarea insistență, descoperirea filiațiilor, a întrărilelor, a influențelor era principala sa armă de atac. Chronicile literare aspirau să fie dacă nu micro-monografii, măcar premisele unui studiu cu deschidere istorică — spre istorie.

George Bacovia, ultima sa carte antumă, se subînțelează Nuanțări. Ea preia, în mare parte, ideile unui capitol din volumul al doilea al Istoriei. Însă extensiunea textului vine, cumva, în contradicție cu filonul principal al metodei sale. Ambițiosul Scarlat optează pentru o carte a nuanțărilor, adică a modestiei. Doar atât. Nici o pretenție de înțelept. Pur și simplu, reformulara, regindirea, nuanțarea unor idei de largă circulație. Aspectul polemic, direct și indirect, vizează cele mai multe compartiamente ale comentariului tradițional: după ce totul a fost spus, istoricul literar găsește că, în aparență, încă există spații nehașurate. Sau greșit hașurate. O fugă de incriminarea, de scleroza prejudecăților critice — iată mesajul ultimului Scarlat. Aspectul recapitativ al cărții e conferit de însăși metoda investigației: metoda istoricului literar, distant, doct, rece. Pasiunea, cătă există, e o pasiune a ideilor. Duelul se desfășoară în sferele înalte ale credințelor și prejudecăților literare. În cele din urmă, obținem o variantă de interpretare în care se recunoacă tușurile sensibile, dar neezante, ale celui care a scris și volumele *Istoriei poeziei românești*. Ordonață în jurul ideii scrisului înțeles ca motivare a existenței, carteasă încheie cu o mărturie care, cîtătă acum, ne cutremură prin puterea ei premonitoare: confesunea unui tineră scriitor care, în ultimele luni de viață, nu a mai putut să scrie: "Bacovia a ilustrat în chipul cel mai convingător destinul Scriitorului, adică al omului care trăiește atât vreme cât poate să scrie Echivalentă năruirii templului ordonator al spațiului infinit, pierderea capacitatii de a nota îl sperie mai tare ca moartea. Pentru artist, simpla consemnare a «zvonului» lumii a fost tubul de oxigen oferit muribundului".

Prin dispariția lui Mircea Scarlat, literatura română de azi pierde una din cele mai promițătoare voci ale ei. Cu atât mai mult, cu cit promisiunea se relevase, deja, ca o certitudine.

Mircea MIHAIES

cronica literară

UN ROMAN FRACTURAT

Roman experimental. Scrisorile imperiale (1979) — simulind romanul istoric — anunță parcă Scrisorile venețiene: cronologia era sfidată, abundența concretului se revărsa în fabulos, imaginația râminea sansa supraveigurii unei lumi „impiertrite”, care nu trebuie să-și piardă „vraja”. Un tipar existențial (oaza Dorunei, de unde se tragea și Căitorul de scrisori) trăiește freatic în tot ce scrie Platon Pardău.

Scrisorile venețiene „încercuiesc” cazul Ulea. „Firul” Ulea (un mare logofăt, căutând — într-o misiune diplomatică — ajutor pentru țara lui, devenită pasnic), aglumează insulele narative, trăind pofta digresiunii, invitându-ne într-un hârtie epic al prezentului. Ion Petra, redactor-suf al ziarului *Vîitorul*, însă tăbăcăt de viață vrea să lumineze „cazul”, se înhamă la acest proiect. Bun observator și cunoșcător al mediilor, Platon Pardău reconstituie atmosfera culturală suceveană, viața intimă a ziaristului (colorate fișe psihologice, conchiliiile ironistului (obsesia morții la Midorovici, redescoperirea lui Luca, reintărat în circuit și înhumat mioritic, frenzele lui Solpan, etc.). Pentru că în București, schimbând „locul și norocul”, Petra „sobolănea”, zidit între hîrțoage de muzeu. „Un pic istoric”, citind *Analele*, Ion Petra continuă investigațile, nu abandonăță cel „angajament necugetat”. Avem aici și un admirabil roman de familie, răsfringind în pagină confortul casnic și naufragiile conjugale, noioznirile și pulsurile „dialectică” ale vieții în do.

Să observăm în fugă că motivul venet, atât de productiv în literatura noastră, este pentru Platon Pardău un pretext. Nu o Venetie interioară, dar nici peisajul coicit, putrid, eugenbarbian (dești, pasager, cîteva pagini cresc pe acest tipar). Acel drum venețian al marelui logofăt este reconstituit și ex-lui Magellan, prin labirintul canalelor, odată cu stația însoțitorilor secrete, cînd se audiență la Doga. Amestecind timpurile, incurcând — voit — culoarele epice, autorul avertizează că trecutul trăiește în noi ca o permanentă latentă. Pofta gargantulică pentru istoria faptelor mici, pigulin documentele și forțind secretele, desfășurind „rezervele de memorie” transportă un abur fantastic. Acel misterios Ulea venet (la cărui „dezlegare” se chinuie colonelul Petra, inconjurat de o tonă de hîrțoage) se multiplică: roman al citora Ulea, Scrisorile venețiene este și un roman cu mai mulți autori. Căutând un Pogor (un alt posibil Ulea), îndeplinind sacrificial misiunea dată de epocă sau reconstruind faptele ofiterului Ulea (întoarcerea armelor, condamnat din greșeala și preferind apoi anonimatul), Platon Pardău vorbește despre nevoia de adevară, despre tensiunea căutării lui. Acest repertoriu problematic angajează, firește, și condiția scriitorului.

Bine ritmat, făcind din ambiguitate (confuzia vis/realitate) un suport epic, Scrisorile venețiene confirmă „criza de supraproducție” a prozatorului. Înțind piața literară, Platon Pardău trebuie — credem noi — să-și regleze rescripția epică: dacă acumulările sunt mereu posibile, o altă metamorfoză în scrisul său (deschis tocmai metamorfozei) pare acum mai greu de admis. Aș zice — pentru a încheia — că de mai multă vreme prolificul Platon Pardău adulmecă, dă ocol marelui său roman. Sint foarte convins că îl va scrie.

Adrian Dinu RACHIERU

Platon Pardău: SCRISORILE VENEȚIENE, Ed. Militară, 1987.

Raportul prezentat Conferinței Naționale a Partidului Comunist Român de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în modul cel mai firesc a devenit și un program excepțional pentru școala românească în general, pentru predarea științelor sociale în special. El a sporit și sporește permanent motivația informațional-instructivă în domeniul economiei politice pentru un mare număr de considerente:

- Documentul se constituie într-o

miel mondiale, a tendințelor de dezvoltare precum și a contradicțiilor existente la scară planetară, a căilor de luționare a principalelor probleme contemporaneității.

La acestea se adaugă mariile abordări de dezvoltări naționale și statul, de activități ideologice, politico-educative, de dezvoltare a conștiinței sociale, abordarea problemelor intăriri, conștiință a rolului conducător al partidului și a politicii externe a partidului și statului.

Formarea și consolidarea conștiinței politice

amplă analiză și sinteză a transformărilor revoluționare în anii construcției socialiste și îndeosebi după cel de-al IX-lea Congres al partidului, etapa nepereche în istoria multimilenară a poporului nostru.

• Raportul face o analiză a stadiului actual al dezvoltării societății socialiste românești și prezintă principalele concluzii privind desfășurarea construcției socialiste în România și orientările de perspectivă în vederea perfecționării întregii activități, a înaintării ferme în nouă etapă de dezvoltare revoluționară a patriei noastre.

• Raportul reprezintă un document de excepțională însemnatate națională și internațională prin analiza profundă a situației politice din lumea de azi, a epocii contemporane, a evoluției econo-

precum și problemele mișcării comuniste și muncitorești revoluționare.

Ca orice document de amplu orizont științific, Raportul solicită elevului pentru o profunda înțelegere, nu doar un nivel simplu de cunoștințe culturale, ci cunoașterea temeinică a numeroasei noțiuni și concepte din domeniul economiei politice, socialismului științific, filozofiei. Aceasta, precum și faptul că Raportul pune destineții, ale economiei naționale, într-o foarte largă perspectivă, în perspectivă în care elevii de azi vor deveni mulți cotori, tehnicieni, ingineri, economiști, oameni de știință, cadre didactice, îndeamnă la un studiu profund, nu doar pentru aceasta, la un studiu sistematic al științelor sociale și în primul rînd al economiei politice. Fișește, rezultă,

Considerațiile ce urmează pornește de la lectura unei splendide cărți a lui Răzvan Theodorescu, intitulată *Civilizația românilor între medieval și modern. Orizontul imaginii 1550—1800* (2 vol., Ed. Meridiane, 1987). Istorici al artei, deopotrivă istoric și arheolog, Răzvan Theodorescu este unul dintre oamenii de cultură care și-a însușit foarte bine lecția lui Nicolae Iorga, la rindul său fiind un enciclopedist, cu o vizionă personală asupra trecutului, unul dintre acei self-made men (aprecierea apartine regretatului acad. Emil Condurachi), puțini la număr. În acest final de secol Așa se face că sinteza sa, scrutind prin prismă variatelor manifestări artistice, secolele de medievălităție tîrzie, precum și acele ce anunță, fără echivoc, zorile lumiței noi, oferă nu numai originale puncte de vedere asupra tranzitiei de la medieval la modern în spațiul culturii românești (dublate de incursiuni nu mai puțin inedite în arealul central și sud-est european), ci luminează pe cît de veridic, pe atât de util, un drum lung (pe care autorul îl străbate asumindu-și sensul demersului braudelian), nu arareori sinuos, cu fenomene complexe, cu schimbări de ritm uneori spectaculoase, ale mentalului colectiv. Implicit ale imaginii, urmărind modul în care au fost receptate innoiriile spirituale ale Occidentului, dar mai ales ale Europei centrale în epoca Renașterii și Reformei, cum a fost posibil și cum s-a exprimat barocul în răsăritul continentului sau cum a fost înțeles și assimilat, la nivelul creației auzice, precum și la acela al creației tărânești, limbajul modern.

Studiind planurile istorice propriu-zise, expresiile religioase înnoitoare în cursul securilor al XVII-lea și al XVIII-lea, cu ortodoxismul postbizantin balcanic în sinul căruia se resimt interforentele cu ideatica reformismului de sorginte germanică, dar și cu catolicismul italic, numind căile de pătrundere a marilor cărți reformatoare, impactul lor în societatea românească, definind modalitățile de comunicare cu Apusul, dar și cu Orientul, cu nordul polonez, sau cu sudul constantinopolitan, descriind cu lux de amântune politica înnoitoarelor curți domnești din tările române ori din mediul aulic al principatului transilvan (de la Iacob Heraclid Despotul, Petru Șchiopul și Mihai Viteazul pînă la Vasile Lupu și Matei Basarab, și de aici mai departe, la domniile la fel de strălucitoare ale lui Șerban Cantacuzino și Constantin Brâncoveanu, în prelungirea căror aveau să se situeze familiile fanariote de-a lungul celui de-al XVIII-lea secol sau, în cazul Transilvaniei, drumul parcurs de principii cu notorietate, Ioan al II-lea Sigismund și Gabriel Bethlen fiindu-tilor ilustrativ), Răzvan Theodorescu dezvăluie pe cînd se înnoiează și se transformă modelul uman, exprimind și dezvoltându-se într-o formă adevărată peisajul vechii culturi românești. Un model pe care istoricul îl dezcorește în arta și arhitectura biserică, dar și în aceea laică, purtându-ne pașii spre cele mai frumoase monumente ce simbolizează și dau durată.

„HOMO NOVUS”

ÎN EUROPA

DE RĂSĂRIT

culturii unui popor. Nu e vorba doar de descrierile în care sunt relevante rîndul de noutăți în reprezentarea picturală, convergențele cu alte culturi continuitatea tradițiilor, firește, nu mai puțin importantă, ci, ori de cîte ori se îvește prilejul, el ne poartă spre semnificații adinții, ce îndeobște scapă de numai ochiul neavizat, dar și spălăciul lui (aceluiu dornic să constată „adevărul așa cum a fost”, fără să caute dedesubtul faptelor spre a-și întreprinde imaginea, spre a vedea semnele timpului). Cum altfel să apreciem tabloului și extrem de colorat, comparabil cu acela al lui Huizinga (cel ce, pentru multă altă spațiu, refac aceeași evoluție umană, cu același penel, apelind însă pe mijloace, și vorba de reconstituire pe texte), pe care îl readuce în mintea contemporanilor, excelentul demers științific al lui Răzvan Theodorescu. Căci el ne dezvăluie un întreg climat cultural, ne indică ce se petrece subiectiv în acest aspect la nivelul străturilor sofisticate suprapuse, ca și la nivelul de joasă

adiale, a tendințelor de dezvoltare și a contradicțiilor existente la nivelul planetei, a principalelor probleme sociale și politice în general, o sporire a capacitatii intelectuale a tinerului de a judeca corect, de sine stătător, realitățile social-politice și economice din țara noastră și din întreaga lume. De o mare însemnatate pentru studiul economiei politice este acel amplu capitol din Raport care se referă la înălțarea planului pe primii doi ani ai cincinalului și măsurile ce se impun

tanta generală va fi un nivel sporit al conștiinței politice și economico-sociale în general, o sporire a capacitatii intelectuale a tinerului de a judeca corect, de sine stătător, realitățile social-politice și economice din țara noastră și din întreaga lume. De o mare însemnatate pentru studiul economiei politice este acel amplu capitol din Raport care se referă la înălțarea planului pe primii doi ani ai cincinalului și măsurile ce se impun

Conștiința politice

și a gîndirii economice ale elevilor

i problemele mișcării comunitare revoluționare e document de amplu orizont. Raportul solicită elevului profundă înțelegere, nu doar simplu de cunoștințe culturale și concepte din domeniile politice, socialismului și științei. Aceasta, precum Raportul prevede destine economiei naționale, într-o perspectivă, în perspectivă de azi vor deveni municienii, ingineri, economisti și știință cadre didactice, într-un studiu profund. Iată astăzi, în un studiu sistematic social și în primul rînă politice. Firește, rezultatul

Am putut să constată din propria-mi experiență didactică și din aprofundarea documentelor Conferinței Naționale, că studiul individual este metoda cea

pentru realizarea în bune condiții a obiectivelor strategice ale dezvoltării economico-sociale a țării pe întregul cincinal 1986-1990. Nu există paragraf, nu există frază, teză și idee din acest capitol care să nu intereseze în cea mai mare măsură profesorul care predă economia politică, dar și pe elevii de azi, care milne vor fi buni construcțori ai socialismului, buni revoluționari, numai în măsură, în care astăzi vor învăța bine și își vor insuși temeinice disciplinele școlare și în mod deosebit disciplinele sociale, cu un rol deosebit de important, indiferent ce profesie vor avea.

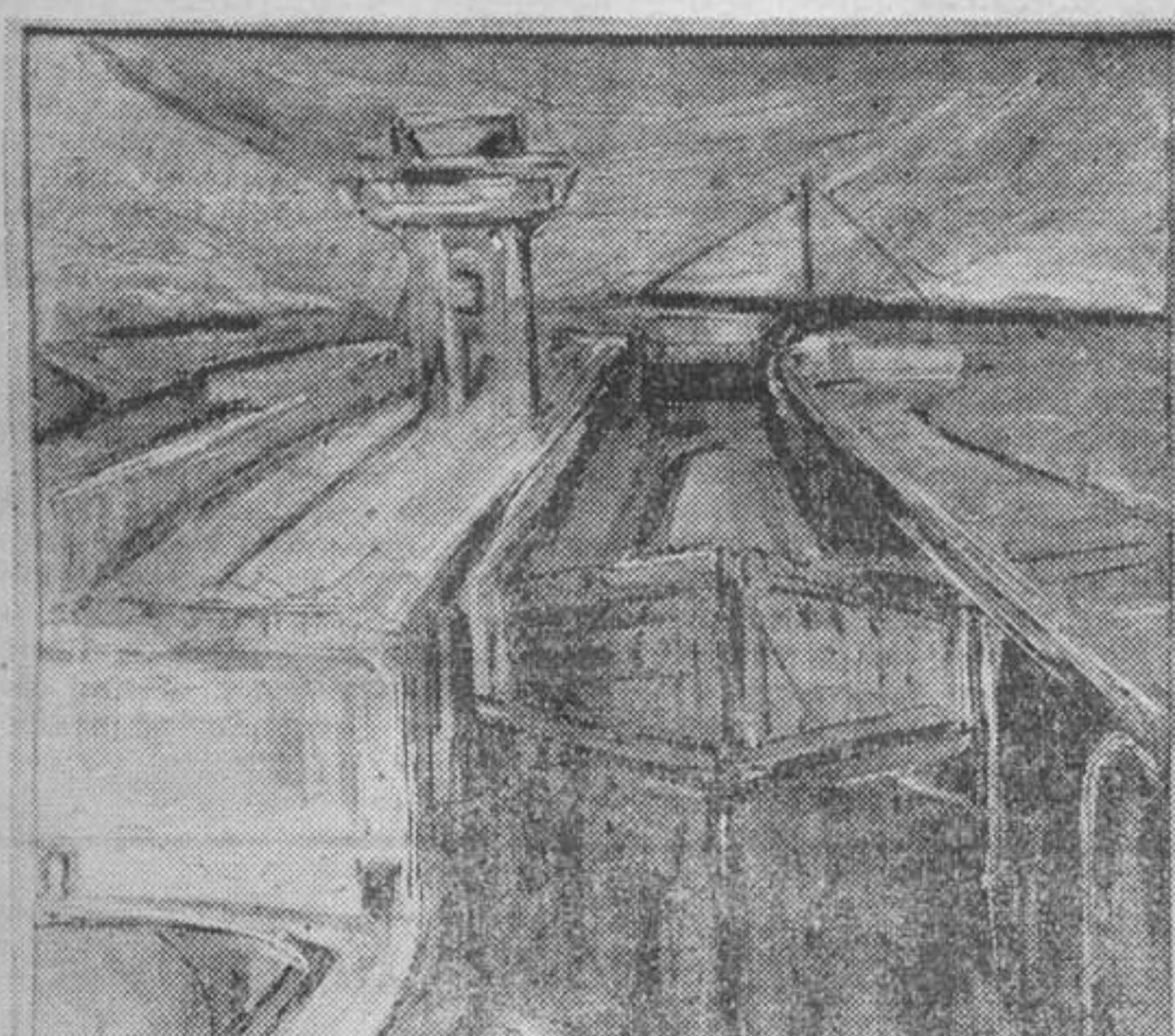
Prof. Luminița Marina SIRBOVAN

cuzino și Constantin Brâncuși, prelungirea căror aveau să fie familiile fanariote de-a lungul XVIII-lea secol sau, în silvanie, drumul parcurs de notorietate, Ioan al II-lea și Gabriel Bethlen fiind.

Răzvan Theodorescu de modelul uman exprimând ceea ce în secolul XVIII-lea secol sau, în arta și arhitectura biserică și în aceea laică, purtându-pre cele mai frumoase simbolizează și dă durată

al societății, ne vorbește de sensibilitate, deumanism sau rationalism, evidențind, fără complexe și fără exagerări, o umanitate parcurgind distanța ce o separă de mentalitatea modernă-lui și a primului baroc" (I, p. 117).

Civilizația românilor între medieval și modern este un studiu original, în care, prin prisma artei (și nu doar a ei), este judecată și rejugătoare istoria secolelor în care are loc saltul de la evul de mijloc la acela modern. Ea este un

"inovații hotărîtoare" cu supralinărcare de fir de metal prețios și pînă la detalii de vesmînt și podoabă, "haine de catifea cu frunze de aur, blănuri, dantele, bijuterii și arme", concordind, de pildă, în propaganda vizuală reprezentată de biserică de la Trei Ierarhi, de Golia sau de citoria de la Casin, istoricul conchide că epoca lui Vasile Lupu trebuie văzută unitar, ca o sinteză Orient-Occident, mutațiile politice ale țării indicând și timpul culturii ei premoderne. "Prin elementele sale manieriste din primul deceniu al secolului al XVII-lea, prin vîrstele sale baroce traversate spre mijlocul acestuia, arta moldovenească intră în adâvăratate și firește să consonante cu marile stiluri postrenaștentiste ale Intregii Europe — apuseană și răsăriteană, deopotrivă — mișcându-se original și liber

spectacol de erudiție (a se urmări noile de la finele fiecăruia capitol, unde istoricul citează izvoare primare, cărți celebre sau studii de ultimă oră, dovedind că are la înțemnă unul dintre cele mai sigure și novatoare instrumentare de lucru, mai apoi, a se vedea, în același aparat, comentariile subtile, polemicile, aproape în surdină, exprimarea opiniei personale însoțite de o temeinică argumentație), dublat de un altul, înglobind comparații, puncte de legătură, coordonate ale dialogului cu lumea. Aș îndrăzni să spun că sinteza semnată de Răzvan Theodorescu dezvăluie — poate cei mai sugestiv în ultimele decenii de creație istorică de la noi — geneza sensibilității românești moderne.

Victor NEUMANN

mai participativă și mai eficientă din punct de vedere formativ, prin faptul că se adeveră că mai fericit personalității fiecăruia elev, aptitudinilor sale intelectuale specifice, temperamentului, gradului motivației sale, stilului personal de lucru, stărilor psihologice din fiecare moment ale elevului. Aceasta nu înseamnă nici o clipă că am fi adversari ai mijloacelor moderne cu caracter tehnic. Dimpotrivă, utilizarea tehniciilor și tehnologiilor didactice,

LA CULES
DE ALGE
CU
EUGEN
DORCESCU

Discursul poetic al lui Eugen Dorcescu, așa cum se ivescă-n „Culegătorul de alge” (Facla, 1985), este o interogare deseară dublată, care, semantic vorbind, ascunde dialectica presupozitiei, a implicitului. El este o căutare a eului, a celuilalt, a cuplului și chiar a lumii, iar în această lucrare găsirea rareori se întâmplă. Căci planează asupra lui cu euforie, dar și cu necaz, indecizia locului și a duratei. Cind se încheagă, spațiul se face labirint, încrucisate coridoare, lumea referențială cade-n subconștiul, în somn. Cronotopii sunt susținute mișcări antinomice — cind soarele răsare, intervene căderea. Această mișcare este adesea o curgere, o topire, o dezarticulare a lumii și a ființei; apă se manifestă ca atare, dar de cele mai multe ori se ascunde în inconștiul, ca și celealte elemente, de altfel — cerul, focul și pămîntul. Însă defulările le-ă pune mai mult în consumul textului. Mișcarea are însă o arhitectură (vezi și volumul „Arhitectura visului”, Facla 1982), la temelia elementelor, mai cu seamă a flăcării, așezindu-se însăși ființă și, poate și mai jos, veșnică matrice.

Fărâmătarea, multiplicarea referențialului nu este de simplă sorginte impresionistă, cu vagi nuanță simboliste, ci ea poate fi efectul mașinăriei de astăzi; aceasta „malaxeză” vremea și indirect și locul. De acord, dar unde se află „rotoarele timpului”? Sub lume, deasupra, în inima ei? Peste tot și niciunde, am zice, și de aceea ne doare mai rău învățirea.

Tot ancorarea în sensibilitatea zilelor noastre împinge demersul spre adincimi: privirile se află „sub direcția de smocălă” (III), eul iubitor „vreă să fie primit la umbra iubitei” (V), imaginile se suprapun, însă, cu simplificările de rigoare. Adincimea nu face ieșirea, căci omul de-acum se consolă cu relația de echivalență dintre elementele aceleiași clase (apă, frunză, piatră, stradă). Numai că, iată, apare muierea îscătoare de entropie („Anthroposergon”), prin ființarea ei contradictorie: iubind-o și citind-o, ea aduce informație și, mai suculent vorbind, înțeles.

Înțelegem, din cele spuse, că Eugen Dorcescu este o voce originală, cultivând un personal postmodernism. Cu-

Paul MICLĂU

portrete

FRANCISC
VINGANU

Poet al stărilor paradoxale, dar și al interogațiilor și spaimelor provocate de „sociul” civilizației galopante, el își extrage seva din zbuciumul dionisiac și își proiectază discursul în apele primordiale. Declanșat de o criză a limbajului, acest discurs dansează în jurul unui rug pe care ar putea arde jumătate din recuzita nouului tradiționalism, nuanțind un mod major al poeziei moderne și reclamind un efort poetic comparabil cu arderea de tot.

„Totul este efemer și sacru”, spune poetul plonjind în registul absurd, atât de familiar. Ironia, grăția și săproape străine, de unde și pendulara permanentă între însăși și farsa tragică. Parafraza să este de altă natură decit cea soresciană, și tinde să-și facă un statut din propria ei nesupunere. De altfel, poetul are tendința de a înlocui finalul poemului cu p.s.-uri, procedeu prin care sunetul adesea exacerbat al lirismului său se limpezește, devenind inconfundabil.

Aproape toate ideile pe care le are despre poezie, Francisc Vinganu le pune pînă la urmă în poeme, laolaltă cu însoținile și nevrozele sale; el nu și elaborează vreun program și nici nu aderă la vreo teorie. Poetul să este legată cu fire invizibile de destinul vieții și operei lui Nichita. E cel mai nobil reproș pe care î-l potem face.

Gh. MOCUTA

PETRE STOICA

EX LIBRIS

Haina umedă atîrnată în cul
nimbul cartofilor copți în cuptor
mestecatul rar și simplitatea
umanității
care își sterge gura cu dosul palmei

EMBLEME

Lui Octavian Doelii

Misterul din cocașa aiutului
de pînne
sucul de smochine din coapsa femeii
metafizica din roșile tăiate în două
limbajul din piatra înținută pe drum
memoria din adincul fintinilor
părăsite
diamantul din aripile păsărilor
în soare
secreta crinilor din trupul
adolescentel
curcubeul din țipătul insetatului
disperarea din privirile mele
care nu pot
pătrunde-n miezul tuturor lucrurilor

EMBLEME

Tăcerea stelelor după moartea
vîntului
tăcerea îndrăgostitilor după
furtuna coapselor
tăcerea nisipului după trecerea
femeii pe țarm
tăcerea mării după scufundarea
navel
tăcerea lupului după ecoul
împușcăturii
tăcerea cuțitului după tăierea
mielului
tăcerea fintinilor după cădere
zăpezii
tăcerea ușii după plecarea
amantului
tăcerea gurii după ultima bucată
de pînne
tăcerea din inima mea după
terminarea poemului

EX LIBRIS

Pe covorul patinat de amurg
rochia ca un morman de violete
țigările aprinse și paharele
argintate de suspinul mîinilor

LIMITATĂ ȘI IREPETABILĂ

Neasemuite-s versurile ce apar
înainte de-a adormi
cuvintele se iubesc între ele grăbite
și-n umbra respirației nasc ouă
de diamante

din orbitoare gălbenușuri
se furăsează
șiruri de sori ce aprind intunericul
fixat pe pupile ochilor

limitată și irepetabilă-i geometria
acestei
geneze printre pleoapele apăsate
de fulgii unui stol de păsări
aburoase
din murmur în tăcere și din tăcere
în vis
peste toate incet incet se așterne
o maree neagră dedesubtul căreia
dimineața memoria descoperă banale
coji de ouă

EX LIBRIS

Portretul lui Schubert
desprețirea liliacului în vînt
masă acoperită cu dantele vechi
și lacrima traversind oglinda
prăfuită

ADRIANA PĂIUȘAN : Horea

VIORICA BĂLTEANU

CERBICIE

Prima rază sășteptă
ce urmează furtună,
surizind printre lacrimi
unul tei înflorit

GERMINAȚIE

Cu ochi albaștri-violeți
clipesc în umbră flori timide,
străpung molatice bureți
rugina antică flamide
sub care germinează feță
brâniți cu sevele lucide;
stejari, ca mîine, azi, puieti,
corole proaspete, aspile.

Iși bău cafeaua așezat la masă, cu
în sfîrșit, prima țigără, cu privirea
ațintită pe fotografie. Verel, încă acolo,
în rama argintată, pe un raft al bibliotecii,
între un vechi dicționar și un ele-
fant de faianță oribil, cu trompa ruptă
și lipită strîmb. De fapt nu vedea poza,
numai Întimplător se uită într-acolo.
Indiferentă la privirea lui, Vera ridea
cu toată gura, arătându-și dintii mă-
runți, egali, prea egali și prea frumoși
ca să fie naturali, deși erau într-adevăr
naturali, cu ochi striniți de astă ris,
nelăsind să se vadă decât sclipirea pu-
pilei, nu și irisul albastru-cenusu. Ar
fi trebuit să-o ia de mult de pe raft, să
vire într-un setar sau eventual să o
răupă. Ce rost mai avea să-o țină la ve-
dere, ostentativ cumva cind Vera nu
mai exista, nu că ar fi murit, pentru el
oricum nu mai conta faptul că ea mai
trăia sau nu; de ce totuși mai păstra
fotografia, Emil Rogoveanu fi fost în
stare să explice. O singură dată, într-o
anumită ocazie, astă se-nțimpiase în
toamna trecută, Cristian l-a întrebă-
tă doară, ușor, fără să insiste, pen-
tru că el nu se băga niciodată în sufletul
nîmănu, de ce-o mai ține acolo, iar
Emil, surprins a ridicat din umeri:
„Nu mă deranjează...“ Intr-adevăr,
nu-l deranja. La început, o tăză de
peste dejă un an, aproape un an, de atunci,
să gîndit, și drept, că poza aceea îl
legă cumva de trecut și-i amintește
meru că a avut o soție pe care încă o
iubea, deși nu aștepta să se întoarcă,
dar astă nu-i dădea o anume stare de
spirit, supărătoare sau nostalgică. Nici
nu știa sigur dacă în eventualitatea că
Vera ar fi intrat deodată pe usă, să-
fi bucurat ori ar fi poftit-o să se duce
de unde a venit, neacceptind nici mă-
car o simplă discuție ca între doi oameni
deja străini. Înstrăinăt unul de altul.
Nu-și mai ține asemenea probleme.
Vera își se părea un capitol închis,
terminat iremedabil, iar chipul ei
nu mai reprezenta deloc o amintire:
era pur și simplu un portret de femeie,
portretul unei necunoscute, să zicem,
ce decorează un raft de bibliotecă, după
cum pe alt perete stătea afisat un alt
portret, o altă femeie, un desen în peniță
de Nucet, graficianul acela veșnic
posomorit, cu care Rogoveanu întreținea
niște legături destul de ciudate, în sensul
că Nucet îl vizitează în intervale ne-
regulate, de obicei la ore tîrziu, și cerea
de băut, un singur pahar băut în tăcere,
apozi somindu-l să-l împrumute cu
sume variind între 50 și 100 de lei, bani
înapoiati peste cîteva zile, într-un plic
aruncat în cutia de scrisori. Foarte rar,
Nucet se confesa parcă de nevoie, în
frize scurte ce semănau cu niște aforisme.

E drept că, în perioada imediat următoare dispariției Verei, intrase într-o
derută dizolvantă și atunci fotografia
aceea avusea un rost, un dublu rol în
existența lui. O ură — o ură voită, conștientă, pe care și-o întreținea purtind
în gînd dialoguri aspre, aproape jucind
cele două reluri, ai lui și al Verei, spu-
nind ce avea pe suflăt, întrebînd și ea
răspunzînd cu voilele ștute atât de
bune, memorate în cei trei ani de con-
viețuire, cuvinte frumoase și urite, fier-
binți și înghețate; o ură ce-l țineasă treaz
și-l impiedică să facă gestul tradițional
în asemenea situații, al golirii paharului
de alcool, al paharelor, în care, cică,
el, nefericul, și-ar fi găsit o alinare,
falsa alinare, paliativ bun pentru fi-
riile slabe. Nu-și găsea nici o vină și
era gata, nedrept, să-o improaște cu
cele mai negîndite și aberante învinuiri.

Rinduiala rămăsesă aceeași, lucrurile îndîrjî-
rîndu-se la Verei, în dulapuri, ba chiar și fardu-
rile ei pe măsuță de toaletă. Singura manifesta-
schimbare a fost că nu mai dormea în ei. O cră-
patul dublu din dormitor, ci în cameră la ade-
vărată, unde se afla biblioteca, pe o sofa oie, mă-
extensibilă. După cîteva săptămîni rimăzi, aran-
jase cu o vecină, doamna Gătăianu, să ieșe-
ță, ca din cînd în cînd să-l ajute la po-
curătenie. De fapt, nu era prea mult i-a cer-
de curățat; o dată la zece zile folosea așina, „A
aspiratorul, ștergea praful. Neta, o ștovită scu-
prietena a Verei, lăsînd să se-nțeleagă încarcă. „I
că, în ce-o privea pe Vera, știa mai a-ntrebat
mult decât mărturisea, se oferise cu un încă toc-
zimbit ambiguo să-l țină casa în oră și o fa-
dine, dar lui nu i-a plăcut zîmbetul să simți-
acela și a refuzat-o: se descurca și sin-s-o cunoa-
gur. La drept vorbind, pe Neta nu-i rică? A
simpatizat-o niciodată. O femeie fusă nu te obi-
șește cu un cap de păpușă pictat în ur-
curios, cu evidentă lipsă de bun-gust. În-
e vorbesc cadrat de bucle vopsite în două culori, a
increzut și cu aere de printesa
revenit „Da
că mîine, duminică, trebuia să plece le și s-
cu primul tren la Măurenii, într-o vi-
zită ce nu-i făcea delul plăceră și de a...“ a
aceea se simțea frustrat de libertatea i dai voie
duminicală. Mai era și necazul că ma-
a debaras-
șina lui nu circula, evind număr cu pîcior
să se

LAURENT

FOTOCA

Energia zeilor tineri

Cînd, în dimineață aceea de vară, adolescentul care elibera cele cîteva
animale dejugeate de la Carul Mare, spre a le duce la păsunat, nu uită să ia
cu el manuscrisul primei lui încercări literare, el săvîrșea — inconștient de
semnificația gestului de a nu se putea despărții de ceea ce scrisese la fereastra
luntă, în lumina palidă a lămpii cu petrol — primul act care-l îndrepta că
necesitate spre destinul său de scriitor.

Trebule să vedem, odată cu cel ce-să amintește drumul prin începutul
acelei zile, de-a lungul unui pîrîu, dacă nu cumva plăcerea de a născoti stele
cu artiști de fluturi este geomănu cu teama, neformulată, de a nu ajunge ridicol
pășind într-o lume a miracolelor, aşadar geomănu cu nevoala de a te întreba și
de a așa și alt răspuns decât cel atât de subiectiv, și prin urmare vulnerabil,
pe care îl poți oferi singur. Putem presupune că judecata critici este geomănu
cu însăși aventura cunoașterii prin imaginarea lumii cu mijloacele artei.
Un joc plurivalent, cu mîză esențialmente gravă: nevoia de adevăr a omului —
expus frumuseții, durerii, puterii de a căuta, de a spera, de a invinge.

Întorcîndu-ne în zarea nostalgică a timpului paradiziac al adolescentului
visător, vom observa nerăbdarea lui de a afla opinia prietenului cu care alerga
adesea după soare, fiecare conducind — ca pe un mijloc de propulsie eolian —
cîte un cerc împins cu dispozitivul unei vergele, lucrată ca o spîtu a universului
sau ca o bielă cirească, anume să poată zbura totă ziua pe cărările astrulului.
În acest fel, cele două roți de lumină își alimentau mișcarea din energia zelor

LAURENTIU

OTOGA

arte, totuși, pe un plan parțial de dedublare stranie, motivele ce-o împinsese să plece, își amintea de clienți, de concesiile ei calme, de încăpătările lui copilărat cantonat între limitațiile desuete, de masculul grădit de legile nescrise, figure supremăția în familiile încadrată în mintea unor tuteauna intr-un sine organizat și inflexibil. În vinovatul. Fugind, Vera se dorește să protesteze în felul său, între cele două variante, stătea în picioare, aprig, bărbat, de om care trăinează seamă de ea. Nu era nu acesta e cuvintul cel deosebitoare nu o simțea că nu era plăcut să se știe să situa. Bineîntele că, în zuri, supozitiiile sunt nenumărate lor datorindu-se (și) răutăți comentatorului să aici experiența sentimentală sau uneori de soțul părasit, însă, în cesta au doi numitorii co-feminini (el, desigur, poartă, după imprejurări, bețiv, ori impotens, ori afemeiat, în loc) și altul, masculin (el), este vinovata, fiind o răstă, o tifă). Comentatorul de vorbitor, i se păreau false, și cu atât mai mult îl se astă trecuse de mult, se văd, doavă fiind indiferența fotografiei Verei.

Rămăsesecaceașă, lucrurile lapuri, ba chiar și fardușa de toaletă. Singura fost că nu mai dormea în din dormitor, ci în camera și află biblioteca, pe o sofa. După cîteva săptămâni o vecină, doamna Gătăiană, în cind să-l ajute la fapt, nu era prea mult dată la zece zile folosea steagă praful. Neta, o frejă, lăsând să se-nțeleagă orivea pe Vera, știa mai săturișea, se oferise cu un gădui să-i ţină casa în orice nu i-a plăcut zimbetul fuzat-o: se descurca și singur, pe verbind, pe Neta nu-a niciodată. O femeie fusă cap de păpușă pictat într-o lipsă de bun-gust, într-o vopsire în două culori, cu aere de printesa liberă, numai una, fiind unică, trebuia să plece în la Mălureni, într-o vîfăcea defei placere și de făcea frustrat de libertate. Mai era și necazul că mancă, având număr cu

* Fragment dintr-un roman în prezent.

remember

celălalt cu pricperea de a întreține fabuloasele păsunări, nu uită să ia învîrse — înconștient de ce se scrise la fereastra celul act care-l îndrepta cu drumul prin începutul plăceră de a născoti steluță, de a nu ajunge ridicol, nevoia de a te întreba și prin urmare vulnerabil, judecata critici este geamă cu mijloacele artei, totuști de adevăr a omului — de a învinge. Radiază al adolescentului prietenului cu care alergă joc de propulsie colană — ca o spătu a universului ziuă pe cărările astrului, încarcă din energia zelor

Anghel DUMBRĂVEANU

ea, într-o jumătate de poziție turcescă. Apoi, trăgind un fum lung din țigără, l-a întrebat deschis: „De ce ești tu nefericit, Emil?“ „Cine îți-a spus că-știi nefericit?“ „Parcă nu se vede!“ Probabil că încă te mai roade povestea cu Vera... Ar fi timpul să-ți treacă, doar nu ești copil... Chiar, n-ai pe nimeni? Se spune că un bărbat nu poate sta mult fără să aiă o femeie. E-adevărat?“ „De ce să nu poată?“ „Habă n-am... Sau și-e teamă de complicită?“ „Ce complicită?“ „Știi eu? Nu mă pricepe.“ „Atunci ce te bagi?“ „Pentru că aș vrea să știi“. „Ce te interesează pe tine viața mea?“ „Mă interesează. Sint o altură. Pînă acum am salvat trei bărbăți. Oameni i-am făcut M-ăs bucură să te scap și pe tine. Sint sigură că merită...“ Un dialog stupid — i s-a părut lui. „Te rețin, nu? să-ți îngrijorat fals fata. Poate ai treabă...“ „N-am...“

Era în toamnă, o zi căldă și prăfuită. Soarele intra cîțiva pași pe parchet prin ușă deschisă spre balcon. De la vecini pătrunde prin pereții de beton o mușică lălăită. Binefacerile civilizației: fiecare în cutia lui, în raft (etaj), izolat, cu toate cele de trebuință, pat, aragaz, grup sanitar, frigider, televizor, și, în același timp, trăind în auzul lumii — nimici nu te vede ce faci, dar îți ghiceste orice mișcare, vecinul știe cînd băji carnea pentru sănătate, cînd îți iubești nevasta, cînd îți ceri copiii, zgomotele sint cumva un bun al tuturor, fără echivoc. Daniela, tot acolo pe sofa, ținea un pahar de vin între palme și-l privea intens. Se prefăcea amețită și Emil Rogovea nu-și dădea seamă atunci. El înțepînește cu coatele pe masă și asculta. Fata ținea să-i mărturisească o mulțime de lucruri ce nu-l privescă. I-a povestit de obsesia ei că nu va apuca să-si trăiască viață, fiindcă, oricum, mai devreme sau mai tîrziu, pămintul va exploda. Știa cîte bombe atomice existau în lume și echivalentul lor în megatonă de trolți, doar cîteva astă zilnic în ziare, asculta la radio sau la televizor, era și normal, astă era problema epocii, problema nr. 1, ce-ar fi putut-o interesa pe Daniela Boian, muncitoare la Electrica, în vîrstă de 22 de ani, cu locul de munca asigurat, cu hrană și locuință asigurate? Trăia ușor — mai există desigur și dragoste, altă obsesie, firească și ea la acea vîrstă, dacă nu chiar la orice vîrstă, și viitorul ei de femeie, gîndindu-se la o casă, la un bărbat dorit, la copii, însă în clipa aceea amenințarea unei catastrofe care ar fi anulat orice vis i se părea mai aproape și mai înnebunitoare. „De-aia nu vreau să mă gîndesc la nimic. Cît mai există, mă distrez. Lucrez, da, fiindcă îmi trebuie banii, nu?, dar în rest... Fac dragoste, dacă vrei să știi. Nu te mai uita la mine ca la o...“ „Nu pricep de ce-mi spui mie. Te privescă ce faci Pe mine nu mă preocupă sfîrșitul pămintului. Eu le am pe ale mele“. O vedea acolo, pe sofa, subțire, cu săni bogăți, presați de tricoul strîmt, cu ochii ei mari, prea depărtăți unul de altul, cu buze frumoase, prominent, ca de copil bosumflat, și părul castaniu, lung, descoperindu-i ureche rotundă, sidefie, și nu reușea să încheie nici un gînd coerent. „Fricosule! Prostule! a izbucnit ea brusc. Pînă cînd o să bocești pe fotografia ei?“

* Fragment dintr-un roman în prezent.

FRANCISC VINGANU

TOTUL ALEARGĂ

Ișii las moștenire
amintirea mea
pe palma
unei frunze
de toamnă.
Poetul
este o altă singurătate
care
locuiește
într-o pendulă.

PE PALMA
UNEI FRUNZE
DE TOAMNĂ

Cuvintele
sint gloanțele
cu care poetii
se impusă
în distanță.
Iubito,
dar eu
n-am să-ți las
din singurătatea mea
nici cît un bob
de lacrimă.

Ișii las moștenire
amintirea mea
pe palma
unei frunze
de toamnă.
Poetul
este o altă singurătate
care
locuiește
într-o pendulă.

STARE DE SEARA
CIND SATUL
MĂ CHEAMA

Intunericul
s-a vîrsat
peste sat.
Bucul
latră primăria.
Pe stradă
frizerul
mai are
cîteva case.
Clopotul
își trage palmele
de seară.
Eu lovesc umbrele
cu pietricile,
bunicu,
și pling în plins.

MORMINT SOLAR

Cind moare bunicul,
soarele lui

Ișii las moștenire
amintirea mea
pe palma
unei frunze
de toamnă.
Poetul
este o altă singurătate
care
locuiește
într-o pendulă.

RETROSPECTIVA
NAȘTERII

Noaptea
cu o luminare
în sin
Eu
pe ultimul fuștel
cu pînne
sare
și vin
aștept
nașterea mea.

UN TRAJECT LIRIC

Intre referințele suscîpibile a dețină capul de afiș al oricărei bibliografii critice, paragraful pe care G. Călinescu îl consacră lui George Drumur în *Istoria literaturii române de la origini pînă în prezent* (1941) nu conține, dacă vom cumpări cît de cît lucrurile, doar una dintre acelle arbitrale și nu mai puțin strălucitoare considerații prin care romanescul spirit călinescian continuă să delecteze și la distanță de o jumătate de veac. Mentionându-l pe George Drumur printre *Suprarealiștii bucoveni*, criticul nu comitea neapărat eroare de situație. În specifică descripție călinesciană, suprarealismul autorilor în cauză era unul involuntar și atipic, necanonice și nedocinător: „un amestec de folclorism și modernism, ducind nu rareori la baroc“. Aprecieri, am spune astăzi, juste, importante îndeosebi prin discernerea surselor pe care tinerii poeti ai acestui spațiu și moment cultural își fondau inspirația: expresionismul german, poezia franceză din linia Mallarmé și Valéry, iar din imediata proximitate Barbu Blaga, Argeșii Ultimii (la care ar fi trebuit adăugați Adrian Maniu și Fundoianu) oferind de altfel și axul stilistic și ideatic pe care George Drumur și-a modelat autohtonismul: lirica spiritualizare a istoriei voievodale, plastică simbolică a unor tablouri de gen, stilizarea peisajului agrest, un tip de frază elaborată și, între anumite limite, truculentă. În măsura în care antologia *Insemnalelor* (1973) operează o selecție reprezentativă din

practic intruvabilele volume *Solstiții* (1936), *Suflete în azur* (1940) și *Vatra cu stele* (1942), George Drumur se abilitase în epocă în transplantarea hieratismului plastic al poeziei lui Tudor Arghezi ori Adrian Maniu în ingenu — elaborate tablouri votive: „Culoarea nopților a înflorit solemn / Stihile spuzite-n jur de măiestrie; / Voievodul, izvodit din crusta lui de lemn / Si poposit de

profiluri

mult, așteaptă-aceeași știre. // Ajunul serilor i-a troienit privirea / Albastră, ca un sunet prințul pe sub uluce, / Ce se răsfrâñ larg, odată cu ivirea / Decorului cu zori și-a noptii ce se duce. //...// În prag de măiestrie se topește-o stea — / Domnia singură nu poate-a rămîne“ (*Gravură*). Din lirica lui Blaga sint adoptate runele, răsăriturile premonitori, roua, izvoarele, viziuni ale emergenței din fenomenul și, în genere, tot cîte de dublu spectru, fizic și metafizic, al peisajului: Trecere simplă, Echinox, Primăvara etc. Un imediat ecou barbian se va putea regăsi în rimele rare (cf.

Același este, altminteri, și modul de a liriza al poetului care merită a fi reînținut și din poemele de maturitate — din ineditile reînținute în *Insemnalelor* ori în versurile mai apropiatului volum *Nedihna cuvintelor* (1986). Tradiționalist, în recenzie-i manifestări, de bună sură lirvescă, George Drumur a parcurs un traject liric pentru care căutările moderne ale incepiturilor săi — au rămas jaloane indicative pentru un moment cultural, documente, nu mai puțin, ale evoluției unei generații și ale fenomenului liric, în general.

Lucian ALEXIU

Trec anii...

Cu excepția lui veac, vechi imprumut slav cuvintele care ne măsoară trecerea în „scurtul popas al vieții“ sint, toate, de obicei latină: zi și noapte, săptămînă, lună și an. Si secolul portant din același limpede izvor, dar ne-a ajuns mult mai tîrziu, ca neologism.

In planul strict lingvistic, veac ne reține atenția pentru că îscușita limbă românăescă l-a dăruit, între altele, cu două forme de plural, una masculină și timpuri: veaci, alta mai tîrzie și neutră: veacuri. Avantajati sint, înaintea altora, poetii, căci li se creează două modalități de angajare prozodică a cuvintului, bineîntele, la forma lui de plural, dublindu-li-se, totodată, numărul rimelor posibile. Eminescu, *Luceafărul*: „Pătrunde trist cu raze reci / Din lumea ce-l desparte... / În veci il voi iubi și-n veci / Va rămîne departe“. Tot Eminescu, *Revedere*: — Ce mi-i vremea, cînd de veacuri / Stele-mi scînteie pe lacuri“.

Din veac, română și-a menținut derivatul vecie, sinonim pentru „vesnicie, eternitate“. În poemul arheologic *Dacica*, agrăindu-și urciorul „adinc ascuns sub arătură“, Tudor Arghezi, pentru a sugera norianul vremii, cheamă alături termenii strins înruditi: „Veci de vecii, pe care le înfrunți, / S-au adunat în golul tău, mărunți“.

An, moștenit din latinescul *annus*, se aliază, în chipul cel mai firesc, cu verbul „marie“ („marie trăiește“), nu numai în condiții de intercomunicații obișnuite, ci și la nivelul superior al röstirii poetică. Titlul acestor însemnări este rupt din primul vers al *Baladei chiriașului grăbit* de George Topîrceanu: „Trec anii, trec zilele-n goană / Si-n zbor săptămînile trec“. Componenta elementelor lexicale ale expresiei și timpul verbului rămînind aceleasi, doar topica se răstoarnă în al doilea catren din *Balada morții*, tot de Topîrceanu: „Cobora pe Topolog / Dintre munți, la vale... / Si la umbra unui stog / A căzut din cale, // In ce an? / Anii trec ca apa... / El era drumat sărmă, / Munitor cu sapa“.

Dintre numeroasele crîmpel eminesciene, unde substantivul an — la plural, cu funcția sintactică de subiect, — se însoțește, simplu, cu verbul „trecere“, reînversurile cu care începe unul din cele mai frumoase sonete: „Trecut-anii ca nori lungi pe sesuri / Si niciodată n-or să vie iară“. Comparăția din primul stih al acestei creații nepereche devine obsedantă, stîrnind imaginea luncărui difuze dar neierătătoare a vremii, într-o perindare tărăgană, încedă,

egală. Ar mai trebui evocat, cu siguranță, catrenul intîi dintr-un alt sonet: „Sunt ani la mijloc și-nca mulți vor trece / Din ceasul sfînt în care ne-nștimări, / Dar tot mereu gîndesc cum ne iubîram“. Minune cu ochi mari și mînă rece“. Nu voi pierde prilejul de a sublinia cu cîtă înlesnire „confundă“ Eminescu, artistic și poetic, categoria spațiului cu aceea a timpului. Tot el spuse undeava: „La mijloc de codru des / Toate păsările ies, limitind, prin expresia subliniată, desfășurarea spațială a acțiunii. In sonetul amintit, aceeași expresie (la mijloc) învederează o valoare precum păsările temporale, un fel de „cimp al timpului“, mărginit de clipa de față și de „ceasul sfînt“ al întîlnirii. Într-o spațiu și „timp“ se realizează mai mult decât o „confuzie“ poetică: o „con-fuziune“.

G. I. TOHANEANU

VALORI ALE ARHITECTURII POPULARE ROMÂNEȘTI

Încă din anul 1981, studiu monografic al aşezărilor rurale din Valea Bistrei anunță maturizarea științifică a etnologului Nicolae Seceară. Susținerea examenului de doctorat din anul 1983 î-a marcat apoi în chip esențial drumul ascendent profesional. Nicolae Seceară este, iată, prezent în librării cu volumul de debut apărut la Editura Faciei: „**Valori ale arhitecturii populare românești**”. Lucrarea, prima sinteză etnografică asupra sud-vestului românesc, constituie un pas hotăritor spre studierea interdisciplinară a Banatului și piatra de temelie a unei atât de necesare monografii etnologice, dedicată uneia dintre cele mai interesante și complexe provincii etnografice românești. Studiul în sine reprezintă o abordare sintetică a arhitecturii populare tradiționale bănățene și încununează o îndelungată cercetare directă în teren, arhivă, bibliotecă și colecții muzeale. Îndeplinind o muncă de pionierat, autorul operează o analiză științifică elevată, susținută din formația sa dublă de istoric și etnograf. Selectarea materialului, minuțiozitatea argumentului și stăpînirea bibliografiei exhaustive de specialist, jalonează demersul științific scris într-un stil fluent și cald. Demonstrația limpede, curge fără stridente sau asperități într-o eleganță a lexicului de bază al limbii române. Autorul surprinde într-un plan vast, oferit de polarizarea focarelor oglindilor paralele, cadrul istoric, geografic, social și economic. Viziunea amplă, de factură braudeliană, ritmează volumul, cucind atenția lectorului. Se răspunde în paginile cărții problemelor diverse, dar și dificile, ridicate de un studiu de sinteză pentru Banat. Precum un arc de pod, cartea se sprijină la cele două capete pe două capitole extrem de importante. Primul, „**Mediul geografic și istoric. Satul și gospodăria țărănească**”, constituie sinteza a mii de pagini de publicații românești și străine privind zbojnicata istorie a Banatului — culoar cultural între Occident și Orient. Al doilea — sinteză a cercetărilor de teren și bibliotecă — este prima încercare teoretică de zonare etnografică a arhitecturii tradiționale bănățene. Zonarea — problemă fundamentală a etnografiei — operată prin delimitarea arealului arhitectural a 10 zone etnografice poate fi socotită cea mai completă și fidelă. Sîntem siguri că ea se va impune în întreaga școală etnologică românească actuală și va constitui demersul teoretic necesar mult așteptatei monografiei etnologice a sud-vestului tăcii.

Lidia GAGA

Expozitia Adrianei Păiusan

La zece ani de la debut, Adriana Păiușan întâmpină publicul timișorean cu o amplă expoziție personală reprezentativă și convingătoare. După saioanele studențești din vremea instrucției de specialitate, la „Institutul de Arte Plastice și Decorative „Ion Andreescu“ din Cluj-Napoca și în scurtă perioadă de acumulări și reflexii, au urmat ani febrili de activitate creațoare și expozițională, împliniți fie în personale, la Lipova natală sau în vecinătăți, la Arad și Lugoj, fie în participări la prestigioase „colective“ de breaslă, județene ori republicane. Actuala expoziție personală rezumă, încununând un deceniu de căutări, de încorporări succeseive ale unor noi teritorii plastice, tehnici și modalități expresive, dar și de clarificări definitive și de ferme opțiuni. Mai vechile notații de tonuri locale, uneori grele, din suite „Mal la Olimp“, sunt curând sublimate în zone clare de lumină colorată fixind pentru o clipă veșnic fugarele efecte de atmosferă ale litoralului, cu nisipul, apa și cerurile lui. Între acestea, presimțirea prezenței umane este în permanentă implicată în străzile portului, în casele cu grădini, în bările de la târm, în vestigiile orientale ale locului, „Apus la Mangalia“, „Pinze pe lacul Mamaia“, „Vila Marioara“, „Bazar la Mangalia“, „Vechea moschee“, „Coloană spălă mare“, „Iole la mal“, „Veile colorată“ fiind cîteva din piesele de referință ale acestei serii, în care fluiditatea materiei se or-

donează adesea în liniile și planurile unei secrete geometrii. Peisajele cu copaci și frunzișuri cu parcuri și păduri, precum și unele naturi statice cu flori

plastică

translația de la senzația de tip impresionist la organizarea liberă a unei suprafețe configurațivă.

Pictura în ulei reia, dezvoltă și adin-
cește unele motive din acuarele. Peisa-
jul colinar și montan, cu linia orizon-
tului mult înălțată sau chiar suprimată

DRAGOSTEA DE VIAȚĂ

miniaturi

Nu despre bucuria de a mă revedea cu Ioan Josu, mai bogăți decât
ieri în fapte purtând sigiliul muncii neostenite, vreau să vorbesc, ci despre
spectacolul trudei ce poate fi imaginat dincolo de trecerea ireparabilă a
timpului. Mi-a arătat fericit palmele și i-am văzut înflorindu-i pe chip
lumina din tacerea bolnavă de aşteptare din zilele tulburătoare, învăluite
într-un abur de incertitudine, într-o lume fără vinovați și greșeli, în care,
incredibil, o taumaturgie fericită a redat lucrurilor, la capătul epuizant
al experiențelor-limită, împinsă până la grotescul fătăș al bisturiului de
pe masa de operații a spitalului, o viață ce parea pentru totdeauna pierdută.
Josu a fost și este, mai ales acum, vorbit de aproape neomenești aspirații
pentru binele obștii, pentru prietenie și adevăr și refacind numai ziua
de alătăieri sănătate și sigur că acesta evoca obsesiv umbra aplecată ceasuri întregi
asupra pieptului cîmpului și a grijilor pentru piinea noastră. Lucrarea
sa rodește tocmai fiindcă el este și un extraordinar muncitor al mește-
sugulut său. Mai că mi-a venit, acolo în livadă, să-l întreb cu naivitate:
oare cind mai trăiește? fiindcă socotindu-i muncile ajung să cred că
ziua este prea scurtă pentru truditorul înhămat la galera pământului. Mi-a
vorbit surprinzător despre exemplul lui Eminescu și despre ideea că
avem sfinta datorie de a da preț secundelor pe care le trăim. Altfel nu
poate, decât dăruindu-se muncii, făcindu-și din ea o datorie patetică dar
și un reflex al dragostei de viață. Invigorat și stenic, el a contrazis
lentorile cotidiene în care l-au mai văzut unit și a dovedit har, energie
și vitalitate chiar în momente în care nenorocul parea să-l îngenunche.
Cea mai mare satisfacție pe care o trăiește acum? Că a reușit să instituie la Topolovățu Mare un climat moral care a făcut din muncă un cult
primordial. Și va face astfel în continuare, încit valorile acestui cult să
fie exprimate în fapte de viață pe măsură: în primul rînd el să lase în
urmă semne nu numai ale trecerii prin ore ci să graveze cu faptele
oglinda ca de lapte prins, a memoriei. De ce n-am recunoaște-o, mi-a
zis, privindu-mă atent în ochi, există din păcate destui „cavaleri“ ai înfer-
ției, ai gestului apatic, ai vorbelor fără acoperire. Ei își dau cu presu-
pusul despre cum devine cu munca mai ales în ipostaza de spectatori ai
vieții și nu de constructori ai ei. Există încă și personajii care se simt
degradate de impactul cu munca. Acum, că e din nou bine, sănătos, ca
un atlet, mai vîn la el și mimi ai muncii ori penibili cascadori ai muncii.
Dincolo de obște, el s-a hotărît să-i veștejească și să-i acuze. I-am văzut
palmele și bucuros mi-a mărturisit că numai în puterea brațelor noastre
în care trebuie să includem și „brațele“ gîndirii) stă posibilitatea de a
intra în viitor cu prospețime și tinerețe. Numai nouă ne stă în putere să
ne corectăm erorile și să spunem descumpănirilor, atunci cind ele ne
incearcă, dorul de a munci pentru ca biruința obștii să fie asigurată.
Josu știe foarte bine că oricât de modest i-ar fi locul în angrenajul mun-
cilor patriei, are dreptul de a deveni fără moarte, trudind și lăsind oame-
nilor amintirea faptelor și întimplărilor ce-i compun existența. De parcă
în el ar palpita inima zidarului ce, el singur, deține secretul cheii de
boltă, la construcția cetății!

George DINU

Actualități muzicale

● În fine, inițiativele înimosului director al Filarmonicii timișorene și vădesc roadele S-au reluat concerte de duminică, deocamdată fie și sub această formă, a lectiei distractive pentru copii. Sălile pline cu un public entuziasat au beneficiat de o regie șicusită în persoana Rodicăi Gurgiu, muzicolog și compozitor și mai ales o mare iubitoare de copii.

● O colaborare care tinde să devină tradițională este aceea dintre orchestra și corul lugojean de amatori de sub conducerea lui **Remus Tașcău**. Opera de concert a lui Gluck, „Orfeu și Euridice“, a fost prezentată timișorenilor sub bagheta lui **Petru Oschanitzky**. De Desfășură adăugat că anii care a trecut a fost dedicat, pe plan internațional, come morării lui Gluck, precursor al dramei muzicale.

concentrează atenția asupra elementului geologic placat de un vegetal neimblin-zit. „La Andreasca”, „Spre terugă”, „Pe valea Monoroștiei”, „Iarua în pădure”, „Drum în Zarand” relevă, în tonuri pământoase, în albăstrial frust și verdele întunecat, asprimea și vigoarea primară a acestei geografii dinamice, constituind, în același timp, metafore ale vechimii munților și oamenilor ce se infrâtesc cu ei.

Darul portretisticii se vădește plenar, deși într-un număr mai restrins de lucrări; investigația psihomorală intră în consonanță cu dimeașnarea istorică (Horia, în roșuri cărămizii coborite parcă din portretele votive ale ctitorilor lăcașurilor de cult din Apuseni), cu aspirațiile lumii contemporane („Copiii și pacea”), cu valori muzicale („Violoncelista” I și II) cu sensurile neîstovite ale simbolului tinereții („Domnișoara Ochsenfeld”, „Portret de fată”).

În fine, peisajete urbane de mari dimensiuni, al căror început se cheamă „Stradă spre mare la Constanța”, adună, în încremenirea străzilor nepopulate, însăși efigia unei aşezări umane într-o secțiune din curgerea vremii sau dincolo de aceasta („Timpul orașului natal” „Iarna orașului”, „Timpul orașului”). În această temă cu variațiuni se poate întrezări un nou drum al artistei, cu deosebire fructuos. La prima ei expoziție personală în Timișoara, Adriana Păiușan — care abia a depășit limita (convențională, desigur), a vîrstei de Atelier 35 — se dovedește o înzestrată, harnică și vrednică urmașă a bunelor tradiții ale picturii noastre, întotdeauna în dreaptă cumpănă cu modernitatea.

Deliu PETROIU

Lucian BUBERIUS

miniaturi

SENTIMENT

Eu sint visul tau
tarurilor la o margine a noptii
pe care incerc mereu
sa-l cuprinzi
cu flinta ta
si sa-l ascunzi in tine
pentru o mai tirzie
si nedeslusita amiaza.

N-ai de unde sa stii
ca eu
sint visul
care va incrementi curind
in inaltimea zorilor de zi
sorbit de lumina flamindei
a Soarelui-Rasare...

AMINDOI

Mai sint nufar
inflorit in ochiul tau
mimile tale mă cobrașă
spre raza de soare
care urcă
înălțing corabia ta
și în strălucirea tulberei a apei
trupul meu
parcă-i o amforă
care plutește spre tarzul unde

excelsior

VIOREL DOGARU

se va impotmoli pentru
ochiul tau mă cuprinde
cu singurătatea trupului...

VINATORUL DE FLUTURI

Afară este frig și fluturii-s
bolnavi
pe timpe-mi cauți copacul
desfrunzit
înlăntui păsări oarbe
și sint in carne
rana primului asfintit
Dar fluturii mei trec învăluiti
în florii
și umbra-mi crește tainic
pe nepătrunsul zid
și astfel tot ce curge
în jurul meu

parcă-i același

— aproape —

asfintit...

INTERIOR

„O temps, suspend ton vol...“
Tristețea ta îmi este povară
pierdută în sufletu-mi

neînfrunzit

trece și iarnă trece și vară
înbară pe timpla mi-a incoltit

Ceru-i aproape frint în oglinzi
și se deschide sub alt sărat
ulmirea mea să nu o cuprinzi
decât cu iubirea trupului mut...

REFRINGENTA

Iubiti-vă în păsări și în frunze
și în pământul mistuit de carne
îmbrățișăți pe trepte ascunse
sub cerul înflorindu-mi
între palme.
Iubiti-vă pe timpla mea tirzie
care străbate somnul
în adinecuri
și în lumina celui care știe
cîte nopti grele ard în plopii
singuri...

SUBLIMARI

Dintotdeauna poetul a fost considerat, mai presus de orice, un creator de imagini, înțelegind prin aceasta, nu descrierea unui univers concret, ci posibilitatea de a-și comunica propriul său univers, singular ce poate căpăta atributul poetic. Lectura ultimului volum de poezii, *Balet într-un acvariu*, semnat de Mircea Belu, lasă să se întrevadă progresul poetului în interiorul temei sale, făcindu-ne să înțelegem că lirismul autobiografic se conceptualizează acum, devenind una din constantele definitorii ale poeziei

și să-aciuze. I-am văzut puterea brațelor noastre și stă possibilitatea de a nouă ne să în putere să ilor, atunci cind ele ne obști să fie asigurată. Locul în angrenajul muntrilor, trudind și lăsind oamenii existență. De parcă deține secretul cheii de

George DINU

uzicale

laborare care tinde să devină este aceea dintre orchestra nojojeană de amatori de sub lui Remus Tașcau. Opera a lui Gluck, „Orfeu și Eurídice” a lui Gluck, „Orfeu și Eurídice” a lui Petru Oschanitzky. De anu, care a trecut a fost plan internațional, come Gluck, precursor al dramei

din Timișoara nu sint mai decit cele din Transilvania, mai reduse celebritate La Brașov s-au făcut imprimări baroc care a fost gravate și pe odată carul de reportaj și pe ia noi. Orașul nostru, înstruiau piane și orgi, poate în organizarea Filarmonicii neconcrete cu acest instrument din Pitele Unirii, sau Bălcescu. Recentul re Godzsa Béla a fost o adevărată de acustică, demonstrarea unei orgi la care s-a cintat est ora. • Intr-un recent gală a tinerilor interepriți confirmă în diferite competiții externe să cintă muzică de antenescu, Bach și Beethoven. Urilejul să constatăm evoluția lumeniști cu deosebite virile; deci Adriana Iliescu, bocea, Luminița Burca și Ciprie. • Amintem în nuce apariția celor două umani în interpretarea orănișorene. Invocata posibilitate integrală a primit recent aplău că sub bagheta lui Boc, artist emerit, filarmomană a înregistrat minunata două care se va grava pe atunci ne stă la dispozitie o „Raymonda” lui Glazunov; a pentru disc să facă tota din Aراد, sub bagheta lui Banitzky, la Palatul cultural, sălă, se pare, mai bună, penă mari, decit cele pe care Timișoara (Sunetul și semnarea Dan. Vom reveni). Plină de inedit a conducerii „Banatul”: apariția unui activ intitulat (cu un calambrus)...

Desfăcută de orice element concret, expugnată de vreo aluncare sentimentală, poezia erotică, precum și cea de meditație asupra timpului sau asupra artei și creației, în genere, scrisă de Mircea Belu, înfățișeză, în spătă, o dramă existențială, confirmind această evoluție.

Atractia exercitată de femeia iubită, idealizată, într-un anume fel, alegoric, în cea mai neșteptată formă, depășește cadrele limitate ale unei experiențe individuale: „Încă

consemnări

străin de orice atingere telică: „Să mă aplec spre apă, cine știe, / Ti-o regăsi portretul fumegind / Prin pașiște de nopti și de hîrtie / Nălcă-a prăbusirilor din gînd“/. Preocupat de descrierea unor vizuni, în care lumea apare sublimată, sub impulsul unei mari frâmântări lăuntrice, departe de obișnuita poezie confesivă de dragoste, Mircea Belu încearcă să comunice intensitatea sentimentului pe cale intelectuală făcând mereu aluzie la continuitate și devenire, pregătind lectorul pentru zborul în universul în care protagoniștii își pierd individualitatea, delectarea fiind pur spirituală, în această mecanică a astrelor: „Cind pașii mei te-or căuta prin stele /

Intr-o eclipsă dintre zi și noapte, / Îți voi așterne versurile mele / Cu un sărat pentru eternitate“.

De altfel, noua coordonată a liricii lui Mircea Belu o indică chiar textul-viziune al poeziei *Balet într-un acvariu*, ce conferă titlul volumului, și unde obsesia creației se conțurează, împede, pe un fundal al aparențelor, ca într-un acvariu: „Se se făcea că arde un ocean / Că o femeie tristă mă privește / Pe gheata luncinădă de mărgean / Jumate finger și jumate peste“. În cele din urmă, singur, poetul sesizează semnificația lor profunde, actul de creație, în sine, presupunând o atare decantare a esențelor, ce vine din interiorul propriei vizunii artistice: „Să abia acum începe dansul pur / Cu sufletul la noapte o să mă-ncaer“, poetul vrind să sublinieze că adeverătă cunoaștere presupune o permanentă confruntare cu realitatea, de aici și simbolurile pregnant antitetică: cenușă/aer: „Lîngă cenușa florilor din jur / Dansez în aer liber – Bravo aer“.

Dorina DINCA

• Mircea Belu, *BALET ÎNTR-UN ACVARIU*, Ed. Litera, 1987.

Punct de sprijin

Meditațiile lirice ale Mariei Urbanovici din recentul volum „Heliante“ (Albatros – 1987) – transcriu stări ale ei în căutarea unui echilibru.

Eroul liric al Mariei Urbanovici este un fragil, un pur, un delcat care se implică în jocul naturii și în jocul vieții avind, față de fiecare, nostalgii adincii, dar și accente ironice. Deși, în esență, de natură lirescă, elementul liresc din lirica ei este topit de poetă în fluxul reflexiv al poemelor Poezia devine, astfel, nici glaciale nici lucidă, ci purtă de o stare de grație care învăluie zbuciumatul ei exist-

tențial. Există un „exces de sensibilitate“ în această poezie reținută și austera a Ma-

petuu dialog fie cu o natură mirifică (Vezi Febra esențială), fie cu marile întrebări ale existenței, fie cu jocul naturii. În toate aceste ipostaze, poetă e cind fascinată, cind ironică-reflexivă, cind gracilă, toate ipostazele semnificând însă o țărire plenară a spectacolului lumii înconjurator, o trăire intensă a gândului, ca punct de sprijin, ca în frumoasa poemă: „Punct de sprijin“:

„Personajele cele mai importante ale fiecărei zile
sunt oamenii și cărțile.
Primii mă îmbrîncest,
fac haz, mă pling.
Cărțile mă obligă
să-mi semnez sentința
cu propria mină“.

Ion ARIEȘANU

carte

riei Urbanovici, o „cristalizare a nevrozei“, spiritul poeziei fiind, cum spuneam, unul pur, cu „pasii pentru lumină“. Poezia aceasta caută un per-

Duminică, 17 ianuarie 1988, ora 19,20 va fi prezentat pe post spectacolul artistic „Omagiu țării, conducătorului iubit“ și reportajul „Țara mea azi – județul Timiș“. Realizat de Comitetul de Cultură și Educație Socialistă al județului Timiș, în colaborare cu Televiziunea română, emisiunea reunește cele mai reprezentative forțe ale mișcării cultural-artistice și de creație tehnică-științifică din această parte a țării.

top

BILANTURI...

Bogate participări la festivalurile internaționale de muzică ușoară ale anului trecut. Iată, la cea de-a XVI-a ediție a Festivalului de la Dresden, au participat soliști și formații din 26 de țări din toate continentele, pentru prima oară la această prestigioasă competiție participind ambasadorii ai cîntecului din China, Mexic, Egipt și Argentina. • La Sopot, în Polonia, la cea de-a XXIV-a ediție a POP SONG FESTIVAL-ului, au luat parte 24 soliști și grupuri vocal-instrumentale din 20 de țări. Amintim, juriul internațional a acordat Marele Premiu Sopot '87 duetului vest-german Double Take. • Este ora bilanțurilor. Iată referendumul specialiștilor publicat de revista americană DOWN BEAT în materie de jazz. Big Band – Gil Evans; Grupuri de jazz (acustic) – Art Blakey's Jazz Messengers; Grupuri de jazz (electric) – Ornette Coleman & Prime Time; Trompetă – Lester Bowie; Trombon – Ray Anderson și Jimmy Knepper; Saxofon soprân – Steve Lacy; Saxofon alto – Ornette Coleman; Saxofon tenor – Sonny Rollins; Saxofon bariton – Gerry Mulligan; Clarinet – John Carter; Flaut – James Newton; Violină – Stephane Grappelli; Vibrafon – Milt Jackson; Pian acustic – Cecil Taylor; Pian electric – Chick Corea; Sintetizator – Sun Ra; Orgă – Jimmy Smith; Chitară – Jim Hall; Bass acustic – Charlie Haden; Bass electric – Steve Swallow; Baterie – Max Roach; Percuție – Nana Vasconcelos; Solist vocal – Bobby McFerrin; Solistă vocală – Sarah Vaughan; Grup vocal – Manhattan Transfer; Grup Pop/Rock – Paul Simon & His Orchestra; Grup Soul/R & B – Ray Charles; Compoziție – Carla Bley; Aranjor – Gil Evans; Discul anului – „Song X“ (Pat Metheny/Ornette Coleman). • Cîntărul de culoare american Terence Trent D'Arby, care activează la Londra, oferă un nou succes de top: „Come On Let's Go“. • Patrick Moraz (ex-Yes, ex-Refugee) a inaugurat noua casă de discuri Cinema Records, punindu-să să lanseze muzică progresivă de valoare. Primul LP al amintitei case li aparține; el se numește „Human Interface“, iar ecourile criticii sunt favorabile.

Petru UMANSCHI

panoramic

„Județul Timiș mereu în inima țării“. Expoziția de fotografii purtând acest sugestiv generic poate fi vizionată în cadrul Complexului muzeal Timiș. • Programul cu care și-a deschis porțile la început de an Filarmonica de stat „Banatul“ se anunță plin de promisiuni: un concert cameră susținut de octetul de suflători, un concert coral à capella (dirijor – Diodor Nicoară, solistă – Liana Oarcea-Costin), concertul tradițional de sfîrșit de săptămînă (care anul acesta se desfășoară vineri seara) și care l-a avut ca invitat, sub bagheta dirijorășă a artistului emerit Nicolae Boboc pe prodigiul tinări Dan Claudiu Vornicel, iar azi, 15 ianuarie, un concert simfonic dirijat de Petru Oschanitzky. Soliste – Alexandra Guju și Anda Petrovici. • Prezențe românești. Revista Poet, editată de „World Poetry Society“ la Madras (India) – avându-l ca fondator, președinte și redactor șef pe Krishna Srinivas –, publică în vol. 28, nr. 6/1987, într-un sumar ca și cuprinde poeți din toate continentele, poema *Cutia pământului* de Anghel Dumbrăveanu, în traducerea engleză semnată de Adam J. Sorkin. Iar în R. F. Germania, revista trimestrială „Beiträge zur deutschen Kultur“, nr. 2/1987, care apare la Freiburg, inserează o recenzie semnată de Horst Fassel, la volumul *Gedichte* de A. Dumbrăveanu, tipărit la Editura Albatros, în colecția „Cele mai frumoase poezii“. Sunt publicate, de asemenei, poezile *Luciditate și Început*, în traducerea lui Ludwig Schwarz. • La Galeria de artă „Helios“ a fost vernisată recent expoziția de pictură și grafică a artistei Adriana Oancea-Suteu. A vorbit criticul de artă Deliu Petroiu. • Două acțiuni la Casa Universitarilor: luni, 18 ianuarie, ora 18, are loc retrospectiva critică „Anul literar '87“. Participă Liviu Ciocârlie, Cornel Ungureanu, Adriana Babeș, Mircea Mihăies și Liana Popovici. Sediul va fi condusă de prof. univ. dr. Eugen Todoran. Si azi, 15 ianuarie, ora 17 – conferința „În lumea variantelor eminențiene“, susținută de prof. univ. dr. Gheorghe Tohăneanu. • La Teatrul Național se află într-o avansată fază a repetițiilor o nouă premieră. Spectacolul cu piesa „Râcele“ de Marin Sorescu, în regia lui Emil Reus. Scenografia – Virgil Miloja. În distribuție: Ion Haiduc, Sandu Simionică, Mircea Belu, Traian Buzoianu, Romeo Bărbosu și Luminița Stoianovici.

sport

DESPRE SAH și DESPRE IUBIRILE FOTBALISTICE ALE LITERATILOR

• A apărut volumul al V-lea al unei publicații pe care o urmărim cu înținoare bucurie: „Sah“. Cele mai multe dintre articole aparțin unui eminent iubitor și arhitect de viață sportivă timișoreană, unui mereu tânăr savant, intelectual, sahist: Pius Brinzeu. Îl recităm cu emoție paginile de publicistică vie, cu aceeași emoție cu care li citim cărțile savante. Savant și artist, Pius Brinzeu găsește calitatea unei publicații cum nu a avut multe sahul românesc. Si fiindcă a venit vorba de sah: Timișoara sahistă, în așteptarea unor mari evenimente, tipărește această publicație pe care o merită.

• Excelent scrisă publicația Clubului „Rapid“, dirijată de Radu Călin Cristea. Dacă „Rapid“ se pregătește de retrogradare, avându-si suporterii literari și capabili să înfrunte toate neșansele. Dar dacă ne gîndim bine, observăm că un destin necruțător vinează iubirilor literatilor: cu cît mai avintate le sunt fotbalisticile iubiri, pe atât mai jâlnice sunt rezultatele formațiilor îndrăgite.

LOCHITOR

TRADIȚII DE IARNĂ LA ALTE POPOARE

In Vietnam, ca de altfel în întreaga Asie de sud-est, adevăratul An Nou este cel selenar, calculat astronomic și mostenit din cele mai vechi timpuri. Anul nou lunar, Tétul, se menține și ca sărbătoare tradițională legală, stabilindu-se într-o zi din perioada 15 ianuarie – 15 februarie a fiecărui an. Dar pregătirile pentru Tét, care reprezintă cea mai mare sărbătoare a anului, încep cu mult înaintea lui. Înteriorale locuințelor se impodobesc cu stampe și flori. Stampele înfățișează în chiu de zodiac anul respectiv. Există 12 zodii reprezentate prin animalele cele mai caracteristice zonei respective și fiecare an își are zodia sa. De pildă, Tétul și anul 1987 au fost în zodia pisicii. Anul următor va fi zodia dragonului, unul dintre cele mai reprezentative simboluri ale mitologiei vietnameze. In Vietnam, pomul de anul nou este un fel de piersic înflorit sau un arbust cu fructele ca niste mici mandarine. Fiecare casă va avea în noaptea de Tét pe masă un asemenea pom.

In zilele ce premerg Anului Nou, pe strada florilor sănătății florii și pomii de parc s-ar fi adunat toate florile părinților numai pentru această ocazie. E o adevărată incintare să te plimbi pe stradă în aceste zile, savurând atâtă frumuseți ale naturii tropicale. Curiozitatea cea mai mare însă o constituie petardele care pocnește continuu timp de două luni. Plăcerea de a pocni aceste petarde a dezvoltat o adevărată tehnică. Pocnorile sunt organizate în cele mai diverse moduri. Unele scintiază singure, altele în rafale sau în

grup, producind zgomeți atât de puternice de nu-ți vine să crezi că asemenea mici jucării pot provoca bubuiturile unei arme de mare calibru. Copiii le așeză pe trotuar sau în copaci și se distrează copios mai ales dacă reușesc să mai și sperie pe cîte un străin, neobișnuit cu asemenea jocuri. Acest obicei este unul dintre cele mai străvechi, poate de milenii, și are la bază vechea legendă a Tétului.

Se spune că, demult, un monstru uriaș venea la miezul nopții, în cea de-a treizecea zi a lunii a douăsprezecea a anului lunar, și-i alegea jertfe umane. Lumea să-a hotărît să lupte împotriva lui sperindu-l cu pocnorii și răminind trează toată noaptea. De aceea petardele își încep activitatea cu mult înaintea Tétului, chiar cu o lună, spre a nu mai da monstrului ocazia să se apropie de pămînt.

In ora crucială, cînd vechiul an cedează locul celui nou, jocurile de artificii vin în ajutorul vechilor petarde și cerul pare un imens foc. E un spectacol unic, pe care tradiția îl impune și cu ajutorul tehnicii moderne. Am asistat la o asemenea sărbătoare în Hanoi, capitala Vietnamului, și păstrez încă viața imaginea acestelui nopți. Cred că toți locuitorii orașului (2 milioane și jumătate) erau pe străzi, îmbrăcați în haine de sărbătoare, zgomotosi, bucuroși și fericiti de această petrecere. Tinerii adunați în grupuri discutau, se plimbau sau asistau la spectacole de muzică și dans, organizate în aer liber, pe scene speciale amenajate. In pagode și temple ardeau bețisoare parfumate de

santal. Difuzoare enorme, instalate chiar și în curțile pagodelor, transmiteau muzică usoară sau populară. În prima zi a Anului Nou se fac vizite la părinți și rude apropiate. Oaspeții își anunță sosirea cu o rafală de petarde. La masă se servește zeci de feluri de măncare, condimentate și impodobite cu o artă deosebită. Printre bucatele tradiționale se află nemurile și un tort foarte gustos, preparat dintr-un orez special, amestecat cu zahăr și măredini. Timp de trei zile, femeile sunt scutite de treburile casnice pe care le preiau bărbatii.

In Vietnam există sute de datini și obiceiuri cu care se întâmpină Tétul. În localitățile rurale se plantează în fața caselor un bambus, pomul venerat, simbol al liniști și al libertății. În regiunea Sai San, de pe platourile înalte, cel mai respectabil bătrân al satului, urînd sănătate și drum bun, deschide de fapt sărbătoarea Tétului și toți locuitorii pornesc într-o excursie de voie bună către munte în acest ajun de primăvară. Apoi bătrînul cintă dintr-un instrument tradițional construit din 7 tuburi de bambus. Cintecul lui este o invitație la concursurile de cintece, dansuri, călărie, lupte cu lance etc. Această petrecere prilejuiește tinerilor ocazia să-și incredește că

o taină, mod sensibil de încheiere a unor viitoare prietenii.

Intr-o altă zonă a platourilor înalte în prima zi a Tétului se organizează diferite jocuri distractive. Unul dintre aceste jocuri este cel al Conului. Intr-un loc anume, se ridică o prăjind lungă în virf cu un cerc. Tinerii și tinerele, aflați față în față încearcă să arunce conul — un săculeț mic umplut cu ceva — de pe partea reală. Conul însă trebuie să treacă prin cerc. Nu este ușor să devin campionul acestui joc. Alte zone au păstrat poate ceva din vechea legendă a Tétului și de aceea unul dintre jocuri este și „sacrificiul bivoului”.

Arderea dragonului este tot un vechi obicei care are la bază o interesantă legendă, potrivit căreia dragonul galben este întruchiparea binelui iar dragonul albastru pe care localnicii îl arătu este simbolul răului, deoarece a vrut din gelozie, să înlocuiască lumea.

In tot Vietnamul, Tétul este o festivitate a primăverii; ca atare muzica dansul și veselia sunt apanaje ale acestor sărbători exprimând dorința tuturor de a avea un an bun eu bucurie, veselie și sănătate.

Georgeta POTINĂ

POEMELE PĂCII

VLADIMIR VISOȚKI

(U.R.S.S.)
BALADA PĂMÎNTULUI

Cine a spus : glia e pîrjolită,
n-o să mai fie pămînt pentru
sămîntă.
Cine a spus : pămîntul a murit ?
Nu ! Doar s-a ascuns vremelinic.

Nu poți să smulgă pămîntului
maternitatea.
Nu poți, cum marea nu poti să-
suici.
Cine-a crezut că glia-i pîrjolită ?
Nu ! S-a făcut neagră de durere.

Tranșele sunt niște brazde,
gropile bombelor râni singărind,
nervii dezveliți ai pămîntului
se chinuie nepămîntate.

Totul va îndura, îscusită să-ștepte,
nu confunda pămîntul cu invalizii.
Cine a spus că pămîntul nu cintă,
Că în curind va să tacă de tot ?

Nu, cintă pămîntul, sleindu-si
tinguirea,
din toate rânilor și gurile de riuri.
Pămîntul e sufletul nostru iar
sufletul
nu se stinge sub tăpile cizmelor.

FEBO DELFI

(Grecia)

DANSUL POPOARELOR ÎNFRÂTITE

Dansul femeilor :
Vom deveni înălțarea
deasupra nenorocului
ca și cariatidele
ce sprijină acoperișul lumii.
Unirea e-nțelesul puterii.

Dansul tinerilor :
Sintem dansatorilor
lui Dionis,
ai adevărului neîntinat ;
purătorii de foc ai lui Apollo
Ionii
panelenii omenirii
și în viitoarea horii
slăvîm unirea cosmică.

Dansul bătrînilor :
Glasul nostru e un de profundis,
glas al obîrșilor lumii,
războul să fie blestemat !

Toate glasurile-mpreună :
Războul să fie blestemat !

In românește de
Geo VASILE

prezențe românești

In acest an a apărut în Statele Unite ale Americii o nouă ediție, revăzută și adăugită, din *Anatomy of Wonder*, un ghid critic de notorietate al science fiction-ului, coordonat de Neil Barron și editat de R. R. Bowker Company New York & London. În primul rînd, ghidul prezintă periodizat s.f.-ul de limbă engleză, ca apoi să consacre cîte un capitol celor mai importante scoli naționale din lume. In cea de a treia secțiune sunt abordate teme precum „Publicații s.f.”, „Filmul și televiziunea s.f.”, „Imagistica s.f.” etc.

Capitolul despre literatura românească de anticipație, realizat de Ion Hobana, are nouă pagini. Trebuie menționat că este cea dintîi penetrare s.f.-ului nostru într-o lucrare în limba engleză de asemenea factură. După scurtă trecere în revistă a momentelor semnificative din evoluția genului în țara noastră (dintre precursori nu sunt uitați Ion Heliade Rădulescu, Ion Chiță și Alexandru Macedonski, pentru că se ajungă pînă la nou val de scriitori publicați de curind : Rodica Bretin, Mihail Grămescu, Lucian Ioniță, Leonida Oprea, Sorin Stefanescu, Alexandru Ungureanu), autorul oferă o bogată bibliografie comentată, oprimindu-se la 25 de titluri, care reprezintă volume de proză (autori și antologii), precum și cărți de teorie, critică și istorie literară. Nlipesc notele despre Felix Aderca, Orașele înecate ; Victor Anestin, O tragedie cerească ; Voicu Bugariu, Vocile vikingilor ; Vladimir Colțin, Babel ; Ion Hoban, Oameni și stele ; Lucian Ioniță, Ziuă confuză ; Mircea Oprea, Figurine de ceară Adrian Rogoz, Prețul secant al genunii ; Horia Aramă, Colectiunul de insule Ion Hobana, Literatura de anticipație ; Florin Manolescu, Literatura S.F. și natura și asigurările subiective și anumite. Este menționat că secretarul NICOLAE NICOLAE este membru dezvoltării noastre, care îl face și anumite. P.C.R. concepe în străinătate, cu semnături. Laboratorul membru cărei este în mod priuui presupune.

Iată deci că anticipația românească, aflată într-un moment fast, se afirmă din plin pe plan internațional, chiar în fieful s.f.-ului de expresie engleză, care pînă nu demult ignoră valorile generate de alte literaturi (N.B. Ediția de 1976 a ghidului nu le acorda nici o pagină). La aceasta se adaugă premiul continental pe 1987, dobindite la Congresul European de Anticipație de la Montpellier (29 X – 1 XI a.c.) ; Victor Kernbach (pentru întreaga activitate) ; Cristian Popescu (pentru tineri autori), colecția „Fantastic club” a Editurii „Albatros”, almanahul „Anticipația” al revistei „Stîntă și tehnică”, fanzine „Paradox” al cenacului „H. G. Wells” din Timișoara. Pentru a consolida aceste succese, credem că ar fi de interes realizarea și lansarea unor antologii literatură s.f. românească în limbi străine.

V. MARINEASA

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ION ARIEȘANU (redactor sef)
ANGHEL DUMBRAVEANU (redactor sef adjunct)
VIOREL COLȚESCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL UNGUREANU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA : TIMIȘOARA, strada RODNEI

Telefoane : 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-sef). Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA I.P.B.T. Index : 42.907.

oletari din toate țările, unii-vă-

Orizont 3

APAMINAL SOCIAL-POLITIC ȘI LITERAR-ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. ȘI COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ TIMIȘ

NR. 3 (1090) 22 Ianuarie 1988 • SERIE NOUĂ, ANUL XXXIX • 8 PAG., 3 LEI

SUPREM OMAGIU

In cuvinte de aleasă stimă și profundă preuire, întregul nostru popor își cinstește genialul conducător — secretarul general al partidului, președintele Republicii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, a cărui prodigioasă activitate la cîrma destinelor țării se identifică în cel mai înalt grad cu interesele vitale ale ființării națiunii române în matcă străbună a patriei. Puternica sa personalitate, manifestată în mod strălucit în cinci decenii și jumătate de eroică activitate politică, pusă în slujba nobilă a poporului, reprezintă chîntesa valorilor și aspirațiilor națiunii române, pe care, începînd de la istoricul Congres al IX-lea al partidului, o conduce cu abnegare neasemuită și clarvizuire politică genială, spre noi culmi de civilizație și progres. Marele strateg al edificării noile orînduri socialiste în patria noastră este ctitorul politică de dezvoltare dinamică multilaterală a țării, a inițiatiilor și acțiunilor României socialiste

în direcția reglementărilor problemelor fundamentale cu care se confruntă omenirea, a cooperării și prieteniei cu alte state, fără deosebire de ideologie sau sistem social, a statoricirii păcii pe Pămînt.

În întreaga istorie a României, „EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU” — inaugurată de Congresul al IX-lea al Partidului Comunist Român — este perioada cea mai fertilă în magistrale realizări, acestea fiind o grăitoare expresie a politică interne și externe a partidului și statului nostru, fundamentală, în esență, de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — personalitate de prim rang pe plan mondial.

Omagiuindu-și, din adîncul inimii, conducătorul, poporul nostru își cinstește, cu cea mai luminosă stimă și nețărmurit respect, îndelungată și imbelisgata operă de multilaterală ctitorie socială în scumpa noastră patrie, căreia prin excepționale eforturi să virsite cu înțelepte orientări politice, el-i-a asigurat independență și suveranitatea, împlinind, astfel, cea mai înaltă aspirație a poporului român, de-a lungul istoriei sale. În acest suprem omagiu sunt iluminate noul chip al patriei socialiste, prospere, identitatea națiunii noastre, stăpină pe destinele sale, prestigiul crescind al României pe toate meridianele lumii, unde numele țării noastre este legat indisolubil de numele conducătorului ei.

ORIZONT

Dăruire și eroism exemplar spre edificarea unei societăți a umanismului revoluționar

Societatea socialistă — prin structura și natura ei — istoricestă este chemată să asigure toate condițiile, obiective și subiective, pentru instaurarea și amplificarea unui tip superior de umanism și anume: umanismul revoluționar. Este meritul de importanță maximă al Partidului Comunist Român, al secretarului său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU faptul că, în strategia și tactica, în Programele de dezvoltare economico-socială ale patriei noastre, a inclus teza marxistă potrivit căreia „dacă imprejurările sunt acelea care îl formează pe om, trebuie să facem ca imprejurările să fie onoștești”. În această privință, Programul P.C.R. arată: „Umanismul socialist concepe omul ca ființă socială, afiată în strînsă legătură și interdependență cu semeni săi, cu masele largi populare. El se intemeiază pe relații de colaborare și stimă reciprocă între toți membrii societății, pe interzicerea oricarei exploatari și asupriri, pe egalitate, pe libertatea omului de a acționa în mod consient pentru afirmarea personalității sale, pentru făurirea propriului său viitor. Umanismul socialist presupune realizarea fericirii întregului

popor”. Datorăm secretarului general al partidului nostru, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, atât elaborarea științifică a conceptului de umanism socialist, revoluționar și esenței acestuia, cât și deslușirea căilor, mijloacelor de realizare, de obiectivare a lui. În legătură cu acest concept, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arată: „Esența umanismului revoluționar — spre deosebire de aceea a umanismului burzăgez, care cultiva instinctul egoist, individualismul, lupta pentru bunăstarea personală în dauna bunăstării semenilor — constă în situația omului în centrul întregii preocupări și activității a societății și, în același timp, în stabilirea unor raporturi armonioase, organice, între individ și societate. Umanismul revoluționar concepe afirmarea și dezvoltarea plenară a personalității umane nu izolat, ci în cadrul ansamblului societății, promovînd principiul rational și generos potrivit căruia feri-

Prof. univ. dr.
Traian BUNESCU

NICOLAE CEAUȘESCU — CTITOR AL UNEI EPOCI DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI

In procesul edificării socialești în România, Congresul al IX-lea — care, dind expresie voinței întregii națiuni, a ales în fruntea partidului pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, înflăcărat militant revoluționar și patriot, care și-a dedicat viața, din cei mai tineri ani, luptei pentru libertate, demnitate și fericirea poporului — reprezintă un moment istoric de însemnată cardinală, deschizînd în fața națiunii perioada cea mai bogată în împliniri și realizări din întreaga noastră istorie, intrată în conștiința poporului român drept EPOCA NICOLAE CEAUȘESCU.

Impresionantul dinamism, puternica efervescentă creațoare și innoirea structurală în toate domeniile ce caracterizează anii de după Congresul al IX-lea și care au schimbat radical harta economico-socială și spiritual-culturală a țării și, implicit, au condus la schimbări esențiale în însuși modul de trai și calitatea vieții oamenilor săi legate îndisolubil de fundamentele de către tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU a unei concepții revoluționare, cuprinzătoare și de largă perspectivă, de înaltă

valoare umanistă, în baza căreia noua orînduire se făurește cu poporul și pentru popor. Bazindu-se ferm și, în același timp, într-o manieră creațoare, pe principiile materialismului dialectic și istoric, ale socialismului științific dezvoltate cu curaj, în consens cu noile cuceriri ale științei și cu mutațiile ce caracterizează lumea în care trăim, concepția științifică, profund revoluționară și creațoare a secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, pornește de la soluționarea cu adevărat dialectică a corelației dintre general și particular, dintre național și internațional în revoluția și construcția socialistă și, ca urmare, dă expresie cerintelor privind transformarea socialistă a societății, prin prisma condițiilor specifice ale țării, prin luarea hotărîță în considerare a realităților și intereselor naționale, a tradițiilor și particularităților economi-

Academician Ioan ANTON
(Continuare în pag. 7)

(Continuare în pag. 7)

MARELUI FIU AL ȚĂRII, DIN INIMĂ, ÎNALTĂ CINSTIRE!

In lumina concepției revoluționare despre lume și viață, dovedind un profund spirit analitic și vizionar, cu marea sa capacitate de a desprinde concluziile fundamentale din experiența istorică și de a sesiza tendințele ce se profilează în perspectivă secretarul general al partidului, tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**, a elaborat o serie de teze teoretice sistemic înmâncuite, asupra dezvoltării economice și sociale teze care au stat la baza strategiei partidului nostru de dezvoltare echilibrată și multilaterală a economiei naționale, de afirmare cu putere a revoluției științifico-tehnice actuale, de adâncire și perfecționare continuă a democrației muncitorești-revoluționare, de ridicare continuă a conștiinței societății noastre socialiste și de formare a omului nou. Ideea-forță în gîndirea economică a secretarului general al partidului o constituie legătura logică dintre dezvoltarea forțelor de producție pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane, și progresul economico-social al țării noastre, faptul că numai disponind de o producție socială dezvoltată, respectiv de o bază tehnico-materială puternică și de forță de muncă cu un înalt grad de pregătire profesională, poporul nostru poate să asigure făurirea unei economii moderne, creșterea susținută a avuției naționale și ridicarea permanentă a nivelului de trai și a calității vieții. Dintr-o asemenea concepție, corespunzătoare realităților din țara noastră și Imperativelor progresului economico-social decurge preocuparea constantă a partidului și statului nostru pentru optimizarea ratei acumulării și holosirea judicioasă a fondului de dezvoltare, atât în producția materială, cât și în celelalte domenii de activitate. Totodată, dezvoltarea forțelor productive ale societății, aşa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la Conferința Națională a partidului, „impune să acordăm o atenție deosebită asigurării echilibrului ecologic, al naturii, să acționăm cu toată hotărîrea împotriva fenomenelor de poluare”.

Tocmai pe o asemenea bază s-a acționat, în perioada care a urmat după Congresul al IX-lea al partidului, pentru realizarea și consolidarea complexului economic național echilibrat, în cadrul căruia se îmbină armonios ramurile de bază — industria și agricultura —, ramurile extractive cu cele prelucrătoare, ramurile producătoare de mijloace de producție cu cele producătoare de bunuri de consum. Pe lîngă asigurarea și largirea bazei naționale de materii prime și energie, s-au urmărit o serie de priorități de însemnatate vitală, precum electronica, robotica, inventica, producția de mașini-unelte de mare performanță, producția elementelor de automatizare, metalurgia oțelurilor superioare, chimia de sinteză fină și de mic tonaj, adâncirea sensibilă a complexității produselor din industria materialelor de construcții, lemnului, ușoară ș.a. — segmente ale activității economice care promovează

La începutul acestui an, hotărîtor pentru realizarea obiectivelor stabilite de Congresul al XIII-lea, România se prezintă cu impresionante realizări pe tărîm economic și social, cu o economie industrial-agrară în plin progres, realizînd, în 1987, o producție industrială de 120 ori mai mare față de 1944, trecînd de la 11,4 miliarde lei la peste 1 300 miliarde lei. Este asigurat 80 la sută din necesarul intern de mașini și utilaje contribuind cu 60 la sută la crearea venitului național. Putem spune cu profundă mîndrie patriotică că din punct de vedere economic, în prezent, România este de peste 33 ori mai bogată, mai puternică comparativ cu anul 1945. Nivelul realizărilor iese și mai mult în evidență dacă urmărim

mai mult în evidență dacă urmărим nivelul unor indicatori fizici și proporția lor față de producția mondială.

Realizând o producție de oțel pe locuitor de peste 600 de kg, țara noastră se situează în rîndul statelor cu o puternică industrie metalurgică, ocupînd, din acest punct de vedere, locul 7 în lume și 6 în Europa, producția totală reprezentînd 1,8 la sută din producția mondială de oțel. În prezent, România realizează 0,8 la sută din producția mondială de energie electrică, 0,7 la sută din producția de zahăr, 1,9 la sută din cea de ciment

și generează progresul tehnic, creșterea productivității muncii sociale, a calității și competitivității produselor românești. De altfel, viziunea novatoare, de largă perspectivă, privind modernizarea structurii economiei naționale reprezintă o parte integrantă a concepției despre trecerea de la dezvoltarea extensivă la cea intensivă — caracteristică esențială a progresului economiei noastre.

În concordanță cu nivelul, caracterul și structura forțelor productive, se perfeționează relațiile de producție și sociale, bazate pe o anumită formă de proprietate asupra mijloacelor de producție. Tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU**

O operă economică originală, de înalt realism și clarvizionare

ION GALATĂ : „Gînd de pace”.

preciza că „fiecare orînduire socială a avut și își are forma proprie de proprietate asupra mijloacelor de producție”. Așadar, „nu se poate vorbi de o economie socialistă fără a așeza la baza ei proprietatea socialistă asupra mijloacelor de producție”. Pornind de la acest adevăr de necontestat, aşa cum sublinia tovarășul **NICOLAE CEAUȘESCU** la recenta Conferință Națională a partidului, „am pus în centrul întregii noastre activități dezvoltarea puternică a proprietății sociale de stat și cooperativiste, am acționat pentru perfecționarea continuă a bazei orînduirii noastre sociale... Este necesar să continuăm cu fermitate dezvoltarea proprietății sociale, aplicînd neabătut principiile autoconducerii, autogestiunii să asigurăm creșterea răspunderii colectivelor de oameni ai muncii — în calitatea lor de proprietari și producători — pentru administrarea unei părți a avuției generale a națiunii încredințate lor spre folosință”. Lansînd teza că socialismul se construiește cu poporul și pentru popor, secretarul general al partidului a militat cu persistență pentru iniți-

și importante realizări la alte multe categorii de produse.

Dinamica dezvoltării economiei în anii construcției socialiste a condus la reducerea decalajului, față de țările dezvoltate din punct de vedere economic, a nivelurilor pe locuitor, la o serie de produse fizice cum sunt: consumul de energie primară (în echivalent huilă), producția de oțel, ciment, tractoare, îngrășăminte chimice, țesături, produse industriale de larg con-

În ansamblul tabloului grandioase-
lor înfăptuirii economice din anii so-
cialismului se detăsează perioada inau-
gurată de Congresul al IX-lea, cînd
în fruntea partidului, prin voința
întregii națiuni, a fost ales tovarășul
NICOLAE CEAUȘESCU De numele
secretarului general se leagă, pentru
totdeauna, ctitorii care vor dăinui cu
strălucire peste timp, cum sunt: „Trans-
făgărășanul”, Canalul Dunăre – Marea
Neagră, lucrările de construcție la Casa
Republiei și Bulevardul Victoria Socia-
lismului, metroul bucureștean, lucrările
de amenajare a rîului Dîmbovița, a
lucrărilor de construcție a Canalului
Poarta Albă – Năvodari, a canalului
București – Dunăre, a Centralei atomo-
electrice de la Cernavodă și altele.
Realizările acestei opere sunt mărităsi-

tuirea ,în țara noastră, a unui puternic sistem al democrației muncitorești-revoluționare, care să asigure participarea directă a tuturor categoriilor de oameni ai muncii, a întregului popor, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate.

Între dezvoltarea economică internă și activitatea de comerț exterior și cooperare economică internațională există o legătură indestructibilă, participarea activă la diviziunea internațională a muncii și la circuitul mondial de valori materiale fiind o funcție a producției interne. În același timp, intensificarea relațiilor economice internaționale este necesară pentru depășirea crizei

Construcția societății socialeste este un proces de rationalizare și umanizare practică social-istorică, se desfășoară pe temeiul unor profunde transformări materiale și spirituale având ca suprem realizarea plenară a personalității umane. În cadrul acestui sistem de acțiuni se impun preocupațiile și eforturile din domeniul cultural atât pentru a adapta conținutul și mele sale la noile exigențe ale programului societății și a omului, cît și pentru a stimula și orienta multidimensionala și armonios dezvoltarea acestora.

Universul culturii, în ansamblu, diferențele sale aspecte, se supune mișcării contradictorii de adevarare realitate și, totodată, de depășire, prin permanente reconstrucții și varii corespunzătoare dinamicii nevoilor și aspirațiilor umane. Înglobind ceea ce sunt, modele de practici, sisteme reprezentări și valori, cultura contemporanează și imbogățește realitatea socială și spirituală a poporului român.

Functia modelatoare cult tovarăsuICOLA

umană cu noi dimensiuni și mană cultura
tări: „Înarmați cu cele mai înaintate cunoștințe, din toate domeniile, practică
culturii înaintate — preciza tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Congresul al III-lea al educației politice și culturii socialiste — omul poate să pătrundă și să înțeleagă tot mai temeinic tainică, dintre jurări se întărite științele literaturii române, sporul de trăire și naturălă doar în ceea ce este socializat și

economice mondiale și realizarea unei noi ordini economice internaționale, pentru eliminarea discriminărilor, a oricărora piedici și practici de inegalitate în relațiile economice internaționale și sprijinirea mai directă și efectivă a țărilor în curs de dezvoltare, îndeosebi prin reglementarea globală a problemei datoriei externe a acestor țări — factori esențiali pentru asigurarea stabilității economiei mondiale și pentru crearea condițiilor necesare progresului economico-social al tuturor statelor. „Trebuie să facem astfel, sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, încit activitatea de comerț exterior, colaborarea și cooperarea cu toate statele, fără deosebire de orînduire socială, să devină un factor activ pentru progresul fiecărei țări, pentru depășirea problemelor complexe din economia mondială și asigurarea dezvoltării fiecărei națiuni, pentru o politică de colaborare și de pace între toate popoarele lumii”.

Conf. univ. dr.
Dumitru BOCHIAN

prestigioase de înaltă dăruire patriotică, ale poporului român liber și independent, ale forței și abnegației cu care s-a luptat împotriva invadatorilor.

care își făurește propriul destin. În această perioadă, a fost făurit un model original de creștere economică, bazat pe un echilibru economic dinamic, în care dezvoltarea armonioasă, proporțională a tuturor ramurilor economiei naționale este însăși de-

România socialistă la cotele în

raport optim între industrie și agricultură — cele două ramuri de bază ale economiei naționale — industria ajungind să devină ramura conducătoare în complexul economic național românesc. În acest răstimp un obiectiv fundamental a fost continuarea industrializării socialiste pe baze noi, acordându-se prioritate dezvoltării ramurilor industriale moderne. Tabloul impresionant al mărețelor înfăptuiri economice este întregit de progresul continuu al instalațiilor publice și militare, care

întarea în invățămîntul și dezvoltat potrivit cns, o putințelor economiei naționale și se af realizează într-un continuu proces de modernizare și miliozare. A sporit populația școlară, fiecaltat și apal 4-lea locuitor al țării fiind cuprins a sănătatea într-o formă de invățămînt. Baza materială a culturii și artei s-a dezvoltat și ea cuprinde 5 600 de cinematografe — față de 1 300 în 1950 —, peste 150 teatre și instituții muzicale — față de 57 în 1950. La sate activitatea culturală este susținută de 7 800 căminuri și

INSTIRE!

MARELUI FIU AL ȚĂRII, DIN INIMĂ, ÎNALTĂ CINSTIRE!

rucrea societății sociale și de raționalizare și umanizare social-istorice, se desfășoară unor profunde transformări și spirituale având ca realizarea plenară a persoanei. În cadrul acestui ambiționat proiect se impun preocupările din domeniul culturii și a adaptării conținutului și formelor la noile exigențe ale progresului și a omului, cît și personala și orienta multidimensionala dezvoltarea acestora. Cercul cultural, în ansamblu, și sale aspecte, se supune unei contradicții de adevarare și, totodată, de depășire a permanente reconstrucții și respunzătoare dinamicii nevoilor umane. Înglobind cunoscările de practici, sisteme și valori, cultura perfecționă revendică elaborarea și infăptuirea lor într-un cadru normativ-axiologic ce orientează întreaga strategie a lificării noii orînduirî. Perspectiva diocentrică asupra acțiunilor și practicii sociale impune, ca referențial obligatoriu, sistemul de valori fundamentale specifice societății sociale, și anume, democrație, umanism, echitate. Împreună cu acestor valori și principii constată că distinctivitatea construcției culturale sociale contribuind la echilibrul dintre creație și difuziune, între democratizarea culturii și calitatea săpăturilor, aplicarea acestor exigențe nu se poate face decât o dată cu asimilarea și internalizarea valorilor și criteriilor, prin anspunerea lor efectivă, practică, de către fiecare membru al colectivității. În orice sferă de activitate a vieții sociale sau individuale. Progresul în manizarea universului socio-istoric urmărește, de aceea, acordul dintre cultura de specialitate și cea generală, din-

cția modelatoare culturii în vizuinea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

u noi dimensiuni și manife-
armăți cu cele mai înainta-
te, din toate domeniile,
naintate — preciza tovară-
E CEAUȘESCU la Congresul
al educației politice și culturale — omul poate să pătrun-
seleagă tot mai temeinic tainile
ale universului, să devină vizilor umani. Creația și activitatea
zător, să-și făurească în multurală dobândesc menirea noi, întru-
viitorul liber, independentă de redea- prefacerile reali-
tatii socialiste, cu dificultățile și con-
statut existențial al omului și radiciile inerente acestui original pro-
testare indisolubilă constiință istorică, cu realizările și eforturile
mară ce se exercită deopotrivă pe care le presupune schimbarea
cu lumea, cu ceilalți oameni, radicală a realității și a omului. În
acest fel se cere intensificat spiritul
ponsabilă a fiecăruia în transfor-
mări și în propria autotran-
sformare. În acest sens, evidenția tovară-
COLAE CEAUȘESCU la Con-
vențională a P.C.R. din decembrie
„trebuie să nu uităm nici un pas-
că, pentru a asigura infăptuirea
ramului partidului, înaintarea
comunismului, este necesară dezvoltarea
științifică a constiinței revoluționare
crea continuă a nivelului populației, a conștiinței socialiste
și a futuror oamenilor români, de
re cultura științifică și cea literar-artistică, dintre cunoașterea teoretică și
ea practică, nemijlocită. În aceste imprejurări se configerează finalități îm-
ogațite științei și învățămîntului, artei și literaturii care, împreună, concură
a sporul de cunoaștere și înțelepciune,
de trăire și sensibilizare a tuturor indi-
cătător, să-și făurească în multurală dobândesc menirea noi, întru-
viitorul liber, independentă de redea- prefacerile reali-
tatii socialiste, cu dificultățile și con-
statut existențial al omului și radiciile inerente acestui original pro-
testare indisolubilă constiință istorică, cu realizările și eforturile
mară ce se exercită deopotrivă pe care le presupune schimbarea
cu lumea, cu ceilalți oameni, radicală a realității și a omului. În
acest fel se cere intensificat spiritul
ponsabilă a fiecăruia în transfor-
mări și în propria autotran-
sformare. În acest sens, evidenția tovară-
COLAE CEAUȘESCU la Con-
vențională a P.C.R. din decembrie
„trebuie să nu uităm nici un pas-
că, pentru a asigura infăptuirea
ramului partidului, înaintarea
comunismului, este necesară dezvoltarea
științifică a constiinței revoluționare
crea continuă a nivelului populației, a conștiinței socialiste
și a futuror oamenilor români, de
re cultura științifică și cea literar-artistică, dintre cunoașterea teoretică și
ea practică, nemijlocită. În aceste imprejurări se configerează finalități îm-
ogațite științei și învățămîntului, artei și literaturii care, împreună, concură
a sporul de cunoaștere și înțelepciune,
de trăire și sensibilizare a tuturor indi-
cătător, să-și făurească în multurală dobândesc menirea noi, întru-
viitorul liber, independentă de redea- prefacerile reali-

Devenirea societății și a omului este, astfel, rezultatul unității dintre acțiunea socială colectivă și efortul individual, pe baza unor opțiuni conștiente și voluntare, a unor decizii libere ce permit concordanța dintre aspirații și șansele lor de realizare, atât ca proiect general-colectiv, cât și individual.

dr. Ilona BIRZESCU

realizări în activitatea politică de educație patriotică și rea a comuniștilor, a tinerei întregului popor, în promovarea meritatea a principiilor etici și socialiste domenii de învățămînt cardinală, în formarea omului nou constructor conștiincios al socialismului și comunismului.

la cotele înaltelor sale

înaltelor sale împliniri

România la un nivel dințre cele mai ridicate din lume

În ansamblul măsurilor vizînd asigurarea unei calități noi a vieții, un rol hotărîtor l-a avut Infăptuirea unui grandios program de construcții de locuințe. În perioada de după 1965, s-a construit și dat în folosință un număr de 2 947 mii locuințe, numărul aparta-

de 2 947 mil locuințe, număr de apartamente construite din fondurile sta-

tului, ale organizațiilor cooperatiste, în această perioadă, fiind de 7 ori mai mare decât cele construite în cei 20 de ani anteriori. Urbanizarea — proces cu importante consecințe, pe planul organizării vieții economice și sociale și a nivelului de trai — a cunoscut dimensiuni de o amploare fără precedent, ju-mătate din populația țării lucrând în orașe, beneficiază de condiții de viață

Marile realizări nu erau posibile fără un amplu program de investiții orientat

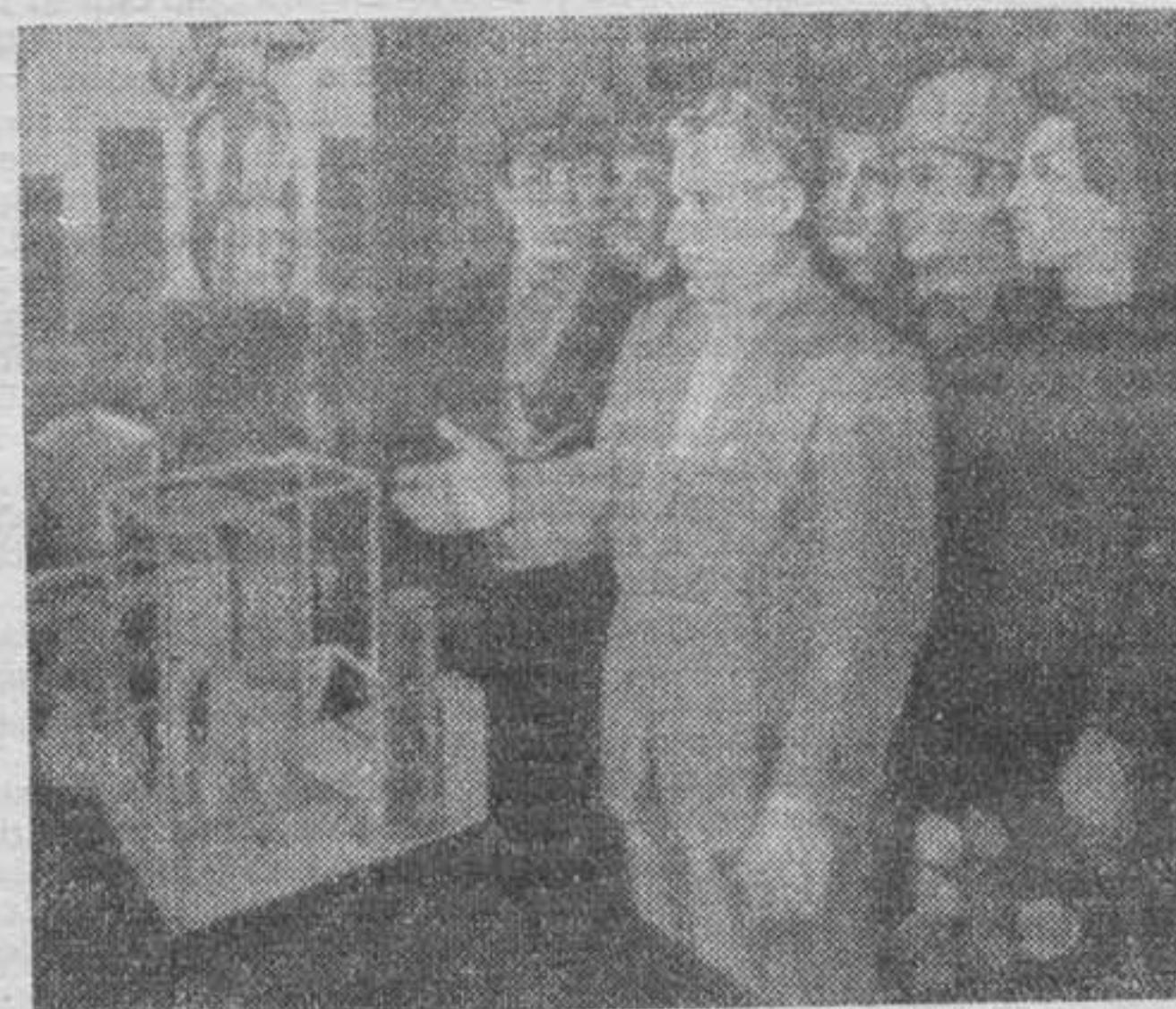
cu prioritate, spre ramurile producătoare de venit național, ca urmare alocării unei cote ridicate pentru fonduri de dezvoltare economico-socială. Eforturile investiționale făcute în anii construcției socialiste s-au concretizat prin punerea în funcțiune a unor obiective industriale cum sunt salbele hidrocentrale de pe Dunăre, Bistrița, Argeș, Olt; Combinatelor siderurgice din Galați, Tîrgoviște și Călărași (alăturate extinderea masivă a celor de la Râmnicu Sărat și Hunedoara). Un însemnat număr de mari combinate, uzine, fabrici de mașini și utilaje grele la Cluj-Napoca, Iași, Craiova, București și de autovehicule la Brașov, Covasna, Miercurea Ciuc, de rulmenți la Bîrlad, Alexandria, de avioane de utilaj pentru centrale atomoelectrice, combinate chimice și alte fabrici din industria ușoară au fost realizate în acești ani.

realizate în acești ani
Marile infăptuirile economico-sociale obținute de poporul nostru în anii construcției socialiste și, cu deosebirea în perioada de după Congresul al IX-lea, succesele ce definesc astăzi societatea românească, prefigurează cu putere hotărîrea nestrămutată a clasei muncitoare, țărănimii, intelectualității a tuturor oamenilor muncii de a construi România de miline — socialistă

160 000 tone de carne în anul 1987.

Legea planului de dezvoltare a agriculturii pe anul 1988 prevede obținerea unei producții de cereale de 35 milioane tone, iar în programul de autoconducere și autoaprovizionare pe anul 1988 se prevede tăierea unui milion de taurine pentru consumul populației, cu 300 mii mai mult ca în 1987, 7,5 milioane de porcine, astfel ca pe fiecare locuitor să se asigure un consum de 70 kg de carne. La aceasta se vor adăuga animalele ce se tăie în gospodăriile populației. Istoria va reține, neîndoibilnic, drept un merit al partidului — al secretarului general, capacitatea de a sesiza și elabora într-o concepție unitară, un amplu program și de largă perspectivă, privind progresul agriculturii românești, în armonie cu cerințele legilor economice obiective ale socialismului.

Realizarea tuturor obiectivelor stabilite de noua revoluție agrară depinde de eforturile și capacitatea creatoare a oamenilor muncii de la sate, de spiritul de răspundere și devotament cu care fiecare va acționa. Ca unul ce

N. BICFALVI: „Vizită de lucru”

Elocvențe în această direcție sunt și rezultatele obținute de agricultura socialistă a județului Timiș, care în primii doi ani ai actualului plan cincinal a sporit producția de cereale cu 35%, producția de carne cu 32%, iar cea de lapte cu 26% față de media cincinalului anterior. Demn de reținut este și faptul că de pe acum s-au prefigurat mari întreprinderi agricole care prin rezultatele ce le obțin an de an pot concura cu cele mai bune unități similare pe plan mondial. Rezultatele obținute de Combinatul agroindustrial Timiș (COMTIM) sunt mai mult decât edificatoare. Cu o productivitate de peste 800 mii lei pe muncitor și cu un sprijin zilnic de peste 540 g/zi, combinatul a livrat economiei naționale aproape

lucrez în domeniul pregătirii viitorilor specialiști pentru această ramură, într-un institut agronomic ce este o cîtitorie a **EPOCHII NICOLAE CEAUȘESCU**, aduc un omagiu fierbinte celui care cu înaltă responsabilitate politică și patriotism revoluționar își consacră întreaga energie și pricepere pentru dezvoltarea României pe cele mai înalte culmi de civilizație și bunăstare, și ii dorim mulți ani de sănătate și fericire, cu hotărîrea noastră de a ne aduce în mod exemplar contribuția, ca adevărați comuniști și cetățeni ai României sociale, la transformarea agriculturii într-o ramură modernă înfloritoare de mare randament.

**Prof. univ. dr.
Constantin ANDERCA**

comunistă — aşa cum este conturată în istoricele hotărîri ale Congresului al XIII-lea al Partidului Comunist Român.

„Acum — se subliniază în Raportul la Conferința Națională a partidului — România se află într-o etapă hotărîtoare, în fază supericară a făuririi societății sociale multilateral dezvoltate și creării condițiilor pentru trecerea la edificarea societății comuniste. În realizarea acestui obiectiv, conform hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, pînă în 1990 țara noastră trebuie să depășească stadiul de țară socialistă în curs de dezvoltare și să treacă la un stadiu nou, superior — cel de țară socialistă mediu dezvoltată. Trebuie să menționăm însă că, din punct de vedere al producției pe locuitor, România se află, încă de pe acum, la nivelul multor țări mediu dezvoltate, iar în cîteva zile industriale importante

teva domenii industriale importante chiar la nivelul unor ţări cu cea mai mare dezvoltare. Toate acestea ne dau garanţia că avem toate condiţiile pentru a realiza cu succes, pînă în 1990, obiectivul strategic stabilit de Congresul al XIII-lea al partidului nostru".

Conf. dr. Grigore SILAŞI

SĂ-I POARTE NUMELE PRIN R

TREPTE ALE FILOSOFIEI ROMÂNEȘTI

Congresul al IX-lea al P.C.R. a marcat o cotitură în viața țării noastre, în primul rînd prin aceea că a inițiat o practică socială și politică nouă, animată de o vizină originală asupra construcției socialismului în România. Schimbare care s-a reflectat, desigur, și în dinamica diferitelor sfere ale culturii, în mod diferențiat și specific.

In plan ideologic, înnoirea poate fi caracterizată prin nota sa antidormetică. Puteam susține, evident, neriguros, că în primii ani de după Congresul al IX-lea al P.C.R. dominanta aprecierilor pe care tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU le-a făcut filosofiei marxiste și ideologiei, vieții culturale în general, în de afirmarea poziției antidormetice, de fundamentarea ideii necesității împărtășirii structurilor culturale și a conținutului formelor conștiinței sociale. De altfel, trebuie remarcat faptul că afirmarea antidormetismului, cu corolarul său — ideea creației nouilor în plan teoretic și a instituțiilor lui în viața socială — a rămas pînă azi o poziție constantă a documentelor noastre de partid.

1. Dezvoltarea materialismului dialectic și istoric. După Congresul al IX-lea al P.C.R., filosofia marxistă din țara noastră a putut participa la acel fenomen european și mondial de renaștere a conștiinței de sine a marxismului, care a constat în eliberarea de dogmatism și a declanșat lectura, într-o nouă perspectivă, a operelor clasiciilor. În această perioadă s-au tradus la noi lucrările unor exegeti marxiști de prestigiu, cum ar fi L. Althusser, L. Sève, G. Prestipino, D. Goldman și alții. S-au făcut cunoscute operele autorilor cu contribuții creative la dezvoltarea marxismului, cum ar fi acele ale lui A. Gramsci, sau G. Lukács. S-a largit cunoașterea textelor originale ale marxismului clasic, prin traducerea scrierilor de tinerețe ale lui Marx și Engels ca și a mult discurtat, în ultima vreme, lucrările a lui Marx, "Bazele criticii economiei politice".

Revalorizarea operelor clasiciilor filosofiei marxiste s-a concretizat într-o serie de lucrări, studii, articole, dintre care amintim pe cele ale lui Radu Florian, cu concepția sa privind locul central al materialismului istoric în cadrul marxismului, sau lucrarea mai nouă și de mare amplecare a colectivului de autori bucureșteni, "Din istoria dialectică marxistă".

În aceeași idee, a contactului cu gîndirea marxistă originală, cu aplicarea creațoare a marxismului, din perimetru literaturii marxiste naționale de dinainte de 1944 sau din perioada imediat următoare, au fost selectate și redeterminate unele opere aparținând lui C. Gherea și Lucrețiu Pătrășcanu.

Dezvoltarea creațoare a concepților filosofiei marxiste în țara noastră a beneficiat în această perioadă de aportul multor autori, de obicei cadre didactice universitare. Departe de a putea oferi aici măcar o semnificativă listă a numelor, să-i amintim totuși pe Călin Mare sau Ion Tudosecu cu lucrările în sfera ontologiei filosofice, pe Radu Florian cu contribuția sa la ontologia socială, Mircea Flonta sau Ștefan Georgescu cu lucrările de epistemologie, Al. Tănase sau Ludwig Grunberg cu lucrările de filosofia culturii, axiologie și.a.m.d. La elaborarea istoriei filosofiei clasice și contemporane de pe poziții marxiste și-au adus contribuția autori redutabili, ca Al. Boboc, Gh. Vlăduțescu, Elena Florea și alții.

Dezvoltarea materialismului dialectic și istoric în perioada de care ne ocupăm a stat sub semnul fixităii dogmatică, filosofia românească a fost nevoie, înainte de toate, să-și completeze și să-și actualizeze bibliografia. Au intrat astfel în circuitul filosofic de la noi o serie de informații despre curentele filosofice ale epocii: existențialism, structuralism, neorationalism, personalism, hermeneutică și altele, a căror problematică a fost discutată în revistele de specialitate, publicații și lucrări. S-au făcut traduceri din opera personalităților reprezentative ale filosofiei contemporane. Tinem să subliniem aportul important pe care l-a adus în această privință seria "Materialismul dialectic și științele moderne", care ne-a pus la dispoziție texte aparținând logicii, teoriei și filosofiei științei,

2. Dialogul cu filosofile nemarxiste. Ieșită de sub semnul fixităii dogmatică, filosofia românească a fost nevoie, înainte de toate, să-și completeze și să-și actualizeze bibliografia. Au intrat astfel în circuitul filosofic de la noi o serie de informații despre curentele filosofice ale epocii: existențialism, structuralism, neorationalism, personalism, hermeneutică și altele, a căror problematică a fost discutată în revistele de specialitate, publicații și lucrări. S-au făcut traduceri din opera personalităților reprezentative ale filosofiei contemporane. Tinem să subliniem aportul important pe care l-a adus în această privință seria "Materialismul dialectic și științele moderne", care ne-a pus la dispoziție texte aparținând logicii, teoriei și filosofiei științei,

Cornel HÂRĂNGUȘ

(Continuare în pag. 7)

Una din trăsăturile definitorii ale activității P.C.R., mai ales după ce în fruntea sa a fost ales tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, o constituie creativitatea, capacitatea de a desculpa noile realități și de a oferi soluții adecvate problemelor complexe ale fauririi noii orînduri, cu remarcabile contribuții la îmbogățirea teoriei și practicii revoluționare. O activitate pătrunsă de realism și responsabilitate, care se intemeiază pe fapte, respingînd orice pretenție de monopol asupra gîndirii revoluționare și respectînd spiritul viu al marxismului: „Nu trebuie să căutăm în operele clasiciilor — arăta tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — dacă au spus sau nu ceva despre fenomenele de azi. A gîndi așa înseamnă a acționa dogmatic, înseamnă a nu fi revoluționar ci conservator. A fi revoluționar înseamnă să privești înainte, să acționezi în spiritul noilor cuceriri ale cunoașterii umane din toate domeniile, să înțelegi noile cerințe sociale”.

Tratînd socialismul ca o știință și „nu ca o antologie de dogme, o culegere de formule și rețete valabile

pentru orice situație”, P.C.R. are meritul, cu deosebire după al IX-lea Congres al său, de a fi stabilit științific și în funcție de condițiile concrete, noi opțiuni și priorități în faurirea noii orînduri, elaborînd o concepție adecvată despre construcția socialistă, reflectată sintetic în Programul P.C.R. și alte documente de partid. În activitatea sa teoretică din anii de după 1965, partidul nu s-a limitat la înlocuirea unor termeni și concepte, nici la adiționarea mecanică a unor noi formulări, ci a reanalizat, a regîndit și a reelaborat diferitele capitoale ale teoriei revoluționare, prin înțelegerea corectă a relației general-particular în construcția socialistă, a faptului că generalul se realizează și se afirmă în condiții și în forme concrete. „Însăși viața demonstrează — arăta secretarul general al partidului — că în edificarea societății sociale nu se poate merge decît în concordanță cu realitățile, înțînd seamă de legitățile generale și de principiile socialismului științific, aplicîndu-le în mod realist în situația concretă din fiecare țară”.

PISCUL DIN CUVINTE

E patria grădină-n ianuar
Si-a visului aripă este faptă,
Cind noi sărbătorim cu drag, plenar,
Strategul de izbindă înțeleaptă.

E patria standard biruitor
Si gîndul temerar e devenire,
Cind noi sărbătorim triumfători
Bărbatul de supremă dăruire.

E patria beneficul cuvînt,
Rostit în prag senin de-aniversare,
Cind noi sărbătorim, pe-acest
pămînt, Eroul păcii, marea ei chemare.

E Ceaușescu luminosul far
Spre comunism, e piscul din cuvînt,
Cind noi sărbătorim, în ianuar,
Cinstindu-l, pe întîiul Președinte.

Leca CRISOVAN

CU STEAGUL PARTIDULUI

Miinile voastre, dar nu numai
miinile ;
Si gîndul vostru, dar nu numai
gîndul ;

În priviri vă citesc năzuință,
frâmintul,
Pe frunte vă-nseamnă, cu anii,
luminile...

Făuriți constelații și-ale țării
columne
În furnale, la Reșița, în adîncuri
de mine,
Afirmăți credință în viitorime,
Ne duceți și faima pretutindeni

în lume.
Mi-e în voi temelia, în voi
mi-e speranța
Si țării mă dăruí cu fapta, cu stânța.
Să-mi fie și versul cu voi într-un
rînd !

Vă știu în unire mai strinsă călcind,
De steagul Partidului Comunist
luminăți.
Si-ăs vrea în onoare și-n vis
să sim frați.

AI. JEBELEANU

URARE

La mulți ani și fie-ți calea
mindră, liberă prin ani,
s-o slăvească munții, valea
în vecie. La mulți ani !

La mulți ani, ctitor de țară,
muncitor și de țărani,
tîie ce ne-ai dus, prin vară,
către gloria. La mulți ani !

La mulți ani, frunte senină,

comunist de omenie.
Tara, de surisuri plină,
Casă trainică ne fie !

La mulți ani, îți zic Carpații,
văi și riuri, codrii diafani,
La mulți ani, îți spun bărbății,
mamele, copiii — La mulți ani !

Ivo MUNCIAN

URARE SUPREMĂ

Peste Carpații falnici un soare nou
răsare
dind limpezime parcă acestui
cer senin.

Fii fericită, Tara, la ceas de
sărbătoare,
croindu-ți prin istorie supremul tău
Destin !

Doar cind e pace poate mereu
să se-implicească
izvorul tău de cîntec, nemuritor,
sublim.

Fii fericită, Tara străbună,
românească,
în Epoca Luminii pe care-o făurim !

Ioan VASIU

EROUL

Atunci cind își visează Patria,
înima Lui îmbrățișează cîmpii,
brațele Lui se deschid spre
umanitate.

Din visul Lui se nasc oameni
și păsări
care grăiesc și cîntă,
cîntă și grăiesc
despre oceanul de stele
deasupra munților sacri.

Iar atunci cind privește zorile
Patriei,
în priviri îi răsar două izvoare de vis
la care copiii vin, primăverile,
și păsări măiestre coboară
din codrii străvechi.

Cu fruntea îndreptată spre piscul
Carpaților,
privirea și-o aîntîște spre
necuprinsul de zări,
iar cuvîntul cel înțelept îl aduce
la lumina zilei,
de veghe la porțile curate-ale
tempului.

Slavomir GVOZDENOVICI

și în societatea comună.

P.C.R. s-a preocupat intens de propria sa întărire, ca forță politică conducătoare, ca centru vital al întregii societăți, a analizat creatorul și funcțiile sale ca partid de

Contribuție remarcabilă la dezvoltarea teoriei revoluționare

rolul decisiv al forțelor de producție pentru progresul întregii societăți în ansamblu și a fiecărui subsistem al său în parte. Raportul prezentat la a V-a Conferință Națională a partidului dezvoltă creator această teză, fundamentind mai depin în necesitatea menținerii unui ritm ridicat de dezvoltare economică, înțelegind faptul că revoluția socialistă va continua

guvernămînt, perfectionîndu-și continuu stilul și metodele de conduce, integrîndu-se organic în întreaga viață socială. Legat de aceasta, a fost elaborată o teorie originală despre conducere politică în socialism bazată pe cele mai importante date ale științelor. Preocuparea partidului pentru creșterea eficienței conducerii se centrează pe ideea ne-

PRIN RI ACEASTĂ EPOCĂ MĂREAȚĂ

III

CEL DINTII

In 23 de milioane de inimi
pulsează singele Lui
de astă ajuns pe culmi
de comunism

Tara intreagă urmându-L

Ivo MUNCIAN

CARE SUPREMĂ

ai fălnici un soare nou
răsare
zime pără acestui
cer senin.
Tără, la ceas de
sărbătoare,
prin istorie supremul tău
Destin!

e pace poate mereu
să se-mplinească
de cîntec, nemuritor,
sublim.
Tără străbună,
românească,
luminii pe care-o făurim!

e aur în față ni se-arată.
-acesta astă de mult visat.
Tără, cum n-ai fost
niciodată

Ioan VASIU

EROUL

I și visează Patria,
îmbrățișează cîmpii,
se deschid spre
umanitate.
ui se nasc oameni

și cintă,
iesc
nul de stele
unilor sacri.

cind privește zorile
Patriei,
răsar două izvoare de vis
în vin, primăverile,
ăiestre coboără
din codrii străvechi.
Indreptată spre piscul
Carpaților,
o atingește spre
necuprinzul de zări,
cel înțelept îl aduce
la lumina zilei,
porțile curate ale
timpului.
ir GVOZDENOVICI

Cind patria-și cinsteste pe fiul
cel mai drag;
Cîmpii imbrăca armură de hermină
Iar brazi-și prind în salbă
al perlelor șirag.

Nicicind n-a curs atîta azur
peste cuvinte,
Sub arcuri de solstiții dăm înmulții
contur,
Omagiază țara Intiuil PREȘEDINTE
În nouă an de pace, în an de
bun augur.

Se urcă demn în stemă a holdelor
culoare,
Ca un vibrant omagiu
BĂRBATULUI - EROU;
Luceferi stău de veghe de-a pururi
la hotare
Si Dunărea-și trimite spre Mare
larg ecou.

E patria înaltă cum au visat străbunii
— Un forum larg al păcii zidit
în ametist —
Căci pavăză tenace în căile fururii
Ne-a fost, ne e și fi-va
PARTIDUL COMUNIST.

Constantin TĂNASE

STEGARUL STEGARILOR

Venind din sevele istoriei neamului
OMUL acesta deștonic și viteaz
zise: Tara demn pășește!
El, om-istorie, și-a împlinită vigoarea
în coloana fără de sfîrșit
a devenirii noastre libere.
Partidul Comunist l-a plămădit
să-l lumineze cu soarele gîndului său,
cu puterea cutezanței sale.
L-a plămădit partidul celor
neinfrâni
stegar să-i fie.

Venind de la sinul gliei
zise: Purpurul soarelui
străluci-va pe aceste plăuri,
omul fi-va om.
Să-un neam întreg l-a 'nălțat
pe piedestalul demnității.
De douăzeci și doi de ani
cîrmaci ne este,
douăzeci și două de trepte spre soare
dăltuit-am,
douăzeci și doi de sori de fericire
plămădit-am,
douăzeci și două de milioane de vise
implinit-am.
Prin El, om-istorie,
Stegar al stegarilor.

Draga MIRIANICI

de CORNELIA IONESCU

Irident, Mireasmă și dor de stele
ce an cresc în poem
Făzător cum razele de soare
Dsolare în privirea Lui
spre viitor,

Spre nemurire...

Ioan VERGU DUMITRESCU

ODĂ ÎN IANUARIE

Se rețunjesc decenii curgind
în ani lumină,

sitătăjilor organizații
părtidei
de înțelese
revinsec
noi orășor
De teoriile sistem
poliștit
demezen
tat

S crea
toați său
gen des
preșpre
rela Evolu
ționfir
mă „nu
înțea Ra
porNațio
nali bine
înțel”.

Otoare
a tătăru
tezastatu
lui acersei
unitatele

gem rolul legilor economice — arăta Raportul la Conferința Națională a partidului din 1987 — dar este greu de înțeles, în acest spirit, că reglementarea problemelor dezvoltării economico-sociale poate fi lăsată numai pe seama cererii și ofertei, a legilor pieții".

Faptele atestă și spiritul novator promovat de partid privind rolul deosebit de activ al conștiinței, reflectat într-un program ideologic cu valoare strategică și a unui cod de norme ale vieții și muncii comuniștilor, a tuturor oamenilor muncii. Recent, Conferința Națională a P.C.R. a reanalizat activitatea de formare a spiritului revoluționar, de educare a oamenilor în vederea participării lor la construcția socialistă. Sunt arătate cauzele ce-au dus la răminerea în urmă a nivelului ideologic, politic față de forțele de producție. Organelor și organizațiilor de partid li se cere o mai mare răspundere pentru cum activează, fiind criticate pentru starea de automulțuire și autolinistire, de îngăduință, chiar mușamalizare a unor stări de lucruri negative, familiarism și

prietenie rău înțeleasă, ce s-a creat la unele organizații, la unele cadre de partid.

Considerind că imbogățirea socialismului științific și sporirea contribuției fiecărui partid la dezvoltarea teoriei revoluționare în concordanță cu cerințele practicii sociale este o problemă fundamentală, P.C.R., "tovărășul NICOLAE CEAUȘESCU" a abordat cu luciditate, realism și rigoare științifică fenomenele noi ce apar în viața socială, atât pe plan intern cât și extern, ceea ce își găsește expresia în succesele noastre de construcție socialistă. „Este necesar — arăta secretarul general al partidului — să păstrăm permanent spiritul viu, novator, revoluționar al partidului, al activității teoretice și ideologice, să acționăm în permanență pentru perfecționarea și ridicarea rolului conducător al partidului în raport cu noile etape, cu cerințele dezvoltării economico-sociale, ale științei și culturii".

Prof. univ. dr.
Ilie LUCA

Contribuția secretarului general al partidului nostru la imbogățirea teoriei și practicii revoluționare, capacitatea sa de sinteză și generalizare constituie un strălucit tezaur de concluzii și învățăminte, impresionante prin profunzimea și frumusețea lor spirituală. Cu excepționala sa viziune asupra curgerii vremurilor, cu forța de pătrundere și cutezanță în prospectia multiplelor probleme care au frâmit și frâmită omenirea, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU s-a apăcat mereu asupra istoriei poporului român, deslușindu-i valențele politice și educaționale, reliefindu-i marile implicații în procesul de edificare a climatului de pace și înțelegere între popoare.

Incontestabil, unul din marile merite ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU îl constituie și faptul că a repus istoria reală a patriei noastre în drepturile ei legitime, că i-a redat, după o regretabilă perioadă de interpretări eronate și denaturări, adeveră menire în procesul de educare a maselor și în practica revoluționară. „Stabilirea locului în istorie, a originii și continuității în bazinul carpato-dunărean ale poporului român, constituie fundamental activității ideo-logică, teoretice și politico-educative. Nu se poate vorbi — sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — de o reală și adeveră menire patriotică fără cunoașterea și cinstirea trecutului, a muncii și luptei înaintașilor noștri".

Istoria națională — carte strălucită a națiunii noastre

Conferind dimensiuni obiective relației trecut-prezent-viitor, secretarul general al partidului nostru a apreciat, în repetate rînduri, că cercetarea, studierea și cunoașterea istoriei naționale reprezintă un factor primordial de educare patriotică a tinerelor generații, de afirmare a sentimentului răspunderii față de destinele națiunii noastre sociale. Încă în anul 1966, la una dintre primele sale întîlniri de lucru cu oamenii muncii, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU menționa unul dintre marile adeverări ale poporului român: „Avem un trecut cu care ne putem mîndri. Iată de ce avem datoria să cunoaștem, să studiem trecutul de luptă al poporului nostru. În condiții grele, poporul nostru și-a păstrat ființa națională. În această parte a lumii el a fost un factor de progres și civilizație, și-a adus contribuția în mersul înainte, pe calea unei vieți mai bune". Istoria, spunea, cu un alt priej tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU „constituie un inestimabil tezaur de experiență politică revoluționară, o bogată sură de învățăminte și concluzii, care ajută partidul nostru să-și îndeplinească cu cinste misiunea istorică pe care o are astăzi în societatea socialistă".

In cuprinsul rapoartelor prezentate la Congresele și Conferințele Naționale ale partidului, la plenarele C.C. ale P.C.R., cu ocazia unor mari adunări populare consacrate omagierii unor momente importante din trecutul poporului nostru, în întreaga sa operă teoretică secretarul general definește coordonatele dezvoltării societății românești în lumina concepției materialist-dialectice, evaluatează procesul istoric ca rezultantă complexă și obiectivă a evoluției poporului român în ansamblul său, a conexiunii tuturor forțelor social-economice, politice și spirituale. Puternice lumi proiectează opera teoretică a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU asupra cunoașterii originii poporului român, a statorniciei lui de viață, de muncă și creație, a permanenței și ascendenței săle pe pămîntul strămoșesc. Greutățile, vicisitudinile, suferințele — arată secretarul general al partidului — nu au frînt dragostea de libertate și dreptate a poporului nostru, nu l-au îngenunchiat. Dimpotrivă, i-au întărit hotărîrea de a lupta pentru existența sa liberă și independentă, i-au adințit dragostea de glia strămoșescă. Cei care l-au învins pe Baia Zid, cei care au obținut răsunătoarele biruințe de la Posada, Rovine sau Călugăreni „nu au venit din altă parte, nu au căzut din cer, ei au trăit și s-au născut aici, pe acest pămînt și l-au apărat cu singele lor. El și-au continuat existența comună pe aceste meleaguri de-a lungul a sute și sute de ani, s-au organizat, s-au dezvoltat și au luptat pentru a trăi liberi și independenți". Întreaga operă a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU reliefă pregnant una din incontestabilele realități ale istoriei universale, anume că poporul român a nutrit niciodată gînduri de cotropire, n-a rîvnit în nici o imprejurare la teritoriile și avuțile altora; întotdeauna și-a apărat plăuirile pe care a vietuit, nefintrerupt de-a lungul mileniilor, existența de sine stătătoare. Statornic, iubitor de libertate, păstrător al tradițiilor de viață, al limbii și credinței, receptiv, totodată, la tot ce era nou și folositor, poporul român a fost dintotdeauna în această parte a lumii un factor de civilizație și stabilitate. Analize de înaltă valoare politică și educativă a întreprins secretarul general al partidului privind rolul istoric al națiunii și, în organică legată cu aceasta, al conviețuirii și muncii înfrânte a poporului nații. Este marele merit al tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU că, elaborind baza teoretică și conducind activitatea practică în domeniul procesului de rezolvare a problemelor naționale, a evidențiat și a incorporat toate valorile și semnificațiile istorice ale unității de interes, de simțăminte și acțiune ale locuitorilor patriei, fără deosebire de naționalitate. Opera secretarului general al partidului constituie un pilditor exemplu de istorie unică și unită a patriei noastre, a tuturor oamenilor muncii animați de aceleași năzuință și preocupări de propăsire a patriei, România socialistă.

Întreaga gîndire istorică a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU — exemplifică prin modul de interpretare și înțelegere a fenomenelor din trecut — este străbătută de imperativul cercetării și studierii istoriei de pe poziții militante, revoluționare, astfel încît să-și aducă o majoră contribuție la instaurarea unui climat de pace în lume, la afirmarea idealurilor sociale. „Avem obligația — afirmă secretarul general al partidului — să ducem o asemenea politică, inclusiv în domeniul istoriei, încit să contribuim la crearea unui viitor al prieteniei și frăției tuturor popoarelor". Cunoașterea și prețuirea istoriei naționale constituie o modalitate importantă de promovare a valorilor societății sociale, de ridicare a patriei pe noi culmi de progres și civilizație. „Avem un trecut glorios — subliniază tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU — care reprezintă cea mai prețioasă moștenire a poporului nostru. Avem datoria să ridicăm pe o treaptă nouă și să îmbogățim cu noi cuceriri materiale și spirituale această prețioasă moștenire, să ridicăm pe noi culmi de civilizație poporul, națiunea noastră socialistă".

Ioan MUNTEANU
doctor în istorie

E SEMN DE RECUNOȘTINȚĂ UN RAM DE LAUR ȘI IUBIRE

PATRIOTISMUL POEZIEI

Elementul unificator al celor patru antologii, îngrijite și comentate de George Mirea, aparute la editura Eminescu, Ca un fagure de miere, Ca o vatră limbă noastră, Pământul de-acasă, Cu tot ce am apartin acestui pămînt, este reprezentat de statornicia afectului comun al creatorilor față de expresia cea mai pură a spiritualității noastre – limba, de simțirea profundă a apartenenței, prin ea la o mare colectivitate, în titlurile cărților, apărând concepțile fundamentale ale conținutului poemelor selectate – limbă, vatră, pămînt, acasă, într-o vizină unicatoare, în sensul binecunoscutului vers stănescian: „Limba română e patria mea“.

Realizând o nobilă angajare în exprimarea – și întreținerea – celui mai intens sentiment al activității românești, poezile aparțin unor scriitori consacrați în literatură sau sunt semnificate de tineri poeți, unele dintre ele fiind, pentru prima oară rostită la microfonul emisiunii radiofonice „Oдă limbii române“, la invitația redactorului acesta – George Mirea. Dar înmănușterea poemelor în sensul etimologic al cuvintului antologie, florilegiu, „flori alese“, după cum comentează realizatorul volumelor), însumind creații de Eminescu, Blaga, Argezi, Voiculescu, Labiș, Marin Sorescu, Anghel Dumbrăveanu, Ioan Alexandru, pînă la poezii scrise de profesori de limba română, „dascăli inspirați“, ce nu fac „doar muncă didactică, ci oficiază pe altarul limbii“, se subordonează în aceeași măsură ca și criteriului tematic, celui valoric, singurul care conferă armonie și viabilitate artistică întregului astfel constituit.

In diversitatea concepțiilor creațioare, a formulelor artistice, a procedeelor și modalităților stilistice, evocînd universul spiritual al patriei prin dimensiunea stabilită a spațialității și cea dinamică, a temporalității, realizatorul antologilor – George Mirea, introduce o vizină interpretativă unificatoare printre un comentariu competent de adîncire a sensurilor prin relevarea și explicarea metatelorelor și simbolurilor cen-

trale, dar, totodată, și printr-o vibrantă și patetică adeziune la semnificațiile discutate. Sunt identificate astfel vaste retele de identități metaforice, stabilite între concepții esențiale, încărcate de energie și creațare de tensiune poetică: izvor, fintă, cumpăna, dor; poartă casă, masă, ucișor; bob, semînțe, spic, piine; brazdă, rădăcină, fruct.

Din interferența temelor și motivelor (cum ar fi tema muncii, a creației și jertfei necesare) se construiesc sensuri noi, în generoasa perspectivă a demisiei umane: „mitul construcției, al citoriei, al operei de artă rămîne în dimensiunile perenității ei funciare. Muncitorul și artistul împlinesc în egală măsură aceleași destini“.

Dar cel mai ardent imn este înălțat direct limbii, centru unificator al triadei esențiale: popor – limbă – patrie: „Dragostea față de coordonata principială a spiritualității noastre naționale, de componenta fundamentală a ființei neamului – limbă – a existat acut, profund și a fost mărturisită ca intîia unitate de măsură a dăinuirii“. Si cine rămîne indiferent la auzul versurilor: „Văd poeți ce au scris o limbă, ca un fagure de miere“ (Eminescu), „a vorbi despre limba română / este ca o dumnică“ (Nichita Stănescu), „Exist prin graiul de două milenii al mamei, / graiul miroitor a floare de cimp. / Visul meu se spune în limba cea limpede / a pădurii carpatic“ (Anghel Dumbrăveanu), „Moi paseri stinse în cuvîntul „dor“, / lumina-n faguri, dulce se încheagă. / Vocal sfinte, timp lichid, fior / suind în vorbe de-o vecie-n treagă“ (Daniela Crăsnaru).

Neobosit promotor al poeziei de acest fel, profund angajat afectiv, dar și avizat comentator, suprinzînd sensuri și nuanțe de adîncime într-o lectură „de specialitate“ a versului, George Mirea, prin patosul său lucid și generosul act de a închîna limbii române „odă“, amintește, precum toți impătimiții valoricului, de cuvîntele argeziene: „Altarul ca să fie și pietrele să tie / Cernima și viața zidite-n temelie“.

Felicia GIURGIU

NUMELE UNUI POPOR

Sunt rare momentele de coincidență între interesele, nevoile, aspirațiile unei societăți și forța politică aflată în fruntea ei, sint rare și, tocmai de aceea, pline de o adîncă semnificație. În istoria noastră mai veche asemenea clipe s-au produs nu o dată, peste contradicții și interesele divergente ale grupurilor sociale, dar numai în perioadele de grea primejdie, cind existența însăși a neamului era amenințată, cind patria devinea cuvîntul magic, unificator. Din clipă cînd primejdile se retrăgeau, unitatea aceasta, excepțională, se întimplă să se destrame. Nici o perioadă a istoriei noastre, așa precum cea inaugurată de Congresul al IX-lea, n-a fost în stare, la asemenea nivel, să asigure ca factor de permanență unitatea de interes, de simțire și de ideal a tuturor fililor acestui pămînt strămoșesc. 23 de ani reprezintă un răstimp scurt la scară istorică, imens însă la scară politică, la relieful prin care Tara a traversat cea mai fertilă epocă a existenței sale. La scară biografică fiecăruia, a condiției libertății și demnității, acest răstimp înseamnă aproape totul, el ne conține și ne consacră aceluia fundamental sentiment prin care orice efort, în accentele și durata unei noi calități, ale unor noi exigențe și ale unor noi criterii, se împlineste și echivalizează cu însăși puterea creației. Densă în evenimente, adevărat concentrat de istorie, această strălucită etapă este prin multiplele ei încordări și prin toate rezultările ei, rezultatul identificării de gînd și faptă, de conștiință și muncă, unificate în bilanțul general ce poartă numele unui popor. Este, indiscutabil, rodul permanentului dialog cu Tara, promovat de citorul Izbinzii românești la rang de ineluctabilă lege a dezvoltării noastre.

„Omagiu țării conducătorului iubit“

Recenta emisiune realizată de Televiziunea Română în colaborare cu Comitetul Județean de cultură și educație socialistă Timiș s-a constituit într-un fierbinte prinos de recunoștință pe care oamenii muncii de pe aceste meleaguri îl adresează conducătorului partidului și statului nostru, secretarul general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, președintele Republicii, cu prilejul aniversării zilei de naștere și a peste 55 de ani de eroică activitate revoluționară.

Spectacolul-eveniment a fost precedat de emisiunea „Tara mea azi“ dedicată județului nostru. Fapte de muncă, de activitate creațoare, reprezentînd succesele înregistrate în transpunerea în viață a mobilizațoarelor obiective de dezvoltare economică și socială. Prim-planurile reportajului s-au derulat la Timișoara, Lugoj, Sînnicolau Mare, Periam, Lovrin, Topolovățu Mare, înscrînd strălucirea industriilor și rodnicia ogoarelor, eficiența unei activități care a generat citorile acestei Epoci. Vizitele de lucru ale tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU pe meleagurile noastre au constituit leitmotivul unui veritabil poem contemporan ilustrînd geneza și împlinirea obiectivelor fundamentale de azi, împlinirea omului printr-o viață dedicată înfloririi patriei pe culmi neînănuite de civilizație.

A urmat panoramicul artistic realizat de mii și mii de laureați ai Festivalului național „Cintarea României“, amatori și profesioniști, tineri din diverse medii de activitate, comentariul poetic fiind conceput de membri ai Asociației scriitorilor din Timișoara. Au colaborat Diidor Nicoară, Vasile Tudor Crețu, Paul Eugen Banciu, Remus Gheorgescu, Vasile Bogdan, Achim Penda, Ciprian Radovan, Francisc Valkay, Emil Cîrț, Ladislau Fogel, Luca Novac, iar dintr-instituțiile culturale: Filarmonica de stat „Banatul“, Opera Română, Teatrul Național Timișoara, Ansamblul „Banatul“. Succesiunea de tablouri sugestive a folosit cu ingeniozitate spații emblematici. În stilul pe care televiziunea și l-a format în ultimul timp. Momentele de elevat lirism au alternat dinamic cu măreția prezenței masive a oamenilor într-o armonioasă paletă decorativă. În Piața Operei sau pe arterele orașului, filmările de la mare înălțime și din elicopter au constituit panoramă impresionante încadrînd fresca vivantă a mulțimii omagind sărbătoare pe conducătorul par-

tului și statului nostru. Pe măsură tradîjilor de aleasă spiritualitatea acestor plăuri emisiunea-spectacol agorile un surprins în formule sintetice aspectelor filosofice mai vari filosofice Prima a fost, fă tematici noi. Ca filosof Mare) să, de compari A doua cenză tezătătă exigentă artistice care în decenile-lăzile mină a cunoscut aspecte noi, valență incomparabile cu cele din trecut. Vasta emulație colectivă a acestor vremuri în domeniile creației tehnico-științifice și filosofice a dezvăluit resurse nebănuite există a consacrat valori care au găsit teren propice de afirmare acum. Emisiunea omagială este o simbolică manifestare a recunoștinței colective față de inițiatorul Festivalului „Cintarea României“, înființat om al țării, care a trasat în mod strălucit domeniile practice inerentă puțibile, nelimitate, ale acestor emulații, valoroasă prin însăși esență înnumără și reprezentativă pentru unitatea acceptabilă de la deplinea a poporului nostru. Însăși împărtășind și înfrățirea în același cadru dintre artele profesioniști și amatori reprezentă imaginea unei rodnice colaborări care în perioada devenit un vast schimb de experiență de valoare inestimabilă. La ora la care se difuzează emisiunea știm cu toții că încheierea recentă a unei noi ediții a Festivalului a adus județului nostru un număr sporit de laureați atât în plan artistic cât și în acela al creației tehnico-științifice, situindu-ne pe un loc fruntaș între județele țării, fapt la care și-au adus o esențială contribuție activiștii Comitetului județean de cultură și educație socialistă. El, împreună cu o valoroasă echipă a TVR, regizor Stefan Mărăscu, redactor muzical Luminița Constantinescu, realizator Elisabeta Mondanos, imaginea Radu Toader și Puiu Iordănescu, au fost de altfel, organizatorii acestui spectacol-unicat contribuind la reușita lui cu multă fantezie creațoare.

„Omagiu fării conducătorului iubit“ reprezintă o grandioasă urare de „La mulți ani!“ pe care, prin glasul milioanelor de oameni ai muncii timișenii, întreaga țară o rostește în acest moment sărbătoresc; valoarea artistică a sevențelor emisiunii este dublată de căldura și patosul recitărilor și cîntului, conducînd ca un liant acest adevărat flux al iubirii, entuziasmului, recunoștinței pentru viață plină de sens pe care ne-oferă Epoca NICOLAE CEAUȘESCU, un timp al omenescului, luminii, al pacii și progresului.

Lucian BURERIU

să privim lumea din jur nu de jos, nu umil, ci de la altitudinea frunții noastre, astăzi nimbată de aura unui planetar prestigiu.

Se petrec în rare răstimpuri de istorie grăbiri uimitoare de ritmuri de evoluție în viața popoarelor care să aducă, după sine, mutații adînci în conștiințe. Anii de acest fel sint plini de semnificații și evaluarea lor deloc usoară, fiindcă ei însumează sintezele unor acumulări prealabile, ale unor acțiuni și relații de o natură mai deosebită, care fac posibile salturile spre viitor. Sîi mai cu seamă istoria contemporană nu se măsoară lesne. În rapidă el desfășurare, ea însăși ne arată reperele cu care mintea noastră poate socotii, cu care măsurăm umbrele și luminile faptelor noastre obștești, izbinzile și slăbiciunile. Prîvind înapoi, astăzi, la decenile care s-au scurs pe răboul istoriei românești contemporane, distingem cu ochi liber densitatea cu total particulară de substanță a ultimilor 23 de ani. Plini de gînd și faptă creațoare, de zorul dorinței de autorealizare și autodepășire, acești ani poartă o încarcătură aparte. Pentru că, pe planeta noastră bîntuită de focare, de conflicte, de recesii, de violență, de tot felul de calamități, România, iată, își modeleză creșterea după planuri impresionante în îndrăzneala lor și hotărîtoare pentru un viitor cu o înaltă rată de valoare. Edificăm și înaintăm în cadrul unei vizinii revoluționare, aureolată de patriotismul sîrbîntie al celui căruia îl datorăm această epocă de redescoperire națională ce poartă numele său. În toți acești ani de cînd se așfăla în fruntea partidului și a țării, cu cea mai înaltă investitură, citorul izbinzii românești, a gîndit și a acționat într-un mod omogen în toate domeniile de activitate, lăsînd pretutindeni pecetea neștearsă a unei eminent personalități comuniste, punind la temelia fiecărei creații o urmă din susținutul său dăruit în întregime urașei opere de edificare a patriei socialiste.

George DINU

epistemice
am semne
ne, prez
reprezent
mai vari
filosofice

Prima
a fost, fă
tematici
noi. Ca
filosof
Mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop
ice de afi
mare) s
ă, de
compari
A doua
cenză
tență te
zătătă
așteptă
artistice
care în
decenile
lăzile
mină a
cunoscut
aspecte
noi, valen
ță incompar
abile cu
cele din
trecut. Va
filosofice
a cunoștu
căutarea
de la de
astăzi de
resurse
nebănuite
există a
consacrat
valori care
au găsit
teren prop<br

statului nostru. Pe măsură de aleasă spiritualitate a laiuri emisiunea-spectacol a în formule sintetice aspecte caracteristice ale bogatelor artistice care în deceniile lumenosunătății noastre, valențabile cu cele din trecut. Vasta colectivă a acestor vremuri în creația tehnico-științifică și a dezvoltării resurse nebanuite, au valori care au găsit un pice de afirmație acum. Emigrația este o simbolică mană-recunoștință colectivă față de Festivalul "Cintarea României" om al țării, care a trasat rău în domeniile practic înelimitate, ale acestei emisioane prin însăși esență ei reprezentativă pentru unitatea poporului nostru. Însăși în același cadru dintre artiști și amatori reprezintă unele rodnice colaborări care un vast schimb de experiență inestimabilă. La ora la care emisiunea știm cu toții că recentă a unei noi ediții a adus județului nostru un titlu de laureați, atât în plan și în acela al creației tehnico-științifice, situindu-ne pe un loc reprezentativ în cadrul tuturor județelor țării, fapt la care o esențială contribuție a învățăturii județene de cultură socialistă. El, împreună cu o valoară echipă a TVR, Stefan Mărăscu, redactor Lumină Constantinescu, Elisabeta Mondanos, imagine Toader și Puia Iordănescu, și altfel, organizatorii acestui eveniment contribuind la reușita fantezie creațoare.

Dăruire și eroism exemplar spre edificarea unei societăți a umanismului revoluționar

(Urmare din pag. 1)

Lucian BURERIU

itudinea frunții noastre,

itoare de ritmuri de evoluții adînci în conștiințe. Înlocuind ușoară, sfârindă unor acțiuni și relații de viitor. Si mai cu seamă și desfășurare, ea înșăsi care măsură umbrelor ținute. Prințul în apoi, românești contemporane, de substanță a ultimilor dorinței de autorealizare. Pentru că, pe planeta de violență, de tot felul după planuri impresionante cu o înaltă rată de revoluționare, aureolată de cind se află în fruntea țării românești, domeniile de activitate, personalități comuniste, să dărui în întregime

George DINU

(Urmare din pag. 4)

epistemologiei etc. Tot la acest capitol am semnată colecția "Idei contemporane", prezentă cu un evantai de titluri reprezentative, rigurose alese, din cele mai variate ramuri ale preocupărilor filosofice din lume.

Prima consecință a acestui fenomen a fost, fără îndoială, aceea a îmbogățirii tematici a meditațiilor filosofice de la noi. Ca urmare, de la pregătirea de "filosof generalist" (expresia Călinei Mare) s-a trecut la specializarea îngustă, de înaltă competență în diverse compartimente și discipline filosofice. A doua consecință a fost aceea că prezenta textelor din filosofie nemarxistă în limba română a impulsat discutarea exigentă a problemelor precum și rigurile unei critici verificabile a pozițiilor filosofiei nemarxiste. S-a trecut astfel de la rezolvări și clarificări dogmatice la efortul unei gândiri proprii și a unei assimilări corecte a problematicii filosofice. În acest fel, s-a ajuns la discutarea științifică și principală a filosofiei nemarxiste, la un dialog real. A existat chiar un moment al clarificării explicite a criteriilor care să stă la baza dialogului cu alte filosofii, astăzi cunoscute și oarecum intrate în reflexele muncii filosofice de la noi. S-a trecut de la discutarea în bloc a diverselor concepții filosofice la o critică diferențiată a lor în care obiectivul este nu numai respingerea pozițiilor inaceptabile din punct de vedere marxist, dar și valorificarea unei problematici reale pe care acestea o pun.

3. Valorificarea moștenirii trecutului. În perioada la care ne referim se poate

semnală reeditarea operelor reprezentative a principaliilor filosofi români din trecut, începând cu Dimitrie Cantemir, continuind cu Titu Maiorescu și apoi cu filosofii epocii burgeze dintre cele două războaie mondiale — Lucian Blaga, C.R. Motru, P.P. Negulescu, G. Antoniade, D.D. Roșca și alții. Amintim că, în această privință, editura "Facia"

Desigur, este necesar să subliniem că și aceste realizări ale filosofiei din țara noastră și-au avut impulsul în ideea secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, privind necesitatea valorificării gândirii filosofice a trecutului, împreună cu cea din alte domenii ale culturii naționale. Ca

fică. În această privință, dorim să ne referim la învățământul filosofic din instituțiile superioare de învățământ, cu studenții de altă specialitate decât filosofia, întrucât el cunoaștem mai bine. Înstrucția filosofică a acestor studenți s-a dezvoltat și diversificat. S-a refăcut programă analitică a disciplinei de filosofie, s-au introdus o serie de cursuri speciale, noi, cu tematică modernizată — axiologie, filosofia culturii, antropologia filosofică, logica și metodologia științei.

O întreagă perioadă s-a mers pe ideea unor cursuri personale, care să înregistreze în conținutul lor rezultatele cercetărilor proprii ale cadrelor didactice. În perspectiva contribuției acestora la dezvoltarea concepției materialist dialectice, așa cum decurgea din documentele de partid din 1971 privind orientarea activității de educație politico-ideologică.

In ce privește cercetarea, măsurile organizatorice mai importante din ultima perioadă au dus la unificarea tematică a acestora, în perspectiva unui program de nivel național, sub egida Academiei de Științe Sociale și Politice.

Într-o scurtă și finală caracterizare a dezvoltării filosofiei în perioada de la cel de al IX-lea Congres al P.C.R. și pînă în prezent, putem afirma că aceasta a parcurs o epocă de efervescență și înflorire proprii acestei epoci a socialismului românesc biruitor.

TREpte ale filosofiei românești

a contribuit cu reeditarea unor opere ale lui Lucian Blaga și Eftimie Murgu. Această valorificare editorială s-a însoțit de exegiza marxistă a ideilor filosofilor respectivi, nu numai la nivel de introduceri și prefețe dar și prin cărți, apreciabile ca efort analitic. „Filosofia datului la Mircea Florian" de Gh. Al. Cazan sau „Structura unei sinteze filosofice", două volume, de Tudor Cătineanu sunt exemple semnificative în acest sens. Remarcabilă este, de asemenea, apariția celor două volume ale „Istoriei filosofiei românești".

simplă consemnare fără detaliere, sătem obligați să amintim laborioasa muncă de valorificare a trecutului filosofiei universale. În perioada la care ne referim, au intrat în circuitul culturii noastre filosofice retrăduceri și traduceri de înaltă realizare științifică ale unor opere ale marilor gânditori ca: Platon, Aristotel Leibniz, Spinoza, Pascal, Kant, Hegel și alții. Au fost elaborate, de asemenea, exegize marxiste de mare valoare a concepțiilor gânditorilor clasici.

4. Învățământul și cercetarea filoso-

NICOLAE CEAUȘESCU — CTITOR AL UNEI EPOCI DE AUR ÎN ISTORIA ROMÂNIEI

(Urmare din pag. 1)

ce, politice, sociale și culturale configurate într-un îndelungat proces istoric. Prin opera teoretică de excepție a secretarului general al partidului — operă caracterizată prin receptivitate maximă la realitate, prin exprimarea cu fidilitate a intereselor și aspirațiilor maselor largi de oameni ai muncii, prin înfruntarea constantă cu dogma, rutina și inertă, prin sensibilitatea funciară față de nou — poporul nostru a avut și are șansă istorică de a construi noua societate călăuzit de un ideal și de o strategie revoluționară eliberate de deformări și ingăzitări dogmatice, simplificatoare, ale căror linii de forță sunt constituite de spiritul comunism, democratismul consequent și patriotismul fierbinte, egalitatea și dreptatea socială și națională, convergența dintre valorile socialiste și cele naționale, etica și echitatea socialistă în centrul căreia se află omul, valoarea și scopul suprem.

Este meritul strălucit al partidului, al tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, de a fi promovat consecvent o strategie științifică, revoluționară de dezvoltare armonioasă și echilibrată a patriei, de înflorire multilaterală a ei, în centru căreia s-a situat industrializarea, ca verigă de bază a progresului economico-social al României. În lumina acestei orientări fundamentale în politică de dezvoltare economică generală a patriei, partidul și statul nostru au pus și pun un accent deosebit pe dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, pe crearea unei structuri industriale moderne, capabile să valorifice la un înalt nivel de eficiență resursele materiale și umane ale țării, pe creșterea puternică a productivității, a nivelului tehnic și calitativ al producătorilor.

Gândirii politice și activității practice a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU îl revine meritul elaborării unei concepții științifice privind rolul și funcțiile agriculturii, trecerea la infăptuirea noii revoluții agrare, ca un proces cu vaste implicații, vizând modernizarea continuă a acestei ramuri de bază a economiei naționale, transformarea revoluționară a felului de muncă, de viață și de gădire al țărănimii, reali-

zarea unor producții sigure și stabile, care să satisfacă în condiții tot mai bune cerințele de consum ale populației, precum și alte nevoi ale societății. De concepția și activitatea secretarului general sunt nemijlocit legate orientările de o covârșitoare importanță privind asigurarea unui raport judicios între resursele energetice și de materii prime și ramurile industriale prelucrătoare, între industrie și agricultură, asigurarea unui ritm înalt al forțelor de producție.

Învățământul, știința și cultura românească, sectoare definitorii pentru progresul naționului, au beneficiat, din partea președintelui țării, de o atenție particulară. Mutările de stil și conținut, pe care conducătorul nostru le-a inițiat în acest domeniu au plasat cultura, știința și școala românească sub zodia unei splendide și generoase efervescente creațoare care și aliniază ca autor și destinatar întregul nostru popor.

Apreciind știința ca principală forță de producție, ca forță motrice a dezvoltării tuturor forțelor de producție, ca unul din factorii care acceleră în mod considerabil prefacele înnoitoare din toate domeniile de activitate, în strategia infăptuirii Programului de construire a societății sociale multilaterale dezvoltate și înaintare a României spre comunism, P.C.R. secretarul său general, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, militează cu fermitate pentru dezvoltarea și diversificarea activității de cercetare științifică, dezvoltare tehnologică și introducere a progresului tehnic.

Acum, în ceas aniversar, toți oamenii de știință, alături de întregul nostru popor își exprimă profunda lor admirare și recunoștință față de marele conducător NICOLAE CEAUȘESCU, față de tot ceea ce a făcut și face pentru înălțarea țării pe culmi tot mai înalte de progres și civilizație, reinnoindu-și angajamentul lor solemn de a munci cu pasiune și dăruire revoluționară pentru realizarea mărețelor obiective puse în fața poporului nostru de Congresul al XIII-lea al partidului, pentru a lăsa generațiilor viitoare o țară înfloritoare, puternică, liberă și suverană, o țară a socialismului și comunismului.

PREȘEDINTELE NICOLAE CEAUȘESCU EROU AL ROMÂNIEI SOCIALISTE, EROU AL PĂCII MONDIALE

Intr-un moment cind lumea se află la o răscruce a istoriei, România dispune de o doctrină a păcii și de un program al păcii în lume, amplu fundamentat în opera teoretică și practică a secretarului general al partidului, președintele țării, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU. Importanța unui asemenea program, științific și realist elaborat, este cu atât mai mare cu cît astăzi existența diferitelor conflicte militare din diverse regiuni ale globului, cît și escaladarea fără precedent a curselor înarmărilor, și îndeosebi a celei nucleare, constituie o amenințare pentru pacea și securitatea lumii.

JAVIER PEREZ DE CUELLAR,
secretar general al O.N.U.

"Mi-au rămas întipărite cunoașterea extraordinară, modul aprofundat în care tratează președintele Nicolae Ceaușescu problemele internaționale. A vedea cît este de interesat, în pacea lumii și înțelegerea dintre națiuni, este extrem de impresionant..."

Demersul de politică externă românească este substanțial îmbogățit și prin documentul programatic de o deosebită valoare teoretică și practică pentru întreaga activitate a partidului și statului nostru, și anume, Raportul prezentat de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU la Conferința Națională a partidului, care consacră politici internaționale a țării noastre un spațiu larg.

Analiza amplă și științifică a marilor prefaceri care au loc pe plan internațional făcută cu prilejul celei de la V-a Conferință Națională a P.C.R., relevă totodată fundamentele unui nou mod de gîndire cu privire la posibilitățile de progres ale lumii contemporane și cu privire la soluțiile pe care le impun marile probleme cu care se confruntă umanitatea. În nouă gîndire – sublinia tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU – trebuie să se pornească de la coexistența pașnică între statele cu orînduri sociale diferite, de la demonstrarea superiorității unei orînduri sau altieia nu pe calea forței, ci pe calea competiției pașnice. Noua gîndire presupune să se pornească de la respectarea neabatută a independenței, suveranității și integrății tuturor țărilor, să se renunțe cu desăvîrșire la amestecul în treburile interne ale altor state. Trebuie să se acționeze în așa fel încât să se dea o perspectivă nouă, de afirmație liberă, a fiecărei națiuni. Noua gîndire trebuie să pună în centrul preocupărilor necesitatea dezvoltării economice și so-

culturii, a unanismului nou, a democrației, în care popoarele să poată afirma cu putere voința lor de a trăi libere, independente, în pace, să-și făurească viața așa cum o doresc fiecare". Avem de-a face cu un concept sintetic, care cuprinde ideile de bază care au caracterizat politica externă a statului nostru, poziția sa față de marile probleme ale contemporanității mai ales de la Congresul al IX-lea încoace. Activitatea internațională a României își găsește o expresie pregnantă în dinamica relațiilor sale diplomatice, în participarea sa la circuitul mondial de valori materiale și spirituale. În prezent, țara noastră întreține raporturi diplomatice și economice cu 155 de state de pe toate meridianele globului. Ca țară socialistă, ea dezvoltă largi relații de prietenie și colaborare cu toate țările socialiste și, în primul rînd, cu cele vecine. În același timp, întreține și dezvoltă relațiile cu țările în curs de

litică, negociată, în vederea eliminării forței din relațiile internaționale. Aceasta este un deziderat obiectiv, indisolubil legat de afirmarea păcii și securității în lume. Tocmai de aceea, lupta împotriva escaladării curselor înarmării, și, în primul rînd, a celei nucleare, a devenit o problemă priorităță a politicii externe românești. Concepția tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU privind dezarmarea, are în vedere likidarea tuturor armelor nucleare, reducerea cu cel puțin 20 la sută a trupelor, armamentelor convenționale și cheltuielilor militare din Europa, conform propunerilor formulate de statele participante la Tratatul de la Varșovia, militează pentru începerea cît mai grabnică a negocierilor preconizate în această privință, cu participarea tuturor statelor continentului.

În vederea unor condiții egale de dezvoltare în vederea licidării subdezvoltării, marilor decalaje dintre țările bogate și sărace, soluționarea globală a problemelor economico-financiare și realizarea unei noi ordini economice și politice internaționale.

O concepție novatoare caracterizează gîndirea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU și în ceea ce privește conflictele existente în diferite zone ale lumii, a oricărora diferențe de dintre state, ele trebuind a fi tratate cu maximă responsabilitate. În acelă situație, ca și în oricare altă, se îpune renunțarea la forță și alegerile trăsăturilor ca singură cale de rezolvare a diferențelor existente. În acest sens se inscriu demersurile țării noastre privind convocarea unei Conferințe internaționale de pace în Orientul Mijlociu.

KIM IR SEN,
secretar general al C.C.
al Partidului Muncii din Coreea
președintele R.P.D. Coreene

"Tovarășul Nicolae Ceaușescu promovând ferm principiile suveranității, conduce cu clarivizare țările pe drumul dezvoltării de sine stătătoare, iar pe planul relațiilor internaționale dezvoltă raporturi cu alte state, înțemeiate pe principiul egalității, indiferent de mărime, ceea ce îl atrage înaltă stima a popoarelor".

**O prestigioasă
activitate pentru
triumful păcii
și colaborării în lume**

dezvoltare, cu țările nealiniate la activitatea căror participă ca invitată, acțivind și în cadrul "Grupului celor 77". În spiritul coexistenței pașnice, România acționează pentru largirea relațiilor cu țările capitaliste dezvoltate, cu toate țările lumii, fără deosebire de orînduire socială.

Dezvoltind o largă rețea de relații, la scară planetară, pe baza principiilor și normelor legalității internaționale, ale egalității în drepturi a statelor, independenței și suveranității naționale, nerecurgerei la forță și amenințarea cu forță, reglementarea pe cale pașnică a

TODOR JIVKOV,
secretar general
al C.C. al P.C. Bulgar,
președintele Consiliului de Stat
al R.P. Bulgare

"Comuniștii bulgari, poporul bulgar cunosc bine viața dumneavoastră de fiu credincios al poporului român și al Partidului Comunist Român Comuniștii bulgari, oamenii muncii bulgari vă cunosc ca pe un renunțat militant al mișcării comuniste și muncitorești internaționale, unul dintre marii prieteni ai țării noastre".

diferendelor internaționale, neamestecul în treburile interne, cooperarea pe baza avantajului reciproc, pornind de la realitatea complexă a lumii actuale, România depune eforturi constante pentru democratizarea relațiilor internaționale, pentru realizarea unui climat de pace și colaborare între toate națiunile.

România și președintele ei, NICOLAE CEAUȘESCU, militează pe plan internațional în vederea soluțiilor diferențelor exclusiv pe cale po-

Ca țară europeană, România acordă o mare importanță securității pe continent, fiind hotărâtă să acționeze și în continuare pentru desfășurarea cu succes a procesului de cooperare și securitate început la Helsinki. Așa cum au relevat importantele propunerile făcute la Viena, țara noastră susține permanent necesitatea unor noi măsuri pentru întărirea încrederii și securității pe continent, în continuarea celor adoptate la reunirea de la Stockholm, insistind pentru dezvoltarea colaborării economice, tehnico-științifice, culturale etc. Între statele și popoarele europene. Un loc însemnat pe agenda politică a țării noastre îl ocupă realizarea de zone denuclearizate, lipsite de baze mi-

MARGARET THATCHER,
prim-ministrul Marii Britanii

"M-a impresionat personalitatea președintelui Ceaușescu și rămîn cu impresii deosebite despre cel ce se află la conducerea României, țară dormică să-și dezvolte cooperarea ei cu alte națiuni. România depune eforturi susținute pentru consolidarea păcii și înțelegerii, inclusiv prin numeroasele contacte directe care duc la dezvoltarea colaborării bilaterale, a colaborării internaționale".

litare, atât în Balcani cât și în alte zone geografice.

Abordarea responsabilă a problematicei internaționale actuale, are în vedere, în concepția românească, și necesitatea restrukturării cadrului economic internațional, asigurării tuturor state-

reglementarea, prin urmare, prin tentative a stărilor conflictuale existente. Rezolvarea marilor probleme cu care se confruntă omenirea în etapa actuală impune, mai mult ca oricând, creșterea participării tuturor statelor la acest proces, democratizarea relațiilor internaționale. Un rol sporit în viața internațională trebuie să revină O.N.U. România militând constant pentru crearea rolului acestui organisme internațional.

Dacă pentru poporul nostru pacă reprezintă un obiectiv central, în vederea realizării ei, un rol hotăritor vine solidarității active a forțelor înalte din lume, pacea fiind condiția garanției progresului general al umanității.

GIULIO ANDREOTTI,
fost prim-ministrul al Italiei

"Am admirat întotdeauna la conducătorul statului român voința și fermă de a contribui la depășirea dificultăților existente în calea procesului de destindere, a înțelegerii între popoare, a cooperării europene. Președintele Nicolae Ceaușescu se bucură de înaltă prestigiu și considerație pe plan mondial. Rolul său deosebit de pozitiv pe arena internațională este bazat pe bună sa credință, pe voința de pace, pe dorința de a sprijini cauza tuturor popoarelor".

tății. De aceea, nu întimplător tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU arăta: "Nu trebuie să uităm exemplele îșriei, nu trebuie să uităm că tot ceea ce obținem într-un domeniu sau altul este în primul rînd, că numai determinind o schimbare radicală în lume contemporană vom putea să avem și viitor sigur". O astfel de gîndire și a gajare are semnificația unei înalte responsabilități față de destinele umanității, conferind țării noastre și cadratorului ei un larg prestigiu internațional.

dr. Cornelius POPETI

SEAN MOBRIDE,
laureat al Premiului Nobel
pentru pace

"Am manifestat întotdeauna un mare respect față de inițiativele pe care România, președintele Nicolae Ceaușescu le au promovat și le promovează în sfera dezarmării. România a lansat și susținut inițiative deosebit de constructive în domeniul creării unei lumi fără arme și fără război. Sunt convins că aceste inițiative ale României, larg apreciate, se vor afirma tot mai mult în viața internațională".

ciale a tuturor popoarelor, ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual, asigurarea echilibrului ecologic, dezvoltarea puternică a științei,

COLEGIUL DE REDACȚIE:

ION ARIEȘANU (redactor șef)

ANGHEL DUMRAVEANU (redactor șef adjuncți)

VIOREL COLȚESCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL UNGUREANU

REDACTIA SI ADMINISTRATIA: TIMIȘOARA, strada RODNEI
Telefoane: 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-șef). Manuscrisele nepublica-

nu se înapoiază. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA I.P.B.T. Index : 42.907.

Proletari din toate fările, uniti-vă!

ROMÂNIEI

condiții egale de dezvoltare
a lichidării subdezvoltării,
escalaje dintre țările bogate
soluționarea globală a problemei
economico-financiare și realizarea
noi ordini economice și naționale.

Incepție novatoare caracterizată
de gindirea tovarășului
CEAUȘESCU și în ceea ce privind
conflictele existente în diferite
țările lumii, a oricărora diferențe
state, ele trebuind a fi tratate cu
responsabilitate. Si în aceeași
țară, ca și în oricare altă, se impun
unțarea la forță și alegerile
care singură cale de rezolvare
a problemelor existente. În acest
se demersurile țării noastre printr-o
ocare unei Conferințe internaționale
de pace în Oriental Mijlociu

KIM IR SEN,
secretar general al C.C.
partidului Muncii din Coreea
președintele R.P.D. Coreene

Tovarășul Nicolae Ceaușescu
îndeamnă ferm principiile suveranității
conducătoare cu clarvizuirea țării
să devolătării de sine stătătoare
iar pe planul relațiilor internaționale
dezvoltă raporturi cu
țările, intemeiate pe principiul
de reciprocitate, indiferent de mărime, ceea ce
garantează înaltă stimă a popo-

area, prin urmare, prin tradiția
relațiilor conflictuale existente
a marilor probleme cu care
țările omenirea în etapa actuală
mai mult ca oricând, creșterea
în tuturor statelor la
democratizarea relațiilor internaționale.
Un rol sporit în viața internațională trebuie să revină O.N.U.
într-un mediu în continuu pentru creștere
lui acestui organism internațional.
Într-un poporul nostru pacat
un obiectiv central, în viziunea
țării ei, un rol hotărâtor în
relațiile active a forțelor înarmate
sume, pacea fiind condiția
progresului general al umanității.
Într-un poporul nostru pacat
un obiectiv central, în viziunea
țării ei, un rol hotărâtor în
relațiile active a forțelor înarmate
sume, pacea fiind condiția
progresului general al umanității.

ULIO ANDREOTTI,
prim-ministru al Italiei

dmirat întotdeauna la conștiința
statului român voia să
se contribuie la depășirea
existente în calea progresului
destindere, a înțelegerii
țărănești, a cooperării
europene. Nicolae Ceaușescu
își deține prestigiu și conștiință
plan mondial. Rolul său
este pozitiv pe arena internațională,
este bazat pe buna sa credință
în ceea ce privind țările noastre și
conducătoarele lor.

Cea de-a treia, nu întâmplător tovarășul
NICOLAE CEAUȘESCU arăta că
țările să uită exemplul istoric
ceea ce să uită că tot ceea ce
către un domeniu sau altul este
în primul rând, că numai determinarea
îmbărtășirea radicală în lume
ană vom putea să avem un
fost. O astfel de gindire și amintire
semnifică unei finale rea
față de destinele umane
înțelegând țările noastre și conda
ci un larg prestigiu internațional.

dr. Cornelius POPETI

DARA, strada RODNEI 1
Manuscrisul nepublicat
fac P.T.T.R.
Index : 42.907

Orizont 4

SAPTAMINAL SOCIAL-POLITIC ȘI LITERAR-ARTISTIC EDITAT DE UNIUNEA SCRITORILOR DIN R.S.R. ȘI COMITETUL JUDEȚEAN DE CULTURĂ ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTA TIMIȘ

NR. 4 (1091) 29 Ianuarie 1988 • SERIE NOUĂ. ANUL XXXIX • 16 PAG., 3 LEI

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

vibrantă și emoționantă manifestare, în deplină unitate de simțire cu întreaga țară, sentimente de profundă dragoste, înaltă prețuire și recunoștință față de secretarul general al partidului

Sub însemne strălucite de mare sărbătoare a întregii națiuni, fără, ca o uriașă și unităță de familie, a omagiat fierbinte, cu înălțimi de gind și aleasă simțire, aniversarea zilei de naștere și a peste 55 de ani de eroică activitate revoluționară, patriotică a marelui său fiu și conducător, ilustrul cititor al acestui timp neperioche, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, secretarul general al partidului nostru, președintele României socialiste. Aidomă unor izvoare fără număr au țisnit și s-au unit într-un uriaș fluviu al cinstirii și recunoștinței nobile ginduri și sentimente de netârmarită dragoste și profund devotament ale muncitorilor, țărănilor, intelacțualilor, ale tuturor fiilor țării, fără deosebire de naționalitate, pentru cel pe care cu îndreptățită mindrie poporul îl numește "Eroul României — Eroul păcii, simbolul și conducătorul glorios al revoluției noastre socialiste". O sărbătoare a încrederii și recunoștinței, amplificată de cuvintele-legămintă rostite de tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU: „Acum, la aniversarea zilei mele de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, doresc să declar din nou că dacă, prin abstract, ar trebui să reiau activitatea de la început, aş face-o ca și atunci, fără nici o retinere, cu încrederea deplină în cauza luptei revoluționare a partidului, fiind convins că numai și numai pe calea luptei revoluționare, în rindurile Partidului Comunist, se pot lichida asuprinea, inegalitățile sociale și naționale, se poate asigura triumful celei mai drepte societăți din lume — a socialismului și comunismului — se poate asigura pacea!“.

In multitudinea și diversitatea acțiunilor omagiale, înconunate de Adunarea solemnă omagială de la Sala Palatului Republicii, organizată de Comitetul Central al partidului, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii Socialiste România, Marea Adunare Națională și Frontul Democratiei și Uniunii Socialiste, strălucită întrigă de momentele prezenterii Mesajului omagial de felicitare, a Hotărârii-Decret privind conferirea Titlului de Onoare Suprem "Erou al Republicii Socialiste România", Ordinului "Victoria Socialistului" și Medaliei Jubiliare tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU și de magistrala cuvântare a secretarului general al partidului —, în atmosferă insuflare ce a caracterizat într-o desfășurare a acestora, în mesajele de înaltă stimă și dragoste fierbinte transmise din întreaga țară își găsesc expresia unanima prețuire pe care națiunea noastră socialistă o acordă viații de înflăcărat revoluționar patriot și ilustrului sărbătorit — supremă pildă de dăruire, de angajare devotată în slujba marilor idealuri ale poporului român. Celui care, având mereu aproape de inimă vorile și nădejile celor mulți, pășește neabătut, cu fermitate și clarvizuire, de peste 55 de ani pe drumul drept al vieții — drumul luprei sub roșile flamuri ale Partidului Comunist. Celui care, în toti acești ani, s-a aflat mereu în primele rânduri ale revoluției, legându-și numele de măretele momente ale istoriei contemporane a țării. Celui care a stat mereu diră, demn și neinfracționat în fața opresiunii, pentru că mai târziu decât gratiile temnițelor li erau convingerile comuniste și increderea în justitia cazei căreia i se consacraseră, pentru că își săpase adinc făgădă în inimă dragostea de țară, pe care o dorea înălță, prosperă și demnă, dragostea de poporul său pe care îl vroia liber, unit, stăpân al destinelor sale, respectat pretutindeni în lume.

Sărbătoarele manifestări din aceste zile, în care a avut loc și inaugurarea expoziției naționale omagiale, ilustrează, totodată, convingerea unanimă a tuturor cetățenilor patriei că în persoana președintelui NICOLAE CEAUȘESCU țără are în fruntea sa un mare conducător, pe mă-

ORIZONT

(Continuare în pag. 6)

„În aceste momente solemne, asigur Comitetul Central, partidul, intregul nostru popor că, și în viitor, voi face totul pentru realizarea Programului partidului de făurire a societății sociale multilateral dezvoltate și de înținere spre comunism, că nu voi precupri nici un efort pentru a asigura dezvoltarea tot mai puternică a forțelor de producție, a patriei noastre sociale, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității României!“

NICOLAE CEAUȘESCU

Cuvântarea tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

Dragi tovarăși,

Sunt profund emoționat de marea adunare solemnă, de toate manifestările organizate în vederea aniversării zilei mele de naștere și îndeobște a peste 55 de ani de activitate revoluționară în mișcarea muncitorească, în rindurile Uniunii Tânărului Comunist și ale gloriosului nostru partid comunist. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandă indelung „Ceaușescu — La mulți ani!“).

De aceea mi-e greu, mi-e tare greu să găsesc cele mai alese cuvinte pentru a exprima tot ce aș vrea să spun în aceste momente deosebite pentru mine. (Aplauze prelungite). În aceste imprejurări sărbătorești, gindurile mele se îndreaptă, în primul rind, către marele nostru partid, forța politică conducătoare a întregii națiuni, care își îndeplinește cu cinste misiunea sa istorică, către minunata nastră clasă muncitoare și toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, către țărănimile, înțelucțialitate, către întregul nostru popor, cărora le mulțumesc din totă inimă pentru manifestările de dragoste și încredere și le adresez, totodată, cele mai bune urări de noi și noi realizări de împliniri în muncă și viață, în dezvoltarea continuă a patriei noastre și ridicarea ei pe noi culmi de progres și

civilizație. (Aplauze și urale prelungite; se scandă indelung „Ceaușescu — România, stima noastră și mindria!“, „Ceaușescu și poporul!“).

Mulțumesc în mod călduros Comitetului Central al partidului, Consiliului de Stat, guvernului, Marii Adunări Naționale și Frontului Democratiei și Uniunii Socialiste pentru felicitările, urările și aprecierile la adresa activității mele, cuprinse în mesajul ce mi-a fost adresat.

Toate aceste aprecieri le consider o reafirmare a justei liniei generale a partidului, elaborată în mod colectiv de organele conducătoare ale partidului și statului, de întregul nostru partid, precum și a justei activități practice a tuturor oamenilor muncii, de făurire a socialismului și edificare a societății sociale multilateral dezvoltate, de înținere neabătută a României spre visul de aur al omenirii, spre comunism! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandă indelung „Ceaușescu — La mulți ani!“, „Ceaușescu — P.C.R.!“, „Ceaușescu și poporul!“).

De asemenea, mulțumesc călduros pentru titlul de „Erou al Republicii Socialiste România“ și pentru înalte distincții ce mi-au fost acordate, pe care

(Continuare în pag. 2)

CUVÂNTAREA TOVARÂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

(Urmare din pag. 1)

le consider că o apreciere a activității mele în slujba partidului și poporului, a cauzei socialismului și păcii, o cinstire a partidului în care am desfășurat întreaga mea activitate (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Aceeași calde mulțumiri adresez tuturor comitetelor județene și organizațiilor de partid pentru mesajele ce mi-au fost adresate. Totodată, adresez cele mai vii mulțumiri tuturor organizațiilor de masă și obștești, organelor de stat, organelor democrației muncitorești-revolutionare pentru mesajele de felicitare și urările ce mi-au fost adresate cu acest prilej. (Aplauze puternice).

In mod deosebit doresc să adresez cele mai vii mulțumiri pionierilor și șoimilor patrui, tineretului patriei noastre, pentru cuvintele calde ce mi le-au adresat, care mi-au reamintit într-un fel de perioada de mai bine de 55 de ani cind mi-am început activitatea mea ca revoluționar.

Astăzi, copiii patriei noastre au asigurat tot ce e necesar pentru învățătură, pentru viață, pentru un viitor liber, luminos: pot să gîndească spre visul de aur — comunismul, să-și propună și să realizeze cele mai mărețe visuri. Merită ca pentru viitorul națiunii noastre, pentru viitorul copiilor patriei noastre, pentru viitorul tuturor națiunilor și copiilor de pretutindeni să facem totul pentru o lume mai bună, a păcii și colaborării! (Aplauze și urale puternice; se scandeză îndelung „Ceaușescu — La mulți ani!”).

Toate aceste manifestări, aprecieri și felicitări ce mi-au fost adresate cu prilejul aniversării îndelungării activității revoluționare le consider că o expresie a faptului că, în cei peste 55 de ani de activitate revoluționară, de comunism, am îndeplinit întotdeauna misiuni încredințate de partid, de popor, am servit în toate imprejurările cauza socialistului, a comunismului, interesele generale ale națiunii noastre, cauza independenței și suveranității României, a păcii și colaborării internaționale. (Aplauze și ovăzii prelungite. Se scandeză cu putere „Ceaușescu — La mulți ani!”).

Dragi tovarăși,

La aniversarea a 70 de ani de viață, mai cu seamă a peste 55 de ani de activitate revoluționară, gîndurile mele se duc cu multe decenii în urmă. De aceea, consider necesar să mă refer, chiar și foarte pe scurt, la unele evenimente importante din istoria patriei și a partidului nostru. Este binecunoscută lupta îndelungată a poporului nostru a forțelor celor mai progresiste, a mișcării muncitorești-revoluționare pentru formarea națiunii române, a limbii și culturii române, a statului național unitar. În întreagă această activitate, poporul a reprezentat întotdeauna o adevărată forță metrică care a asigurat dezvoltarea națiunii și a patriei noastre, înaintarea ei pe calea progresului. Poporul este deci adevăratul făuritor al istoriei, al patriei noastre! Lui trebuie să-i aducem toate mulțumirile și cinstirea! (Aplauze și urale puternice; se scandeză îndelung „Ceaușescu și poporul!”. „Ceaușescu — La mulți ani!”).

Vreau să fiu bine înțeleas. Nu neg rolul activiștilor, al personalităților din istoria patriei, al forțelor înaintate, dar toți aceștia nu ar fi putut realiza nimic fără sprijinul poporului, fără unitatea întregii națiuni și hotărârea ei fermă de a-și făuri un viitor liber, independent. (Aplauze puternice).

Înfăptuirea statului național unitar în 1918 a deschis o nouă perspectivă dezvoltării forțelor de producție, dezvoltării generale a țării noastre.

Trebue să spunem însă deschis că așteptările clasei muncitorești, ale țărănimii, intelectualității, practice ale întregului popor, nu s-au putut realiza datorită politicii claselor exploatatoare burghezo-moșieresti, a puternicelor dominații imperialiste asupra României.

Astfel, la sfîrșitul celui de-al treilea deceniu și începutul celui de-al patrulea, situația în România devenea tot mai grea. Asuprirea moșierilor și capitaliștilor era agravată și mai mult de dominația monopolilor imperialiști străini, care detineau mai mult de 50 la sută din economia națională.

În aceste imprejurări lupta maselor populare împotriva asupririi și dominației străine a cunoscut o ampliere deosebită. Mișcarea muncitorească, în deosebi Partidul Comunist Român creat la începutul deceniuului al III-lea, avea un rol tot mai important în organizarea și conducederea luptelor de clasă împotriva asupririi sociale și naționale, împotriva dominației străine.

Este necesar de subliniat faptul că înrăutățirea situației din România era strins legată de marea criză economică mondială, care a cuprinzit întreaga omenire și a avut urmări deosebit de grave și în țara noastră.

În aceste imprejurări, am intrat în mișcarea muncitorească revoluționară, apoi în rîndurile Partidului Comunist Român.

Am venit în București în 1929, iar în 1930 am intrat în mișcarea sindicală a tineretului, în Uniunea Tineretului Comunist și, în 1933, am devenit membru al Partidului Comunist Român. (Aplauze puternice, prelungite).

Aceștia au fost ani de puternice lupte de clasă,

dar și de intensificare a activității, a luptei împotriva fascismului și a pericolului de război. Pe plan internațional, erau anii ascensiunii fascismului, ai instaurării dictaturii naziste în Germania. În România, agenția hitleristă — Garda de Fier — își intensifică acțiunile teroriste împotriva forțelor muncitorești, democratice, inclusiv a unor oameni politici mai democrați din îndurile bughezei. I-a revenit Partidului Comunist Român răsunderea, dar și cinstea de a se ridica cu toată fermitatea în apărarea intereselor maselor populare, ale întregii națiuni, în luptă împotriva fascismului, a pericolului de război. (Aplauze puternice prelungite).

Puternicele greve muncitorești din 1932 și 1933, între care mariile greve din Ploiești și grevele cerșetorilor din București — februarie 1933 — au demonstrat cu putere capacitatea organizatorică a Partidului Comunist, având arătat că forța cea mai consecventă de luptă împotriva fascismului și pentru democrație o reprezintă clasa muncitorească, în alianță cu țărăniminea, cu intelectualitatea progresistă, uniteata tuturor forțelor muncitorești și democratice.

Merită de subliniat importanța politică a grevei din februarie 1933, care au fost primele mișcări de masă din Europa după venirea la putere a hitlerismului în Germania. Ele au demonstrat că numai clasa muncitorească și forțele antifasciste, acționând în strinsă unitate, pot să bareze calea fascismului, pot să asigure dezvoltarea democratică a societății, să impiedice războiul și să asigure pacea în lume. (Aplauze și urale puternice).

In aceste imprejurări, partidul mi-a încredințat munci de răspunsare în conducederea tineretului antifascist și în cadrul Comitetului Național Antifascist, apoi în conducederea unor organizații de tineret din unele regiuni ale țării.

Astfel, ca mulți activiști ai partidului, am devenit revoluționar de profesie, consacrandu-mi întreaga activitate luptei revoluționare pentru eliberarea socială și națională, pentru apărarea independenței patriei, pentru cauza partidului, a poporului, a socialismului și comunismului (Aplauze și urale puternice, prelungite, se scandeză îndelung „Ceaușescu — P.C.R.!”, „Ceaușescu și poporul!”).

Au fost ani de luptă grea, de arestări, de te-roare și prigoană sălbatică. Atunci comuniștii se aflau în primele rînduri ale celor care au făcut totul și și-au dat chiar și viața pentru apărarea intereselor maselor populare, pentru apărarea democrației, a independenței țării, pentru asigurarea păcii.

Au urmat ani grei de inchisoare, din care aproape doi ani și jumătate la Doftana. În închisoare, comuniștii au dat dovadă de fermitate, de dirzenie, ținând în continuare sus steagul luptei revoluționare, și au transformat Doftana, ca și alte închisori, în adevarate universități revoluționare, de educație și formare revoluționară, patriotică a comuniștilor, a antifasciștilor. (Aplauze puternice, prelungite).

În țară se dezvoltă puternic Frontul Popular, unitatea clasei muncitorești, a forțelor democratice și patrioticice.

In același timp, situația mondială devine tot mai grea. Germania hitleristă a trecut la ocuparea Austriei, apoi a Cehoslovaciei, acționând cu toate forțele în direcția unui nou război mondial.

In aceste imprejurări, în România avea loc o puternică luptă între două tendințe diametral opuse — între forțe realiste, în rîndul căror mișcarea muncitorească, partidul comunist ocupau un loc important, și forțele reacționare, fasciste, care acționau pentru a arunca România în război, alături de Germania nazistă.

Trebue să menționăm faptul că în primăvara anului 1939, o dată cu ocuparea Cehoslovaciei, în România a fost decretată mobilizarea generală. A urmat marea demonstrație de la 1 Mai 1939, care a reprezentat prima manifestare de asemenea amplioră din Europa, după ocuparea Cehoslovaciei, în care poporul român a ridicat cu hotărîre împotriva fascismului, a războiului pentru apărarea independenței și integrității României. (Aplauze puternice, prelungite).

Lipsa de unitate deplină în îndurile forțelor muncitorești, democratice din țara noastră, dar și evoluția situației mondiale, compromisurile și capitolarea rînd pe rînd în fața Germaniei hitleriste au împins întreaga omenire — deci și România — spre război, spre catastrofă.

Instaurarea dictaturii militaro-fasciste în țara noastră a reprezentat nu numai un regim de teroare sălbatică împotriva forțelor democratice, progresiste, a întregului popor, dar și trădarea intereselor vitale naționale, ale întregii națiuni.

Pe plan internațional au avut loc noi evenimente grave. A fost ocupată Polonia. Germania hitleristă a impus României Dictatul de la Viena, prin care o parte din teritoriul țării a fost ocupat de Ungaria horthystă. România a fost aruncată astfel în războiul antinational, împotriva Uniunii Sovietice, alături de Germania hitleristă.

In această situație decedebut de gravă pentru însăși existența patriei noastre Partidul Comunist Român a fost singura forță consecventă care să ridică împotriva Dictatului de la Viena, pentru apărarea integrității și suveranității României, care a luptat cu hotărîre împotriva dictaturii militaro-fasciste, împotriva războiului antisovietic.

Se poate vorbi mult — și se poate scrie și mai mult — despre evenimentele din acea perioadă. Dar viață, adevăratul judecător, a demonstrat cu pu-

tere că nici o înțelegere realizată cu Germania hitleristă nu a servit păcii și independenței popoarelor, ci, dimpotrivă, toate acestea au constituit în realitate un puternic sprijin în pregătirea războiului, care a costat atât de mult omenirea, și în primul rînd Uniunea Sovietică.

Impreună cu mulți activiști ai partidului nostru am fost participant activ la multe din aceste evenimente și mai cu seamă la lupta fermă a partidului, a forțelor revoluționare împotriva războiului, pentru apărarea intereselor supreme ale țării noastre, a integrității și independenței României (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceaușescu — P.C.R.!”, „Ceaușescu — România!”).

Dragi tovarăși,

In toată perioada războiului, Partidul Comunist Român a acționat cu întreaga hotărîre pentru realizarea unității clasei muncitorești, a tuturor forțelor progresiste, antifasciste pentru realizarea puternicului front antifascist și antirăzboinic.

După cum este bine cunoscut, victoria revoluției de eliberare socială și națională, antifascistă și antiimperialistă a deschis o nouă eră în istoria României. Partidul nostru s-a angajat cu toate forțele în organizarea luptei pentru eliberarea deplină a țării și participarea activă, alături de armatele sovietice, la război împotriva cotropitorilor străini, împotriva fascismului pînă la victoria finală. (Aplauze puternice, prelungite).

In același timp, partidul s-a concentrat forțele pentru organizarea sa, a Uniunii Tineretului Comunist, a sindicatelor și a altor organizații obștești, pentru trecerea la infăptuirea unor profunde transformări democratice în țară.

Totodată, încă în timpul războiului împotriva fascismului s-a trecut, din inițiativa Partidului Comunist Român, la infăptuirea reformei agrare, iar la 6 Martie 1945 s-a instaurat primul guvern democratic, care a asigurat dezvoltarea pe o cale nouă a țării noastre, realizarea unor importante reforme sociale și naționale care au deschis calea trecerii la infăptuirea revoluției socialiste.

La Conferința Națională a partidului din decembrie anul trecut am făcut un larg bilanț asupra schimbărilor petrecute în România, al stadiului actual în care se găsește astăzi patria noastră. De aceea nu doresc să mă refer din nou la toate acestea.

Merită însă de subliniat că, într-o perioadă scurtă, în România s-au produs asemenea transformări revoluționare care reprezintă mai multe etape istorice de dezvoltare de la orinduirea burgozo-moșierească la societatea socialistă multilateral dezvoltată pe care o edificăm cu succes în România. Au fost ani grei de luptă și muncă, dar am ieșit victorios! (Aplauze puternice, prelungite; se scandeză îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

In această perioadă, țara noastră s-a transformat dintr-o țară agrară, cu o industrie slabă, într-un puternic stat industrial-agrar, cu o industrie puternică, organizată pe baza celor mai noi cuceriri ale științei și tehnicii, cu o agricultură socialistă în plină dezvoltare.

S-au dezvoltat puternic știința, invățămîntul, cultura, s-a asigurat ridicarea continuă a nivelului de trai material și spiritual al poporului — telul suprem al politiciei partidului, esența societății sociale multilaterale dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România (Aplauze puternice, prelungite; se scandeză îndelung „Ceaușescu și poporul!”).

Merită de subliniat, în mod deosebit, marile realizări infăptuite după Congresul al IX-lea al partidului, care a deschis calea afirmării forțelor creațoare ale clasei muncitorești, țărănimii, intelectualității, ale întregului nostru popor. Am pornit de la necesitatea înțelegerii și aplicării creațoare a legităților și adevărărilor generale, universal valabile, la condiții și realități din țara noastră, de la necesitatea că trebuie să renunțăm la dogme, la sabioane, că nu există și nu poate exista un model pentru edificarea societății sociale, ca, de altfel, a oricărei alte societăți, că trebuie să studiem realitățile românești în stabilirea celor mai bune căi pentru asigurarea dezvoltării generale a țării. Dar, în același timp, am avut întotdeauna și vom avea permanent în vedere experiența practică, generală a construcției sociale, a dezvoltării societății omenești în general.

Oricine poate privi orașele și satele patriei noastre, infățarea generală a României. Am aplicat în dezvoltarea generală a patriei principiul re-partizării forțelor de producție pe întreg teritoriul țării. Astfel, în toate județele s-au realizat și s-au dezvoltat, după Congresul al IX-lea, peste 180 de noi platforme industriale, mii și mii de întreprinderi industriale și din alte domenii. Practic, în toate județele patriei noastre — așa cum s-a subliniat la Conferința Națională a partidului — s-a realizat o dezvoltare armonioasă a industriei, agriculturii, a celorlalte sectoare de activitate, ceea ce asigură adevărată egalitate în drepturi, condiții de muncă și viață egale pentru tot ceteșteni patriei noastre, perspectiva înfloririi României, a unei vietăi tot mai fericite, a infăptuirii reale a autoconducerii în toate domeniile. (Aplauze puternice, prelungite).

Am dezvoltat larg sistemul democrației muncii-

CUVÎNTAREA TOVARÂŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU

alizată cu Germania hitleriană, independentă popoarelor, care au constituit în realitatea în pregătirea războiului, oamenirea, și în primul

tiviști ai partidului nostru la multe din aceste evenimente, lupta fermă a partidului, împotriva războiului, pensușimea ale țării noastre, înaintea României (Aplauze și prelungite; se scandeză în P.C.R.!, „Ceausescu —

zbioiu, Partidul Comunist întreaga hotărire pentru muncitoare, a tuturor forțe pentru realizarea puterii și antirăzboinic.

Înscut, victoria revoluției naționale, antifascistă și o nouă eră în istoria să-a angajat cu toate forțele ei, pe calea deplină, alături de armatele împotriva cotropitorilor lui pînă la victoria finală, gîte).

Dul si-a concentrat forțele înnumiți Tineretului Comunal, organizații obștești, crea un profunde trans-

cul războiului împotriva inițiativă Partidului Comunismul agrare, iar urat primul guvern dezvoltarea pe o cale nouă unor importante reforme și deschis calea trecerii socialiste.

lă a partidului din deținut în larg bilanț asupra România, al astăzi patria noastră. De din nou la toate acestea, iată că, într-o perioadă produsă asemenea transformării mai multe etape la orînduirea burghezo-socialistă multilaterală cu succese în România, și muncă, dar am ieșit încercare, prelungite; se scandeză și poporul!").

ra noastră s-a transformată cu industrie slabă, rural-agraru, cu o industrie aza celor mai noi cuceriri cu agricultură socială.

c știință, Invățămîntul, crea continuu a nivelului general al poporului — telul lui, esența societății sociale pe care o edificăm (Aplauze și urale puternice, prelungite, „Ceausescu, România — pace!").

mod deosebit, marile Congresul al IX-lea al calea afirmării forțelor noare, țărănimii, inteligenței popor. Am pornit de la aplicării creative a generale, universal valabile din țara noastră, de renunțăm la dogme, la ce poate exista un model socialiste, ca, de altfel, rebuscă să studiem realitatea celor mai bune căi generale a țării. Dar, totdeauna și vom avea omenia practică, generală a dezvoltărilor societății noastre și satele patriei a României. Am aplicat principiul realităție pe întreg teritoriul, de s-au realizat și s-au realizat IX-lea, peste 180 de ani și mii de întreprinderi. Practic, în toate căi cum s-a subliniat la partidul — s-a realizat o industrie, agricultură, a sănătății, ceea ce asigură condiții de muncă și sănătății patriei noastre, și, a unei vieți tot mai autoconducerei în toate căi, prelungite).

al democrației munc-

toarești-revoluționare. Am pornit și pînă de la faptul că socialismul îl construim cu poporul și pentru popor, că dezvoltarea democrației muncitoarești-revoluționare, participarea activă a întregului popor la făurirea conștientă a propriului său viitor constituie factorul decisiv al făuririi socialismului și comunismului.

Așa cum am apreciat, în deplină unanimitate, la Conferința Națională a partidului, România se găsește astăzi într-un stadiu nou de dezvoltare. Pe baza hotărîrile Congresului al XIII-lea, a Programului partidului, trebuie să acționăm pentru infăptuirea neabătută a obiectivelor privind trecerea României în stadiul de țară socialistă mediu dezvoltată, de ridicare a ei pe noi culmi de progres și civilizație. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Toate măretele realizări din anii construcției socialiste sunt rodul activității minunate noastre clase muncitoare, a țărănimii, intelectualității, a muncii unite a întregului popor, care infăptuiesc neabătut politica partidului, ce corespunde pe deplin intereselor vitale de bunăstare, de fericire a întregii națiuni! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu și poporul!”, „Ceausescu — La mulți ani!").

In anii de început ai construcției socialiste au fost mulți, în străinătate, care se îndoiau de capacitatea poporului nostru de a lichida într-un termen scurt înapoieră, dar, din păcate su fost chiar și în rindurile noastre unii care priveau cu o anumită neîncredere în capacitatea creațoare a poporului nostru. Viața a dezmințit pe tot și a demonstrat că acest popor, care de două milenii și jumătate a trăit și apărăt aceste meleaguri, a făcut, într-un timp record, o țară înaintată, modernă, demontrind forța sa creațoare, ceea ce constituie garanția viitorului luminos al patriei noastre! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu și poporul!").

Iată de ce privim cu îndreptățită mindrie la tot ce am realizat sub conducerea partidului în construcția socialistă și dezvoltarea patriei noastre! Stiu că acestea le datorăm, asa cum am menționat, întregului nostru popor, dar trebuie să declar, ca o datorie de conștiență, că toate acestea le-am putut infăptui datorită existenței gloriosului nostru partid comunista, care, de la înființarea sa, în momentele hotărîtoare, și-a îndeplinit cu cinste misiunea istorică de organizare a activității și luptei pentru revoluția socialistă, pentru dezvoltarea economico-socială, pentru întărirea continuă a forței materiale a patriei, a independenței și suveranității României. (Aplauze și urale puternice; se scandeză în delung „Ceausescu — La mulți ani!").

Ca unul din vechii activiști, cu o îndelungată activitate în partidul nostru, pot să declar fără nici o reținere că partidul nostru a îndreptățit pe deplin încrerea poporului, că a acționat și a făcut totul pentru înălțarea asuprii și pentru dezvoltarea liberă și independentă a patriei noastre. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Fără nici o îndoială că, în toată această activitate îndelungată, au fost și lipsuri, s-au făcut și unele greșeli, dar ele se datorează nu concepției revoluționare a partidului, nu principiilor științifice ale luptei revoluționare, ci lipsurilor, minusurile unor activiști, unor cadre ale partidului. Dar, băzindu-se tocmai pe concepția materialist-dialectică, pe principiile socialismului științific, partidul nostru a reușit să îndrepte la timp și să înălțe unele lipsuri, unele greșeli, să asigure mersul ferm înainte al patriei noastre pe calea socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Poate că unii pot spune că nu este cel mai potrivit moment, dar consider că este de datoria mea să aduc un omagiu tuturor activiștilor și militanților partidului nostru, care, într-o formă sau altă, într-o perioadă sau altă, și-au adus o contribuție mai mare sau mai mică, pe măsură capacitaților, la dezvoltarea generală a patriei noastre. (Aplauze și urale puternice, prelungite).

Iată de ce este necesar să intensificăm eforturile pentru realizarea de noi acorduri în direcția reducerii cu 50 la sută a armelor nucleare strategice, pentru oprirea experiențelor nucleare, pentru renunțarea la militarizarea Cosmosului, pentru trecerea la reducerea armelor convenționale în Europa și în întreaga lume. Mai mult ca oricând este necesar ca toate statele și popoarele din Europa, din întreaga lume să-și unească forțele în această activitate.

Trebue să acționăm pentru soluționarea tuturor problemelor pe calea tratativelor, pentru renunțarea cu desăvîrșire la forță și la amenințarea cu forță.

Situată economică mondială este deosebit de gravă. Prevederile pentru un viitor sănătos și sănătos și urmărirea într-o situație de nesuportat.

Iată de ce este necesar să se acționeze cu toată hotărârea pentru o soluție globală a problemelor subdezvoltării, și în primul rînd a problemei datorei externe a țărilor în curs de dezvoltare, pentru organizarea, în cadrul Organizației Națiunilor Unite, a unei conferințe internaționale în aceste probleme. Trebuie să se asigure participarea tuturor statelor, fără deosebire de orînduire socială, la soluționarea problemelor internaționale complexe. Se impune să crească și mai mult rolul Organizației Națiunilor Unite și al altor organisme în viața internațională!

Situată internațională gravă și complexă impune ca o necesitate unirea tuturor forțelor pentru oprirea cursurilor periculose al evenimentelor spre război, spre catastrofa nucleară, spre înrăutățirea situației economice a țărilor în curs de dezvoltare.

Să acționăm pentru realizarea unor noi relații economice și politice, de prietenie și colaborare între toate popoarele, asigurînd dezvoltarea economico-socială liberă a fiecarei națiuni! Numai așa se va asigura viitorul omenirii, se va impune dezarmarea, se va asigura pacea! Numai așa se vor afirma o nouă gîndire și un nou mod de acțiune în soluționarea problemelor complexe internaționale,

gîndire nouă, revoluționară în toate domeniile! (Aplauze și urale puternice; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu — La mulți ani!").

Pentru infăptuirea în cele mai bune condiții a perspectivelor mărețe de dezvoltare a patriei noastre, este necesar să întărim tot mai puternic partidul, rolul său conductor în toate domeniile, unitatea și forța sa revoluționară invincibilă de acțiune, să intensificăm permanent activitatea politică-educativă de formare a omului nou, constructor conștient al socialismului și comunismului. Să nu uităm nici un moment că forța invincibilă a partidului constă în nivelul politic și ideologic, în concepția sa științifică, revoluționară, în unitatea sa de nezdruncinat, dar și în strinsa legătură a partidului cu poporul. Putem fi siguri că atât timp cit partidul nostru, activitatea de partid, comunității vor fi strins legăti de popor, vom fi de neînvins! Numai astfel partidul își va putea îndeplini cu cinste misiunea istorică de a conduce în continuare întreaga națiune spre o lume mai dreaptă și mai bună, spre visul de aur — spre comunism! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu — La mulți ani!").

care să asigure un viitor liber, independent, de bunăstare și fericire tuturor națiunilor lumii! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză cu insuflări „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu și poporul!").

Dragi tovarăși,

Încă o dată, de la tribuna Marii Adunări Sociale, doresc să exprim cele mai calde mulțumiri Comitetului Central al partidului, tuturor organelor și organizațiilor de partid, organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, organelor democrației muncitoarești, pentru felicitările, urările și aprecierile ce mi-au fost adresate. Toate aceste manifestări la adresa activității mele le consider, totodată, adresate partidului, în rîndul căruia mi-am desfășurat și-mi desfășor întreaga activitate revoluționară, în slujba poporului, a socialismului și comunismului. (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu — La mulți ani!").

Totodată, de la această înaltă tribună, vă adresez voi, tuturor participanților la adunare, Comitetului Central, organelor și organizațiilor de partid, organelor de stat, organizațiilor de masă și obștești, organelor democrației muncitoarești-revoluționare, urările cele mai bune de succes în întreaga activitate, de multă sănătate, de satisfacție și fericire! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză cu insuflări „Ceausescu și poporul!”, „Ceausescu, România — stima noastră și mindria!").

Încă o dată, privind retrospectiv la întreaga mea activitate revoluționară de peste 55 de ani, trebuie să declar că au fost ani nu ușori, ani grei de muncă și luptă, dar și de multe satisfacții. Împreună cu mulți tovarăși din generația luptei ilegale și a revoluției, a construcției socialistice, am avut fericirea de a participa activ la realizarea mărețelor programe de făurire a socialismului în România, de ridicare a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni. Nu există și nu poate exista pentru un revoluționar o satisfacție mai mare decât aceea de a fi participant activ la realizarea năzuințelor poporului de bunăstare, de libertate, de fericire! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu și poporul!").

Acum, la aniversarea zilei mele de naștere și a peste 55 de ani de activitate revoluționară, doresc să declar din nou că dacă, prin abstract, ar trebui să reiau activitatea de la început, aş face-o ca și atunci, fără nici o reținere, cu încredere deplină în cauza luptei revoluționare a partidului, fiind convins că numai și numai pe calea luptei revoluționare, în rîndurile Partidului Comunist, se pot lichida asuprirea, inegalitățile sociale și naționale, se poate asigura triumful celei mai drepte societăți din lume — a socialismului și comunismului — se poate asigura pacea! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu, România — stima noastră și mindria!”, „Ceausescu și poporul!”, „Ceausescu — La mulți ani!").

În aceste momente solemn, asigur Comitetul Central, partidul, întregul nostru popor că, și în viitor, voi face totul pentru realizarea Programului partidului de făurire a societății sociale multilaterală dezvoltată și de înaintare spre comunism, că nu voi precepe niște efort pentru a asigura dezvoltarea tot mai puternică a forțelor de producție, a patriei noastre sociale, ridicarea continuă a bunăstării materiale și spirituale a întregii națiuni, întărirea forței materiale și spirituale a țării, a independenței și suveranității României! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu — La mulți ani!").

Mă adresez tuturor tovarășilor de muncă și luptă, Comitetului Central, tuturor organelor de partid și de stat, ale democrației muncitoarești-revoluționare, întregului nostru popor cu chemarea de a acționa într-o deplină unitate, de a face totul pentru realizarea mărețelor obiective de dezvoltare a patriei noastre și de ridicare a ei pe noi culmi de progres și civilizație, asigurînd întregii națiuni o viață demnă, liberă, un viitor luminos! (Aplauze și urale puternice; se scandeză în delung „Ceausescu — pace!”, „Ceausescu — La mulți ani!").

Doresc să asigur, și în aceste momente solemn, pe toți prietenii noștri de peste hotare, toate statele și popoarele lumii că vor avea înfoadea în poporul român un participant activ în luptă pentru o lume mai dreaptă și mai bună, pentru dezarmare, pentru pace și colaborare între toate națiunile lumii! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — pace!”, „Ceausescu — La mulți ani!”, „Ceausescu — România, pace și prietenie!").

Încă o dată, vă adresez tuturor — partidului, poporului — cele mai vii mulțumiri și totodată urarea de noi și noi succese în întreaga activitate în slujba partidului, a poporului! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu și poporul!").

Vă doresc tuturor, întregii noastre națiuni împlinirea tuturor năzuințelor de mai bine, multă sănătate și fericire! (Aplauze și urale puternice, prelungite; se scandeză în delung „Ceausescu — P.C.R.!, „Ceausescu și poporul!”, „Ceausescu — pace!”, „Ceausescu — România, stima noastră și mindria!”, „Ceausescu, La mulți ani!”. Toți cei prezenti în sală se ridică în picioare și, într-o atmosferă de mare insuflare și puternică unitate în jurul partidului, al secretarului său general, aclamă și ovăzioanează în delung pentru cel mai iubit fiu al țării, conducătorul partidului și statului, tovarășul Nicolae Ceausescu).

Mesajul omagial de felicitare adresat tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU

de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii Socialiste România,

Marea Adunare Națională și Frontul Democrației și Unității Sociale

MULT STIMATE ȘI IUBITE

TOVARĂŞE NICOLAE CEAUȘESCU,

Cu prilejul celei de-a 70-a aniversări a zilei dumneavoastră de naștere și al împlinirii a peste 55 de ani de eroică activitate revoluționară, dorim să vă adresăm din adîncul inimilor noastre, în deplină unitate de gind și simțire cu întregul partid și popor, cele mai calde felicitări și urări de sănătate și fericire, de ani mulți și rodnici de viață, plini de mari satisfacții și realizări, nesechită putere de muncă, pentru a ne conduce mereu, prin vremi viitoare, cu aceeași clarviziune și cetezanță revoluționară, spre noi și mările victorii, spre împlinirea destinului socialist și comunist al scumpei noastre patrii.

In această zi aniversară — zi de luminoasă și vibrantă sărbătoare națională — însoțim urările noastre fierbinți cu cele mai alese sentimente de dragoste, stîmă și profundă recunoștință pe care, asemenea tuturor fiilor țării, le nutrim față de dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu — Erou intre eroi neamului, patriot inflăcărat și revoluționar consecvent, strălucit ginditor și om politic de largă recunoaștere mondială, ce întruchipăti cu strălucire inaltele virtuți ale poporului român, idealurile sale de echitate și dreptate, de progres și prosperitate, de libertate socială și independență națională, condacătorul genial al mersului nostru neabăut înainte, spre împlinirea visului de aur al omenirii — comunitismul.

Omagiu-vă astăzi, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, națiunea română își omagiază tot ce are mai valoros în istoria sa, voința seculară de a-și apăra și a înfăptui națională, de a lupta neobosit pentru binele și fericirea țării. Prin înaltă cinstire adusă personalității dumneavoastră, poporul întreg cinsteste gloria lui nostru partid comunist, patria socialistă, ale cărei ideuri de independență și progres le întruchipăti cu atâtă strălucire.

Constituie un mare și profund adevar — pe care istoria națională îl asemenează în paginile ei nepieritoare — faptul că, din cei mai tineri ani ai vieții, dumneavoastră ați ales, cu fermitate și curaj, calea luptei pentru cauza celor mulți, pentru suveranitatea și independența țării, pentru transformarea revoluționară a societății românești și făurirea unei orinduri noi bazate pe deplină egalitate și echitate socială, pe dreptul sacru al poporului de a-și făuri liber propriul destin socialist și comunist.

Legat trup și suflet de glia străbună, demn continuator al marilor înaintași, ferm și neînfricat militant comunist, înzestrat cu o rară capacitate de a intui și înțelege imperatiile vremii, v-ați afirmat încă de la începutul activității dumneavoastră revoluționare, prin dirjenia, curajul și demnitatea cu care ați înfruntat, în anii grei ai ilegalității, prigoana și teroarea regimului burgozo-mosieresc, rigorele odioaselor sale lagăre și închisori. Zdrobitoarele rechizitorii pe care le-ați rostit împotriva acuzatorilor, a exploataților și asupitorilor acțiunile hotărîte pe care le-ați desfășurat împotriva fascismului și războului săi și vor fi întotdeauna pentru noi ca și pentru generațiile viitoare, mărturii de cea mai înflăcărată și pilditoare cetezanță comună. În toate marile momente revoluționare, în pregătirea, organizarea și asigurarea victoriei revoluției de eliberare socialistă și națională de la 23 August 1944, în ieșirea României din război, nedrept deztașant de Germania hitleristă și în participarea sa cu toate fortele, la marile bătălii pentru zdrobirea deplină și definitivă a fascismului, în întregul proces de adinec schimbări revoluționare din acea perioadă, v-ați afirmat cu strălucire înaltele dumneavoastră calități de militant comunist de partid și revoluționar, care a stiut să pună în orice imprejurare, mai presus de orice interesele țării și poporului, ale independentei suveranității și libertății patriei.

După victoria revoluției de eliberare socialistă și națională, antifascistă și antiimperialistă, uriașa dumneavoastră activitate revoluționară s-a ilustrat într-o deplină continuitate istorică în luptele purtate de masele muncitoare, conduse de partid pentru înfringerea forțelor reactionare și cucerirea puterii politice și economice, în întreaga operă de refacere și reconstrucție a economiei naționale, de democratizare a țării, de organizare a societății românești pe baze sociale.

Abnegația și devotamentul pentru idealurile socialismului, gindirea clarvăzătoare și nesechită putere de muncă — trăsături definitorii care s-au afirmat încă de la începutul activității dumneavoastră revoluționare — vasta experiență de militant de frunte al partidului acumulată în decursul multor ani au cunoscut o deplină încununare în perioada inaugurată de Congresul al IX-lea cînd, prin voință unanimă a întregului popor, istoricul forum al comuniștilor v-a ales în funcția supremă de secretar general al partidului. Această unanimă opțiune națională, urmată de alegerea dumneavoastră ca primul președinte al României pun cu putere în lumină dragostea nețârmarită pe care întreaga națiune o nutrește față de dumneavoastră. Încrederea nemărginită a poporului în capacitatea

marelui său fiu de a-i călăuzi, prin ani și decenii, drumul de mările împliniri spre comunismul atotbiruitor.

Ne facem o datorie de conștiință din a sublinia, și cu acest prilej aniversar, că puternica dumneavoastră personalitate, gindirea prospectivă și acțiunea revoluționară, sufletul înnoitor pe care l-ați împriimat, după Congresul al IX-lea vieții economico-sociale din patria noastră și au pus din plin amprenta asupra cursului dinamic, profund novator al întregii opere de edificare a socialismului în patria noastră. Promotor curajos al nouului, al deschiderilor originale, teoretice și practice, aplicind în mod creator adevărurile generale ale socialismului științific, ale materialismului dialectic și istoric la realitățile concrete ale țării noastre, ați regindit cu înaltă rigoare științifică și într-o cuprinzătoare vizionă revoluționară, într-o strategie de edificare a noii orinduri, ați înălțat idei și teze preconcepute, neconforme cu realitatea românești, și ați pus în valoare capacitatea partidului de a stabili obiectivele de acțiune corespunzătoare fiecărei etape istorice, potentialului creator al poporului. Pe această bază au fost elaborate programe realiste și profund mobilizatoare de dezvoltare economico-socială a patriei, care au asigurat ritmuri înalte de creștere a forței economice, făurirea unei puternice și moderne baze tehnico-materiale, recordarea întregului teritoriu al patriei la pulsul unei vieții economice dinamice, continua înflorire a științei, invățământului și culturii, ca factori de cea mai mare însemnatate în asigurarea progresului multilateral al întregii țări. Întrul nostru partid și popor, a precizat rolul dumneavoastră hotăritor în perfecționarea organizării și conducerii tuturor domeniilor vieții economice și sociale, în creare, unui larg și cuprinzător sistem democratic, unic în felul său, a unei autentice democrații muncitorești-revoluționare, care asigură înfăptuirea concretă în viață a principiului fundamental — de făurire a socialismului cu poporul și pentru popor.

Situindu-vă cu strălucire prin întreaga dumneavoastră activitate, în rîndul celor mai de seamă și patrioți ai țării, între marii eroi ai neamului nostru care au așezat, cu dragoste și abnegare, faptele lor de muncă și viație, la temelia prospătării țării, ați inaugurat, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, în istoria patriei o perioadă bogată de înfăptuire fără egal în multimilenara existență a poporului român. Reprezentind o etapă distinctă a revoluției și construcției socialiste în țara noastră, cei aproape 23 de ani care au trecut de la Congresul al IX-lea alcătuiesc strălucitoarea „Epochă Nicolae Ceaușescu” timp excepțional de dens în înfăptuire revoluționare, în cursul căruia România a cunoscut cea mai puternică dezvoltare economică și socială.

Comuniștii, întregii popor, vă datorează dumneavoastră, tovarăș secretar general, o concepție de largă cuprindere privind locul și rolul partidului în societate, ca nucleu și centru vital al națiunii. În jurul căruia gravitează întreaga societate, care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinstire misiunea istorică de forță politică conducătoare a întregului popor pe calea nouă a socialismului și comunismului.

Cu magistrală capacitate de analiză și sinteză, ce vă este atât de proprie, acționând pentru unirea tuturor energiilor creațoare ale poporului, ați formulat teza de mare actualitate și însemnatate, profund științifică și novatoare, privind continuitatea procesului revoluționar, ridicarea pe trepte calitative superioare a spiritului revoluționar al tuturor organelor și organizațiilor de partid, al tuturor comuniștilor. Rodnica și neobosită dumneavoastră activitate teoretică și practică, consacrată întăririi continue a rolului conducător al partidului în viață și societate, constituie pentru noi un strălucit exemplu mobilizator în promovarea permanentă cu fermitate, în activitatea de zi cu zi, a spiritului revoluționar în muncă, în cultivarea responsabilității comuniștice, a disciplinei de partid, în promovarea criticii și autocriticii, astfel încât să asigurăm îndeplinirea în cele mai bune condiții a sarcinilor ce ne-au fost încredințate, de a servi, prin întreaga naștere activitate, poporul, cauza socialismului, a independenței și suveranității României.

Sintem cu toții mindri de faptul că astăzi Partidul Comunist Român, condus cu înțelepciune și clarviziune de dumneavoastră, se prezintă ca un partid puternic, viguros, un partid tinăr, inconjurat de stima și prețuirea întregii națiuni, urmat cu neabătută incredere de toți oamenii muncii, un partid care și-a îndeplinit și își îndeplinește cu cinstire, prin întreaga sa activitate, misiunea istorică asumată fată de popor — de a-l conduce neabătut spre culmile tot mai luminoase ale socialismului și comunismului.

MULT STIMATE ȘI IUBITE

TOVARĂŠE NICOLAE CEAUȘESCU,

Partidul și statul nostru dau cea mai înaltă apreciere rolului de însemnatate excepțională pe care îl aveți în orientarea energiilor și capacitații de creație ale întregului popor, a resurselor materiale și umane ale patriei în direcția creșterii

puternice a forțelor de producție, a dezvoltării intensive a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, a perfectionării continuă a relațiilor sociale — factori hotăritori ai progresului multilateral al României, ai înaintării sale neabătute pe calea socialismului și comunismului. Prin laborioasa dumneavoastră activitate v-ați afirmat ca un neobosit cercetător al fenomenelor și proceselor social-economice, ca un inspirator inițiator de soluții practice, esențiale pentru dezvoltarea economică și socială a țării, pentru construcția noii orinduri în patria noastră. Vasta și prodigioasa dumneavoastră operă teoretică, apartinând unui ginditor de mare profunzime și anvergură, bun cunoșător al tezaurului experientei revoluționare, larg deschis nouilui și înnoiului, a dus la afirmarea unei vizioni superioare privind ansamblul procesului de edificare a societății socialiste, a înarmat partidul nostru cu orientări limpezi, de largă perspectivă, cu soluții valoroase privind dinamica procesului revoluționar. Pe această bază ati fundamentat cetezanțătoare strategii de dezvoltare economico-socială în deplină concordanță cu nesechatele energii și posibilitățile creațoare ale națiunii, cu mariile resurse materiale ale țării și cu imperialele și cerințele obiective ale fiecărui moment istoric. În alegerea drumului spre progres al României, dumneavoastră v-ați afirmat strălucita capacitate de a înțelege cerințele și sarcinile fiecărei etape, proiectând și afirmand magistral direcțiile, căile și mijloacele înaintării ferme a României de la stadiul de țară în curs de dezvoltare la cel de țară socialistă cu dezvoltare economică medie și, în perspectivă, în lumina prevederilor inscrise în Programul partidului, la stadiul de țară avansată din toate punctele de vedere, în care să se manifeste plenar principiile de muncă și de viață comuniste.

De mare valoare principială și practică s-a dovedit vizionarea dumneavoastră cuprinzătoare, originală, profund revoluționară asupra transformărilor calitative din economia națională, dezvoltării și modernizării forțelor de producție, amplasărilelor rationale, armonioase pe întreg teritoriul patriei, creația unei puternice baze tehnico-materiale — factori determinanți ai asigurării progresului susținut al întregii țări. Pe baza indicațiilor și orientărilor dumneavoastră au fost elaborate cetezanțătoare programe de organizare și modernizare a industriei, de dezvoltare intensivă a acesteia, bazate pe introducerea tehnologiilor moderne, pe ritmuri de producție tot mai dinamice, pe ridicarea continuă a productivității muncii, creșterea calității produselor și a eficienței economice în toate domeniile. Pe temeiul concepției dumneavoastră, procesul industrializării în țara noastră este orientat astăzi cu fermitate spre dezvoltarea ramurilor și subramurilor de înaltă tehnicitate, care asigură valorificarea cu eficiență maximă a materiilor prime și resurselor energetice, a muncii sociale, o competitivitate mereu sporită a produselor românești pe piețele externe.

Cunoșător profund al realităților agrare din țara noastră, ați reconsiderat în mod creator locul agriculturii în dezvoltarea generală a societății, punind puternic în evidență rolul important pe care aceasta îl detine în complexul economic național. Vă revine dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele merit de a fi elaborat conceptul noii revoluții agrare, vast program de acțiune în baza căruia s-a trecut cu fermitate la transpunerea consecventă în viață a programului național de transformare a naturii, a satului românesc, a însuși modului de a munci, trăi și a gîndi al întregii țărănimii. Îndrumată și orientată pe calea obținerii unor produse agricole tot mai mari, de neconceput în trecut, agricultura naștere socialistă se afirmă astăzi cu putere — împreună cu industria — ca factor hotăritor în dezvoltarea continuă a patriei, în ridicarea bunăstării poporului.

Este meritul incontestabil al dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, de a fi fundamentat realist, de a fi demonstrat convingător necesitatea obiectivă pentru țara noastră a unei rate înalte a acumulării, ca o opțiune politică și socială majoră, de durată, de mare responsabilitate pentru destinul patriei și al întregii națiuni. Viața, realitatea au confirmat, pe deplin, justitia acestei opțiuni.

Pretium în mod unanim gindirea dumneavoastră clarvăzătoare care cuprinde, într-o largă perspectivă, ansamblul realităților noastre economice și sociale, pune în lumină cu pregnanță rolul determinant al proprietății socialiste asupra mijloacelor de producție, concept fundamental, hotăritor pentru antrenarea și participarea largă, conștientă a maselor de oameni ai muncii — în calitatea lor de proprietari, producători și beneficiari a tot ce se realizează pe pămîntul țării — la întreaga operă de creștere a forței economice și sociale a patriei, de făurire a noii societăți, de ridicare generală a nivelului de trai, material și spiritual, al poporului.

Strălucit strateg al dezvoltării științei și invățământului românesc, ați elaborat și aplicat în viață, în strînsă legătură cu cerințele obiective de progres ale societății noastre, ideea de însemnatate capitală, potrivit căreia dezvoltarea și modernizarea forțelor de producție, în condiții desfășurării unei ample și complexe revoluții tehnico-științifice

listele România.

productie, a dezvoltării în culturii, a tuturor ramurilor, a perfectionării continue factori hotăritori ai progresului românesc, ai înaintării sale socialismului și comunismului. Dumneavoastră activitate v-ați împărtășit cercetător al fenomenelor economice, ca un inspirat inițiativă și esențială pentru dezvoltarea națională a țării, pentru conștiința patriotică noastră. Vasta și profundă operă teoretică, apărându-se profunzime și anvergură, rezultatul experienței revoluționare și innoiri, a dus la o superioare privind ansamblificare a societății socialiste, care să încerce să orienteze limpezi de soluții valoroase privind dezvoltarea. Pe această bază se întocmesc strategii de dezvoltare și concordanță cu nevoile și intenția creațoare ale națiunii, care să încerce să împărtășească ale țării și cu imperativul de fiecare moment să se sprijine progresul României, să afirme strălucita capacitate și sarcinile fiecărei lărgiri magistral directiile, să întărească ferme a României de curs de dezvoltare la cel de mai mare deosebită, să aducă prevederilor inscriere în viață, în care să se manifeste de muncă și de viață colectivă.

În principală și practică s-a dovedit că dumneavoastră cuprindătoare, originală și asupra transformărilor naționale, dezvoltării și creșterii de producție, amplasările lor pe întreg teritoriul patriei, bazele tehnico-materiale — și asigurării progresului susținut și baza indicațiilor și orientărilor noile au fost elaborate ceteațăzăre și modernizare a industriei, a acesteia, bazate pe tehnici moderne, pe ritmuri de producție, pe ridicarea continuă a calității produselor românești, creșterea calității programele economice în toate domeniile dumneavoastră, procesul naosă este orientat astăzi către dezvoltarea ramurilor și subvențiate, care asigură valoarea maximă a materiilor prime, a muncii sociale, o competitivitate a produselor românești.

În realitățile agrare din siderat în mod creator locul națională a societății, identitatea rolul important pe în complexul economic națională, dezvoltării și creșterii unității întregului popor în jurul partidului — ca unul din factorii decisivi ai victoriei socialismului și comunismului în România. Se bucură în același timp de unanimă recunoaștere, modul just, profund creator, în care a fost asigurată dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tuturor localităților și județelor patriei și crearea, pe această bază, a condițiilor de deplină și reală egalitate pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, de întărire a frăției, solidarității și colaborării între toți fiili patriei.

Promotor al unei concepții de cea mai mare însemnatate teoretică și practică, potrivit căreia socialismul și democrația sunt de nedespărțit, dumneavoastră, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, ati inițiat și condus amplul și complexul proces de făurire în țara noastră a unui cadru larg, unic în felul său, al democrației muncitorești-revoluționare. Sistemul democrației noastre muncitorești-revoluționare, perfectionat continuu în decursul ultimilor 20 de ani, asigură cadrul de acțiune eficientă și de participare largă a clasei muncitorilor, tărânimii și intelectualității, a întregului popor la elaborarea, adoptarea și infăptuirea hotărîrilor, la conducerea tuturor sectoarelor de activitate, în regiile societății.

Ce meritul dumneavoastră deosebit de a fi stabilit, pe baza unei analize aprofundate a legilor obiective și a cunoașterii nemijlocite a realităților românești, forme superioare de organizare și conduceră științifică a tuturor sectoarelor de activitate, a societății în ansamblu de a fi conferit planului național unic un profund caracter dinamic, întărinindu-i rolul de principiu instrument în mobilizarea și orientarea eforturilor întregului popor în direcțile hotăritoare pentru asigurarea progresului susținut al întregii societăți, pentru ridicarea nivelului de trai al poporului. Pornind de la analiza problemelor complexe ale organizării și conducerii activității economice și sociale, ale practicii construcției noii ordini economice mondiale, făurirea unei lumii mai bune și mai drepte, în care fiecare popor, fiecare nație să se poată dezvolta liber, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.

Din bogăția de idei ce caracterizează opera și activitatea dumneavoastră, o însemnatate deosebită prezintă întărirea solidarității și unității de luptă a popoarelor, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru infăptuirea telurilor supreme de pace și progres ale omenirii. În spiritul acestor concepții, partidul nostru acționează cu fermitate pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității între

țără și învățământului cu o mulțime de formare a oamenilor noi, înaintat al societății noastre, de cultură și cunoașteri umane în general. Pornind de la această cerință obiectivă, încă din primii ani de după Congresul al IX-lea ati pus bazele unei strategii realiste privind creșterea potențialului național de cercetare și ati acționat, în modul cel mai consecvent, pentru așezarea științei românești pe baze moderne, pentru transformarea ei într-o puternică forță materială de producție. Vă revine, de asemenea, dumneavoastră rolul hotăritor în elaborarea conceptului revoluționar care a dus la legarea tot mai puternică a învățământului cu producția și cercetarea, la integrarea organică a școlii în viața economico-socială a țării, la crearea unor premisi puternice pentru formarea și educarea tinerelor generații în spiritul dragostei față de muncă, față de țară, partid și popor, al patriotismului și răspunderii revoluționare pentru interesele generale ale patriei noastre, ale socialismului și păcii în lume. Dorim să subliniem cu profundă satisfacție, și cu acest prilej aniversar, că dezvoltarea puternică, din ultimele două decenii, a cercetării naționale și învățământului, implicarea largă și aportul hotăritor al acestora în soluționarea unor probleme prioritare, fundamentale ale dezvoltării economice și sociale a țării, prestigiul tot mai mare de care se bucură astăzi în lume știința și școala românească sint în mod indisolvabil legate de activitatea dumneavoastră și a tovarășei Elena Ceaușescu, eminenți om politic și savant de reputație mondială, căreia îi exprimăm, și la această mare sărbătoare, întreaga noastră gratitudine și prețuire pentru contribuția de mare însemnatate pe care o aduce la transpunerea în viață a politicii partidului și statului, la asigurarea progresului general al societății.

Apreciam în cel mai înalt grad preocuparea dumneavoastră deosebită, mult stimate tovarășe secretar general, în direcția perfectionării permanente a relațiilor de producție și sociale, concepția științifică, originală cu privire la creșterea tot mai puternică a rolului statului în etapa actuală, la perfectionarea funcțiilor sale în organizarea și conduceră a întregii societăți pe baza planului național unic de dezvoltare economico-socială.

Înțregul partid și popor dău o înaltă apreciere activității deosebite pe care o consacra dezvoltării insușirilor noile ale națională noastre socialiste, întăririi unității întregului popor în jurul partidului — ca unul din factorii decisivi ai victoriei socialismului și comunismului în România. Se bucură în același timp de unanimă recunoaștere, modul just, profund creator, în care a fost asigurată dezvoltarea armonioasă, echilibrată a tuturor localităților și județelor patriei și crearea, pe această bază, a condițiilor de deplină și reală egalitate pentru toți oamenii muncii, fără deosebire de naționalitate, de întărire a frăției, solidarității și colaborării între toți fiili patriei.

Este unanim apreciată ampla activitate pe care o desfășură în plan internațional, în scopul împlinirii aspirațiilor popoarelor de a trăi în pace, securitate și colaborare. Vă revine, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele merit de a fi formulat teza de excepțională însemnatatea potrivit căreia problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, trezarea la dezarmare, și în primul rind la dezarmarea nucleară, apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor — la viață, la pace, la existență liberă și demnă.

Propunerile, inițiativele și demersurile dumneavoastră pentru infăptuirea dezarmării și înălțării primelor nucleare, pentru încetarea experiențelor nucleare, oprirea militarizării Cosmopolisului, precum și pentru reducerea substanțială a armelor clasice și realizarea unui echilibru militar la un nivel cit mai redus al înarmărilor s-au bucurat și se bucură de un puternic ecou internațional, sint apreciate și insușite tot mai larg de opinia publică mondială. Sint, de asemenea, larg apreciate inițiativele și eforturile României pentru întărirea securității și colaborării pe continentul european, pentru edificarea unei Europe unite, fără arme și fără război, a unei Europe a păcii, înțelegerii și conlucrării pașnice între națiuni.

Pătrunsă de profund umanism este concepția dumneavoastră privind soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase dintre state, lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice mondiale, făurirea unei lumii mai bune și mai drepte, în care fiecare popor, fiecare nație să se poată dezvolta liber, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.

Din bogăția de idei ce caracterizează opera și activitatea dumneavoastră, o însemnatate deosebită prezintă întărirea solidarității și unității de luptă a popoarelor, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru infăptuirea telurilor supreme de pace și progres ale omenirii. În spiritul acestor concepții, partidul nostru acționează cu fermitate pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității între

partidele comuniste și muncitorești, socialiste și social-democrate, mișcările de eliberare națională, partidele democratice din noile state independente, alte grupări și forțe politice, democratice și anti-războinice — unirea acestora constituind un comandament major al zilelor noastre.

Pornind de la teza fundamentală potrivit căreia îndeplinirea cu succes a misiunii istorice a partidelor comuniste și muncitorești trebuie să se bazeze pe respectarea independenței fiecărui partid, a dreptului său inalienabil de a-și elabora de sine stătător propria linie politică, corespunzător condițiilor concrete din țară să vă pronunța și acionați cu consecvență pentru dezvoltarea raporturilor dintre partidele comuniste și muncitorești, pentru o unitate de tip nou, ca o cerință de prim ordin pentru succesul luptei comune pentru instaurarea trainică în întreaga lume a unui climat de înțelegere și colaborare, de securitate și pace. Toate acestea vă impus în conștiința lumii contemporane ca o personalitate de frunte a mișcării comuniste și muncitorești internaționale, ca un ferm și neobosit promotor al păcii, înțelegerii și colaborării între națiuni.

MULT STIMATE ȘI IUBITE

TOVARĂŠE NICOLAE CEAUȘESCU,

Geniala dumneavoastră contribuție la stabilirea și infăptuirea întregii strategii a dezvoltării patriei, a politicii interne a partidului și statului nostru se completează în mod organic cu politica desfășurată de partidul comunist, de România socialistă în sferea vieții internaționale pentru împlinirea idealurilor de pace și colaborare ale poporului român, ale tuturor națiunilor.

Sub impulsul hotăritor al gindirii și acțiunii dumneavoastră, România și-a extins neîntrerupt relațiile cu toate statele, și-a sporit continuu participarea activă la viața internațională, la eforturile pentru soluționarea constructivă a marilor și complexelor probleme ale lumii contemporane. În tot ceea ce a făcut și face România pe arena internațională se regăsește trăsăturile definitorii ale modului dumneavoastră de gindire și de acțiune: cutezanța și caracterul novator al ideilor și concepțiilor promovate, profundul umanism și marea răspundere pentru destinele întregii umanități.

Este unanim apreciată ampla activitate pe care o desfășură în plan internațional, în scopul împlinirii aspirațiilor popoarelor de a trăi în pace, securitate și colaborare. Vă revine, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, marele merit de a fi formulat teza de excepțională însemnatatea potrivit căreia problema fundamentală a epocii noastre o constituie oprirea cursei înarmărilor, trezarea la dezarmare, și în primul rind la dezarmarea nucleară, apărarea dreptului fundamental al popoarelor, al oamenilor — la viață, la pace, la existență liberă și demnă.

Propunerile, inițiativele și demersurile dumneavoastră pentru infăptuirea dezarmării și înălțării primelor nucleare, pentru încetarea experiențelor nucleare, oprirea militarizării Cosmopolisului, precum și pentru reducerea substanțială a armelor clasice și realizarea unui echilibru militar la un nivel cit mai redus al înarmărilor s-au bucurat și se bucură de un puternic ecou internațional, sint apreciate și insușite tot mai larg de opinia publică mondială. Sint, de asemenea, larg apreciate inițiativele și eforturile României pentru întărirea securității și colaborării pe continentul european, pentru edificarea unei Europe unite, fără arme și fără război, a unei Europe a păcii, înțelegerii și conlucrării pașnice între națiuni.

Pătrunsă de profund umanism este concepția dumneavoastră privind soluționarea pe cale pașnică, prin tratative, a tuturor problemelor litigioase dintre state, lichidarea subdezvoltării și instaurarea noii ordini economice mondiale, făurirea unei lumii mai bune și mai drepte, în care fiecare popor, fiecare nație să se poată dezvolta liber, potrivit voinței și aspirațiilor proprii, fără nici un amestec din afară.

Din bogăția de idei ce caracterizează opera și activitatea dumneavoastră, o însemnatate deosebită prezintă întărirea solidarității și unității de luptă a popoarelor, a forțelor înaintate de pretutindeni pentru infăptuirea telurilor supreme de pace și progres ale omenirii. În spiritul acestor concepții, partidul nostru acționează cu fermitate pentru întărirea continuă a colaborării și solidarității între

In acest moment sărbătoresc, dinind glas celor mai ales ginduri și simțăminte ale comuniștilor, ale tuturor oamenilor muncii din patria noastră, vă adresăm, încă o dată, mult stimate și iubite tovarășe Nicolae Ceaușescu, cele mai calde sentimente de sănătate și viață îndelungată, spre binele și fericirea poporului român. spre gloria și înălțarea României socialiste.

Vă dorim, cu toții, tinerețe veșnică, pentru a actiona mereu, în fruntea partidului și statului, cu nesecate energii creative, spre desăvârșirea măreției opere istorice pe care o infăptuiri cu atită strălucire, împreună cu poporul și pentru poporul căreia vă ales să-i călăuzi destinele spre comunism.

Să trăiți ani mulți și fericiti, tovarășe Nicolae Ceaușescu, împreună cu stimata tovarășă Elena Ceausescu, cu toți cei ce vă sint dragi și apropiati. Din toată inima, vă adresăm, în această zi aniversară, un călduros „LA MULTI ANI”!

COMITETUL CENTRAL AL PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
CONSLIUL DE STAT,
GUVERNUL REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA,
MAREA ADUNARE NAȚIONALĂ,
FRONTUL DEMOCRAȚIEI ȘI UNITĂȚII SOCIALISTE

HOTĂRÎRE-DECRET

a Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România privind conferirea Titlului de Onoare Suprem „Erou al Republicii Socialiste România”, Ordinului „Victoria Socialismului” și Medaliei Jubiliare tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România

Pentru indelungata și eroica activitate revoluționară, patriotismul inflăcărat, dirzenia, demnitatea și curajul în lupta pentru apărarea intereseelor clasei muncitoare, a libertății, independenței și șinerii patriei, pentru dreptatea socială și națională, bunăstarea și progresul poporului român.

Pentru rolul hotărîtor în elaborarea strategiei generale de dezvoltare economico-socială a patriei, pentru contribuția determinantă la creșterea și modernizarea forțelor de producție, a industriei, agriculturii, a tuturor ramurilor economiei naționale, la afirmarea tot mai puternică a revoluției tehnico-științifice și a noii revoluției agrare, la sprijinirea rolului științei, învățământului și culturii, la ridicarea continuă a nivelului material și spiritual al întregului popor, la făurirea societății sociale multilateral dezvoltate și înaintarea spre comunism.

Pentru rodnică și intensă activitate consacra-

tă întăririi rolului conducător al Partidului Comunist Român, centru vital al națiunii în întreaga opera de construcție socialistă din patria noastră, perfectionării neintrerupte a funcțiilor statului, dezvoltării democratice muncitorii, revoluționare și creării unui cadru larg democratic, care asigură participarea nemijlocită a oamenilor muncii la conducerea tuturor domeniilor vieții economice și sociale, a întregii societăți.

Pentru contribuția determinantă adusă la dezvoltarea gindirii și practicii revoluționare în țara noastră, la fundamentarea și stabilirea direcțiilor, obiectivelor și orientărilor privind dezvoltarea în perspectivă a societății românești, la îmbogățirea cu noi teze, concepte și idei originale, de o inestimabilă valoare, a patrimoniului socialismului științific, a cunoașterii universale.

Pentru strălucita și neobosită activitate desfășurată pe plan internațional, pentru valoroasele inițiative și acțiunile deosebite consacrate apărării pașii, înfăptuirii dezarmării nucleare și convențio-

SĂRBĂTORIREA TOVARĂȘULUI NICOLAE CEAUȘESCU

(Urmare din pag. 1)

sura vremurilor mari pe care le străbătem, pe măsura epocii pe care și-a făurit-o poporul prin unirea, într-un puternic șuviu, a tuturor energiilor și forțelor sale creative pentru a recupera ramurile în urmă moștenite și a păsi într-un răstimp cit mai scurt în rîndul statelor dezvoltate economic ale lumii. O epocă de asemenea măreție și-a afiat într-adevăr în președintele NICOLAE CEAUȘESCU omul pe măsură. Omul care, adinc încrezător în geniu și capacitatea construcțivă ale națiunii noastre, a indemnat-o cu exemplară consecvență să ceteze mereu mai sus, să-si afirme plenar uriașul potențial, marile sale resurse de creație; omul care, cel dintîi, a gîndit și a propus amplele programe de dezvoltare economico-socială a țării care au asigurat ritmuri fără precedent de dezvoltare; omul care, în cei aproape 23 de ani de când se află în fruntea partidului și statului, a inițiat și purtat cu exemplară consecvență un amplu dialog cu poporul, al cărui sens înalt este acela de -al antrenarea efectivă la elaborarea și înfăptuirea politicii partidului.

Prin toate acestea, președintele României s-a dovedit și se dovedește un eminent conducător popular, un simbol care exprimă și înfăptuiește gîndurile și aspirațiile poporului.

Amplele manifestări omagiale își au, de asemenea, izvorul în convinserea întregului popor că sub geniala conducere a tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU a fost înscris în indelungată istorie a patriei răstimpul celor mai mărețe împliniri. Epoca în care a fost imprimat un dinamism fără precedent întregii vieți economice a țării, toate zonele acesteia fiind chemate la o puternică dezvoltare industrială. Epoca în care s-a declarat și s-a purtat statoric o amplă bătălie pentru perfecționarea structurilor social-politice, făurindu-se un cadru larg democratic de participare activă și eficientă a tuturor cetățenilor țării la conducerea vieții noastre politice. Epoca în care s-a dat o nouă strălucire vocației de pace și bună înțelegere a poporului român, prin stăruitoare acțiuni și inițiative menite să alunge de pe cerul umanității norii amenințători ai războiului, numele țării noastre și al președintelui său, devenind pre-tutindeni în lume simboluri ale păcii. Epoca în care această eervescentă și multilaterală activitate internațională, așezată statoric sub semnul marior aspirații ale popoarelor, al soluționării constructive a problemelor cu care se confruntă contemporaneitatea, a adus României un prestigiu mondial de nevisat altădată, prietenii mai numeroși ca oricând pe toate meridianele globului.

Tapiserie de ILEANA BALOTA

Inconjurindu-l pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU cu buchet ales de gînduri și simțăminte, poporul nostru omagiază, deopotrivă, gloriosul Partid Comunist Român, în rîndurile căruia s-au format asemenea militanți, s-au otelit asemenea caractere, au crescut asemenea oameni puternici prin fermitatea convingerilor, prin statornicia gîndului și a faptei, prin țaria de a descifra sensurile evoluției evenimentelor, de a mobiliza energiile națiunii spre un tel înalt. Sîu-aflat, astfel ilustrare unitate strinsă dintre partid și popor, hotărîrea de nestrămutat a națiunii de a urma neabătut partidul, încredere adîncă a milioanelor de fii ai țării că politica sa slujește pe deplin propășirii patriei, bunăstării fiecăruia.

In dreptind spre tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU în această zi aniversară – zi de lumină și vibrantă sărbătoare națională – fierbințile sale sentimente de cinstire, poporul se omagiază, deopotrivă, pe sine, pentru că din mijlocul său s-a ridicat un asemenea ilustru conducător, pentru că alesele calități ale președintelui țării dau o strălucire nouă străvechilor insușiri ale poporului român: dragostea adîncă pentru țară, atașamentul nestrămutat față de idealul libertății naționale, demnitatea, omenia, încredere în dreptate și adevăr, respectul pentru lucrul bine făcut, vocația de pace și prietenie cu toate popoarele, de bună vecinătate și colaborare.

Își află expresie, în același timp, în aceste vi-

nale, soluționării, pe calea tratativelor, a problemelor complexe ale lumii contemporane, lichidării subdezvoltării și instaurării noii ordini economice mondale.

Pentru contribuția esențială adusă la întărirea prieteniei și colaborării României cu țările sociale, cu țările în curs de dezvoltare, cu toate statele lumii, fără deosebire de orinduire socială, pentru aportul hotărîtor la fundamentarea și orientarea întregii politici externe a partidului și statului, la creșterea continuă a prestigiului României în lume,

Exprimind sentimentele de nețârmurită dragoste și aleasă stimă, de înaltă considerație, pentru întreaga activitate pusă în slujba intereselor supreme ale națiunii, ale progresului și prosperității patriei,

In semn de profund omagiu, înaltă cinstire și recunoștință ale întregului partid și popor.

Cu prilejul celei de-a 70-le aniversări a zilei de naștere și a peste 55 de ani de neîntreruptă și eroică activitate revoluționară, patriotică,

Comitetul Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și Consiliul de Stat al Republicii Socialiste România

hotărăsc și decretează :

ARTICOL UNIC : — Se conferă Titlul de Onoare Suprem „Erou al Republicii Socialiste România”, Ordinul „Victoria Socialismului” și Medalia Jubiliară tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România.

Semnează membrii Comitetului Politic Executiv al Comitetului Central al Partidului Comunist Român și membrii Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România.

brante manifestări omagiale adresate tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU convingerea nestrămutată a poporului că, avindu-l mai departe în fruntea partidului și a țării, poporul nostru va da viață cutezătoarelor programe adoptate de Congresul al XIII-lea și Conferința Națională ale partidului pentru anii ce vin, va înalța o țară mereu mai frumoasă, mereu mai prosperă, așa cum au visat-o înaintașii, așa cum merită acest popor greu încercat de-alungul vremurilor, dar nicicind îngenechate de acestea.

Tocmai de aceea, legămintul pe care l-a reafirmat în această zi întreg poporul a fost acela de a urma neabătut pe tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, de a-și încorda energiile, de a-și pune plenar în valoare puterea sa creatoare spre a lui noi trepte spre piscurile de lumină ale civilizației comuniste.

A patriei mindrie

Născut în anul Reîntregirii.

Al viselor românești,

Pornea spre un destin de glorie

Copilul dîrž din Scornicești.

În cincizeci și cinci de ani de lupte,

Călit la școală vieții El.

Erou între eroi urcată

Spre cel mai demn și înalt tel.

Stegar partidului. Cîrmaciul,

Cu dragoste de neam și țară.

Visa o lume-a fericirii

În vatra noastră milenară.

Vizonar, azi ne conduce

Spre Comunitatul Viitor;

O Eră de-plimită și pace

Clăindind cu drag pentru popor.

Privim cu încredere, speranță,

Spre anii care au să vină,

Innobilați de rodul muncii –

Conduși de El, către lumină !

Irimie STRAUT

Se poate spune că simțăminte generale, gîndurile nutrită de toți cetățenii patriei și-au găsit expresie în Mesajul omagial de felicitare adresat tovarășului NICOLAE CEAUȘESCU de Comitetul Central al Partidului Comunist Român, Consiliul de Stat, Guvernul Republicii Socialiste România, Marea Adunare Națională și Frontul Democratiei și Uniunii Socialiste, în care se subliniază: „Vă dorim, cu toții, tinerețe veșnică, pentru a acționa mereu, în fruntea partidului și statului, cu nesecat energii creative, spre desăvîrșirea măreței opere istorice pe care o înfăptuîti cu atită strălucire împreună cu poporul și pentru poporul care v-a ales să-i călăuzi destine spre comunism”.

Tara își privește chipul. Un om printre oameni, un om pentru oameni, un Erou al păcii! Tara își privește chipul. Acum, în aceste zile luminoase de ianuarie – dîntotdeauna înțemeierea de speranță pentru rodnicia anului. Tara își privește chipul în construcția omului pentru țară și a țării pentru om. În unitate de gînd și simțire românească, în conștiință, în cîutezanță, în atomul mirabil al clipei soleme ne pentru supremă valoare – valoarea umană.

TELEGRAMĂ OMAGIALĂ

TOVARAŞULUI NICOLAE CEAUŞESCU
SECRETAR GENERAL AL
PARTIDULUI COMUNIST ROMÂN,
PREŞEDINTELE
REPUBLICII SOCIALISTE ROMÂNIA
BUCHARESTI

Mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu.

Insuflețitorul moment al aniversării zilei Dumneavoastră de naștere, mult iubite și stimate tovarășe Nicolae Ceaușescu, reuneste, sub standardele unui glorios drum de luptă și izbinzii revoluționare, alături de întregul popor și înaltele energii de conștiință și faptă ale oamenilor muncii din sistemul culturii județului Timiș.

Punind în valoare în vasta cronică a devenirii noastre adevărul fundamental al concepției Dumneavoastră — potrivit căreia patria umanismului socialist este suprema operă a creației revoluționare, noi asociem firesc tezaurul spiritualității românești, de cultivare a răspunderii față de moștenirea inestimabilă a inaintașilor și a măreților cuceriri revoluționare, față de nobilele idealuri ale socialismului și comunismului.

Adunarea solemnă omagială din Capitală la care am avut privilegiul să participeam, împreună cu toți cetățenii țării, datorită largului democratism pe care l-ați statuat, este un simbol al hotărîrii neabătute de a vă urma cu incredere și devotament nestrâmatul pe calea devenirii noastre comuniste, într-o lume a păcii, pe care o cultivați pentru noi și urmășii noștri.

Îngăduiți-ne să vă mărturisim mareea emoție și nespusă mindră patriotică pe care am trăit-o în momentul cind vi s-au acordat titlul suprem de onoare de „Erou al Republicii Socialiste România”, Ordinul „Victoria Socialistului” și „Medalia Jubilară”, moment ce se înscrisează etern în efigia conștiinței noastre, alături de urarea pe care v-o adresăm, Dumneavoastră, eroul nostru național, etitor al României moderne.

Exemplul Dumneavoastră de muncă și viață, de eres revoluționar în ampla desfășurare de energii creațoare rodite în mereu mai binele noastră, de înaltă contribuție a tovarășei Dumneavoastră de muncă și viață, Elena Ceaușescu prezentă încă din anii tinereții în tumultul tuptelor de clasă pentru o viață mai bună, eminent om de știință de renume mondial, neînfricat luptător revoluționar, care, împreună cu Dumneavoastră, participă cu pilditoare competență și dăruire revoluționară, la elaborarea și infăptuirea politicii interne și externe a partidului, la dezvoltarea și înflorirea continuă a științei și culturii.

Strălucita aniversare a zilei Dumneavoastră de naștere, zi de mare sărbătoare pentru întregul popor, ne oferă un prilej fericit întru a vă încredi că noi așezăm cu fermitate, la temelia propriei activități, tezele, orientările și indicațiile cuprinse într-o operă revoluționară de excepție, de mare originalitate pe care ni le-ați prezentat și în magistraticele Dumneavoastră cuvîntări de la Conferința Națională a Partidului Comunist Român și Congresul al III-lea al Educației Politice și Culturii Sociale.

În acest spirit, prin activitățile caselor de cultură, ale cluburilor, căminelor culturale, ale bibliotecilor și muzeelor, ale instituțiilor profesioniste de spectacole și ale cinematografelor vom acționa pentru înarmarea oamenilor muncii cu principiile fundamentale ale politicii partidului, pentru inteligența aprofundată a obiectivelor și sarcinilor ce revin unităților economice, pentru infăptuirea principiilor etice și echității sociale a cultivării spiritului de sacrificiu pentru ridicarea conștiinței

revoluționare a tuturor oamenilor muncii.

La loc de frunte vom situa, așa cum ne invăță Dumneavoastră mereu, acțiuni de cunoaștere și înțelegere a istoriei patriei, de păstrare cu grijă și nespusă dragoste a tezaurului spiritualității românești, de cultivare a răspunderii față de moștenirea inestimabilă a inaintașilor și a măreților cuceriri revoluționare, față de nobilele idealuri ale socialismului și comunismului.

Informind-vă cu intreg respectul pe care vildatorăm că, în ediția a VI-a a Festivalului Național „Cintarea României”, genioasa Dumneavoastră inițiativă pentru care vă simtem profund recunoscători, au participat cu entuziasm și dăruire peste 117 000 de creatori și interepeti, vă asigurăm că vom spori preocupările noastre pentru atragerea unui număr mai mare de participanți, în concordanță cu dezvoltarea economico-socială a județului și vom acționa neobosit spre infăptuirea de noi cuceriri în fascinantele domenii ale științei și tehnicii, și ridicarea creației culte și populare contemporane pe noi culmi, în spiritul celor mai bune și nealterate tradiții cultural-artistice de pe aceste meleaguri de străbună vatră românească.

Adunarea solemnă omagială din Capitală la care am avut privilegiul să participeam, împreună cu toți cetățenii țării, datorită largului democratism pe care l-ați statuat, este un simbol al hotărîrii neabătute de a vă urma cu incredere și devotament nestrâmatul pe calea devenirii noastre comuniste, într-o lume a păcii, pe care o cultivați pentru noi și urmășii noștri.

Îngăduiți-ne să vă mărturisim mareea emoție și nespusă mindră patriotică pe care am trăit-o în momentul cind vi s-au acordat titlul suprem de onoare de „Erou al Republicii Socialiste România”, Ordinul „Victoria Socialistului” și „Medalia Jubilară”, moment ce se înscrisează etern în efigia conștiinței noastre, alături de urarea pe care v-o adresăm, Dumneavoastră, eroul nostru național, etitor al României moderne.

LA MULTI ANI, IUBIT CONDUCĂTOR!

COMITETUL DE CULTURĂ
ȘI EDUCAȚIE SOCIALISTĂ
AL JUDEȚULUI TIMIȘ

ZIUA TA

Ziua Ta e o nedeie a iubirii
fără seamă
Ce-ntr-un singur cor de inimi sub
văpaia ei ne cheamă.
Ziua Ta într-o cunună strîng
vise date-n floare,
E lumina ei curată imn înalt
și sărbătoare.
Ziua Ta strînge izvoare de vigoare
românească
Intr-o matcă, numai una, crezuri
noi să se-mplinească.
Ziua Ta adună aripi într-un zbor
biritor,
Stol de vise avințate, ce tresă
spre viitor.

Victor RUSU

CUNUNĂ LAUDEI

Din flori de suflet, ţi-am făcut
cunună,
primește-o-n dar de ziua ta, măreață,
și numai 'naltul, în ce vrem
ne-nață,
Cirmaciule-ntru soartă tot mai bună.
Ti-albesc la timpă saptelezeci
de leaturi,
ninsori de-nțelepcione-n veci solară,
prin care-n primenire, —
această țără
cu comunismul ține dense sfaturi.
Laudă pură-și freamăță poporul,
la ceas sărbătoresc, spre-a vefrei
fală,
pe unde-și sală pleoapa viitorul
să-i vadă irisul mereu mai bine,
lumina de izbindă triumfală
și numele ți-l scaldă în rubine.

Ion SOCOL

POEM PENTRU ȚARĂ

O, de-aș avea puterea unui zeu
Aș ține-n palme țara ca pe-o floare
I-aș da căldura sufletului meu
Si zbor înalt de păsări cîntătoare.
Dar eu prin viață-s doar un trecător,
Născut aici în numele iubirii,
O creangă-n pomul țării roditor
Din care-mi iau măsura implinirii.
Si cînt de dor și drag acest pămînt,
Înțiiul leagăn presărat cu stele,
Atita cît în harul slovei sint
Avind temeiul demnității mele.
Căci țara e de toate mai presus
Si nu-i ca viața noastră trecătoare,
Ea, de milenii, în trupul ei ne-a pus,
Aici, în matca păcii roditoare.

David RUSU

Jurma, Vasile Bogdan, Iosif Costinăș, Titus Crișciu, Valeriu Birgău), precum și emoționanta evocare, Un singur grai, a profesorului G. I. Tohăneanu, intregesc un sumar generos, născut dintr-o mare, sinceră iubire pentru cirmaciul destinului gloriai al României de azi.

Salutind încă o dată această lucrare, ca pe c reușită de prestigiu a

„Mereu în inima țării”

Milenovici Karoly Endre, George Drumur Octavian Doicin, Gheorghe Azap și alții trasează în forme de o remarcabilă altitudine estetică, portretul în efigie a celui mai iubit fiu al României socialiste. „La cîrma țării drept neîstovit / Privești spre viitor cutezător, / Ni se scumpă tara-n cîntec tuturor / Și te urmăram, ori cînd. Bărbaț iubit! // Cu dragoste de glie de popor. / Prin virste te-am văzut nebîruit / Cum veacuri de-ntuneric ai zvîrlit / Iluminat de steagul tricolor. // Îndeplinind a bunilor chemare, / Poporul te iubeste și te stie! / Un simbol de nădejdi și-de-omenie! // Si pentru tara asta ca c floare / Cu-ncredere în comunism destin / Recunoștința-mi sfîntă și-o Inchin! — aceste versuri ale lui Alexandru Jebeleanu sint emble-

cii, rostul existenței". Ildico Achimescu („I.A.E.M — fișă pentru un portret colectiv”, Simion Dima („Tot ce se clădește cu izbindă, pentru om“), Valentina Dima („La hotarul dintre azi și mîine“), Maria Pongracz Pop („Satul, într-o memorabilă transformare“), Laurențiu Cernet („Dăruirea la temperaturi finale“), Paul Eugen Banciu („Mărăjuț cîmpie“). Abordind, într-o vizionare totalizatoare, aspecte din viața patriei în cea mai fericită epocă a sa, acești creatori redau o imagine fidelă a marilor transformări petrecute în România ultimelor două decenii. Grupajul de reportaje (semnate de Veronica Bălaj, Gheorghe Crișan, Dumitru Oprisor, Gheorghe

mereu
în inima
țării

editurii Facla, trebuie să bînniat apărul scriitorilor din această parte a țării, alături de toti scriitorii patriei, la crearea unei literaturi demne de timpul pe care îl trăim. Mereu în inima țării, mărturie a dragostei față de secretarul general al partidului, se inscrie între realizările literare de care ca demni contemporani ai EPOCHII NICOLAE CEAUȘESCU, suntem mindri.

ORIZONT

ROMANTISM DE IARNA

Ne vom retrage iarna în rondul bungalow,
Zăpezile foșni-vor la geam
pe-acoperis,
Sacrificați romantic și-nvăluiți
cu vis
Alături, hiberna-vom în perinile mov
Aleile s-or pierde în scăpet
monocrom,
Vulpi albe-nsingerate scinci-ne-vor
pe prag,
S-o derula lent timpul și totul
fi-va vag,
Vom explora iluzii polare de lapon...
Extenuat înghețul se va muia încet
în sunet desuet de lin acordeon.
Ne va-ncrea desigur, un inut
regret.

Sfîrșită fi-va, doamnă, hieratica
poveste!
Zăpezile scădea-vor tot caste
și modeste
și s-or topă iluzii polare de lapon.

COVÎRȘITOAREA IUBIRE

Peregrin iluzoriu pe-un cer
mă rotesc,
Mi-estă stea și iubită, speranță
deplină.
Cometele mele cu-ale tale se-mbină,
în noaptea concavă se-mbină firesc.
Nebuloasele tale îmi plouă lumină,
Calzi, stropii în carne-mi
se adineesc :

Timpanul măsoară moleculul mers
și zbaterea vîrstelor se-nșiră străină.
Nesfîrșit, lingă mine, fremătind,
Un dar primenit, talisman, lingă
piept,
Pe mările-astrale, cumpănit,
navighez...
Departă luci-va ondulatul deșert.
Nu-l vom ajunge. Stelarul tangaj
Ne-o purta vasul subred
spre-al vieții miraj.

Plecăță, prolixă, sub damna
și soare...
Niciodată trandafirul n-o să mai
zboare,
Zadarnic văzduhul imbie mireasma
promisă.
Da, parcă de roze pare-un
deprimat cimitir
Cu morții săi nobili : profanați
trandafiri.
Selenis, fluidă, mai arde pe frunze...
Ah, brumele divinitățile mi le
schimbaseră
(Spori-vor de-acum înțelesuri
ascunsă ?)
Trandafirul alb nu mai poate fi
pasare !

HIMERELE LUI NERVAL

Modulind, născocind frumuseți,
Condeul discerne și-asterne
Pe zăpada hirtiei poeme
Hătit de vis, de tristeți.
Subtilul transpus e-n aceste
Himere vibrind în cuvinte.
Nu-n joc inutil ci-n prea-sfinte
Fuzuni de vocale celeste.
Par sacre rigoarea și ritmul
(Multiplă izbindă de faur !)
Explorind succesiiv infinitul.
Cu-augustele-i ramuri de laur.
De zei protejat și de-azururi.
Poetul domnește de-a puru !

TRANDAFIRUL ALB

Trandafirul alb nu mai poate fi
pasare !
Bruma — Finalul oâpraznic —
l-a șteștejt.
Inerte, aripile imbracă trupul rănit.
Zac, jertfite, nuanțele care-mi
cintaseră.
Cum te compar, tinerete, cu floarea
cea stinsă ?

O, pulberi stîrnite în harta
de drumuri
A tegumentelor cărnii din care
de prunc am plecat
Ploile sufletului cum vă mai spălă
și curgeți știut-neștiut, lăsind
sanțuri goale !
Vrăbiile zilei îmi dau tircoale,
Stăruitoare tircoale
Pentru scaldă-n tărînă ;
și nu făcusem cu ele
Acest legătmînt jucăus.
Cu aripi vînturîndu-mi pămînt

Ion Paranici

VORONET

În bronzuri bat bătrîne veacuri,
Iar zimbrii se intorc din Steme
Să-i prind'un răsărit de-albastru.
Li-s ochii împieză de ape,
Izvoarele pășesc pe-aprove...
Să cind în Steme urcă iar,
Atât cer nu pot să pună-n
Viața pietrei și imi par
Un codru viscolit de Lună.

SA CRESC APE

Pasul piatra-l urmărește,
Griu-ți umbă-n palma toată.
Vor fugi, cind sete-mi este,
Ochii mei — de-o să mai poată —
În următoarele curătă
Dusă-n verile din pînă
Si-or mai plinge încă-o-dată
Pentru ploile de miene
Mă chemăți ? Eu voi rămine
Să cresc ape, să-nvii grine.

CA PLOILE...

Convingerile mele
Umbă ca ploile
Peste gura de sete-a pădurii
Si-s păsări uitate
În surisul unei aripi...

DRUMURILE

Cine-a făcut în mine
Drumurile acestea năuce ?
În ele nu se rătăcesc vînturile
Si umbă tărani
Care cred, cind apele-s mari,
În munți și-n creșterea pomilor
Pe care Ion îi stie nemuritori.
De-mi sinteți ram de singe.
Păsiți și voi, prieteni.
În viață lor
Să vă cutremure cimpurile limpezi
și stingerea Lunii în iarbă.

O transfocare scurtă și rapidă
dintr-un avion plutinc deasupra mun-
țiilor. Căldarea glaciară, luminată de
soarele amiezi de toamnă cabana de
birne, amplasată în apropierea iezeru-
lui, linște și pace, nici tipenie de om.
Stop-cadru pe veranda cabanei, unde
se disting, totusi, două siluete întunecate
la o masă plină cu sticle...

Au fost singurele clipe din viața
mea, ore, zile și chia, iunii, întregi, cî-
teva luni una după alta, cind am fost
cu adevărat bun cu cineva ! Își aminti
răgușit și îngindurat Valentin Iovan,
cu capul căzut într-o rină pe spătarul
scaunului, într-o atitudine disprețu-
toare, puternică.

Sint sigur că numai atunci cind
pentru scurt timp te simți cu adevărat
bun sesizezi usor cum pot deveni imediat
cumplit de rău, își continuă nervos
șirul gîndurilor. Știu mai bine decât
oricine că a fost singura perioadă din
viața mea, acea porțiune oscultă, inau-
bilă a tinerei, cind, datorită unui sen-
timent înălțător — încercat de fiecare
dintre noi la o anumită vîrstă și cu o
anumită femeie, este bun cu toată lumea,
lăubești pe toți cei de lingă tine
și îți se pare că jur-imprejur totul pare
în ordine cel puțin la suprafață. Însă
în felul acesta plutești inconștient în
bezna iluziei, într-o piclă voluntoasă,
ca o otrăvă necesară și acceptată. Eu
m-am chinuit doar cîteva luni. Alții,
poate, mai mult... Căci după aceea
s-au rostogolit peste mine ani, întim-
plări și singurătăți care n-au mai atins
niciodată pînă la o vibrație perceptibilă
coarda aceea ascunsă a blindetii și bu-
nătății, o simplă strună care zace în
fiecare dintre noi, fără să ne dâm seamă.
Mi-ai vibrat, în schimb, restul de corzi,
întinse parecă pe-o harfă diabolici-
că, înjighebată din rămăștele cutiei
Pandorei... Am împrăștiat în jurul
meu numai rău, și am devenit un sin-
guratic...

Il priveam întări-o tacere vecină cu
admirația, pe undeva demoralizat și
vag influențat de decorul sălbatic în
care ne aflam. Văgăuna sumbră a căldării
glaciare era mințiată deja de umbrele
asfințitului... Valentin Iovan
devenise dintr-o dată o prezență miste-
rioasă, integrată tulburător peisajului,
sau aceliei sălbăticii infiorătoare și sol-
lemnne în același timp.

N-ai avut deloc clienți în sezonul
acesta ? Zilele trecute n-am văzut pîn-
cior de om să-ți calce pragul...

Hmm, cine dracu să mai urce în
munți la sfîrșitul lui octombrie ? Pînă
coboară zăpada, săt linșită n-o să mă
caute nimeni. La iarnă, vor năvăli
cîtuva cu schiurile, două-trei femei nă-
ravașă și-o gloată de puștan care-o fac
pe grozavii, dar după sârbători se va
asterne iarăși linștea și zăpada, cîteva
luni, pînă-n primăvară. Să cum aici
primăvara începe abia prin iunie...

L-am lăsat pentru un timp cu gîndu-
rile lui și-am adus din pivniță o sticla
cu apă minerală și-un borcan mare cu
cafea Ness.

Ce-să intimplat cu bătrînul ?
L-am întrebat sovăitor.

Imi făcu un semn scurt cu capul,
către un dom stîncos din apropiere,
deasupra căruia se profila în pîrjolul
apusului o movilă cenusie din lespezi
și-o cruce subțire metalică, vopsită cu
bronz argintiu...

Cind ?

La vreo patru ani după ce-am
sosit aici. Cam tot așa pe la un sfîrșit

Uneori, bătrîna doamnă Letiția
mă rugă să-i cumpăr ceva
de la prăvălile din apropiere
caselor în care locuim. Mă
chama la geamul camerei sale
lunde, cind era vreme caldă,
își petreceea, așezată într-un
balansoar, o bună parte din zi,
cînd, sporăvînd cu vecinete
sau urmărand ce se întimplă
în curte, mă chama și mă în-
trebuia : „Cred că nu te superi
dacă te rog să-mi faci un mic
serviciu...“ În afară de ea,
alcineva nu mi se adresa cu
atită magulitoare politete. Nu
mă lăsam aștepat. Bătrîna
doamnă Letiția se crăta mi-
rată de promptitudinea mea:
„Nici n-ai plecat bine, că te-ai
și intors! Sprinten mai ești
tu, bătrâne, sprinten...“ Pentru
fiecare „mic serviciu“ îmi
dădea o lingură de dulceață.
Nimeni — eram convins —
nimeni în lume nu știa să pre-
pare o asemenea dulceață din
petale de trandafiri. Cind am
împlinit zece ani, bătrîna
doamnă Letiția îmi dăruia o
căciulă de lutru, croită căză-
cește, și o carte lit-
tase vișinie: „Îltă
carte a cărei sema-
frumusețe aveamă
recitind-o, mal tim-
demna, mereu, să
cunoască pă-
cea ce îmi recom-
tesc; nu prea spu-
nu și-n spin, mă
cum să-i spin, nu ac-
ce de limitele un-
școlăresc, nu pă-
tarcul strîmt al
tipii scolărești; e
mă scape de skor-
sabioane ridicăto-
rea tilcul unor
punea să repet jum-
cește, ci gîndind, ce
fraze bine alcătu-

Ovidiu
Someșan

INVINUITI DE ZARE

„Să nicăieri nu mai vedeam
uscătul,
Ci numai cer nemărginit
și mare...“
ODISEEA
Cind iarba își îndeamnă rugina
către fin
și drumul înspre casă neliniștea
sub pas,
funinginea din palmă e tot ce-a
mai rămas
din despletirea elipei pe un altar
păgin.

In pinze bat mătănișii îspitele din ploi
sub norii-ningurării de fiecare
dată, —
tăciunile busolei se stinge și arată
mereu spre tărmul care ne cheamă
înapoi.
Dar zidul depărtării cu vîiet de cuțit
lovește în credința catargului pîndit
de geana neodihnei suspinul
din val.

Invinuiti de zare mai înăltăm un gînd
spre păsările ude care încet curgînd
ne vor topi tăruial în iarbă altui mal.

PAGINĂ DE JURNAL

Ei bine, dacă aşa trebuie să fie,
atunci,
privind lucrurile în față :
ce va rămâne din toate ?
Cine a ciștagit și cine a pierdut
în zbaterea fără hotar
a făgăduinței ?
Dragostea — răsfoind elipsa de ieri ?
Uitarea — gîndindu-se la elipsa
de azi ?
Trecerea — amintindu-și de elipsa
de mine ?
Clipa — și felul ei de a fi.

DESIGUR, O IARNA

Va ninge și pașnic, femeie,
o elipsă mai mult decît ieri,
pe umerii zilelor strîmte,
cu pulberi de albe poveri.
O mină deschisă și poate
un vînt cumva bun ne va da

Mira Lupeanu

VOCATIE

Un răsărit pe care l-am născut
Sint eu care mă las ingenuncheată
Să plec în strălucit necunoscut
Cu ochi orbîti de tot ce mi se-arata

In marcia limpezime de-necupt
A timpului pe căi nemăsurate
Eu uit că dintr-o elipă doar
m-am rupt,

Că din apusul ei săt jumătate.

O jumătate-a setei de-absolut
Furată de nemărginirea zării
Ce-mi face pulberi pasărea de lut
Si osu-i alb, la grunji seci și sârbi.

Sub ea imi stă înfîpt leitul chip
Știind că iar îl părăsesc aripi
Credule și trufașe că n-au schimb,
Că săt în univers eterne elipe.

In slava arderilor reci din zori
E-o frenzie liberă de-arbitru,
Trăind prin ea, nemuritorii sorii
Cad și adorm în rădăcini de chitru

Atunci cum să-ndrăznește să mă mai

pling,

Cind fără văz în mine săt lumina ?

M-aștern și eu cuminte sub un ering

Rotind în trunchiuri lumea și ruina.

LEGĂMINT JUCĂUS

Clipa s-a spațit, a rămas nesfîrșirea...
Acum, soare, împlină-ți cutitele
strălucitoare
In chipul pe care pentru vecie —
Ai jurat — mi-l-a dat.

scurtă și rapidă deasupra muntării, luminată de amări cabana de la cabanei, unde săliute intunecate cu sticle... Le clipe din viață iunii, întregi, cîlciuți, cind am fost învînăt și aminti Valentin Iovan, rîna pe spătarul tuinei disprețuitor.

mai atunci cind simtii cu adevarat poti deveni imediat continuu nervos mai bine decît ura perioadă din oculă, inavauatorită unui cercat de fiecare vîrstă și cu o bună cu toată lucea de lîngă tine prejur totul pare suprafață. Însă și inconștient în plină voluptoasă, acceptată Eu teava luni Alții, Căci după aceea mine ani, întimne n-ai mai atins grătie perceptibilă blindetă și bucuria care zace în să ne dăm seachimb, restul de o harfă diabolice amâștile cutiei vrăjitorie în jurul devenit un sin-

ANA PÂIUȘAN : Dimineața orașului.

filii de amineată. Ecorilor... A cădea prima în rezervor noaptea acăi, pe ve-

Bătrînul mețtat ca de după semnele apără primă pipă una de amintesc, în prea bine, orice speranță nepărăsuță și mai că în fiecare teză lor dezsimțeau că bătrînul ridește, nespusă, iar o har, cu spini păsări, și să mai urce în vîntorie? Pînă să își sitșăt n-o să mă să, vor năvăli să-trei femei năstăști care-o fac sărbătorile se va zăpada, cîteva.

— Si cum aici prin iunie... timp cu gînduri pînătă o sticla porcan mare cu

cu bătrînul? curt cu capul, din apropiere, și în pîrjolul săi din lespezi ică, vopsită cu

i după ce-am plecat la un sfîrșit

Dimineață, în răsăritul soarelui, am urcat cu Valentin Iovan la movila bătrînului și am așezat un buchetel de flori, adunate de prin căldare, la rădăcina pietrei tombale. Afectat și puțin cam ursuz, el n-a scos o vorbă toată

trimită procurorul cu elicopterul, pentru a constata decesul...

Lîniște. L-am lăsat iarăși cîteva clipe cu gîndurile lui, căci oboseala li plumbase ploapele. În orizont scăpărătul fulgere tăcute, și-am simtî apropape im-

perceptibil ecoul unor tunete îndepăr-

itate.

— Anul acesta cind vor veni, ce crezi?

— Dacă nu te grăbești, poate miinile

seară! l-am lăsat eu, moale, con-

sistent că altfel îmi va scăpa ceva foarte

important, ceva ce plutea, straniu, în

serul din jurul nostru.

Dimineață, în răsăritul soarelui, am

urcat cu Valentin Iovan la movila

bătrînului și am așezat un buchetel de

flori, adunate de prin căldare, la rădă-

cina pietrei tombale. Afectat și puțin

cam ursuz, el n-a scos o vorbă toată

a propriei

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

“...”

David Rusu

NUMAI CU TINE

Cit glasul Tării înlăuntru-mi
cintă
Lumină caldă picură-n cuvint
Si mă aplec cu-o dragoste
flămîndă
Mai bun, mai dornic către-al
ei pămint
Istoria se luminează-n mine
Si mă-nvelese luceferii cu fin
Că m-aș ruga de timpul
care vine
fotofeauna tînăr să rămîn.

Polenul lumii din căusul zării
L-aș aduna să-l scutur peste
flori
Arzind garoafe în obrajii tării
Si munte cu plete albe
de ninsori.

Cu frandafirul inimii în mînă
Zvițnirea cea mai dreaptă
m-a cuprins
Numai cu tine, patrie română,
Eu săn puternic, drept
și neinvins.

Numai cu tine, viața mea
inseamnă
Imens, eu-aripa dornică
de zbor,
Că tu ești cea mai dreaptă
moștenire
Intemeiată-n neamul meu
de dor.

TE VOI CHEMA

Te voi chama, iubito, înfr-o
seară
Să-ți mîngii părul greu
de abanos
Si născocind zăpezile de afară
Să ne zidim în cuplu-anevoios.

Disprețuind tot greul care vine,
Să nu cunoști ce-i dușmănoșos
foc;
Sărută lung viorile din mine
Pădurea, ploaia, vîntul
la un loc.
Țesind miresme blinde ce vor
plinge,
Din ochi să-ți curgă mii de
întrebări;
Iubita mea, lumina-mi intră-n
singă
Din tainice
noastre-mbrătișări.
Se-ntoarce gîndu-n mine
și mă-ntreabă
In care stea te-ai rătăcit pe cer,
Că stai în umbra lacrimii.
întreagă,
Cind toate celelalte vise pier.

SĂ SPER, SĂ CRED

Nu oboseala toamnei
azi mă doare,
Cind ochii ca pe-un cîntec
ti-i invoc.
Am fost doi muguri
preschimbăți în floare,
Doi copilași iubind același joc.
Avare veri ne-au contopit
în ele,
Tulburător deschise pentru noi.
Că nu-ndrăznea doar roua să
ne spele
Cind pătrundeam prin ele
amindoi.
Grădina mea e astăzi părăsită,
Mă scutur trist și greu
mă intomnez,
S-a rupt în ea o creangă
în florită
Si doar prin oase numai mai
visez.
E-o nepăsare-n Jur și-o grecă
tăceră.
La umbra căroră mă năru
trist.
Nu te blestem. Chem noaptea
să mă spele,
Să sper, să cred că totuși
mai exist.

Rodica Berariu-
Drăghicescu

și tata singurul fericit
porumbei îi vor zbura
din cartușiera trecută
prin tranșe.

REALIZARE

Am devenit
ce mi-am dorit:
scafandru să scot
din adincul mării de suflet
la suprafață epave
vechi și să le asez
pe malul dragostei
veți trece toti
pe la această consignație
să cumpărăti respirație.

DEZMIERDUL
INSERĂRII

Plopul
egal
între noapte și zi
ascultă cu ochii inchisi
largul tăcerii
Umbre ude
pe pulpe i-au încolțit
bolborosind în taină
dezmierdul inserării

FIR DE OGLINZI

Părul tău cind îl ating
se opreste din culoare.
o furtună de întuneric
se dezlăunuește
rătăcesc din clipă în clipă
repetindu-mă-n paloare
sinii mei cad și se ascund
în tufișuri de inserare
Părul tău, fir de oglinzi,
mă adună și mă împarte
în fotoliu cărnii, adinc,
bucuindu-mă cu șoapte

PRINCIPIUL POEMULUI

Inot în mine ca un animal
marin
Mă ascund de memorie
pe sub poduri de gind
Ies deasupra noptii
cind mă simt înfrânt
Apoi
o iau printre zile
și scriu pe zidurile lor
cu cărbuni aprinși
poezie.

Pe mal casele lumii
s-au trezit crezind c-a răsărit
soarele.

MALURI RUPTE

Pe malul drept al timpului
mamei
bunicul potcovestă de drum
iapa bătrînă
Pe malul stîng al timpului
mamei,
intr-o grădină din capătul
lumii.
bunica sapă zmeura și
căpușunile, cireșii și prunii,
Mama le vorbește de pe prispa.
E dumineacă.
Eu în șopronul casei
mă dau în scrinioib
pină mă trezesc abușilea
pe un camp de apă
adus de malul rupt al
timpului meu

CINĂ LA TÎRGU JIU

Brâncuși pentru că era
în Olimpul său
pe malul Jiului
i-a chemat pe
cei mai doisprezece zei
din Marele Olimp
să se așeze zileste
în jurul mesei de veacuri
pentru veacuri oferind
fiecaruia
zborul infinitului trecind la
plecare
prin-tr-o inimă română
botezată Poarta sărutului.

CIND O SĂ VINĂ TATA

Cind o să vină tata
de la vinătoare am să-i pun
ouă de porumbei în cartușiera
cerul va fi nepărat
iarba va rămine imbrăcată
în verde

Rodica Gădean

MESTECENII AU BRATE

Un pescăruș ascunde
în aripă valul.
Si îl asează
în palma roză a zapezii.
Târmul învăluie
Urma pașilor desculți
în triluri de păsări flăminde.
Mestecenii au brațe
cuprind în ele noaptea
O modeleză-n sei și frile
Ademenind crepusculul.

RECITAL

S-au stins luminile rampei.
Actriția descalță pantofii
Inundații de lacrimi
Si-n liniste densă
Presară irisi și zimbete triste.
Eliberă de dor,
Reciul din roluri celebre,
Pereții își pierd consistența,
Iar ecoul i-aduce din stal
Aplauzele unui spectator

înfrânt

NELINIȘTI

Nepăsătoare mare.
Ce-aduci tu, oare?

Ginduri inchise
în surde podoabe
Sau doruri măruite
Din vître solare
Penitru fecioare
Ce-si leaptă cintul?
Ori vrei să-mi furi visul
Ce ziua mi-l lasă
Pe brațe de păsări?
Te du!
Simt puterea
Să macin furtuna
Tu, singură mare,
Eu, numai una!

OBSESIE

Străzi paralele
Mii de străzi.
Nu pot să evadez de ele
De străzi paralele.
Mă ascund în grinzi
anotimpuri
Cariu mă-mpinge.
Cad în umbra sferelor
Rotundul îmi zgârie retina
Opresc cursul planetelor,
Mă ascund între ele,
Dar cad prin inelul de stelă
în străzi paralele.
Mă ascund în grinzi
anotimpuri
Cariu mă-mpinge
Cad în umbra sferelor
Rotundul îmi zgârie retina
Opresc cursul planetelor,
Mă ascund între ele,
Dar cad prin inelul de stelă
în străzi paralele.

George Vrânceanu

DOINA

fiice mele, Viorellă

Frunză de verde durere-mplinită,
frunză de verde frunză căzută. Lovită:
cimpul pe care-l petrec e de iarbă cosită...

Floare de-april răbușind dintre ziduri,
brinduse sfioase, licării peste friguri;
drumul pe care-l străbat are iarbă-ntrre riduri.

Holbură suie pe țigle și cintă
cocoși de tablă pe coasta-mi rănită;
față ce-o mingiile e de iarbă-oropsită...

Gemene aripi de pace-n piroane durind,
gura ce-o mint se scutură-n rouă rizind,
unde vor trece tălpile noastre?! Si cind?...

Iarbă-ntrre foile Cărții. Literă și Avint: —
prizoniere în sine —, prăpăstii care se gudură. Sint.
Palma ț-o ling. Te string în brațe... Pămînt...!...
Iarbă pină la briu prin Cuvînt...

FETIȚĂ CU CERCEI

Risul tău naște cercuri pe apă —
croiehiu al unui crin cu cercei;
rușinat ca o gură ștrîbă de sapă,
așintitul îți toarnă-n ureche ulei.

Se lasă-nvelită-n hîrtie
iarna căzută cu ochii inchisi:
tandrețe și forță ritmînd în bărbie
forja vulcanilor stinși.

Fără nume ne petrecem prin noapte
cu capul în mîinile noastre uscate
de culoarea murei necoapte.
Risul tău ca un cere peste apă se zbate;

trecem și ne petrecem prin noapte
fetișii cu cercei. lumină purtată în spate...

NATURA VIE CU FLORI DE SORA SOARELU

pornind de la un desen al Viorellă-monie

Natură cu flori de sora soarelui împăiate: —
un spațiu care urlă-nspăimîntat...!... —
veșnică viață mi-a fost cotropită de libertate.

Pe-o crenguță de măr dulce, moartea are sfîrșit: —
desenul tău adinc scăpind în piele
viețenii clești de răc înțipătă în acest obraz lustruit
al vieții —, ca-n niște degete sorbind inele.

Flecărește, împotrivindu-se pe șanțuri, firziu,
lumina pașnică a unor fumători în noapte;
— ochi acuzindu-și maestrul îngropindu-l de viu
într-o natură cu flori de sora soarelui împăiate —...
împotrivindu-te, se-mptmolește-n pagină. firziu.
desenul tău cu lanuri vîl de sora soarelui necoapte...

LA TEATRUL DE STAT REȘIȚA :

„PĂDUREA ÎMPIETRITĂ”

de ROBERT SHERWOOD

Ginduri închise
În surde podoabe
Sau doruri măruite
Din vître solare
Pentru fecioare
Ce-și leaptădă cîntul ?
Ori vrei să-mi furi visul
Ce ziua mi-l lasă
Pe brațe de păsări ?
Te du !
Sunt puterea
Să macin furtuna
Tu, singură mare,
Eu, numai una !

OBSESIE

Străzi paralele
Mii de străzi.
Nu pot să evadez de ele
De străzi paralele.
Mă ascund în grinziile
anotimpurile
Cariul mă-mpinge.
Cad în umbra sferelor
Rotundul imi zgârie retina
Opresc cursul planetelor.
Mă ascund între ele,
Dar căd prin inelul de stele
In străzi paralele.
Mă ascund în grinziile
anotimpurile
Cariul mă-mpinge
Cad în umbra sferelor
Rotundul imi zgârie retina
Opresc cursul planetelor.
Mă ascund între ele,
Dar căd prin inelul de stele
In străzi paralele.

Vrânceanu

fiice mele, Viorella

—mplinită,
căzută. Lovită :
e de iarbă cosită ...
d dintre ziduri.
peste friguri ;
are iarbă-ntrre riduri.
cintă
-mi rănită;
urbă-orepsită ...
piroane durind.
-n rouă rizind.
oastre ? Si cind ? ...
iteră și Avint : —
apăstii care se gudură. Sint.
ing în brațe... Pămînt...
Cuvint...

CU CERCEI

ce apă —
cercei ;
de sapă.
che ulei.

hișă :
in bărbie

prin noapte
re uscate
te.

ce apă se zbate :

in noapte
urtată in spate...

DRI DE SORA SOARELUI
rnind de la un desen al Viorelli

relui împăiate : —
nintat...! —
ropită de libertate.

ce, moartea are sfîrșit : —
in piele
pti în acest obraz lustruit
gete sorbind inele.

e pe sănături. fiziu,
atori în noapte ;
ui îngropindu-l de viu
sora soarelui împăiate —
olește-n pagină. fiziu.
de sora soarelui necoapte...

Moment de referință al stagiuilui tene, spectacolul pune în valoare o artistică a trupei constituind o interacție implicată o experiență profesională beneficiă. Modernitatea loacelor de expresie scenică, datea atență a relațiilor dramatice și caracterelor au drept rezultat o reprezentare unde se văd clar virtuile mire regizorale, cît și actorii, o reprezentare ce dezvăluie, poate mai înăuntră decât altădată, în Emil Reus, un actor-pedagog de prim rang, în cea mai mare parte reliefată la nivelul prezentă regizorale, „Pădurea împietrită” și o montare a cărei importanță, asemeni unei bune lectii de teatru, se recreeze în timp; această nouă înțelegere dinte Reus și colectivul reșitorean un impuls necesar și substanțial voitării talentelor tinere, reușind, în viață actorilor cu experiență, să ofere posibilități latente...

America anilor '30 (cofruntată cu rază spirituală – pandant al „gălăului economic”) i-a sugerat lui Sherwood „Pădurea împietrită”, o reflecție imatică asezată pe o stare de dezvoltare între individ și mediu, între ideea particulară al personajelor și oferătărea realității. Locul găsit: un han recare (totodată restaurant, shop, izinărie și locuință a proprietarilor), o răscrucere din estul desertoșului Arizona. Departe de „centru”, aproape de „Pădurea împietrită” – simbol al morării suflarei și punct terminus al or existenței în derivă. Piesa nu mai presionează, azi, prin radiografia soldată severă (contactul corect cu „darea problemei” și indoielnice – spectacolul nu are cum să sesizeze, ca în 1934, cind a fost scris textul – și reprezentat în premieră absolută –, ironia a autorială). Desigur, ceea ce l-a interesat pe regizor a fost să valoreze rolul cu semnificație, în consecință că în drama sherwoodiană sensibilizarea ceptorului actual, stabilind cu acesta alogul pe terenul unei problematici date și care încercuiește o „criză destin”. Regizorul a operat o selecție, renunțând la replici, monologuri, situații, personaje neconvenabile într-o prezentare ce nu se vrea oglindă fiind a acelei lumi. De altfel, atunci cind scrie situații și personaje (intrarea îngherilor, în „han” cîteva scene de plenă fizică mai ales ale neierătoasă a Jackie, vopsea precăpă de pe tele negriilor din bandă, comportamentul flegmatic al acestora...) așa-zisice, „americană”, montarea bate usor pe loc...

4) Doi interepriți tineri, Mihai Verbișchi (scrisorul vagabond și ratat Alan Squier) și Luminița Stoianovici (Gabby, fiica benzinarului), actori cu prestație scenică și farmec, portretizează siguri, convingători (Squire e o figură stranie, de Christ decăzut; Gabby are fragilitate și totodată forță vitală). Damian Oancea (Duke Mantee) construiește minuțios, în contra-replică, turnura rolului (durul șef de bandă neexploziv, incrementat pe un scaun într-o așteptare fără speranță), fiind de bun efect. George Drăgulescu, în Bunicul Maple, izbutește o creație memorabilă, pentru biografia lui artistică, o compoziție consistentă și care învoierează, prin nota ei comică, aerul sufocant al dramei. (Bătrâinul lui G. Drăgulescu e un lucid, grav și farseur, cu simțul realității și chef de viață). Personajul (contrapunctic), în cîteva scene, acaparează întreaga atenție. Mai joacă (notabil, laborios, cu unele momente intens expresive): Vasile Nedea, Liana Fulga, Ovidiu Cristea, Grigore Alexandrescu, Cristian Drăgulescu. Decorul semnat de Ion Bobeică este modest.

Antoaneta C. IORDACHE

Alexandra

Ultimile concerte susținute la București, în Studioul Radioteleviziunii și la Teatrul Român, reconfiră, de o măsură strălucită, faptul că Alexandra Guju este deja o interpretă cu totul remarcabilă, o maestră a violoncelului, o răstătă cu un amplu palmares național și internațional, și o mindre a Timișoarei, unde și-a inceput studiile muzicale la liceul „Ion Vîdu” și unde onoarea, ca solistă, orchestra simfonică a Harmonicilor „Banatul”, în mijlocul căreia a crescut și și-a desăvîrșit personalitatea artistică.

In Studioul de concerte din strada Iuliu Hossu, Alexandra Guju a interpretat, cu Orchestra simfonică a Radio-Televiziunii, sub bagheta dirijorului bulgar Alipii Naidenov, Concertul Nr. 2 în Re major pentru violoncel și orchestra de Joseph Haydn. Publicul, care a urmat pînă la refuz sala, a trăit, cu o empatie estetică, calda și nuantată interpretare dată de Alexandra maiestuoasului Allegro moderato, poeticul Adagio median sau dansantul Allegro, al rondoului final cu o însușință artistică care a relevat abundența invenției

melodice prin care Haydn și-a săurit opusul.

Am reascultat-o, deasemenea, pe în-

muzica

interpretă timișoreană și sub cupola Ateneului, cu Orchestra simfonică a Filarmonicii „George Enescu”, sub bagheta dirijorului francez Jean-Claude Berthélémy. A interpretat Concertul în la minor (op. 33) pentru violoncel și orchestra de Camille Saint-Saëns. Îmi răsună și acum în memorie acel Allegro non troppo, în care fără vreo introduc-

miniaturi Pe urmele poetului

Cind am călătorit în Republica Democrată Germană l-am rugat pe Achim Schütze, amabilul nostru însoțitor din Gera, să trecum și prin Weimar, cetatea ideală a spiritualității germanice, în care sunt condensate nu numai o lume și o epocă, ci chiar spațiu și timpul culturii unui popor. Am avut, deci, bucuria să pătrund, în mod direct, în muzeul imaginar al literaturii germane prin această prefată la „înina verde a Germaniei”, cum este denumită Thuringia. În nici un oraș din lume nu s-au adunat, în epoci diferite (să domicilișe și să-si elaboreze cea mai intinsă și cea mai valoroasă parte a operei) atât creatori: Goethe, Schiller, Herder, Wieland (dintre scriitori), Johan Sebastian Bach, Franz Liszt, Richard Strauss (dintre muzicieni), Lucas Cranach (dintre pictori). În capitala ducilor de Saxa – Weimar, principale care conduce și azi lumea weimariană nu este primul elector Johan Friedrich și Goethe. Pe străzile orașului se revîrsau suvoaie de turiști cu aparate de fotografiat, cu hărți, grăbi și să cucerească memoria Weimarului. Aproape de locul unde ne aflam, pe sub arborii din apropierea bulevardului și a pieței centrale, am zărit siluetele elegante și sobre ale jumătății clasice din cetatea ideală a lui Goethe, care sfidau prin tăcerea lor thuringiană entuziasmul turistic al oaspeților. În timp ce priveam clădirea teatrului din Weimar (Teatrul Național al Germaniei), lîngă statuia poetului să-o opriș o fală zveltă, cu haline albe și a început să-mi mîngâie cum ai mîngâia direct carnele vie a istoriei. Gestul mi-a amintit brusc de spusele lui Wolfgang Tetzlaff, un ghid mai mucilat de la Casa muzeu Goethe, care, arătindu-mi patul mic de brad în care dormise principele poeziei germane în ultimii zece ani ai vieții, îmi mărturisise că o tinără poetă s-a furăsat, nevăzută de supraveghetori, și s-a intins în patul autorului lui „Faust”. Surprinsă, cu naturalețe naiv-romantică, tinără și-a motivat gestul: să-i se transmită ceva din talentul amfionian!

Căutând urme românești în orașul lui Goethe, am aflat că locuise aici teoreticianul literar și poetul Martin Opitz (1597–1639), fost o vreme profesor la gimnaziul din Alba-Iulia, autorul unui poem inspirat din viața românilor transilvăneni („Zlatna sau despre liniștea susținătoră”). Trebuie să recunoște că m-am plimbat pe străzile blonde ale Weimarului nu neapărat ca să-i descifrez monumentele memoriale, respectate cu o devotințe inimitabilă, ci, mai ales, să-i înțeleag virtele. Urmele secolului clasic sunt foarte bogate. În 1772, ducesa Anna Amalia a chemat la Weimar pe Christoph Martin Wieland ca preceptor al curții; trei ani mai tîrziu, fiul său, ducele Karl August l-a invitat pe Goethe care se întrăgostește de oraș, de ambianța intelectuală a locului și se stabilește definitiv aici. Primii 6 ani, Goethe î-a petrecut în mica Gartnehaus, un fel de pavilion de vacanță, așezat în parcul de pe malul Ilmului. Astăzi, i se mai păstrează o parte din mobilier, un mic clavir, o masă modestă de lucru și valizele încă patinate de acele „Italienische Reise”. Totul modest, calculat, sobru, vizavi de gloria poetului și de funcțiile lui ulterioare. În 1776 a venit la Weimar Herder, iar în 1799, Schiller. Cei 4 mari scriitori au convenit și au format un cerc artistic obădit de înțelegerea, de sprînjinul material și de gestul elevat al Annei Amalia, care a reeditat aici gloria aulică a Florenției și a familiei de Medicis. În Wittumspalais (unde se află și Muzeul Wieland), portretul acestei nobile tubitoare de artă este înconjurat de portretele celor patru mari prieteni, în frunte cu Goethe, pe care-l numise pe rînd, ministru, consilier ducal și director al teatrului.

Peste toate impresiile, trebuie să spun că Wittumspalais conservă cu fidelitate epoca lui Goethe, dar, în același timp, un fel de mondenitate pozitivă a clasicismului german se oferă vizitatorului, tînind după modele franceze. Obsesia stilurilor franceze se resimte mai ales în materie de mobilier, în această privință Weimarul nu constituie decât un exemplu incidental, obsesia plenară reclamind-o Postdamul cu cele două castele, Sanssouci și Neuenpalais, deși în Weimar există și un Muzeu al Rococo-ului. Un lucru, însă, este cert. Ducea de Saxa-Weimar, și chiar ducesa Anna Amalia, n-ar fi intrat în istorie dacă nu ar fi fost protectorii unor mari creatori! Castelelor lor (chiar și cele de la Tiefurt), deși sunt pline de portrete principale, tac și vorbește numai Goethe! Weimarul încearcă, și reușește, să facă din Goethe un titan, ceea ce și este. Părăsind orașul și păstrezi mai departe, în memorie, imaginea. Dacă Postdamul este un fel de Versailles, dacă Dresden poate fi pînă la un punct o Venetie pe Elba, Weimar este, într-adevăr, o veritabilă Florență a lumii germane, o Florență în care să-a conservat la modul esențial tot ce are mai specific spiritul german.

George DINU

cere orchestrală, violoncelista expune cu pasiune, chiar din primele măsuri, tema principală. Au urmat momente de amplă trăire și expunere lirică, redată admirabil de Alexandra, care a dăruit publicului, prin intermediul violoncelului său, o profundă căldură susținătoare. După această primă parte, care se stinge cu o frumoasă frază melancolică a instrumentului solist, violoncelista și-a entuziasmat, în continuare, ascultătorii cu acele contribuții din Allegretto con moto, din acea temă cu caracter dansant, amintind parcă de alură nu numai grațioasă dar și marcat ceremonială a meneturilor, ca și cu interpretarea fascinantă a melodiei largi, pătrunse de patos romantic, ce domină ultima parte a concertului (coda), caracterizată de voiozie și elan tineresc. Alexandra Guju înregistra, astfel, în principalul centru muzical al jării, un nou și remarcabil succes, răsplătit de competență publică de la Ateneu cu nesfirsită aplauze.

Mi-o amintesc, cu șase-șapte ani în urmă, ca șefă a partidei de violoncel, în orchestra simfonică timișoreană, cum excela, de fiecare dată, indiferent cit de dificilă părea partitura, cum marca, vădit, cu valențe valorice inedite, fiecare contribuție a sa în ansamblul orchestrelor. Eleva de la Timișoara, a profesorului Simion Zimmer, studentă de la Conservatorul „Ciprian Porumbescu”, din București, a maestrilor Ion Fotino și Serafim Antropov, ca și de la Paris,

Constantin POTINGER

Unirea Principatelor Române (Moldova și Tara Românească) de la înfăptuirea căreia se implinește 129 de ani, reprezintă una din paginile cele mai strălucite din istoria multimilenară a poporului român. Temele unirii își află începurile cu multe veacuri în urmă, în conștiința și fapta a zeci și zeci de generații, pregătite fiind prin lupta neprecipită a acestora, pentru libertate și unitate statală. Obiectiv de frunte al revoluției române de la 1848, Unirea a constituit — după cum se exprima Mihail Kogălniceanu „cheia de boltă fără de care s-ar prăbuși tot edificiul național (...) o unire dorită de veacuri de toți români...“ Înfringerea revoluției, ca urmare a intervenției brute a celor trei imperii vecine (tarist, habsburgic și otoman) a făcut ca problema Unirii Principatelor să devină problema de bază a luptătorilor pasopistați, convinși că doar un stat unitar modern poate crea cadrul necesar aplicării reformelor innoitoare, atât de stringente societății românesti. Imprejurările favorizante ivite în politica continentală, în urma războiului Crimeei, au stimulat formarea în Moldova și Tara Românească a unor puternice partide prounioniste, stîrnind interesul Europei pentru cauza Principatelor. S-au creat la București și Iași comitete centrale ale Unirii, ce au deschis o amplă acțiunea organizatorică și de propagandă unionistă, mobilizând pentru această cauză întreaga națiune română. Bătălia politică pentru alegările din divanurile ad-hoc — adunările hotărătoare de Congresul păcii de la Paris (1856), în vederea consultării românilor din Principate cu privire la statutul lor politic — a condus la radicalizarea luptei pentru împlinirea idealului național. Deschise în septembrie 1857, în cele două capitale, adunările ad-hoc au avut un caracter reprezentativ, oferind un rar exemplu de patriotism și abnegare națională; deputații clăcași, pentru prima dată față în față, într-o adunare a țării cu proprietarii, au adus în discuție și chestiunea țărănească, dar au consimțit să o aminte pînă după rea-

UNIREA PRINCIPATELOR

• MOMENT EPOCAL IN ISTORIA PATRIEI

Marile idealuri ale revoluției de la 1848, pentru care au luptat masele mari ale poporului român, aveau să rodească la 24 Ianuarie 1859 când, prin „actul energetic al întregii națiuni române“, cum spunea Mihail Kogălniceanu, s-a făurit unirea Moldovei cu Muntenia, creîndu-se statul național român modern. Prin acțiunile lor energetică, masele populare au dejucat, deopotrivă, manevrele unor cercuri reaționare interne, ca și intențările unor puteri europene care și vedea sfîrșitul, prin crearea unui stat național român, planurile expansioniste în această parte a continentului. Unirea principatelor a avut o șiră însemnătăți pentru evoluția social-politică a poporului nostru, ea a deschis noi perspective dezvoltării forțelor de producție, angajării României pe drumul civilizației moderne, constituind un moment epocal în procesul plămădirii statului național unitar român.

NICOLAE CEAUȘESCU

lizarea Unirii. Adunările ad-hoc au exprimat în cel mai înalt grad voința și dorința de Unire a românilor într-o Românie modernă și independentă. Cu toate acestea, Convenția de la Paris, încheiată în august 1858, de cele săptămâni deputați garante, admitea doar o unire cîntată: o unire sub numele de Principatele Unite ale Moldovei și Țării Românești, menținută sub suzeranitatea Portii, cu cîte un domnitor ales pe viață, cu două guverne și două adunări. Se admiteau doar două instituții unice ce funcționau la Focșani: Comisia Centrală legislativă și Înalta Curte de Justiție și Casație.

In aceste momente decisive pentru propria-i soartă, poporul român și-a impus singur calea pentru înfăptuirea dezideratului național, prin alegerea unui singur domnitor, în persoana colonelului Alexandru Ioan Cuza. Votat la 5 ianuarie 1859 în cadrul adunării

elective a Moldovei, în aceeași zi domnitorul depunea jurămîntul către țară. Cu litere de aur au rămas întipărite în conștiința națiunii române memorabilele cuvinte de răspuns, adresate, în numele adunării, de M. Kogălniceanu: „În înălțarea Ta pe tronul lui Ștefan cel Mare s-a refăltat însăși naționalitatea română (...) Alegindu-Te pe Tine Domn în tara Noastră, noi am voit să arătăm lumii ceea ce toată țara doreste: la legă noi, om nou (...) Fii dar omul epocii; fă ca legea să înlocuiască arbitrarul, fă ca legea să fie tare; iar Tu, Măria Ta, ca Domn, fii bun și bînd, fii bun mai ales pentru aceia care mai toți Domnii au fost nepăsători și răi. Nu uită că dacă 50 de deputați te-au ales Domn, însă ai să domnisti peste două milioane de oameni (...) Fii simplu, Măria Ta, fii bun, fii Domn cetățean, urechea ta să fie pururea deschisă la adevăr și închisă de Justiție și Casație.“

Successul alegeriei din Moldova a bilizat partida națională din Tara mănească. Unirea putea triunfa nu prin alegerea lui Cuza și la București, numai că aici, conservatorii erau deputați. Conducătorii luptei naționale au mobilizat atunci poporul București, precum și miile de tărani împrejurimi. În zilele de 22, 23 și 24 ianuarie, Bucureștiul cunoaște o adrată efervescentă revoluționară, presiunea maselor populare, adunătivă din București, cu unanimitatea celor 64 de voturi, îl alege domnitorul Alexandru Ioan Cuza la 24 ianuarie 1859. Dubla alegere a consacrat națiunii române de unire și a pus rile puteri europene în față unui împlinit. S-au arătat ostile mai Turcia și Austria, concludente declarăriile ambasadorului acestuia la Constantinopol: „Români uniti consideră suzeranitatea Portii și însăși o nedreptate; ei vor socoti tara prea mică, vor aspira la un stat independent cuprinzînd Bucovina, Transilvania, Banatul. Nu, un asemenea nu trebuie să existe, el ar amenința Austria pînă în măduva oaselor.“

Implacabilul mers al istoriei popor nu poate fi însă opit; peste două decenii, România își va cucerî dependența de stat, iar după încă patru decenii, în 1918, își va cucerî independența națională, într-o luptă de temelie a acestor mărețe însăși a fost pusă la 24 ianuarie 1859.

Prof. dr. Nicolae SACAR

Fără îndoială că elaborarea unei cărți despre mișcarea literară bănățeană, din perioada 1880—1918 este o întreprindere dificilă, necesitând o cunoaștere profundă a unor fenomene socio-culturale specifice acestei părți a țării, provincie subjugată în acea vreme, de Imperiul austro-ungar. Se impune, astfel, ca perspectiva istorică a abordării investigațiilor să fie consolidată pe teme documentelor, acestea fiind analizate, în contextul structurilor politico-ideologice ale epocii respective. Unul din mariile merite ale lui Virgil Vintilescu constă chiar în scrutarea unui impresionant număr de referințe — am putea spune — arhivistice și în reconstruirea, în baza datelor oferite de ele, a climatului spiritual românesc din Banat, între anii 1880—1918. Iluminat din diverse unghiiuri socio-culturale, ni se dezvaluie întregul edificiu literar al provinciei, el apărind limpede conturul și deoarece importanță incontestabilă în cadrul istoriografiei literare naționale.

Titlul cărții ar putea să sugereze o structură „secvențială“ a lucrării, o independentă totală a capitolelor. Dar, în realitate, studiul în ansamblu este unitar, una din axele lui principale fiind relevarea solidarității naționale, manifestată, în acea epocă, în plan spiritual bănățean, prin sincronizarea cu mișcări și curente literare din Tara liberă. Însăși structurarea cărții se sprijină pe un ligament vizibil din perspectivă metodologică, reușindu-se să fie clădită o arhitectură exegetică, în care acribia științifică susține fiecare trajecț al discursului critic în strînsă legătură cu ansamblul studiului.

Prinul capitol („Împlicarea presei bănățene în viața literară“) — acesta fiind și o succintă istorie a presei din sud-vestul României, de la sfîrșitul secolului trecut și începutul secolului XX — evidențiază interesul publicațiilor de aici (ele neavând profil literar) de a promova creații originale apartinând spațiului geografic bănățean și de a reproduce texte literare reprezentative din periodicele prestigioase ce apărău în Transilvania și peste Carpați. (În paginile lor au fost tipărite chiar și traduceri din literatura universală). Astfel se creau condiții favorabile pentru propăsirea literaturii din această parte a țării și pentru dezvoltarea gustului literar. În acest sens, un rol deosebit l-au avut și societățile de lectură și conferințe literare care fac obiectul capitolului următor. Pe fondul spiri-

Sincronizare și integrare spirituală

tual cristalizat au loc deschideri (care pentru prima dată, acum în această lucrare sunt sistematizate cu deplină înțelegere a fenomenelor) spre critica și istoriografia literară modernă, precum și receptarea clasiciilor: Titu Maiorescu, Mihai Eminescu, Ioan Slavici, Ion Creangă, I. L. Caragiale și George Coșbuc. Aceste sevențe cuprind numeroase surprize, publicațiile bănățene conservînd nebănuite fapte, ce învederează un puls cultural autentic, preocuparea statorică de integrare în spiritualitatea națională. Fiind conturat într-îngul „fundal“ al mișcării literare bănățene, urmează firesc, examenul critic al acesteia, insistîndu-se asupra creației autorilor reprezentativi.

S-a inceput cu folcloristica (prea adeseori istoriografia literară pierde din vedere acest domeniu atât de important pentru dezvoltarea literaturii române!) reliefindu-se pe parcurs, evoluția ei de

la amatorism la știință. E înfățișată activitatea pe tărîmul creației populare desfășurată de Simion Mangiu, Gheorghe Alexici, Iosif Popovici, Emilian Novacovici, George Cătană, Enea Hodoș, Avram Corcea (inclusiv deja în folcloristica noastră) Sofronie Liuba,

banatica

Aurel Iana și Iosif Bogdan (prezentați acum, pentru prima oară, într-o tratare aproape monografică ultimul fiind necunoscut, pînă în prezent); referitor la acesta, autorul cărții valorifică un bogat materialul de arhivă, inedit).

In ultimele decenii, îndeosebi după înființarea Editurii „Facila“, valorificarea moștenirii literare bănățene a înregistrat în ritmul nou modern al literaturii, impuls de apariția pe plan național al marilor clasicilor și de dorința înnoire a scrierii atât de relaționării scriitorii din generația post-eminență. Aceasta marind etapa în care mișcarea literară bănățeană, se tot mai clar diferențierea între valuri estetice și cele culturale, creația scriitorilor răspunzînd cu mijloacele și situații, idealurile sociale și naționale. Provincia își afirmă potențialul creației dovedind vitalitate și viziuni naționale, ceea ce înălță prejudecata, din păcate, încă mai persistă în centre culturale ale țării, cum și Banat, în perioada respectivă, ar fi dominat un epigonism sterpu, drept mare a unei înriuriri covîrșitoare a partea marilor scriitori clasicici. Dintre trivă, după cum arată Virgil Vintilescu, aici s-a făptuit o assimilare organică a orientărilor literare din țară, iar mai cu seamă în proză, s-a dus „devansări“, care enunțau specific unor opere ale marilor scriitori români, apărute mai tîrziu.

Aurel TURCU

* Virgil Vintilescu SEVENTE RARE, Editura Facila, 1987.

ADRIANA PĂIUȘAN: „Zi de mai la Monoroșlie“.

frizzon フリゾン **arcadean**

prof. dr. Nicolae SĂCARU

fost șocată în momentul în care relațiiile de nedeterminare ale lui Heisenberg și principiul complementarității lui Bohr veneau să arate că în fizică, adică în prototipul științei naturale „exacte” adevărul nu poate fi stabilit fără aporțul subiectului, că la nivel micro natura nu ni se dezvăluie „nudă”, „obiectivă”, ci obiectul pe care dorim să descriem prezintă un comportament rezultat din interacțiunea cu aparatul subiectului. Deci obiectul nu se lasă perceput nemijlocit, ci numai cu ajutorul aparatului care introduce variații „subiective”. Această limitare părea dezastruoasă pentru cei care credeau în mitul „obiectivității”, dar ea este deschidere pentru acei cercetători care văd o conexiune subtilă profundă între subiect și obiect chiar în intimitatea structurilor materiei. Există o anumită „circularitate” între obiect și subiect între natură și om, așa cum a observat Carl Weizsäcker, căci natura nu este străină de omul care vrea să o cunoască; ea, natura, este anterioară cunoașterii, însă numai cunoaștere

află ce este natură.

Așa stînd lucrurile, rezultă că pri-
conexiunea circulară subiect-obiect să
introduse, în chiar miezul lumii obiec-
tive, valorile și interesele subiectivită-
ții. Cunoașterea umană nu poate fi pu-
„obiectivă“, deoarece și ea se desfășoară după anumite interese. Știința nu
este neutră axiologic, cum se susține în
mitul pozitivismului și neopozitivismu-
lui, ci, dimpotrivă, este ghidată întotdeauna, arată îndreptățit Habermas, c
un interes de cunoaștere integrat unui
proiect socio-cultural sau care urmă-
rește, la urma urmei conservarea spe-
ciei umane. Sau cum foarte frumos
observat în filosofia românească
D. D. Roșca: „judecata de existență
lucrul acesta există 'presupune ca pre-
labilă judecata de valoare 'lucrul aces-
mă interesează, mă privește'. Astfel,
orice funcție de cunoaștere vine dintr-o
evaluare“.

Ioan BIRIS

In zori, Aradul se trezește din somnul său aparent — de fapt orașul nu doarme niciodată — pentru a întineri în roșul soarelui; lepădîndu-se de vesmintul nopții, cum și de povara vîrstei sale seculare, el își pulsează singele vieții prin vastele-i artere. Singe improspătat de o optimistă vigoare pentru inima sa industrială (să numim și marile-i uzine: Întreprinderea de vagoane, Uzinele textile, Combinatul de prelucrare a lemnului, Întreprinderea de mașini-unelte, adăugînd-o și pe „mezina” lor, Orologeria industrială), pentru creierul său spiritual (școlile, bibliotecile, casele de cultură, teatrul, redacțiile ziarelor), pentru întreg acest organism uriaș.

In orele dimineții, Aradul muncește. Există un fluviu al celor de azi cu o curgere mai mîndră și mai puternică decât cea a apelor mari, fie ele și ale Mureșului cel legânător de legende nemaiauzite și de istorii adevărate. Puterea asta va pune în mișcare mașini și agregate (urmînd legea unei perpetue înnoiri), va produce bunuri materiale, de care are nevoie patria acum, pentru a-și pregăti viitorul după vrerea și dăruirea celor ce s-au angajat pe un drum numit revoluție. Cei care fac ca lemnul pădurilor să-și asle împlinirea uimind o lume întreagă prin măiestria lor, cei care trimit vagoane să alerge pe căile ferate ale Europei, cum și pe șinele străbătînd alte continente, ori dăruind capitalei, printr-un gest de firească dragoste, vagoanele metroului, cei care urzesc valurile țesăturilor multicolore, în stare să învăluască de mai multe ori bătrîna planetă, cei care migăleșc asupra delicatelor și preciselor mașinării de măsurat, cei care veghează asupra proceselor chimice desfășurate în giganticele „rétorte”, cei care fac să crească întruna „familia strungurilor românești” și alcătuiesc, acum, cele mai moderne utilaje, transformînd visul și speranța în realitate, lăsînd în urmă modelele clasice și deprinzînd tot ceea ce înseamnă automatizare, robotizare, ca să înlesnească altor întreprinderi românești folosirea procedeelor tehnologice avansate, urmînd, precum ortacii lor din marile uzine arădene, indemnurile și învățămîntele secretarului general al partidului, tovarășul NICOLAE CEAUȘESCU, tot în ceasurile dimineții venind să vadă aceste locuri și răminindu-ne astfel proaspătă în memorie o dimineață care a fost una a noii industriei arădene.

Se muncește intens, pretutindeni, și cînd ziua ajunge în miezul ei și soarele umple curțile interioare ale orașului cu o lumină de miere. Cum cele, de pildă, de pe strada numită Eminescu și care e o stradă a patriei, istoria ei intrînd în istoria mare; să povenim despre redacțiile „Românului“, „Tribunei“, „Gura satului“, militantele pentru desăvîrșirea unității noastre naționale, despre lăcașurile unde se adunau muncitorii socialisti în același de neuitat 1918, sau despre cele care au găzduit memorabile șezători literare, spectacole, intruniri politice, ele, toate, dind un loc de cinste Aradului în actul Marii Uniri.

Eugen BĂNESCU

NINSOAR

azurii cu plisc de foc...“ etc. Scoica reprezintă principiul feminin, instinctualul și refuză îmbierile soarelui, tentațiile cunoașterii, ceea ce declanșează conflictul, tragedie am zică melancolică, ce rămâne deschisă: „Da scoica amețită și confuză / voind să-și ocrotească boiul fin... / fugi-n adinc sărind din treaptă-treaptă...“ Această fugă, acest refuz ai acceptării ceva necunoscut este miezul actului tragic. Nu scoica suferă aici, ea este inconștientă, ci soarele arzind de iubire ce cutremură corturile oceanului: „Iar soare visind un golf utopic / de mii de ani nici azi nu s-a-mpăcat / ci cade brusc în adîn-îmi la tropic

mente spus. Încearcă acest lucru întări-o forțare rațională, violentind sensibilul, carnalul. Femeia se salvează de tentațiile bărbatului prin fuga în apele primordiale, somnolente. Să zicem o fugă de istorie. Este ceva asemenea salvării lui Dafne de amorul lui Apollo, temă ce l-a mai ispitit pe Doinaș. Insatisfacția rămîne soarelui, spiritului, bărbatului și este consumată, transfigurată prin creație și celebrare: „stropind cu foc în corturi țuguiate / pilastrii lumii, algele de sus / ce plîng pe cer și ard învăpăiate / să le sărute după ce-a apus”. Soarele neîmpăcat și suferind poate fi abstractul, generalul în năzuință sa spre concret, spre realizarea, însămînțarea lui în diferențiat (particular). Aceste abstracte singur ca ideea lui Hegel simte nevoia instrăinării în devenire, în istorie. Năzuiește el, unul, spre ce este multiplu, individual, pulsind de viață. Aceste jocuri dintre unu și multiplu l-a obsedat mereu pe Doinaș. Există o „foame de unu” (titlul antologiei sale), de întoarcere prin multiplu încărcat de sensurile și valorile existenței și vieții. Un „unu” care a nuntit. Un „unu” care reverberează cîntind întreaga lume, un „unu” care nu mai îngheăță în sterilitatea și singurătatea lui. Un „unu” viu în tcată splendoarea clarității sale ideatice care revine îmbogățit din parcurgerea multiplului. „Soarele și scoica” prefațează premoni-

Spre înalte cote valorice

Aradul este un vechi centru cultural de glorioasă tradiție, care în cele patru decenii de Rep. a cunoscut o nouă dezvoltare, literatura ce se creează aici tinând spre înalte cote valorice. În contextul emulației creațoare din decenile republicane s-a individualizat și literatura scriitorilor care trăiesc și creează la Arad. O retrospectivă asupra literaturii în decenile republicane evidențiază și continuarea activității unor scriitori care au publicat (sau au debutat) în perioada anterioară. Apoi cea a scriitorilor care au debutat în aceste patru decenii de Rep. recunoscute ca valori ale literaturii contemporane, dar care au plecat din Arad spre Capitală. Este cazul lui Titus Popovici, Stefan Aug. Doinas, Paul Everac, Mircea Micu, Francisc Munteanu, Carolina Ilie. Asupra spațiului literar arădean a rămas, însă, amprenta activității lor. În al treilea rînd, revigorarea literară a Aradului, în ultimul timp, se datorază unei noi generații de scriitori, dintre aceștia destăinuindu-se prozatorii, care au făcut să se vorbească tot mai mult despre grupul de prozatori de la Arad (Florin Bănescu, Gheorghe Schwartz, Horia Ungureanu). Ca urmare a acestei intense activități literare, a luat ființă la 13 aprilie 1983 și Cenaclul din Arad al Uniunii Scriitorilor. De altfel, și premiile obținute de scriitorii arădeni (nu toate amintite în acest articol) sint o recunoaștere a valorii cărților pe care le scriu. Creația scriitorilor care au sedimentat în patru decenii de Rep. o parte din literatura contemporană va fi surprinsă aici în trăsături sintetice. Lucian Emandi a publicat *Lumina înimii* (1977), *Îmblânzitorul de taine* (1980), *Drumul pe ape* (1985). Imaginea poetului este conturată poate deplin (mai ales în ultimele două cărți) ca un spirit echilibrat, atrăs de formele perfecte ale poeziei (sonetul), lucrând în această manieră teme vaste. Lirica lui Emandi se constituie ca un elogiu al frumuseții poeziei, o expresie a multiplelor relații dintre arta sa și ipostaze diverse ale artistului, întrebându-se despre rolul (și rolul) poetului și al poeziei. Sub semnul unei clare maturități a debutat Ilie Măduța — *Corabia autohtonă* (1969 — premiu Asociației Scriitorilor din Timișoara).

Poezia sa pare constituită într-un univers specific, cu teme și motive care însigură stabilitatea valorică. Aceste motive trec prin volume — *Măști de zăpadă* (1973), *Vacanță perpetua* (1975), *Tărîmul de flacără* (1976), *Nălucile de aur* (1980). *Orarul păstrăvului și al mierlei* (1982 — premiu Uniunii Scriitorilor din R.S.R.). *Albastra putere a lirei* (1984) — devenind constantă poetică și marcând individualitatea poeziei sale. Ilie Măduța n-a fost, prin ceea ce a publicat, un poet al surprizelor. El și-a scris opera prin volume, nu și-a redescoperit-o cu fiecare volum. În prima carte a lui Florin Bănescu — *Să arunci cu pietre în soare* (1974) — se poate observa cîteva caracteristici mai pregnant afirmate în *Anotimp al ninsorilor albastre* (1975), *Seminițele dimineții* (1977), *Ierni peste tei* (1978), *Tangaj* (1980 — premiu Asociației Scriitorilor din Timișoara), *Calendar pe o sută de ani* (1982), *Moara de apă* (1984). Anume, monologul rememorativ, inclinația spre nărujirea infuzată de lirism, valențele povestirii, inflexiuni ale prozelor moderne truabile în montaje epicului, tangarea în memorie, îmbinarea ficțiunii cu documentul. Înțîlnim în proza lui Florin Bănescu o adeverărată voluptate a povestirii. Această *vorbire dulce* este una din marile cîștiguri ale poezierilor sale. Un roman modern prin structură, vizuire și concepție a realizat Florin Bănescu în *Drumul gugulanilor* (Strada) — 1987. Este un roman modular, format din fragmente narrative ce-si păstrează și individual valoarea. Prin creația de pînă acum, Florin Bănescu a dovedit că este unul din importanții prozatori ai generației sale. Un scriitor apropiat de epica de analiză, dar și de ironia fină, parabolă și parodie, de construcția epică vastă se dovedește Gheorghe Schwartz prin *Martorul* (1972) — premiu C.C. al U.T.C. —, apoi *Ucenicul vrăjitor* (1976), *Pietrele* (1978). A treia zi (1980), *Spitalul* (1981), *Maximele-Minimele* (1984), *Castelul albastru* (1986), *Om și lege* (1987). Gheorghe Schwartz s-a angrenat în realizarea unui ciclu epic, folosind documentul și ficțiunea literară, urmărind, prin timp, viața unui orăș și a oamenilor integrați în destinul său. Scriitor intelligent, cu lecturi mereu proaspete, Gheorghe Schwartz folosește

o seamă de procedee literare nu tocmai la îndemna cititorului obișnuit. Horia Ungureanu a debutat cu volumul *Ochiul zilei de ieri* (1976), publicind, apoi, cărțile *Vara bunei speranțe* (1979), *Răzbunare ratață* (1982), *Firul de iarbă* (1984). Proza lui Horia Ungureanu evocă un sat și o colectivitate lumea Ridușului, ținut de interferență, cu deschideri spre dealuri, dar și spre spațiul cîmpie. *Vara bunei speranțe* rămîne un roman încheiat. Într-un fel, el este o verificare, sau, poate, o confruntare cu un tip de proză ce și-a statuat celebritatea. Un poet cu un univers poetic constituit se dovedește Vasile Dan încă de la prima apariție editorială — *Prievilește* (1977). Următoarele volume — *Nori lumișni* (1979), *Scara interioară* (1980) — premiu Asociației Scriitorilor din Timișoara, *Arbore genealogic* (1990), *Înțimplări crepusculare și alte poeme* (1984). *Elegie în grădină* (1987) — confirmă că poezia înseamnă o confluență a momentului de inspirație cu o mai vastă și indelungată aplecare spre izvoarele culturii.

Două temeinice cărți de istorie lite-

rară — *Scriitori tribuniști din își arădeană* (1983), *Insemnănum scriitori* (1987) — rezultat al presei arădene, a scris Iulian transprezentind un domeniu îprobă acesei decenii. Literatura încă slavă (reprezentată, mal cînd creația lui Ondrej Štefanko — primul premiu Uniunii Scriitorilor R.S.R., Pavol Bujtar, Dagi, Ina Noaca și alții scriitori din Năsăud, găsește acum condiții prielnice ca năstare. Scriitori aflați la prima vîrstă ca Dumitru Toma (Ioan Călin Dumitri) (1985) — premiu U.T.C., Ligia Holuță (Frigul înșteptor — 1985), Romulus Bucur (Greutățile nelii pe hirtie — 1984) sau deindată volum colectiv, ca Gheorghe Tătăru (Cimpia secretă în Argonauți) și oferă o creație literară ce deține favorabilă perspectivă de evoluție.

Aceste succințe analize sint, deosebit de relevante pentru valoarea literaturăi românești. Se scrie în această parte din țară Transilvania.

Alexandru

Ondrej Štefanko

DA

Iubitori de pace au fost și pentru nimic în lume n-au vrut să plece.

Nu voiau să frunzărească cărți în care se vorbea cu disprezzire.

despre ei, în care nici nu se vorbea despre ei.

Iubitori de pace au fost și pentru nimic în lume n-au vrut să plece.

De aceea și ei, strămoșii mei iubitori de pace, s-au dus să spună da.

Ivan Miroslav Ambrus

ÎN CLIPA HOTĂRITOARE

Ei au accentuat totul, au apăsat prin culoare și au apăsat prin cuvînt.

De atîtea ori au fost ștersi din cărți și din dicționare de atîtea ori le-au pus nume de batjocură...

Si totuși au rămas

Nicolae Nicoară

DINSPRE MUNȚI SE TRĂIEȘTE VERBUL MEU...

Dinspre munți se trage verbul mătăsorită în spate. Tăcere inspicată în filoane, Ori fulger despletit în curcubeuri. Pe aceste sfinte plaiuri transilvăneiene.

Acolo, între cetini și mirări, Lumina mă țipătă întâia oară. Cind singele mi se făcea cărări. Din Miezul Adevărului spre Tării de la poalele Munților.

Si-am înțeles că voi avea de dînaș. De dinspre veacuri umilite-născute. Povara unui grai mereu sedusă. Si mistuit ca flacără pe rug!

Cite cuvinte au scrumit de vîlă și de cînd. Călăi plăti și răspăliți anumită prindere. Dar limba asta ne-a rămas în excepție. Legitimind c-am fost și că vom răsuflare.

Verbul meu se trage dinspre Mătăsorită. Cum Aerul din sinea Lui firește. Oprește-te o clipă să-l asculti. Omule bun, de tine să grăiasă.

Elena Stoenescu-Muntean a adus tributul extrem de valorosă. „Mătăsorită (un grupaj de tapiserii spațiale formă cilindrică), monumentul național, trăti cu o mare forță de iradiană populară a unui spațiu vast, central principal în ansamblul din Sala Dalles. Alături Anamaria More Saghi, cu o tradiție de dimensiuni mai mici, cu un profund și forme uneori cochetătoare, o notă de caldă intimitate.

A treia generație de artiști arădeni este reprezentată de un compact de tineri. Menționăm de teve nume: pictorii Doru Păcurar, miniștrul Oprea Penișoră, Mihaielar, sculptorii Petru Stoicu (pozantă modelaj de mare finețe), D.

Paina, Mihai Păcurar (a cărui abordare a formei evocă, parcă, pe la meșterul medieval, adăugind grosimea de umor grotesc), Ovidiu Gules, a cărui cînd Adrian Selegean, Sonja Curticean, Octavian Bora, Magdalena Simoș, Maria Odry (afărată într-o capabilă evoluție), tapisera Gyöngyi (lucrările ei de mari dimensiuni sunt plătoind un roșu profund, cu o erină tehnică impecabilă și un impuls deosebit), ceramistul Zoltan Stelarc (ingeniozitatea modulilor săi a obiectelor), preajmă mulți vizitatori ai expoziției. Privită în perspectiva plastică, nești contemporane, prin interacția acestei expoziții, mișcare artistă arădeană ne apără insuflare de la propriu, evitind spectaculoase. Deosebit de interesantă este doar, în același timp, deosebit de siguranță orice complex program. Pentru artiștii arădeni, această naștere se dovedește a fi, încontestabilă, eveniment de referință.

Horia MEDELEA

Orizont plastic arădean

nate dintr-o creație cu aspecte diverse, ale lui Ioan Tolan.

Din generația de mijloc se desprind doi coloriști, Pavel Alasz, care a operat o întoarcere la pictura sa de început, executată pe suprafețe mari, adăugind însă cuceririle sale ulterioare, obținute în tehnica gruriilor colorate, surdinate, și Ladislau Babocsik, pictor care smulge paletei intensitate cromatice, controlate de inteligență și sensibilitate rafinată. Aportul în pictură al acestei generații este întregit de nota suprealistă a lucrărilor lui Ioan Kett Groza și de expresionismul lui generis, cu interesante căutări în culoare, practicat de Zoe Eisele Szűcs. Grupajul amplu și omogen de lucrări datorat Liei Kocsis József, a constituit o plăcută surpriză, prin maturitatea exprimării picturale, prin problemele dificile de substrucțură compozițională tradusă în culorare. Un loc aparte în cadrul mișcării plastice arădene actuale îl ocupă grupul de graficieni din această genera-

cătură poetică. Recurgind la „clasica“ tehnică a gravurii pe metal, Maria Tamaș îi descoperă resurse noi pentru a transmite idei contemporane majore, iar Acuлина Strașnei Popa scoate la iveală, în lucrările sale, tensiuni adânci ale psihicului uman, traduse pur și simplu, într-o hașură deosebită, febrilă. Alături de aceștia, Lucian Cociuba, cu o tehnică fină de ilustrator și Mircea Senic adaugă contribuția lor notabilă.

Dintre sculptorii acestei generații, atenția sa a oprit, în primul rînd, asupra lucrărilor Deliei Brîndușescu-Serban. Compozițiile ei complexe, bazate pe forme și motive arhaice românești, re-elaborate de fantasia și gîndirea artistei, configurație un „topos“ care îmbie la meditație. Dumitru Serban, artist capabil să domine volume și mase mari de materie, se dovedește un explorator îndrăzenit al formei încărcate cu semnificații simbolice. Un capitol admirabil reprezentat în expoziție îl constituie tapiseria, tehnică în care

— Scriitori tribuniști din ideană (1983), însemnări lume a visurilor, a idealurilor, a scriitori (1987) — rezultat al dor aspirații. Accelerarea procesului arădenesc, a scris Iulian Berceanu, transformare și de înnoire a lumii prezentind un domeniu împreună cu probleme tot mai complexe și este decenii. Literatura și rolul generației tinere, în vacă (reprezentată, mală contemporană, în făurirea lumii) și la lui Ondrej Štefanko — re.

mit premiul Uniunii Scriitorilor noastre socialiste îl este S.R. Pavol Bujtar, Dagmarie, în cel mai înalt grad, grija oca și alți scriitori din Nădlă asigurarea tuturor condițiilor să se acum condiții prielnice și ca tineră generație să poată exista. Scriitori aflați la prima visurile cele mai înaripate. În ca Dumitru Toma (Ioanul Comunist Român educă tinerinici (1985) — premiul C în spiritul muncii, al demnității F.C. Ligia Holotă (Frigul și cîntel, îl inspiră un profund de 1985), Romulus Bucur (Greutatea față de patrie și popor, conținut pe hîrtie — 1984) sau debuna îndatoririlor sale socialiste. Um colectiv, ca Gheorghe Istei tinere îl este proprie inclinăție secretă în Argonauți — pre fapte mari, spre aspirații noastre și creație literară ce desemnează — Tineretul — arăta tovarășul orabilă perspectivă de evoluție LAE CEAUȘESCU — prin diverse succințe analize sinteze, cîsmul și receptivitatea sa la ideea pentru valoarea literaturii de libertate și dreptate socială, scrie în această parte din hîmbările înnoitoare, a reprezentării lungul istoriei un însemnat factor progresului societății. Din veac în el a preluat și dezvoltat virtuțile tradiționale înaintate ale poporului: înțind greutăți, dind nenumărate, el a jucat un rol de seamă în impotriva asupriorilor, pentru obirea socială, prin cucerirea și area independenței și suveranității silvaniei.

Alexandru R.

are pîntecul tărînei și apere fructul lacrimilor ei, tru ei și pentru alții în clipă hotărtoare accentuat cu al lor și cu al nostru

Nicolae Nicoară

NSPRE MUNȚI SE TRĂIE VERBUL MEU...

O nouă dimensiune

naturi artistice ale cărui și creații se fac profundă tăcere și discrepantă, atunci cînd în ochii lumii, opera lor surprindă prin acumulării, prin ineditul vizionului, prin suprapusul unei înțeleas că voi avea de dinspre originalitatea artelor lor. Tînspre veacuri umilită și plasticiană Adriana Păiușan este una din aceste hărăzită cu o discreție

s-a suprapus. peste îndepărtății și laborioase creații, ce și înțeleas că voi avea de dinspre originalitatea artelor lor. Tînspre veacuri umilită și plasticiană Adriana Păiușan este una din aceste hărăzită cu o discreție

carnale, evocînd multă materie și culori puternice, extrase dintr-o natură veșnică explozivă. Dar, dacă aceste achiziții mai vechi, aduse din anii de studii, au continuat în pictura ei, pînă în clipă de față, artistă a știut să treacă, prin acuarelele adunate pentru înțîial. Pictura ei evocă o lîncă transilvană, în care lumeni pămîntul slujește la a imagine stemică a unei lîncă de tară cu valori statuite și adângi și formă uneori cochetă, de caldă intimitate.

treia generație de artiști pînă în prezentă de un act de tineri. Menționăm doar numele: pictorii Doru Păcurar, Oprea Penișoră, Mihaela Bălăneanu, sculptorii Petru Stoicu (poză modelaj de mare finete), Dumitru Bîlcescu, Mihai Păcurar (a cărui viață a fost extinsă, un grupaj de tapiserii spațiale cilindrică, monumentală, cu o mare forță de iradiere, care a unui spațiu vast, principal în ansamblul său din Sala Dalles. Alături de Maria More Saghi, cu o temperană mai mică, cu un mod și forme uneori cochetă, de caldă intimitate.

Adrian Selegian, Sonia

Stoinescu-Muntean a adus

în perspectiva plasticii

contemporane, prin intermediația modulilor săi a operei

de liceului, prof. Lăzărescu și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

Damian, precum și ele-

Laura Bogdan, Dorina

Scîni și Iosif Mesaros. De-

ci nu mulți vizitatori ai expozi-

ției, ceramistul Zoltan Steinectoreanu, prof.

ciuța moduluri săi a operei

de liceului, prof. Dorin Șerbescu, prof.

în perspectiva plasticii

de liceului, prof. Valea

EFERVESCENTĂ SPIRITALĂ

Literatura sovietică se situează între cele mai valoroase din lume, cu deosebite confirmări în circuitul universal (numeroase premii internaționale), cu opere ce oglindesc polidimensional societatea sovietică de astăzi, o societate în care au fost soluționate cele mai mari probleme sociale, în care a atins un mare grad de maturitate sistemul relațiilor sociale, o societate a democrației autentice, reale. Restructurarea din U.R.S.S., declansată de Plenara C.C. al P.C.U.S. din 23 aprilie 1985 și de al XXVII-lea Congres al P.C.U.S., din 25 februarie 1986, privește, desigur, și fertilul climp al literelor sovietice; în Raportul la cel de-al XXVII-lea Congres al P.C.U.S., este subliniat faptul că „sănătatea morală a societății, climatul spiritual în care trăiesc oamenii sunt determinate în mare măsură de starea literaturii și artei. Reflectând nașterea noii lumi, literatura noastră a participat, totodată, activ la statonnicarea ace-

teia, formind omul acestel lumi — patriotul sării sale, internațional autentic“. Generațiile literare a căror apariție s-a datorat Marii Revoluții din Octombrie (generații tipice antrenate de orice veritabilă revoluție într-o cultură), adică: cea dintâi, cu Małakovski, Gorki, Šolohov, Bokov, Alexandr Tvardovski, Leonid Martinov, Lunacearski și a., „pe creștere“ a doua, cu Gheorghe Marcov, Evgheni Evtușenko, A. V. Vampilov, V. Axionov, A. Kuznetcov, V. Konețki, G. Vladimov, Boris Sergunenkov, V. Liakov, Vladimir Solouhin, Gr. Vieru, Valentin Raspoutine, Rima Kazal, Tatiana Rebrova, Andrei Voznesenski, Robert Rojdestvenski, Eugen Vinokur, Rasul Gamzatov și a. (ordinea nu este cea valorică !) și, de asemenea, Larisa Vasilieva, Dmitri Alentiev, Igor Rimoruk, Serghei Birukov, V. Tokorev, Viktor Esipov, Zoya Velihova, Elena Vicol, Maira Salikova, Nikolai Morozov și a. ilustreză bogat, complex, între tradiție și inovație, un stil de creație cu multă personalitate, de neasemuită măreție, de distinctivă efervescentă în cadrul genului. Corola de poeme — propusă cititorilor revistei —, sub semnătura citoror stele ale fluxgenerației, conjugă în modul lor distincțe cîteva din marile probleme existențiale. Încercind firească proiecție de suflet din „cîmpia adevărului“ în acea „priveliște a Flintei“.

Ion PACHIA TATOMIRESCU

Evgheni Evtușenko

ULTIMUL STIH

Cum oare o să scriu ultimul vers?
Eu sper că-i stihul-meteor în univers...
Să-n taină-mi zic din bocet cu luminări de seu:
„Nu mi-e stîrșitu-acela — și-ntr-adevăr, nu-s eu...“

Robert Rojdestvenski

OCHIRE...

Și totuși,
trecind printre vlăsie și pustie,
cred în copii ca-n mine însumi;
știm:
viața nu se sfîrșește,
nu se răcește,
nu-și pierde puterea
nici măcar o clipă...

Noi ținem minte scripture:
da, orice Astăzi —
de miine — o să fie Ieri...

Andrei Voznesenski

VINĂTOR

Umblu mereu pe urme de linx,
dar fiara, din urmă, s-adulmece poate;
jivina-i de veghe — mai ca un sfîox —
și-i simt răsuflarea parcă din spate.

Piș-piș-piș, piș-piș-piș pe drumul de tuș,
eu umblu întruna, din zori pînă-n seară;
numai să nu aibă pașii cei de plus —
cind chitesc eu arma, în spate să-mi sară...

Dar în țeava puștii cu cătare gri,
linxul se rotește, risul parcă stri...

VORBESTE MAMA

„Cind ai fost în mine cît un ochi de șarpe,
tatăl tău, pe-atunciă, hoțări să stai —
gîndeam despre tine, fata mea din harpe;
să te dăm rodiri, ori guri de rai...?“

Cozile-ți de aur despletite-n gind —
raze-n amintire, pe albastru plai,
și-astăzi mă întrebă — ecou fluturind:
„sămîntă rodiri, ori guri de rai...?“

Evgheni Vinokurov

IN PUTEREA FIRII

Prin forța lucrurilor diferite,
trecut-am — peste pietre colțurate — vieții.
Zile lungi și nopti mereurite
tectonica poetică mi-o dăruiră cetei...“

Pieri-va urma poeziei mele, ori
în sufletul cuiva s-o mai ivi nuntirii?
Nu pot să spun sub ochii-meteori —
și ce se poate spune e-n puterea firii...
Prin forța lucrurilor diferite — știu —
am devenit de piatră cenușiu...

Rasul Gamzatov

CÎNDVA, DEMULT...

Cîndva, demult, au fost rostite
cuvinte mari cum doar aceste:

LIRICĂ SOVIETICĂ

ADRIANA PÂIUSĂN: „Ciclamă roșie“ II.

„Ca bogza cu priviri tivite
dragostea oarbă totuși este...“

Tu, în destine, îți împlini
întortocheata rădăcină
și, credințioasă tîie, îi ciință
înnul cu vulturii de lumină!

Tu, dragoste, fără oprești,
treci chiar peste granitică piagă,
peste ale mărilor priveliști,
cătind în ceată pe cel drag...

Doar tinerii infricoșăți,
fără de minți (ori le au crude),
birfesc iubirea-mpătimăți —
că surd e dorul, că n-aude...

Se-nșală! Glasul tîie puternic —
și-n fibre-ascunse tainic arzi
la vrednic cum și la nemernicie,
prin ceața munților, prin brazi...

Unde nu-i gind de-nrăgostit
și înima de dor nu bate...
...a spus cîndva un prițără
că „fără dragoste se poate“...

Și glasul tău e-n rod curat,
chiar dacă spus milenii-n rînd:
„Eu, fără minte, -am fost vreodat,
dar fără inimă... nicicind...“

În românește de
Ion Pachia TATOMIRESCU

Sofia Maidanska

BLUES

Nici măcar n-am crînici
Cind am devenit strană
Și degetele tale
Au mingișat-o.

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA: TIMIȘOARA, strada RODNA
Telefoane: 3 33 90 și 3 33 76 (redactor-șef). Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază. Abonamentele se fac la P.T.T.R.

TIPARUL EXECUTAT LA I.P.B.T. Index: 42.907.

COLEGIUL DE REDACTIE:

ION ARIEȘANU (redactor-șef)

ANGHEL DUMBRĂVEANU (redactor-șef adjuncț)

VIOREL COLTEȘCU, NICOLAE PIRVU, CORNEL UNGUREANU

Razele tremură atât de tare
Pe aripile albinelor,
Atât de repede se stinge lotușii
Sub semnele zodiecului.
Iar copacul
Cu o singură floare
Se leagănă în viu
Si doar o singură stea
Mai licărește deasupra noastră.
Prin trupul meu.
Încă destul de fraged și plodos.
Creșteau junglele
Si am simțit în adincul ființei mele
Tropotul seminților.
Le-am învățat să citească
În ochii desîșului de nepătruns al pădurii.
Să intuiască miresmele abia perceptibile
Să înțeleagă pictografia urmelor.
Ele sorb noaptea înspuimată
Si cu singele păsări și
Pictăză zborul.
Iar azi
M-am amestecat împreună
Cu pești otrăviți
Si cu cei uciși.
Azi rîd de rânilor mele
Umbrelle de neon
Azi intrînd în mormîntul ideii prădate
Găsesc
Oasele mele profanate
De răufăcători
Si nimenei nu știe
Unde sunt amprentele măniilor spumei mele
La sinul căror se desăvîrșește
Perlele...

Leonid Horlaci

Mă întreabă călina:
Tu vrei să fii ca mine pom?
Si eu îi răspund întrebînd-o:
Tu vrei să fii ca mine om?
Pe crengile-ți de vînturi răsucite
Surid mereu ciorchinii-mbujorăți ca focul
Iar prin venetele-mi — cam prea devreme!
Singele se zbuțiumă, nu-și află locul.
Călina crengile și-a scuturat
Si alteva nu m-a mai întrebat.

Maria Vlad

M-a crezut pasarea.
Mă vor crede muntele —
Nu i-am trădat nici măcar o singură clișă.
Așază-te în rînd cu ei, —
Dar ce tot îndrugi?
Aud doar trista melodie a molizilor.
Iubire a mea,
Ultimă și adevărată,
Descoperă-mă, acoperă-mă de tot.
Si mai află:
Deszamăgirea-i stingerea mea,
Iar trădarea-i moarte curată!

În românește de
Ştefan TCACIU